

52

4
Επιτηδεύματα
Κουζίνα

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΥΨΕΛΗ

ΕΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑ ΕΚ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΓΡΑΦΩΝ

ΥΠΟ Π. Σ. ΞΥΝΟΔΙΝΟΥ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ,

Και' ἔγκρισιν

τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

καὶ

*τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημο-
σίας ἐκπαιδεύσεως.*

~~~~~  
Ἐρευνᾶτε τὰς Γραφάς.  
~~~~~

ΑΘΗΝΗΣΙΝ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΡΑΔΑΜΑΝΘΟΥΣ

(Ὁδὸς Ἀχαρνῶν Ἀριθ. 7).

1869.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤ. ΚΑ. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2270 Διευθύνσεως.

Λαβοῦσα ἡ Σύνοδος τὸ διὰ τῆς ἐπιδηλουμένης Διευθύνσεως καὶ ὡδε ἐγκλείστως ἐπιστροφόμενον θρησκευτικὸν πορημάτιον τοῦ ἐκ Πατρῶν Κυρίου Π. Συνοδικοῦ, καὶ διεξελοῦσα αὐτὸ μετ' ἐπιστασίας εὔρειν, ὅτι οὐ μόνον οὐδὲν τὸ εἰς τὰ ὑπὸ τῆς καθόλου Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας δεδογμένα καὶ παραδεδογμένα ἀπᾶσον περιέχει, ἀλλὰ καὶ λίαν χρήσιμον ἔσται πρὸς θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν τοῦ λαοῦ ὠφέλειαν.

Δι' ὃ δὴ ἐπαιροῦσα ἡ Σύνοδος, κατὰ καθήκον, τὴν εὐσεβῆ τοῦ συγγραφέως πρόθεσιν, παρακαλεῖ τὸ Ὑπουργεῖον ἐνεργῆσαι ὅ,τι ἂν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐγκρίνη.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 26 Ἰουνίου 1869

† Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΦΙΛΟΣ Πρόεδρος.

† Ὁ Κυθήρων ΕΥΓΕΝΙΟΣ.

† Ὁ Πατρῶν καὶ Ἡλείας ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ.

† Ὁ Ἀκρηνάϊας καὶ Αἰτωλίας ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ.

† Ὁ Ἰθάκης ΓΑΒΡΙΗΛ.

Ὁ γραμματεὺς Ἀρχιμανδρίτης

ΑΒΕΡΚΙΟΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ

(Τ. Σ.)

Ἀριθ. Πρωτ. 3935.

Διεκ.

Περίληψις.

Περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κυψέλης τοῦ Π. Συνοδικοῦ
συστατικῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ Κράτους.

Τὸ ὑπὸ τοῦ Κυρίου Π. Σ. Συνοδικοῦ συναρμολογηθὲν
καὶ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μετὰ δοκιμασίαν ἐγκριθὲν
θρησκευτικὸν πονημάτιον, ἐπιγραφόμενον «Ἐκκλησιαστι-
κὴ Κυψέλη» καὶ περιέχον εὐσύνοπτον βιογραφίαν τῶν
ἐπισημοτέρων ἀγίων τῆς Ἐκκλησίας, συνιστῶμεν ὑμῖν
τε καὶ δι' ὑμῶν τῇ μαθητεούσῃ Ὁρθοδόξῳ γαίολαίᾳ, ὡς
ἀναγνωστικὸν βιβλίον, στηρίζον διὰ λαμπρῶν παρα-
δειγμάτων τοὺς παῖδας εἰς τὴν εὐσέβειαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Ἰουλίου 1869.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΣΑΡΑΒΑΣ

Ἄ λ έ ξ. Β λ ά χ ο ς

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

Ὁ σκοπὸς τοῦ παρόντος βιβλίου.

Διὰ σᾶς, ἀγαθὰ μου παιδιὰ, τὸ ἀνὰ χεῖρά σας βιβλιάριον ἔγραψα, μὲ μόνον σκοπὸν νὰ σᾶς φανῶ ὡφέλιμος καὶ νὰ μ' εὐλογῆτε μίαν ἡμέραν. Ἀπὸ τὸ βιβλιάριον τοῦτο θὰ μάθετε ποῖοι ἦσαν οἱ Προφῆται τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ὅτι οἱ Προφῆται οὗτοι μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ ἐπροφήτευσαν, δηλ. προεῖπαν τὸν ἐρχομὸν, τὰ πάθη, τὸν θάνατον καὶ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου καὶ Λυτρωτοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· θὰ γνωρίσετε τοὺς ἀγίους Μάρτυρας, δηλαδή τοὺς ἀγαθοὺς καὶ γενναίους ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι διὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐβασανίσθησαν, ἐπεινάσαν, ἐδίψασαν, ἐπόνεσαν καὶ ἐπὶ τέλους ἐπροτίμησαν τὸν θάνατον τοῦ Πιστοῦ παρὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἀπίστου, καὶ ἐδίδαξαν ἡμᾶς νὰ ζῶμεν καὶ νὰ ἀποθνήσκωμεν ὑπὲρ τῆς ἀγίας ἡμῶν πίστεως. Μετὰ τοὺς Προφῆτας καὶ Μάρτυρας θὰ σᾶς διηγηθῆ τὸ βιβλιάριον τοῦτο καὶ τὸν βίον, ἡγουν τὴν ζωὴν, τῶν Θαυματουργῶν ἀγίων, οἱ ὅποιοι ἐρανέρωσαν τὴν θεϊαν δύναμιν καὶ τὴν οὐρανίαν χάριν τῆς χριστιανικῆς ἡμῶν λατρείας, καὶ ἐπεβεβαίωσαν ὅτι ἡ θρησκεία, τὴν ὁποίαν ἐκήρυξεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, εἶναι ἡ λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, ὅστις ἔστειλε τὸν μονογενῆ τοῦ υἱὸν νὰ μᾶς καθάρισῃ καὶ νὰ μᾶς σώσῃ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας τῶν πρωτοπλάστων Ἀδὰμ καὶ Εὕας, περὶ τῶν ὁποίων σᾶς ἔκαμε λόγον ἡ ἱερά ἱστορία σας. Κατόπιν τῶν Θαυματουργῶν ἀγίων θὰ μάθετε ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ βιβλιαρίου τούτου καὶ τὴν ζωὴν ὅλων τῶν σοφῶν Ἀρχιερέων καὶ Συνοδικῶν καὶ τῶν ἐναρέτων Ὁσίων καὶ Ἀσκητῶν, οἱ ὅποιοι γενόμενοι παράδειγμα πίστεως, ἐγκρατείας, ἀγάπης, ἐλπίδος καὶ πάσης ἀρετῆς, ἔζησαν καὶ ἀ-

πέθανον ὑπὲρ τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν μὲ ὑπερανθρώπινον δύνάμειν ὑπεστήριζαν, πρὸς τοῦ ἀγίου Πνεύματος ἐνθαρρυνόμενοι, καὶ θὰ ἐννοήσετε ὅτι ἔσχα ἔγραψον καὶ ἐλάλουν δὲν εἶναι κοινῶν ἀνθρώπων λόγοι κοινοί, ἀλλὰ ὑπαγορεύσεις τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὅστις εἶναι ἡ ἀτελειώτος ἀρχὴ τῆς Σοφίας.

Ἀναγνώσατε λοιπὸν, ἀγαθὰ μου παιδιὰ καὶ ἀθῶά μου κοράσια, τὸ βιβλιάριον τοῦτο διὰ νὰ μάθετε τὰ μεγάλα καὶ θαυράσια τῶν θεμελιωτῶν τῆς θρησκείας σας, καὶ νὰ βεβαιωθῆτε ὅτι ἡ θρησκεία μας εἶναι ἡ λαμπροτέρα τῶν θρησκειῶν, ὅτι εἶναι ἡ πραγματικὴ Ὁρθόδοξος καὶ λάμπει εἰς τὸν κόσμον, καθὼς ὁ ἥλιος εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ καθὼς ἡ λάμψις τοῦ ἡλίου σκεπάζει καὶ σβύνει κάθε ἄλλο ἄστρον ἢ διαβατικὸν κομήτην, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ Ὁρθόδοξος ἡμῶν χριστιανικὴ θρησκεία δὲν ἀφίνει νὰ θριαμβεύσῃ καμμία πλάνη, καμμία αἵρεσις ὧσων δὲν ἐφωτίσθησαν ἀκόμη, διὰ τὰς ἀμαρτίας των, ἀπὸ τὴν θείαν Χάριν. Κάμετε λοιπὸν ἀρχὴν μὲ τὸ παρὸν βιβλιάριον νὰ σπουδάσετε τὴν λαμπρὰν καὶ ἀγίαν θρησκείαν τῶν πατέρων μας, διότι ἄνθρωπος, μὴ γνωρίζων τὴν θρησκείαν του, ζῆ δυστυχῆς καὶ περιφρονημένος, καὶ ἀποθνήσκει κολασμένος ὡς τὸ ἄλογον ζῶον.

Διδάχθητε κατὰ βάθος τὴν θρησκείαν σας διὰ νὰ γενῆτε μεγάλοι καὶ εὐτυχεῖς ἄνθρωποι καὶ διὰ νὰ ἀποθάνητε ἐνάρετοι καὶ ἐνδοξοὶ χριστιανοί· διὰ νὰ χαρῆτε τὸν πρόσκαιρον τοῦτον κόσμον καὶ διὰ νὰ κερδήσετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΒΙΟΙ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ

1) ΜΩΥΣΗΣ

Ὁ Μωϋσῆς εἶναι ὁ κορυφαῖος τῶν Προφητῶν, ὁ ἀρχαιότερος ἱστοριογράφος, ὁ σοφώτερος νομοθέτης καὶ ὁ πατρικότερος, εἰλικρινέστερος καὶ βαθύτερος φιλόσοφος τῆς ἀνθρωπότητος. Κατήγετο ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Λευὶ, ἦτο δὲ υἱὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰωχάβεδ καὶ ἐγεννήθη εἰς Αἴγυπτον κατὰ τὸ 1689 ἔτος πρὸ Χριστοῦ, ὅτε ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου Φαραὼ, φοβούμενος τὴν αὐξήσιν τοῦ πλήθους τῶν Ἰουδαίων, εἶχε διατάξει, πᾶν ἀρσενικὸν παιδίον τῶν Ἑβραίων, ἅμα γεννηθῆναι, νὰ ρίπτεται εἰς τὸν ποταμόν. Ἡ δὲ μήτηρ τοῦ Μωϋσέως, ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν κρύψῃ περισσότερον, ὅτε ἦτο τριῶν μηνῶν ἑρέφος τὸν ἐκλείσεν εἰς θίβιν, ἠγουν κιβώτιον κατεσκευασμένον ἀπὸ πάπυρον ἠγουν χαρτίον πεπισσωμένον, δηλαδὴ ἀλειμμένον μὲ πίσσαν, καὶ τὸν ἐβρίψεν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Νείλου. Ἀλλ' ἡ θυγάτηρ τοῦ Φαραὼ, εὐροῦσα τὸ παιδίον, τὸ ἐπόνεσε καὶ κρυφίως τὸ ἐπῆρεν ἀπὸ τὰς ὄχθας, τὸ ἔσωσε, τὸ ὠνόμασεν υἱόν της καὶ ἀνέθρεψεν αὐτὸν εἰς τὴν βασιλικὴν αὐλὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔμεινεν ὁ Μωϋσῆς, δηλαδὴ ὁ σωθεὶς ἐκ τῶν ὑδάτων, 40 ἔτη, μέχρις οὗ, κατὰ προσταγὴν τοῦ Θεοῦ, μετέβη εἰς Μαδιάμ· ἐκεῖ ὀγδοηκοντούτης τὴν ἡλικίαν εἶδεν ἐπὶ τοῦ ὄρους Χωρῆβ ὀπτασίαν βάρου φλεγομένης καὶ μὴ καιομένης· τότε

ἐχειροτονήθη παρὰ Θεοῦ ἡγεμῶν τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ, τὸν ὁποῖον ἠθέλησε, κατὰ προσταγὴν τοῦ Θεοῦ, νὰ ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Αἴγυπτίων. Ἐπειδὴ ὁμως ὁ Φαραὼ δὲν ἐπέθετο νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν λαὸν Ἰσραὴλ, ὁ Μωϋσῆς ἐτιμώρησε τὴν Αἴγυπτον μὲ δέκα πληγὰς, καὶ παραλαβὼν τὸν λαὸν, ἐξήγαγεν αὐτὸν ἀπὸ τὴν γῆν τῆς Αἰγύπτου, τὸν ἐπέρασε διὰ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ὡς διὰ ξηρᾶς, καὶ τὸν ἐκυβέρνησεν εἰς τὴν ἔρημον 40 ἔτη, ὅπου ἔκαμε πολλὰ τέρατα καὶ σημεῖα· ἔγραψε τὰ πέντε πρῶτα βιβλία τῆς παλαιᾶς Διαθήκης, τὰ ὅποια ὅλα ὁμοῦ ὠνομάσθησαν «Πεντάτευχος τοῦ Μωϋσέως».

Ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ, ὁ Μωϋσῆς εἶδε τὸν Θεὸν ὅσον ἦτο δυνατὸν εἰς ἄνθρωπον νὰ ἴδῃ αὐτὸν, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε καὶ τὰς δέκα ἐντολάς, αἵτινες ὀνομάζονται «Δεκάλογος καὶ Νόμος Θεοῦ». Ὄταν δὲ ἔφθασεν εἰς τὴν γῆν τοῦ Μωᾶβ, ἀνέβη εἰς Φασγά, κορυφὴν τοῦ ὄρους Ναβαῦ, καὶ ἐκεῖ κατὰ προσταγὴν θείαν ἀπέθανε τὸ 1569 ἔτος Π. Χ. εἰς ἡλικίαν ἐτῶν 120.

2) ΣΑΜΟΥΗΛ

Ὁ ἅγιος οὗτος Προφήτης ἦτο ἐκ τῆς πόλεως Ἀρμαθαίμ, κατήγετο δὲ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Λευὶ, υἱὸς τοῦ Ἐλκανὰ καὶ τῆς προφήτιδος Ἄννης· ἐγεννήθη περὶ τὸ 1155 ἔτος Π. Χ. Ὀνομάσθη δὲ Σαμουὴλ ἀπὸ τὴν μητέρα του, εἰσὶν ἡ λέξις αὕτη σημαίνει θεαίτητος, δηλαδὴ ζητημένος καὶ δεδομένος παρὰ Θεοῦ. Καὶ τῶνόντι ἡ προφήτις Ἄννα ἦτο στεῖρα καὶ μετὰ πολλὰ δάκρυα, δεήσεις, καὶ ὑποσχέσεις ἐγέννησε τὸν Σαμουὴλ, τὸν ὁποῖον δι' αὐτὸ καὶ ἀριέρωσεν εἰς τὴν

ιεράν ὑπηρεσίαν τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν θείαν κιβωτὸν, εὐ-
 ρισκομένην εἰς τὴν πόλιν Σηλῶ, ὑπὸ τὴν προστασίαν
 τοῦ Ἀρχιερέως τῶν Ἰουδαίων Ἡλεί. Τὸ παιδίον ὅ-
 σον ἐπροχώρει εἰς τοὺς χρόνους, τόσον ἐγένετο ἀγα-
 πητότερον διὰ τὴν εὐσέβειάν του εἰς τὸν Θεόν, τὴν
 ὑπακοήν του πρὸς τοὺς μεγαλειτέρους του καὶ τὴν
 ἠθικὴν του. Μίαν τῶν ἡμερῶν, ἐνῶ ἐκοιμᾶτο, ἀκούει
 φωνὴν κράζουσαν «Σαμουὴλ, Σαμουὴλ». ἐξύπνησε τό-
 τε τὸ παιδίον τεταραγμένον, ἀνεζήτησε τὸν κράξαντα
 καὶ μὴ εὐρὸν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν, ἐνόησεν ὅτι ἡ φω-
 νὴ τὸν ἐκράζεν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ γονατίσας ὑψωσε τοὺς
 ὀφθαλμούς του κατανοκτικούς, καὶ μὲ δάκρυα ἐδέχθη
 τὴν προσταγὴν τοῦ Θεοῦ, ὅστις τὸν ἐκάλεσε διὰ νὰ
 τοῦ φανερώσῃ τὴν καταστροφὴν τοῦ Ἡλεί διὰ τὴν πα-
 ραμέλησιν τῶν ἀσώτων καὶ ἀμαρτωλῶν αὐτοῦ υἱῶν·
 τοῦτο καὶ ἐγένετο μετ' ὀλίγον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ.— Ὡ-
 στε βλέπετε, παιδιά μου, ὅτι αἱ ἀταξίαι τῶν κακῶν
 παιδίων δὲν καταστρέφουσι μόνον τὰ ἀτακτοῦντα παι-
 δία, ἀλλὰ καὶ τοὺς γονεῖς αὐτῶν, οἵτινες μὲ τὰ πα-
 ράκαιρα χαϊδεύματά των ἀφίνουσι αὐτὰ νὰ γίνωνται
 κακοήθη.

Μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Ἡλεί ὁ Σαμουὴλ ἐ-
 κηρύχθη προστάτης τοῦ λαοῦ, τὸν ὅποιον ἔκρινε μὲ
 ἀγαθότητα καὶ δικαιοσύνην καὶ ἐφάνη πρὸς πάντας
 κοινὸς καὶ ἀγαθὸς πατήρ, ὥστε πάντες τὸν ὠνόμαζον
 πατέρα· καὶ ὅτε ἠρώτησε, συνηθροισμένον ὄντα τὸν εὐ-
 τυχή λαόν του, ἐὰν ἔχη τις νὰ εἶπῃ ὅτι ἠδικήθη παρ'
 αὐτοῦ καὶ νὰ τὸν κατακρίνῃ ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, καὶ νὰ
 τὸν καταρασθῇ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, πάντες ἐφώνησαν
 μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· «δὲν μᾶς ἠδίκησες, δὲν
 μᾶς ἐλύπησες, δὲν μᾶς ἐγύμνωσες, δὲν μᾶς ἐτυράν-

νησες· ὁ Θεὸς νὰ σὲ μακαρίζη». Εὐτυχησμένοι ὄσοι ἀπὸ σᾶς τὰ παιδιά γίνετε, ὅταν μεγαλώσητε, δικασταὶ ὡς ὁ Σαμουὴλ.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ λαὸς τὸν εἶδε γηράσαντα καὶ ἀδύνατον πλέον νὰ δουλεύῃ καὶ νὰ ἀντέχηεῖς τοὺς κόπους, τοῦ ἐζήτησε βασιλέα· ἔχρισεν οὗτος τότε ὡς τοιοῦτον τὸν Σαοὺλ· μετ' ὀλίγον ὁμῶς ἰδὼν ὅτι ὁ Σαοὺλ παραβαίνει τὰ θεῖα προστάγματα, τὸν ἐσυγχάθη καὶ τὸν ἐγκατέλειψεν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, κατὰ διαταγὴν τοῦ ὁποίου ἔχρισεν νέον βασιλέα, τὸν Δαυίδ. Ἀπέθανε δὲ κατὰ τὸ 1057 ἔτος Π. Χ. ἑτῶν 98, ἀφήσας παράδειγμα δικαιοσύνης, ἀφιλοκερδείας, ὑπομονῆς καὶ ἀγαθότητος εἰς τοὺς δυνατοὺς τῶν λαῶν.

3) ΔΑΥΙΔ

Μετὰ τὸν προφήτην Μωϋσῆν, ὁ Δαυίδ ὑπῆρξεν ὁ μεγαλείτερος τῶν Προφητῶν καὶ πρῶτος μετὰ τὸν Μωϋσῆν ἔγραψε προφητείας. Ἐγεννήθη κατὰ τὸ 1085 Π. Χ. ἐν Βιθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἣτις καὶ πόλις Δαυίδ ὠνομάσθη διὰ τοῦτο· ἦτο ἀπόγονος τοῦ Ἰούδα καὶ υἱὸς τοῦ Ἰεσσαί· ἐχρίσθη δὲ βασιλεὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, ὡς προείπομεν, ὅτε ἀκόμη ἦτο τρυφερὸν παιδίον, παρὰ τοῦ Σαμουὴλ, ἀλλὰ κρυφίως, διότι ἔζη ἀκόμη ὁ ἀμαρτωλὸς Σαοὺλ· ἀμα δὲ ἐφανεύθη ὁ παράνομος οὗτος βασιλεὺς, ἐξελέχθη διὰ τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα πρῶτον μὲν παρὰ τῆς φυλῆς του καὶ κατ' ὀλίγον παρ' ὅλου τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε βασιλεὺς γενναῖος, σοφὸς καὶ νικηφόρος τεσσαράκοντα ὅλα ἔτη· ἔζησε μόνον 70 ἔτη καὶ ἀπέθανε κατὰ τὸ 1015 Π. Χ., ἀφήσας διάδοχον τοῦ

θρόνου του τὸν υἱὸν του Σολομῶντα. Ὁ Δαυὶδ δὲν ὑπῆρξε μόνον βασιλεὺς, ἀλλὰ καὶ ποιητὴς, καὶ πανεπιστήμων, καὶ ἥρωας εἰς τοὺς πολέμους, διὰ τῶν ὁποίων ἐδόξασε τὸ ἔθνος του, καὶ εἰς ὅλας του τὰς πράξεις ἀναφαινόμενος σοφός, ἀπέδειξεν ὅτι ἦτο θεοφώτιστος, διότι οὐδέποτε τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ περιεφρόνησεν· ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος καὶ οὗτος ἠμάρτησε, καὶ τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι μόνος ὁ Θεὸς εἶναι ἀναμάρτητος, οὐχ ἦττον ὅμως ἐσύστησεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὴν μετανοίαν καὶ διὰ ταύτης τὴν θείαν εὐσπλαγχνίαν καὶ συγχώρησιν.

Ἡ Ἑβραϊκὴ λέξις Δαυὶδ μεταφράζεται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἡγαπημένος, διὰ τοῦτο λαμβάνεται πολλάκις παρὰ τῆς θείας Γραφῆς εἰς τὸν Χριστὸν καὶ τῶν πιστῶν βασιλέων. Οὗτος εἶναι ὁ περιβόητος συγγραφεὺς τοῦ ἀρμονικωτάτου καὶ θείου ψαλτηρίου.

4) ΑΒΔΙΟΥ

Ἡ ζωὴ τοῦ Προφήτου τούτου εἶναι σκοτεινὴ καὶ ἡ ἐποχὴ του φιλονεικεῖται· καὶ ἄλλοι μὲν λέγουσι τοῦτον Ἀβδίου καὶ Ὀβδίου, ἄλλοι Ἀβδῖαν καὶ Ὠβαδῖαν, καὶ οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι οὗτος εἶναι Ἀβδίου ὁ ἱστορικός, οἰκονόμος τοῦ Ἀγαάβ, ὅστις ἔκρυψεν εἰς τὸ σπήλαιον τοὺς ἑκατὸν Προφήτας, τοὺς ὁποίους ἔσωσεν ἀπὸ τὴν διαβολικὴν ὀργὴν τῆς Ἰεζάβελ, διαθρέψας αὐτοὺς μὲ ἄρτον καὶ νερὸν μυστικὰ, καὶ ὅστις περὶ τὸ 903 ἔτος Π.Χ. ἐγένεε μαθητὴς τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ. Ὁ δὲ Καλμίτης καὶ οἱ ὄπαδοί του διὰ τῶν ἰδίων προφητειῶν του νομίζουσι τὸν Ἀβδίου διάδοχον τοῦ προφήτου Ἰωήλ.

5) ΗΛΙΑΣ

Ὁ ἅγιος καὶ ἐνδοξος οὗτος Προφήτης εἶναι γέννημα καὶ θρέμμα τῆς πόλεως Θεόβας ἢ Θεσβης τῆς Γαλααδ, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, δι' ἃ καὶ ὠνομάσθη Θεσβίτης· κατήγετο ἐκ γένους ἱερατικοῦ· ὁ χαρακτήρ του ὑπῆρξεν ἀσκητικὸς καὶ ὁ στοχασμὸς του ἐρημικός· ἐνδύετο δὲ πάντοτε δέρμα προβάτου καὶ ἐζώνετο μὲ ζώνην ἐκ δέρματος· περιεφρόνει πάντοτε τὰς κακουχίας, καὶ οὐδεμίαν ταλαιπωρίαν ἠδυνήθη νὰ ὀλιγοστεύσῃ τὸν θερμὸν ζῆλόν του πρὸς τὸν Θεόν, διὰ τοῦτο καὶ ὠνομάσθη Ζηλωτής. Τὸ ὄνομα Ἡλίας μεταφράζεται εἰς τὴν γλῶσσαν μας «Θεὸς κύριος ἢ Θεὸς ἰσχυρὸς». Μόνος δὲ ὁ ἅγιος καὶ θεόπνευστος οὗτος ἄνθρωπος ἐτόλμησε νὰ ἀφορίσῃ καὶ νὰ στιγματίσῃ τὴν ἀσέβειαν καὶ παρανομίαν τοῦ βασιλέως Ἀχαάβ καὶ τῆς γυναίκος αὐτοῦ Ἰεζάβελ. Διὰ τὴν δικαιοσύνην δὲ αὐτοῦ, τὴν εὐθύτητα καὶ εὐσέβειαν ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν ὁ Θεὸς δύναμιν θαυματουργικὴν, διὰ τῆς ὁποίας προσευχηθεὶς ἐκλείσει τὸν οὐρανὸν καὶ δὲν ἔβρεξεν ἐπὶ τρία ἔτη καὶ ἕξ μῆνας· καὶ ὅτε κατὰ προσταγὴν τοῦ Θεοῦ ἐκρύφθη παρὰ τὸν χεῖμαρον Χορβάθ, τοῦ ἔφερον τὴν τροφήν του κόρακες.

Ἐν πόλει Σαρεπτά ἐπλήθυνε τὸν ἄλευρον καὶ τὸ ἔλαιον τῆς ἐλεεινῆς γῆρας, ἥτις τὸν ἐφιλοξένησεν εἰς τὴν καλύβην τῆς με ἀνοικτὴν καρδίαν, καὶ ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν τὸν ἀποθανόντα υἱὸν τῆς. Κατέβασε πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὸ Καρμὶλίον ὄρος, καὶ ἔκαυσε τὴν πρὸς τὸν Θεὸν θυσίαν του ἐνώπιον ὄλου τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ, καὶ κατέσφαξεν εἰς τὸν χεῖμαρρον Κισσάν τοὺς 450 ψευδοπροφῆτας καὶ ἱερεῖς τῶν εἰδώλων, οἱ-

τινες διέστρεφον τὸν λαόν. Ἐλαβε τροφήν παρ' ἀγγέλου καὶ ἐνδυναμωθείς περιεπάτησε 40 ἡμερονύκτια, καὶ τὸ κυριώτερον εἶδεν τὸν Θεὸν εἰς τὸ ὄρος Χωρήθ. Ἐκτοτε ἐπροφήτευσεν τὴν καταστροφὴν τοῦ οἴκου Ἀχαάβ καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ὀχωζίου τὸν θάνατον. Ἐσχίσε τὸν Ἰορδάνην καὶ διέβη αὐτὸς καὶ ὁ μαθητὴς του Ἐλισσαῖος διὰ ξηρᾶς, καὶ τελευταῖον, ἐνῶ ὠμίλει μετ' αὐτοῦ, ἤρπαγη ὑπὸ πυρίνης ἀμάξης κατὰ τὸ 895 ἔτος Π. Χ. καὶ ὡς γνωρίζομεν παρὰ τῶν ἱερῶν Γραφῶν ζῆ ἀκόμη εἰς τὸν ἀγνωστον ἐκεῖνον τόπον, ὅπου τὸν ἔθεσεν ἀπὸ τότε ὁ Θεός, καθὼς καὶ τὸν Ἐνώχ. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖθεν ἐπέπληξε τὸν Ἰωράμ, τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσαφάτ, διότι δὲν ἐπορεύθη ὡς ἠθέλησε καὶ θέλει ὁ Θεὸς νὰ πορεύωνται οἱ καλοὶ ἄνθρωποι, ὅσοι θέλουν νὰ εὐτυχήσουν καὶ εἰς τοῦτον καὶ εἰς τὸν μέλλοντα κόσμον.

Τελευταῖον ἐφάνη ὁ προφήτης εἰς τὸ Θαβώριον ὄρος πρὸς τοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ.

6) ΕΛΙΞΣΑΙΟΣ

Ὁ Προφήτης οὗτος ἦτο γεωργὸς ἐκ τῆς πόλεως Ἀβέλ-Μεοὺλ ἢ Ἀβέλ-Νεοῦλ, τῆς γῆς τοῦ Μανασσῆ. Κατὰ τὸ 908 ὅμως ἔτος Π. Χ. ἔλαβεν ὁ προφήτης Ἠλίας προσταγὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ νὰ τὸν κρίσῃ προφήτην καὶ νὰ τὸν κάμῃ διάδοχόν του. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ὁ γεωργὸς Ἐλισσαῖος ὠργονε τὴν γῆν· ἀμα δὲ ἤκουσε τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν τοῦ Θεοῦ ἔσφαξε τοὺς εἰκοσιτέσσαρας βόας του καὶ ἔψησεν αὐτοὺς μετὰ τὰ ἄροτρα καὶ λοιπὰ ξύλα, καὶ τοὺς ἔδωκεν εἰς τροφήν τοῦ λαοῦ. Ἐπειτα ἤσπασθη τοὺς γονεῖς

του καὶ ἠκολούθησε τὸν Ἡλίαν μέχρι τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ, ὅτε καὶ ἐνεδύθη τὴν ἐνδυμασίαν τοῦ διδασκάλου του· καὶ μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ ἐφάνη ἀνώτερος καὶ θαυματουργικώτερος. Ἐξῆσε κατὰ τὸ 839 ἔτος Π. Χ. καὶ ἀπέθανε γέρον, ταφείς εἰς τὴν Σαμάρειαν. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του ἐδόξασεν αὐτὸν ὁ Θεός, εὐδοκήσας νὰ ἀναστῆλῃ νεκρός τις, τὸν ὁποῖον τυχαίως ἐναπέθεσαν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἐλισσαίου οἱ μεταφέροντες τὸν νεκρὸν, φοβηθέντες Μωαβίτας ληστές, διαβαίνοντας ἐκεῖθεν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν.

7) ΔΑΝΙΗΛ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΠΑΙΔΕΣ

Καὶ οἱ τέσσαρες οὗτοι κατήγοντο ἐκ τῆς βασιλικῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα. Ἀκούσατε, παιδιὰ μου ἀγαθὰ, τὴν ἱστορίαν τεσσάρων ἀγίων παιδίων, τὰ ὅποια διὰ νὰ ἀκούουν τοὺς γονεῖς των, διὰ νὰ ὑπακούουν εἰς τοὺς διδασκάλους των, καὶ διὰ νὰ ἀγαποῦν τὴν ἐκκλησίαν περισσότερο ἀπὸ τὰς ἀταξίας, τὸ σχολεῖον περισσότερο ἀπὸ τὰ παιγνίδια, καὶ τὴν ἀλήθειαν περισσότερο ἀπὸ τὸ ψεῦδος, ἠγαπήθησαν ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἐκέρδησαν τὴν τιμὴν τοῦ κόσμου καὶ τὰ πλούτη τοῦ οὐρανοῦ· ἀκούσατε. Κατὰ τὸ 599 ἔτος Π. Χ. ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰωακείμ ἢ Ἰωαχὴμ, ὅστις ἐλέγετο καὶ Ἰερχώνιος, ὅταν ἦσαν ἀκόμη παιδάκια ἠχμαλωτίσθησαν μὲ πολλοὺς ἄλλους συμπατριώτας των Ἰουδαίους καὶ μετεφέρθησαν εἰς Βαβυλῶνα ἀπὸ τὸν τρομερὸν Ναβουχοδονόσορα, ὅστις τὰ ἔκαμε καὶ ὑπαλλήλους του, καὶ τοὺς ὠνόμασε τὸν μὲν Δανιὴλ Βαλτάσαρ, τὸν δὲ Ἀνανίαν Σεδράχ, τὸν Μισαὴλ Μισάχ καὶ τὸν Ἀζαρίαν Ἀβδναγῶ. Τόσον δὲ καλὰ παι-

δία ἦσαν, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ τύραννος τὰ ἡγάπησε καὶ τὰ ἐσπούδασε τὴν περίφημον καὶ ἀρχαίαν χαλδαϊκὴν γλῶσσαν καὶ σοφίαν, τὴν ὁποίαν μὲ τὴν θεϊὰν χάριν ἔμαθαν ἐγρήγορα καὶ ἐνόησαν καλῆτερα ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους χαλδαίους, ὥστε ὅλοι τὰ ἐθαύμαζαν· καὶ ὅταν εἰς τὴν Βαβυλῶνα οἱ πατέρες ἐμάλοναν τὰ ἀμελῆ καὶ ἄτακτα παιδία τῶν ἔφεραν εἰς αὐτὰ ὡς παρὰδειγμα τὰ τέσσαρα ξένα παιδία, τὰ ὁποῖα ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπέρασαν ὅλους τοὺς σοφοὺς χαλδαίους καὶ εἰς τὰ γράμματα, καὶ εἰς τὰ φρονήματα, καὶ εἰς τὴν σοφίαν. Καὶ ὁ μὲν Δανιὴλ πολὺ μικρὸς ἐξήγησε τὴν παράδοξον εἰκόνα, τὴν ὁποίαν εἶδεν ὁ Ναβουχοδονόσωρ εἰς τὸν ὕπνον του· εἶδε δηλαδὴ εἰκόνα ἀπὸ πολλὰ μέταλλα καμωμένην καὶ ἀνεξήγητα πράγματα παριστάνουσαν, ἥτις ἔγεινε χίλια κομμάτια ἀπὸ ἓνα λίθον, ὁ ὁποῖος μόνος του ἔπεσεν ἀπὸ ἓν ὄρος. Ὁ δὲ Δανιὴλ εἶπε· « τὸ μὲν ὄρος εἶναι τὸ ἅγιον ὕψος τῆς Παρθένου καὶ ἡ δύναμις τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐπ' αὐτῆς· ὁ δὲ λίθος, ὅστις μόνος του ἔπεσε χωρὶς νὰ τὸν ρίψῃ κανεὶς, εἶναι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὅστις μόνος του χωρὶς ἀνθρώπινον πατέρα ἐμβόηκεν εἰς τὴν ἁγίαν κοιλίαν τῆς Θεοτόκου, καὶ ὅστις εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν του θὰ συντρίψῃ, ὡς ὁ λίθος, τὴν εἰκόνα, τοῦτέστι τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου, καὶ θὰ ἀναστήσῃ τοὺς μὲν καλοὺς διὰ τὸν παράδεισον, τοὺς δὲ κακοὺς, δηλαδὴ τοὺς ἀτάκτους, τοὺς ἀπειθεῖς, τοὺς ἀμελεῖς καὶ τοὺς ψεύστας διὰ τὴν κόλασιν, δηλαδὴ διὰ τὴν ἀτελείωτον τιμωρίαν. Καὶ ἄλλα πολλὰ ἐξήγησεν ὁ Δανιὴλ, ὅστις ἀπὸ τότε ὠνομάσθη Προφήτης.

Ἐπιθυμῶν δὲ τὴν ἐλευθερίαν τῶν συμπατριωτῶν

του ὁ Δανιήλ, ἐδίδασκεν, ἐκατήγει καὶ προσήχετο
τρεις φορές τὴν ἡμέραν εἰς τὸν Θεόν, ὅτε ὁ βασιλεὺς
ἔδωκε διαταγὰς νὰ μὴ προσκηνήσῃ καὶ νὰ μὴ ζητήσῃ
κάνεις διὰ τριάκοντα ἡμέρας τίποτε, οὔτε παρὰ τοῦ
Θεοῦ οὔτε παρ' ἀνθρώπου, ἐκτὸς καὶ μόνου τοῦ βασιλέως.
Ἐπειδὴ δὲ ὁ Δανιήλ δὲν ὑπήκουσεν εἰς τὴν διαταγὴν
τοῦ βασιλέως, τὸν ἐῤῥίψαν εἰς τὸν λάκον τῶν λεόντων·
ἀλλ' ὁ Προφήτης μὲ τοῦ Θεοῦ τὴν δύναμιν τόσον ἡμέ-
ρωσε τοὺς τρομεροὺς ἐκείνους λέοντας, ὥστε ἔπαιζε μὲ
αὐτοὺς, οὔτοι δὲ τὸν ἔγλυφον καὶ ἐφαίνετο ὁ προφήτης
μὲ τοὺς λέοντας ὡς ὁ ποιμὴν μὲ τὸ ποίμνιον. Οἱ δὲ
λοιποὶ τρεῖς παῖδες, ἀρνηθέντες μὲ γενναϊότητα νὰ
προσκυνοῦν τὴν εἰκόνα τοῦ Ναβουχοδονόσορος, ἐῤῥί-
φθησαν εἰς τὴν πυρὰν τῆς κάμινου, ἀλλὰ καὶ οὔτοι
διόλου δὲν ἐβλάβησαν, καὶ οὔτε μίαν τρίχαν τῆς κε-
φαλῆς των ἔχασαν εἰς τὸ πῦρ, ὅπου ἂν ἐπιπτε κάνεις
ἀμαρτωλὸς θὰ ἐψήνετο ὡς ἀρνίον ἀμέσως· ἐκεῖνοι ὁ-
μως, ἐπειδὴ ἦσαν ἀγαθὰ καὶ ἐνάρετα παιδιά, ἐχόρευον
μέσα εἰς τὴν κάμινον καὶ ἐψάλλον τὸν παῖκόσμιον ὕ-
μνον τοῦ Θεοῦ, ὅστις τοὺς ἐχάρισε τὴν θαυματουργι-
κὴν δύναμιν, διὰ τῆς ὁποίας προεφανέρωσαν τὸν ἄ-
φθορον τοκετὸν τῆς Παρθένου, ἣτις γεννήσασα υἱὸν
ἔμεινε πάλιν παρθένος, ὡς οἱ τρεῖς παῖδες ἐξῆλθον ἀ-
πὸ τὴν φοβεράν κάμινον ἀβλαβεῖς.

Ἀπέθαναν δὲ οἱ μὲν τρεῖς παῖδες γέροντες σεβα-
στοί· ὁ δὲ Δανιήλ ἔζησε μέχρι τῶν ἡμερῶν Κύρου
τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐπέτυχεν
ὁ Προφήτης καὶ τοῦ Ναοῦ τὴν ἀνέγερσιν, καὶ τὴν ἐπι-
στροφὴν τῶν Ἰουδαίων εἰς τὴν πατρίδα των, καὶ ἀπέ-
θανεν ἐτῶν 88.

8) ΙΩΝΑΣ

Ὁ Προφήτης οὗτος ἦτο υἱὸς τοῦ Ἀμαθι, ἐκ τῆς πόλεως Γαθχοφὲρ ἢ Γεθ-Ὑφὲρ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλῶν· ἐπροφήτευσεν δὲ κατὰ τὰ 838—810 ἔτη Π.Χ. Διαταχθεὶς ὁμῶς παρὰ τοῦ Θεοῦ νὰ μεταβῆ εἰς τὴν Νινευὴ, πρωτεύουσαν πόλιν τῶν Ἀσσυρίων, καὶ κηρύξῃ τὴν καταστροφὴν αὐτῆς, διὰ τὰς ἀμαρτίας τῶν κατοίκων τῆς, δὲν ὑπήκουσεν, ἀλλ' ἐμέσῃκεν εἰς πλοῖον διὰ νὰ ὑπάγῃ ἄλλου· ἀλλ' ἐπειδὴ ὅσα καὶ ἂν κάμῃ ὁ ἄνθρωπος ἐναντίον τῆς θελήσεως τοῦ Θεοῦ ἀποτυγχάνει πάντοτε, τρικυμία μεγάλη ἔφερεν εἰς μέγαν κίνδυνον τὸ πλοῖον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἦτο ὁ παρακούσας Ἰωνᾶς, καὶ τὸν ὁποῖον διὰ τὴν φανερωθεῖσαν παρακοὴν του ἔρριψαν οἱ ναῦται εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀμέσως ἡ τρικυμία ἔπαυσε καὶ τὸ πλοῖον ἐσώθη. Ἄμα ὁ Προφήτης ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν εὐρέθη εἰς τὸ στόμα ἐνὸς κήτους (μεγάλου καὶ τερατώδους ὀψαρίου) τὸ ὁποῖον κατὰ προσταγὴν τοῦ Θεοῦ τὸν ἐπερίμενον· τρία ἡμερονύχτια ἔμενον ἀβλαβῆς ὁ Ἰωνᾶς εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ κήτους προσευχομένος· μετὰ ταῦτα δὲ ἐξέρασεν αὐτὸν τὸ κῆτος εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ ἀμέσως πάλιν ὁ Προφήτης ἔλαβε παρὰ τοῦ Θεοῦ τὴν αὐτὴν προσταγὴν· ὅθεν ὑπακούσας μετέβη εἰς τὴν παράνομον καὶ ἀμαρτωλὴν πόλιν καὶ ἐκήρυξεν ὅτι εἰς τρεῖς ἡμέρας θὰ καταστραφῇ ἡ Νινευὴ, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι μετενόησαν, ἐκλαυσαν, προσευχήθησαν καὶ ἐσώθησαν.

Βλέπετε, παιδία μου, ὅτι ἡ παρακοὴ ἐτιμωρήθη καὶ ἡ ὑπακοὴ ἔφερε τὴν σωτηρίαν τόσων χιλιάδων λαοῦ. Μάθετε δὲ ὅτι αἱ τρεῖς ἡμέραι, τὰς ὁποίας ἔμεινον εἰς

τὴν κοιλίαν τοῦ Κήτους ὁ προφήτης Ἰωνᾶς, προσκόνιζον τὰς τρεῖς ἡμέρας, τὰς ὁποίας ἔμεινεν εἰς τὸν τάφον ὁ Χριστός. Ἡ δὲ μετάβασις τοῦ Προφήτου εἰς Νινευὴ καὶ ἡ διὰ τούτου σωτηρία αὐτῆς προσέδηλον τὴν μέλλουσαν σωτηρίαν τοῦ ἁμαρτωλοῦ κόσμου διὰ τοῦ θαύματος τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

9) ΙΩΗΛ

Ὁ εὐγενὴς οὗτος Προφήτης κατήγετο ἐκ τῆς φυλῆς Ῥουβὴμ· ἦτο υἱὸς τοῦ Βαθουὴλ καὶ προσφῆτευσεν μετὰ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ περὶ τὰ 810—750 Π.Χ. κατὰ δὲ τὸν Καλγιέτην ἐπροφήτευσεν περὶ τὰ 610 Π.Χ.

Ἡ προφητεία του, ἥτις διαιρεῖται εἰς κεφάλαια τρία, θαυμάζεται διὰ τὴν καθαρὰν ἔκφρασιν καὶ διὰ τὸ ὑψηλὸν νόημά της. Ὁ προφήτης Ἰωὴλ ὑπῆρξεν ὁ ἐναρετώτερος ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς του, ὥστε καὶ οἱ ἐχθροὶ του τὸν ἐσυμβουλευόντο μετὰ σεβασμόν.—Σᾶς εὐχομαι, ἀγαθὰ μου παιδία, νὰ τὸν ὁμοιάσητε κατὰ τὴν ἀρετὴν, διότι δὲν εἶναι εὐτύχημα ποθητότερον ἐκτὸς τῆς τιμῆς, τὴν ὁποίαν λαμβάνει ὁ ἄνθρωπος ὅταν καὶ οἱ μὴ ἀγαπῶντες αὐτὸν δὲν ἔχουν κἀμμίαν ὕβριν, μετὰ τὴν ὁποίαν νὰ τὸν πικράνωσιν.

10) ΩΣΗΕ

Ὁ σεβαστὸς οὗτος καὶ ἅγιος Προφήτης κατήγετο ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰσάχερ ἢ μάλλον ἐκ τῆς τοῦ Ῥουβὴμ· ἦτο δὲ υἱὸς τοῦ Βεηρεὶ καὶ ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος τῶν λεγομένων ἐλάσσονων καὶ ἀρχαιότερος τῶν λοι-

πῶν Προφητῶν. Ἐπροφήτευσεν ὑπὲρ τὰ 60 ἔτη, ἔγραψε 14 κεφάλαια προφητειῶν καὶ ἀπέθανε περὶ τὰ 810 ἢ 720 Π. Χ. εἰς ἡλικίαν ἐτῶν 80· φημίζεται δὲ ὡς φίλεργος, ἀγαθὸς καὶ θαυματουργός· καὶ ὅσα προεῖπε, πᾶς ὅστις ἐμελέτησε κατὰ βάθος τὰς ἱεράς Γραφάς, βλέπει ὅτι ἐπαλήθευσαν ὅλα, καὶ θαυμάζει τὴν δύναμιν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, ἀναγινώσκων τὰς προφητείας τοῦ σεβασμίου Ὡσηέ.

41) ΑΜΩΣ

Ὁ παράδοξος βίος τοῦ Προφήτου τούτου κάμνει εὐσεβασφρότερος τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὸν Θεόν, ὅστις μεταβάλλει τοὺς ποιμένας εἰς σοφοὺς. Ὁ Ἀμὼς ἦτο ἐκ τῆς πόλεως Θεκουέ, ἐκ τῆς γῆς Ζαβουλῶν, ἀνθρώπος ἀπλούστατος, βόσκων αἴγας καὶ πρόβατα, ὡς ὁ ἴδιος διηγείται. ἤρχησε δὲ νὰ προφητεύῃ δύο ἔτη πρὸ τοῦ σεισμοῦ, ὅστις κατὰ τοὺς κριτικούς συνέβη περὶ τὸ 25 ἔτος τῆς Βασιλείας Ὀγίου, Βασιλέως Ἰούδα κατὰ τὸ 785 ἔτος Π. Χ. Μετὰ ταῦτα ὁ ψευδοϊεροκᾶρυξ Βαιθὴλ, θεωρήσας ἐπίφοβον τὸν Ἀμὼς εἰς τὸν λαόν, ὅστις ἤρχισε νὰ ὑπολήπτεται τὸν προφήτην του, ἐνήργησε καὶ τὸν ἐθανάτωσαν. Ἡ προφητεία του εἶναι ἀπλή καὶ δημῶδης, ἀλλ' ἐπιβλητικὴ εἰς ὅλους τοὺς λόγους του, τοὺς παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐκπορευομένους· διαιρεῖται δὲ εἰς 9 κεφάλαια. Ὁ Ἀμὼς οὗτος δὲν εἶναι ὁ πατὴρ τοῦ προφήτου Ἡσαίου, ὅστις Ἀμὼς ἐλέγετο καὶ ἐκεῖνος.

9/4/44
—•••—

12) ΟΙ ΔΥΟ ΜΙΧΑΙΑΙ

ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα ἀπαντῶνται δύο Προφῆται, τῶν ὁποίων ὁ μὲν ἦτο Μωρασθήτης ἐκ τῆς γῆς τοῦ Ἰούδα καὶ ἐπροφήτευσεν ὑπὲρ τὰ 50 ἔτη, εἰς τὰς ἡμέρας Ἰωάθαμ καὶ Ἀχαζ καὶ Ἐζεκίου, Βασιλέων Ἰούδα, τῶν ὁποίων ὁ μὲν Ἰωάθαμ ἐβασίλευσε περὶ τὰ 758 Π. Χ. ὁ δὲ Ἐζεκίας ἀπέθανε κατὰ τὰ 698 Π. Χ.

Ἡ προφητεία τοῦ Μιχαίου τούτου διαιρεῖται εἰς ἑπτὰ κεφάλαια καὶ εἶναι κατανοητικὴ, πείθουσα καὶ τοὺς ἀπίστους ὅτι τὸ ἅγιον Πνεῦμα ὑπηγόρευσε εἰς αὐτὸν ὅσα ἔγραψεν. Ὁ δὲ ἄλλος Μιχαίας ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰεμβλά ἢ Ἰεμβλά· ὁ ἅγιος οὗτος ἄνθρωπος ἠπειλήσθη τὸν Ἀχαάθ καὶ ἐφρονέυθη ἀπὸ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωράμ, ὅστις ἐβασίλευσε κατὰ τὸ 896 ἔτος Π. Χ.

Ὁ πρῶτος Μιχαίας εἶναι σύγχρονος τοῦ Ὡση, ἐγγάτου Βασιλέως τῶν δέκα φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ· εἰς τὰς ἡμέρας αὐτοῦ κατεστράφη καὶ τὸ Ἰσραηλιτικὸν βασίλειον παρὰ τοῦ Σαλμανάσαρ, βασιλέως τῶν Ἀσσυρίων.

13) ΝΑΟΥΜ

Ὁ Προφήτης οὗτος ἦτο κατὰ μὲν τὴν πατρίδα Ἐλησσαῖος κατὰ δὲ τὴν φυλὴν ἐκ τῆς τοῦ Συμεών. Ἐπροφήτευσεν κατὰ τὰ ἔτη 721 Π. Χ. δηλαδὴ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἐζεκίου μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Σαμαρείας. Ἡ προφητεία του εἶναι διδακτικὴ καὶ διαιρεῖται εἰς τρία κεφάλαια.

14) ΗΣΑΪΑΣ

Ὁ Προφήτης οὗτος ὑπῆρξεν υἱὸς τοῦ προφητικοῦ

Ἄμως ἐκ τῆς βασιλικῆς φυλῆς καταγόμενος· ἐπροφήτευσεν δὲ κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Ὁγίου, ὅστις ἐλέγετο καὶ Ἀζαρίας καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας Ἰωάθαμ, Ἀχαζ καὶ Ἐζεκίου, βασιλέων τῆς Ἰουδαίας· ὁ ἀγιώτατος οὗτος Προφήτης ἐπροφήτευσεν περὶ τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ περὶ τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου, τὸν ὅποιον ἐμελλε νὰ πάθῃ. Ἐπειδὴ δὲ γενναίως ἀφώρισε τὸν παράνομον καὶ ἀδίκον Μανασσῆν, τὸν ἀντίξιον υἱὸν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ εὐσεβοῦς Ἐζεκίου, ἐπριονίσθη παρ' ἐκείνου διὰ ξυλίνου πρίονος, καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ Θεοῦ μὲ τὸν μαρτυρικώτερον θάνατον, κατὰ τὸ 681 ἔτος Π. Χ. Ὁ μαρτυρικός οὗτος Προφήτης ἔγραψεν 66 κεφάλαια, καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάσθη ὁ ἐντονώτατος καὶ μεγαλοφωνώτατος πάντων τῶν προφητῶν.

15) ΣΟΦΟΝΙΑΣ

Ὁ Προφήτης οὗτος καταγόμενος ἐκ βασιλικοῦ αἵματος, διότι περισσότεροι τὸν θέλουσιν ὡς δισέγγονον τοῦ βασιλέως Ἐζεκίου καὶ ὀλιγότεροι ὡς υἱὸν τοῦ Χουσί ἐκ γένους Λευίτικου, περιεφρόνησε τὰς ἀναπαύσεις καὶ τὴν καλὴν ζωὴν καὶ προσηλύθη εἰς τὴν εἰλικρινῆ εὐλάβειν πρὸς τὸν Θεόν, ὅστις διὰ τοῦτο ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν πνεῦμα προφητικόν, καὶ μὲ τὴν χάριν ταύτην ἔγραψε τρία ὠραῖα καὶ ἱερά προφητικά κεφάλαια κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἰωσίου περὶ τὸ 641—610 Π. Χ.—Ὡστε, ἀγαθὰ μου παιδία, ὅσα ἀπὸ σᾶς τύχουν ἀπὸ ἀρχοντικὴν καταγωγὴν, ἀντὶ νὰ ὑπερηφανεύησθε καὶ νὰ περιφρονῆτε τοὺς πτωχοὺς, νὰ ἀγαπᾶτε αὐτοὺς ὡς ἀδελφοὺς καὶ νὰ προσηλωθῆτε εἰς τὸν Θεόν, ὅστις εἶναι ὁ κοινός

πατήρ ὄλων, καὶ ὅστις ὄλους τοὺς ἀγαθοὺς βραβεύει καὶ ὄλους τοὺς κακοὺς τιμωρεῖ χωρὶς ἐξαιρέσιν.

16) ΙΕΡΕΜΙΑΣ

Ὁ μέγιστος οὗτος κατὰ τοὺς νεωτέρους θεολόγους καὶ θεόπνευστος Προφήτης ἦτο υἱὸς τοῦ Χαλκίου ἐξ ἱερατικῆς φυλῆς. Πολίτης τῆς Ἀναιθὼ καὶ μελαγχολικὸν φυτώριον τῆς γῆς τοῦ Βενιαμίν· ἐπροφήτευσε δὲ περὶ τὰ 40 ἔτη, ἦτοι ἀπὸ τοῦ 628—588 Π. Χ. καὶ ἔγραψε 51 κεφάλαια προφητικά καὶ πέντε θείους θρήνους, οἱ ὅποιοι συγκινοῦν καὶ τοὺς λίθους, διότι πολὺ τεχνικὰ ὁ Προφήτης ἱστορεῖ τὰ δεινὰ ὅσα ἔπαθον καὶ ὅσα θὰ ἐπάθαινον οἱ συμπατριῶτά του διὰ τὰς ἀμαρτίας των. Ὅταν ἔγεινεν ἡ τελευταία αἰχμαλωσία τοῦ λαοῦ, εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Σεδεκίου, καὶ ἔμειναν ὀλίγοι διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, ἔμεινε μὲ ἐκείνους καὶ αὐτὸς λαβὼν τὴν ἀδειαν τοῦ Ναβουζαρδάν, ἀρχιμαγείρου τοῦ Ναβουχοδονόσορος, καὶ δὲν ἔπαυσε κλαίων διὰ τὰς δυστυχίας τοῦ ἔθνους του, μέχρις οὗ οἱ ἐναπομείναντες ὀλίγοι, ὡς εἶπομεν, συμπατριῶτά του ἀτακτήσαντες ἔφυγον εἰς Αἴγυπτον, φοβηθέντες τὴν ἐκδίκησιν τῶν Χαλδαίων. Τότε διὰ τῆς βίας ἔλαβον μαζί των καὶ τὸν Ἰερεμίαν μετὰ τοῦ μαθητοῦ καὶ γραφέως του Βαρούχ. Ἀλλὰ προφητεύσας καὶ κατὰ τῆς Αἰγύπτου, κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, ἐλιθοβολήθη εἰς Τάφνας ἀπὸ τοὺς ἰδίους πατριώτας του διὰ νὰ μὴ ἐνοχοποιηθῶσι παρὰ τοῦ Φαραῶ καὶ πάθωσιν ὡς ἀντάρται· καὶ τοιούτῳ τρόπῳ ἀπέθανε μαρτυρικῶς ὁ ἀπὸ τῆς μητρικῆς του κοιλίας ἠγιασμένος Προφήτης, ὡς εἶπεν αὐτὸς ὁ Θεός.

17) ΑΒΑΚΟΥΜ

Ὁ Ἀβακούμ λέγεται καὶ Ἀββακούμ καὶ Ἀμβακούμ· ἡ ἱερὰ Γραφή δὲν ἀναφέρει οὔτε τὴν πατρίδα οὔτε τὴν φυλὴν αὐτοῦ· περὶ τοῦ Προφήτου τούτου γνωρίζομεν μόνον ὅτι ἐπροφήτευσε κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἰσαχὴμ, ὅστις ἐλέγετο καὶ Ἰεχόνιος, ὀλίγον πρὸ τῆς μετοικήσεως τοῦ λαοῦ εἰς Βαβυλῶνα κατὰ τὰ 599 ἔτη Π. Χ. Ἡ προφητεία τούτου διαιρεῖται εἰς τρία κεφάλαια, φανερόνοντα τὴν δύναμιν καὶ τὴν καλῶσύνην τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ.

18) ΙΕΖΕΚΙΗΛ

Ὁ ἐπίσημος οὗτος καὶ μαρτυρικός Προφήτης ἦτο υἱὸς τοῦ Βουζῆ, καὶ ἱερεὺς τὸ ἐπάγγελμά του· ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Ἰεχονίου ἢ Ἰωακείμ μετεφέρθη καὶ αὐτὸς αἰχμάλωτος εἰς Βαβυλῶνα· καὶ πέντε ἔτη μετὰ ταῦτα, δηλαδὴ περὶ τὰ 593—544 Π. Χ. ἤρχισε νὰ προφητεύῃ. Ἐπροφήτευσε δὲ περὶ τὰ 20 ἔτη καὶ ἐφονεύθη ἀπὸ ἑνα ἄρχοντα Ἰουδαῖον, διότι ὕβριζε τὴν εἰδωλολατρείαν. Ἐγραψε 48 κεφάλαια, δυσκόλως ἐξηγούμενα ἀπὸ τοὺς ἀμαθεῖς καὶ παρεξηγούμενα ἀπὸ τοὺς ἡμιμαθεῖς ἐχθροὺς τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν χριστιανικῆς θρησκείας διὰ τὰς συμβολικὰς πράξεις, τὰς ὁποίας κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς λόγους ὑψηλοῦς καὶ ἀγίου μετεχειρίσθη καὶ ἀναφέρει.

19) ΑΓΓΑΙΟΣ

Ὁ Ἀγγαῖος ἐγεννήθη εἰς Βαβυλῶνα κατὰ τὸν πικρὸν καιρὸν τῆς αἰχμαλωσίας τῶν Ἰουδαίων· ἤρχισε

νά προφητεύη ἀφοῦ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Ζωροβάβελ καὶ δεῦτερον χρόνον τοῦ Ἰστασπου Δαρείου, βασιλέως τῶν Περσῶν, τούτεστιν περὶ τὰ 520 Π. Χ. Ἡ εὐχάριστος προφητεία αὐτοῦ διαιρεῖται εἰς δύο κεφάλαια, τὰ ὅποια δύναται νὰ ἐκλάβῃ ὁ χριστιανὸς ὡς δύο προσευχάς, τὰς ὁποίας μὲ τὸ ἱστορικὸν στόμα τοῦ Προφήτου Ἀγγαίου ἐλάλησεν ὁ Χριστὸς ἐξ οὐρανοῦ πρὶν καταβῆ εἰς τὴν γῆν.

20) ΖΑΧΑΡΙΑΣ

Σύγχρονος τοῦ Προφήτου Ἀγγαίου ἦτο καὶ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας, υἱὸς τοῦ Βαραχίου· ἀνὴρ ἐνάρετος, φιλόανθρωπος καὶ φιλελεήμων. Ἐπροφήτευσεν δὲ ἠγωνίσθη καὶ ἀπέθανεν κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν τοῦ Ἀγγαίου. Ἐγράψεν δεκατέσσαρα κεφάλαια, τὰ ὅποια δὲν ἁμαρτάνει ὁ χριστιανὸς ἂν ὀνομάσῃ αὐτὰ οὐράνια.

21) ΒΑΡΟΥΧ

Μᾶς εἶναι γνωστὸς πλέον, παιδία μου ἀγαθὰ, ὁ Προφήτης Βαρούχ ὡς μαθητὴς καὶ γραφεὺς τοῦ Προφήτου Ἱερεμίου. Ἀξίζει ὅμως τὸν κόπον νὰ μάθετε μερικὰς λεπτομερείας διὰ νέον, ὅστις ἀπὸ τῆς τρυφερᾶς του ἡλικίας, διὰ τὸν νοῦν του τὸν ἀνδρικὸν, τὴν καρδίαν του τὴν μεγάλην καὶ τὴν ἀφοσίωσίν του πρὸς τὸν Θεὸν ἠγαπήθη ἀπὸ τὸν Ἱερεμίαν καὶ διεδέχθη ἐπαξίως αὐτόν.

Ὁ Βαρούχ λοιπὸν ἦτο υἱὸς τοῦ Νηρέου· ἤρχισε δὲ νὰ προφητεύῃ ὀλίγον πρὶν ἀποθάνῃ ὁ διδάσκαλός του, καὶ ἐξηκολούθησεν νὰ γράφῃ θεῖα καὶ μετὰ τὸν θάνα-

τον εκείνου. Ἐγραψε πέντε κεφάλαια προφητείας ὑψίστης κατὰ τὸ ὕφος τοῦ διδασκάλου του, πέντε ἔτη μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν Ἰουδαίων ἐπὶ Σεδεκίου. Ἰόσον δὲ ὑψώθη πρὸς τὸν Θεὸν τὸ πνεῦμά του, ὥστε πολλαὶ προφητεῖαι αὐτοῦ ἀναγινώσκονται εἰς τὰς Ἐκκλησίας ὡς τοῦ Ἰερεμίου.

22) ΜΑΛΑΧΙΑΣ

Ἴδου καὶ ὁ τελευταῖος τῶν Προφητῶν ὄχι κατὰ τὴν ἀξίαν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐποχικὴν κατάταξιν.

Ὁ Μαλαχίας ἐπροφήτευσεν εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Νεεμίου, τοῦ σοφωτέρου ἀρχηγοῦ τῶν Ἰουδαίων, ὅστις ἐχρημάτισεν ἕνεκα τῆς ἐπιβροχῆς του καὶ οἰνοχόος τοῦ Μακρόχειρος Ἀρταξέρξου, βασιλέως τῶν Περσῶν, κατὰ τὰ 465—424 ἔτη Π. Χ.

Ἡ προφητεία του εἶναι παρηγορητικὴ πείθουσα καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀπίστους διαιρεῖται δὲ εἰς τέσσαρα κεφάλαια. Τὰ τέσσαρα ταῦτα κεφάλαια δύναται νὰ παρομοιάσῃ ὁ ἔννοῶν τὴν ἁγίαν Γραφὴν μὲ τέσσαρα ἄστρα, σχηματίζοντα καθαρῶς τὸν Σταυρὸν ἐπὶ τοῦ ὀποίου ἡ θεότης ἔπαθε διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ διατυποῦντα τὸ σύμβολον τῆς πίστεως εἰς τὴν καρδίαν πνευμένου ἀνθρώπου, ὅστις θέλει νὰ φωτισθῇ μὲ τὸ φῶς τοῦ ἀληθινοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

ΔΙΚΑΙΟΙ

1) ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ κατήγετο ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἐφραΐμ καὶ ἐγεννήθη εἰς Αἴγυπτον περὶ τὸ 1654 Π. Χ. Διεδέχθη δὲ τὸν Μωϋσῆν κατὰ τὸ 85 ἔτος τῆς ἡλικίας του, καὶ ὠδήγησε τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Τόσον δὲ δίκαιος ἦτο καὶ τόσον εὐλαβῶς ἤκουε τὰς προσταγὰς τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνεργοῦσε κατὰ τὰς θελήσεις τούτου, ὥστε ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὴν μοναδικὴν χάριν τοῦ νὰ ἔχη πᾶν ὅ,τι ἤθελε τοῦ ζητήσει. Τοσαύτην δὲ δύναμιν εἶχεν εἰς αὐτὸν ἡ θεία αὐτῆ χάρις, ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ὑπήκουον εἰς τὰς προσταγὰς του· διέταξε τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν νὰ στραφῆ καὶ νὰ σταματήσῃ τὰ ρεύματά του, καὶ διεπέρασε τοὺς Ἰσραηλίτας πεζοὺς, ὡς διὰ ξηρᾶς· ἄλλοτε πάλιν, πολεμῶν τοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδος του καὶ βλέπων ὅτι ὁ ἥλιος ἐβασίλευε, τὸν διέταξε νὰ σταθῆ, εἰπὼν εἰς αὐτόν· «Στήθι ἥλιε» καὶ ὁ ἥλιος ἐστάθη καὶ ἡ νύξ ἐμποδίσθη καὶ ὁ ἀνίκητος στρατηγὸς τοῦ Ἰσραὴλ κατέσφαξε καὶ ἐξηφάνισε τοὺς ὑπερηφάνους Φιλιισταίους.

Ἐμοίρασεν ἔπειτα ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας εἰς τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ, τὸν ὁποῖον ἐκυβέρνησεν 25 ἔτη μὲ δικαιοσύνην ἀμίμητον, ὡς κοινὸς πατήρ καὶ σοφὸς νομοθέτης· συνέγραψε πολλὰ, μεταξύ τῶν ὁποίων διακρίνεται τὸ ἔκτον βιβλίον τῆς παλαιᾶς Διαθήκης, καὶ ἀπέθανε

κατὰ τὸ 1544 ἔτος Π. Χ. ἔνδοξος, εἰς ἡλικίαν ἐτῶν
110.

2) ΙΩΒ

Ὁ γνωστὸς, ἀγαθὰ μου παιδία, ὑπὸ τὸ ὄνομα
τοῦτο ἄνθρωπος τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς Πίστεως εὐ-
χομαι νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα καὶ εἰκὼν τῆς
ζωῆς σας.

Ὁ ἀληθῶς οὗτος ἅγιος ἄνθρωπος ἦτο υἱὸς τοῦ
Ζαβὼ καὶ τῆς Βοσορῶρας, καὶ πέμπτος ἀπόγονος τοῦ
Ἀβραάμ. Ἄνθρωπον ἀληθινόν, δίκαιον, εὐσεβῆ, ἀ-
μνησίκακον καὶ ἀπονήρευτον δὲν ἐπαρουσίασεν ἡ
ἱστορία τοῦ κόσμου ἀφ' ὅτου ἀπέθανεν ὁ Ἰώβ. Ὁ
Θεὸς εἶδε τὰς ἀρετάς του καὶ κατέστησεν αὐτὸν
πλουσιώτερον καὶ περισσότερον εὐτυχῆ ἀπὸ ὅλους
τοὺς ἀνθρώπους, ὅσοι ἐκατοίκουν τότε τὴν εὐλογημέ-
νην πατρίδα τοῦ δικαίου Ἰώβ, ἧτις ὠνομάζετο Αὐ-
σίτης καὶ ἔκειτο μεταξύ Ἰδουμαίας καὶ Ἀραβίας.
Οὐδὲν ἀγαθὸν ἐστερεῖτο καὶ ἀπελάμβανεν ὅ,τι ἐζήτει
ἀπὸ τὸν Θεόν· τέκνα ἐνάρετα καὶ παρήγορα, θυγα-
τέρες ἠθικαὶ καὶ ὠραῖαι, βόες, ποίμνια, χοῖροι, ἀγε-
λάδες, ἀγροὶ ἀπέραντοι, ἀμπελῶνες, ἐλαιῶνες, πλού-
τη, ὑγεία, καλὴ συνείδησις καὶ σύζυγος πιστὴ καὶ
θεοσεβῆς ἐπεριστοίχιζον τὸν εὐλογημένον Ἰώβ. Ὁ
Θεὸς τοῦ τὰ εἶχε δώσει διὰ τὴν εὐσέθειαν καὶ ἀρε-
τὴν του, καὶ ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὰ
πάντα εἰς μίαν στιγμὴν, ὅχι διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν πί-
στιν του πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Κύριόν του, καὶ τὴν ὑπο-
μονὴν του εἰς τὰς δυστυχίας του, διότι ὁ Θεὸς προ-
γνωρίζει τὰ πάντα, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀφήσῃ παράδειγ-
μα αἰώνιον εἰς τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες, ὅταν εὐτυ-

χοῦν, λησμονοῦσι τὸν Θεὸν, ὅστις εἶναι ἡ αἰτία τῆς εὐτυχίας των, ἐνῶ ὅταν δυστυχήσουν διὰ τὰς ἀμαρτίας των, τὰ βάζουν μετὰ τὸν Θεὸν, τὸν ὁποῖον, εἰς τὰς ἡμέρας τῆς εὐτυχίας των, δὲν ἐδοξολογοῦν.

Διὰ τὸν λόγον λοιπὸν τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Θεὸς εἰς ὀλίγον διάστημα καιροῦ ὁ εὐτυχῆς καθ' ὅλα Ἰωὺβ νὰ χάσῃ τὰς γαίας του, νὰ ἴδῃ, ὡς διὰ κατάρας, φοφοῦντα τὰ ποίμνια καὶ πάντα τὰ τετράποδά του, τὰ τέκνα του ἀποθνήσκοντα, τοὺς θησαυροὺς του εἰς ἄλλων χεῖρας, καὶ τέλος νὰ πάθῃ τὸ σῶμά του ἀπὸ φοβερὰν λέπραν, καὶ ἑπτὰ ὀλοκλήρους χρόνους νὰ βασανίζεται ἀσθενῆς, πτωχότατος, πεινῶν καὶ παντέρημος· ὥστε κατήνησεν ὁ δυστυχῆς ἀγνώριστος καὶ ἀκαλημέριστος ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι τὸν ὑπερέτουν καὶ τὸν ἐδοξάζον πρὸ ὀλίγου. Ἄλλ' ὁ εὐσεβῆς καὶ ἀγνότατος Ἰωὺβ ἐδέχθη ὅλας τὰς δυστυχίας του μετὰ ἀπαρδειγμάτιστον ὑπομονήν, ὡς ἐδέχετο, χωρὶς νὰ ἐξιπασθῇ, καὶ ὅλας τὰς εὐτυχίας του πρὸ ὀλίγου· διὸ καὶ δὲν ἔπαυσεν οὐδὲ στιγμὴν ἀπὸ τοῦ νὰ δοξάζῃ τὸν Θεὸν καὶ νὰ ὑμῆσθαι αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Θεὸς δὲν ἤργησεν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν ὑπομονητικὸν καὶ πιστὸν τοῦ Ἰωὺβ πᾶν ὅ,τι τοῦ εἶχεν ἀφαιρέσει, διὰ τὸν ὁποῖον προανεφέραμεν λόγον· καὶ ἐντὸς ὀλίγου καιροῦ ὁ ἀσθενῆς Ἰωὺβ ἔγεινεν ὑγιέστερος, πλουσιώτερος καὶ πολυτεκνότερος ἀπὸ πρότερον· καὶ ἐπανακτῆσας τὰς προτέρας του εὐτυχίας δὲν ἐδίστασε νὰ δειχθῇ περισσότερον ἀπὸ πρότερον ἐλεήμων καὶ πρὸς ἐκείνους ἀκόμη, οἵτινες τοῦ ἠρνήθησαν εἰς τὴν δυστυχίαν του ὀλίγον ψωμί καὶ ἓνα ἀπλούστατον χαιρετισμόν.

Βλέπετε λοιπὸν, ἀγαθὰ μου παιδιά, ὅτι ὁ Θεὸς

θέλει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὰς εὐτυχίας του σεμνόν, ἐλεήμονα καὶ θεοσεβῆ, εἰς δὲ τὰς δυστυχίας του πάλιν θεοσεβῆ, γενναῖον καὶ ὑπομονητικόν, καὶ νὰ γνωρίζη καλῶς ὅτι ὅλα εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, τὰ ἀγαθὰ, ὀηλαδὴ, καὶ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ὑγεία καὶ ἡ ὠραιότης, εἶναι πρόσκαιρα· καὶ ὡς ἡ εὐτυχία, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ δυστυχία εἶναι πρόσκαιρος, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει μὲν τὸν ἄνθρωπον αὐτεξούσιον νὰ πράττῃ ὅ,τι θέλει, ἀλλὰ πάντοτε ὁ Θεὸς τὴν μὲν καλὴν καὶ ἐνάρετον θέλησιν ἀνταμείβει διὰ τῆς εὐτυχίας, τὴν δὲ πονηρὰν διὰ τῆς δυστυχίας· καὶ ταύτην δὲ, καθὼς καὶ ἐκείνην, ἀφίνει μόνον τὸν ἄνθρωπον ὡς λογικὸν νὰ τὴν ἀπολαύσῃ διὰ τῶν πράξεών του. Ὅσοι δὲ ἄνθρωποι λέγουσιν ὅτι πράττουσι τὸ καλὸν καὶ εὐρίσκουν τὸ κακόν, ἢ ἀπατῶνται ἢ ἄς ἔχωσιν ὑπομονὴν καὶ ἐπὶ τέλους θὰ βραβευθῶσιν. Ὁ Ἰωβ μετὰ τὴν δοκιμασίαν του ἔζησεν ἔτη 170 καὶ ἀπέθανεν ἐτῶν 240 περίπου περὶ τὰ 1350 Π. Χ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

*Ἀπὸ Ζαχαρίου, πατρὸς τοῦ Προδρόμου, μέχρι
Λογγίνου τοῦ Ἐκατοντάρχου.*

1) ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΙΣΑΒΕΤ

Τὸ ἅγιον τοῦτο ζεῦγος ἔζη εἰς τὰς ἡμέρας Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἦτο εἰς βαθὺ γῆρας χωρὶς νὰ ἀποκτήσῃ τέκνον, διὸ καὶ ἡ Ἐλισάβετ ἦτο γνωστὴ ὡς στεῖρα, δηλαδὴ δὲν εἶχε γείνει οὐδὲ ἠλπίζε πλέον νὰ γείνη μήτηρ· ὁ Ζαχαρίας ἦτο ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ, ἄνθρωπος πολὺ ἐνάρετος, τίμιος καὶ θεοσεβής, ὡς καὶ ἡ γραῖα σύζυγός του. Ἐπειδὴ ὅμως ἐπεθύμουν πάντοτε νὰ ἀποκτήσουν ἓνα τούλῃ-χιστον υἱόν, μίαν τῶν ἡμερῶν, ἐνῶ ὁ Ζαχαρίας εὐρίσκετο εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου, ἱερουργῶν διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Σκηνοπηγίας, παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν ὁ Ἄγγελος Γαβριὴλ καὶ τοῦ εἶπε· «Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία, ὁ Θεὸς ἤκουσε τὴν δέησίν σου καὶ ἡ γυνὴ σου Ἐλισάβετ θὰ γεννήσῃ υἱὸν καὶ θὰ τὸν ὀνομάσῃς Ἰωάννην». Ὁ Ζαχαρίας γνωρίζων ὅτι ἡ γυνὴ του ἦτο στεῖρα καὶ γραῖα, αὐτὸς δὲ γέρων, ἐδίστασε νὰ πιστεῦσῃ εἰς τοῦ Ἀγγέλου τοὺς λόγους, καὶ διὰ τοῦτο κατεδικάσθη νὰ μένη ἄφωνος μέχρι οὗ γείνη ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἠθέλησεν ὁ Θεός. Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ἡ στεῖρα καὶ γραῖα Ἐλισάβετ ἔμεινεν ἔγγυος 15 μῆνας πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἦτοι ἐξ μῆνας πρὶν συλλάβῃ ἡ Θεοτόκος, ἡ συγγενὴς αὐτῆς· ἐγνώρισε δὲ τοῦτο καὶ τὸ ἐπίστευεν ὅτε μετὰ ἐξ μῆνας εὐροῦσα αὐτὴν ἡ Θεοτόκος εἰς τὴν Χεβρώνα τὴν συν-

εχάρη διὰ τὴν ἐγγυμοσύνην της καὶ τῆς ἀνήγγειλεν ὅτι τὸ αὐτὸ ἔπαθε καὶ ἡ ἰδία πρὸ ὀλίγου. Τότε ἡ Ἐλισάβετ, ἅμα ἔλαβε τὸν ἀσπασμὸν τῆς Παρθένου, ἠσθάνθη ὅτι σκιρτᾷ τὸ παιδίον εἰς τὴν κοιλίαν της, καὶ ἐμπνευσθεῖσα ἀπὸ Πνεῦμα ἅγιον ἀναγνωρίζει τὴν Μητέρα τοῦ Κυρίου καὶ μεγαλοφώνως μακαρίζει αὐτήν· ἡ δὲ Παρθένος συγκινηθεῖσα ἔψαλε τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον κτλ.» ὡς ἀναφέρονται ἀπὸ τὸν Εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν. (ἀ 46).

Ἄφου δὲ συνεπληρώθη ὁ χρόνος διὰ τὰ γεννήσῃ ἡ Ἐλισάβετ, ἐγέννησεν υἱόν, καὶ τὴν ὀγδόην ἡμέραν ἦλθον διὰ τὰ περιτέμνωσι τὸ παιδίον, καὶ τὸ ὠνόμαζον μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς του Ζαχαρίαν, ἡ μήτηρ του ὅμως εἶπε τὰ ὀνόμασθῃ «Ἰωάννης», τὸ ὅποιον σημαίνει «πλήρης χάριτος». Ἐρωτηθεῖς δὲ τότε διὰ νεύματος ὁ βωδὸς καὶ ἄφωνος Ζαχαρίας τί ἤθελε τὰ ὀνομασθῇ τὸ παιδίον, ἐζήτησε πινακίδα (ἀβάκιον) καὶ ἐσημείωσεν ἐπ' αὐτῆς «Ἰωάννης», καὶ ἅμα ἔγραψε τὸ ὄνομα τοῦτο ἐλύθη ἡ γλῶσσά του καὶ ὠμίλησε καθαρότερα ἀπὸ πρότερον καὶ ἠλευθερώθη ἀπὸ τὴν σιωπὴν, ἡ ὁποία τὸν ἐβασάνιζεν ἑννέα μῆνας.

Ὁ Ἰωάννης οὗτος εἶναι ὁ μετονομασθεὶς Πρόδρομος καὶ Βαπτιστής.

Μετ' ὀλίγον χρόνον ὁ Ζαχαρίας εὐρέθη φονευμένος ἀνάμεσα τοῦ Ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου· ἐφανεύθη δὲ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους ἴσως διότι κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς βρεφοκτονίας δὲν εὔρον τὰ φονεύσουν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωάννην, τὸν ὅποιον προλαβοῦσα ἔκρυψεν ἡ μήτηρ του ἐντὸς σπηλαίου εἰς τὴν ἔρημον.

2) ΙΩΑΚΕΙΜ ΚΑΙ ΑΝΝΑ

Ὁ μὲν Ἰωακείμ, κατήγετο ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους τοῦ Δαυίδ, τῆς φυλῆς Ἰούδα· ἡ δὲ Ἄννα ἐκ τῆς ἱερατικῆς φυλῆς τοῦ Λευί· ἦτο δὲ θυγάτηρ τοῦ ἱερέως Ματθάν καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Μαρίας. Καὶ τοῦτο τὸ ζεῦγος ἦτο ἄτεκνον καὶ στεῖρον· εἰς δὲ τὸ γῆρας των, κατὰ διαταγὴν καὶ εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, ἀπαράλλακτα, ὡς καὶ οἱ γονεῖς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, ἀπέκτησαν κατὰ τοὺς φυσικοὺς ἀνθρωπίνους νόμους κόρην, τὴν ὁποίαν ὠνόμασαν Μαρίαν, καὶ ἣτις ἤξιώθη νὰ γείνη ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου καὶ σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐπειδὴ ὁμως ἡ γραῖα Ἄννα, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τέκνον, προσευχομένη ὑπέσχεθη εἰς τὸν Θεὸν νὰ τὸ ἀφιέρωσῃ εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὸν Ναὸν αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ἅμα ἀπέκτησε τὴν Μαρίαν ἐνθυμήθη καὶ ἐξεπλήρωσε τὴν ὑπόσχεσίν της καὶ ἀφιέρωσε τὴν μονογενῆ της θυγατέρα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ναοῦ τοῦ Ἱψίστου.

Ἐνδεκα ἔτη μετὰ ταῦτα ἀπέθανον καὶ οἱ δύο γονεῖς τῆς Θεοτόκου· καὶ ἡ μὲν θεοπρομήτωρ Ἄννα ἔζησεν ἔτη 79, ὁ δὲ Ἰωακείμ 80· δὲν γνωρίζει ὁμως κανεὶς ποῖος τῶν δύο ἁγίων, δικαίων καὶ εὐτυχῶν τούτων ἀνθρώπων, ἀπέθανεν πρὸ τοῦ ἄλλου.

3) ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

Γνωρίζομεν τὴν σύλληψιν, τὴν γέννησιν καὶ περιτομὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. Τώρα πρέπει νὰ μάθωμεν τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ. Μᾶς εἶναι γνωστὸν ἀκόμη ὅτι ἡ μήτηρ του Ἐλισάβετ ἔκρυπτεν

αὐτὸν εἰς τὰ σπήλαια καὶ τὰς ἐρήμους διὰ νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τὴν διαβολικὴν καὶ ἀπάνθρωπον ὀργὴν τοῦ Ἑρώδου, ὅστις διέταξε διὰ λόγον, τὸν ὁποῖον κατόπιν θά μᾶς διηγηθῆ τὸ παρὸν βιβλιάριον, νὰ σφάξῃ τὰ βρέφη. Ἀλλ' ὁ Θεὸς ἠθέλησεν ὥστε ὁ Ἰωάννης μὲ τὰς προσφάξεις τῆς μητρὸς του νὰ διαφύγῃ τὸν κίνδυνον τῆς ζωῆς του. Εἰς τὴν ἐρημον ὁ Ἰωάννης, μὲ χόρτα τρεφόμενος, ἤξανε μὲ τὰς ἡμέρας ὄχι μόνον κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν καρδίαν, τὸν προφητικὸν νοῦν καὶ τὰς οὐρανίας χάριτας· τέλος ἀνδρωθεὶς ἤρχισε τὸ θεῖον κήρυγμα τῆς μετανοίας τῶν ἀμαρτωλῶν. Ὁ Ἅγιος οὗτος προφήτης ὠνομάσθη Πρόδρομος, διότι ἦλθεν ὀλίγον πρὸ τοῦ Χριστοῦ διὰ νὰ προετοιμάσῃ καὶ προειδοποιήσῃ τὸν κόσμον, ὅτι κατόπιν αὐτοῦ ἔρχεται ὁ Θεὸς διὰ νὰ κρίνῃ τὴν γῆν. Μὲ τὰ κηρύγματά του ὁ Ἅγιος Πρόδρομος ἐκέρδησε τὴν ἀγάπην ὅλου τοῦ λαοῦ, ὅστις τὸν ἠκολούθει μὲ σεβασμὸν καὶ λατρείαν· διὰ τὸ ὁποῖον παραχθεὶς ὁ τετράρχης τῆς Γαλιλαίας Ἑρώδης Ἀντίπας, ὁ υἱὸς τοῦ μεγάλου Ἑρώδου, τὸν συνέλαβε καὶ τὸν ἐκλείσεν εἰς τὴν φυλακὴν· ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα νὰ τὸν φονεύσῃ, φοβούμενος τὴν ὀργὴν τοῦ λαοῦ, ὅστις, ὡς προείπομεν, ἐτίμα ὡς προφήτην τὸν ἅγιον Ἰωάννην.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἐπέπληττε πάντοτε τὸν Ἑρώδη, διότι εἶχε χωρίσει τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του Φιλίππου Ἑρωδιάδα καὶ ἔζη μετ' αὐτῆς παρανόμως, ἡ Ἑρωδιάς παρεφύλαττε νὰ ἐκδικηθῆ κατὰ τοῦ ἁγίου. Μιαντῶν ἡμερῶν λοιπὸν εἰς τὴν ἐορτὴν τῶν γεννηθλίων τῆς ἡ Σαλώμη, κόρη τῆς κακοῦθους Ἑρωδιάδος, τούτων καλὰ ἐχόρευσε, ὥστε μέχρι παραφροσύνης μεθύσθαις ὁ γυναικομανὴς Ἑρώδης ἐτόξε

νά τῆς προσφέρῃ ὅ,τι ἂν τοῦ ἐζήτει, ἔστω καὶ τὸ ἡμῖσι τῆς βασιλείας του· ἡ πονηρὰ δὲ Σαλώμη, συμβουλευθεῖσα τὴν πονηροτέραν μητέρα της, ἥτις κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἶχε μάθει ὅτι εἰς τὰ κηρύγματα του ὁ Ἅγιος εἶχεν ἀφορίσει αὐτήν, ἀναφέρων τὴν νόμιμον, ἀλλ' ἀτυχῆ γυναῖκα τοῦ Ἡρώδου Ἀρέθην ἢ Ἀράταν, κόρην τοῦ βασιλέως τῆς Ἀραβίας, τὴν ὁποῖαν εἶχεν ἀποβάλει ὁ Ἡρώδης, καὶ πνέουσα ἐκδίχῃσιν κατὰ τοῦ Ἁγίου κήρυκος, ἐσυμβούλευσε τὴν θυγατέρα της νὰ ζητήσῃ ἀμέσως εἰς πινάχιον τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. Ὁ δὲ Ἡρώδης προσποιηθεὶς ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐπιорκήσῃ, διέταξε καὶ ἀπεκεφάλισαν ἀμέσως τὸν Ἅγιον Ἰωάννην, ὅστις ἀπὸ τότε ὠνομάσθη καὶ Ἀποκεφαλίστης· καὶ τὴν μὲν κεφαλὴν του ἐπρόσφερον εἰς τὴν Σαλώμην, τὸ δὲ σῶμά του εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, οἱ ὁποῖοι τὸ ἔθεσαν εἰς μνημεῖον.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὠνομάσθη καὶ Βαπτιστής, διότι ἐκήρυττεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους βάπτισμα μετανοίας, καὶ διότι ἐβάπτισεν εἰς τὸν Ἰορδάνην τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὅστις μόνος του ἐπροσκάλεσε τὸν Ἰωάννην διὰ νὰ βαπτισθῇ ἀπ' αὐτόν.

Τοιοιουτρόπως ἐτελείωσε τὰς ἡμέρας του ὁ θεῖος Βαπτιστής, ἡ σφραγὶς τῶν Προφητῶν, ὁ Πρόδρομος τοῦ Χριστοῦ καὶ πρῶτος τῶν Ἀποστόλων, ὁ κήρυξ τοῦ θεοῦ βαπτίματος, τὸ ταμεῖον καὶ ὁ διδάσκαλος ὅλων τῶν ἀρετῶν, καὶ ὁ προσκαλέσας ὅλους εἰς μετάνοιαν ἀμαρτιῶν.

Ε) ΙΩΣΗΦ Ο ΜΝΗΣΤΩΡ

Ὁ δίκαιος καὶ ἅγιος οὗτος ἄνθρωπος κατήγετο ἐκ

τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα· ἦτο πολίτης τῆς Ναζαρέτ, υἱὸς τοῦ Ἰακώβ καὶ γαμβρὸς τοῦ Ἰωακεὶμ ἢ Ἐλιακεὶμ, πατρὸς τῆς Παρθένου Μαρίας, τέκτων τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἀπλοῦστατο· ζῶν διὰ τῆς τέχνης του. Μετ' αὐτοῦ ἠρράβωνίσθη ἡ ὄρφανὴ Παρθένος Μαρία ὅταν ἐξῆλθε τοῦ Ναοῦ, καὶ παρεδόθη εἰς αὐτὸν ὡς εἰς πατέρα, διότι μὴ ἔχουσα γονεῖς ἔμενον ἔρημος καὶ ἀπροστάτευτος. Ὅταν δὲ ἡ νέα καὶ ἄγαμος μνηστή του εὐηγγελίσθη τὴν θείαν ἐνσάρκωσιν, ὁ ἀπλοῦς καὶ ἀγαθὸς Ἰωσήφ ἐταράχθη κατ' ἀρχάς, ἀλλὰ διὰ θαυματουργικῆς ἐμπνεύσεως πεισθεὶς, εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν τῶν θαυμάτων. Ὁ Ἰωσήφ εὐτύχησε νὰ ἀνατρέψῃ ὡς υἱὸν του τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖον ὡς ἄνθρωπον, ἅμα γεννηθέντα, εἰσέσωσεν ἀπὸ τὴν βρεφοκτονίαν τοῦ Ἡρώδου· ζήσας δὲ 12 ἔτη μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος, ἀπέθανεν εἰρηνικῶς καὶ πανευτυχῆς.

5) ΜΑΡΙΑ Η ΠΑΡΘΕΝΟΣ

Ἡ Παρθένος Μαρία, κόρη μονογενῆς καὶ πολῦτιμος τῶν προαναφερθέντων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης, ἀφιερώθη κατὰ τὴν υπόσχεσιν τῶν γονέων τῆς εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Κυρίου ὅτε ἦτο ἐτῶν τριῶν, ὅπου ἔμεινεν 11—15 ἔτη, τοῦ τέστι μέχρι τοῦ 14—15 ἔτους τῆς ἡλικίας τῆς, ὅτε καὶ ἐμνηστεύθη τὸν Ἰωσήφ, διότι, ἀποθάνόντων τῶν γονέων τῆς πρὸ τριῶν ἐτῶν, εἶχε μείνει παντέρημος. Τέσσαρας μῆνας μετὰ τοῦτο καὶ ἐξ μετὰ τὴν σύλληψιν τοῦ Προδρόμου, Ἄγγελος Κυρίου, ὁ Ἄγγελος Γαβριὴλ, ἐστάλη ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ τῆ εἶπε· «Χαῖρε, χαριτωμένη κόρη! ὁ Θεὸς εἶναι πάντοτε μετὰ σοῦ! σύ εἶσαι εὐλογημένη ἀνάμεσα εἰς ἅ-

λας τὰς γυναῖκας.» Ἡ τρυφερά κόρη ἐταράχθη πολ-
 λῶ ἀκούσασα τὸν Ἄγγελον τοιαῦτα λέγοντα, ἀλλὰ
 πεισθεῖσα παρὰ τοῦ Ἀγγέλου ὅτι τὰ ἀδύνατα εἰς
 τοὺς ἀνθρώπους εἶναι δυνατὰ εἰς τὸν Θεόν, ἐταπεί-
 νωσε τὴν ἀγνὴν κεφαλὴν τῆς καὶ ἀπεκρίθη· «Ἴδου ἡ
 δούλη Κυρίου, ἃς γείνη ὡς προστάζει.» Ἄμα δὲ ἡ
 παρθένος ἀπεκρίθη ταῦτα, ἔγεινε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ,
 καὶ ἡ κόρη ἀνθρώπου, ἄνευ ἀνθρωπίνης συνεργείας
 καὶ γάμου, ἠσθάνθη διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ ἁγίου Πνεύ-
 ματος νὰ σαρκωθῆ εἰς τὴν κοιλίαν αὐτῆς ὁ Υἱὸς καὶ
 Λόγος τοῦ Θεοῦ. Τότε εὔρε τὴν Ἐλισάβετ καὶ ἀνήγγ-
 γειλεν εἰς αὐτὴν, ὡς προείπομεν, τὸ μέγα καὶ ὑπερ-
 ἀνθρώπινον μυστήριον. Εἰς τὸν βίον τοῦ Ἰησοῦ Χρι-
 στοῦ καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα μέρη τοῦ βιβλιαρίου τούτου
 θὰ ἴδωμεν πολλὰ, ὠραῖα καὶ θαυμαστά διὰ τὴν Θε-
 οτόκον Παρθένον· ἐνταῦθα ὅμως πρέπει νὰ μάθωμεν
 μόνον τὸν θάνατον τῆς ἀθανάτου Μαρίας. Μετὰ
 τὴν σταύρωσιν καὶ Ἀνάστασιν τοῦ υἱοῦ τῆς ἡ πάν-
 τοτε ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ προσευχομένη ἀει-
 πάρθενος μήτηρ τοῦ Θεοῦ, τρεῖς ἡμέρας πρὸ τοῦ
 θανάτου τῆς ἠνόησεν ὅτι τὴν προσκαλεῖ ὁ υἱὸς τῆς
 εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Πάραυτα λοιπὸν ἔτρεξεν εἰς τὸ
 ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν καὶ ἐπέ-
 στρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὰ ἀναγ-
 καῖα τοῦ ἐνταφιασμοῦ τῆς. Ἐνῶ δὲ ἐγίνοντο ταῦτα,
 νοερῶς ἠρπάγησαν οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ ὅλα τὰ πέρατα
 τῆς γῆς, ὅπου ἐκήρυττον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ
 ἱερὸν αὐτοῦ Εὐαγγέλιον, καὶ διὰ μιᾶς εὐρέθησαν εἰς
 τὴν οἰκίαν τῆς μητρὸς τοῦ Θεοῦ διδασκάλου των. Ἡ
 Παναγία, φανερώσασα εἰς τοὺς Ἀποστόλους τὸν σκο-
 πὸν τῆς συναθροίσεώς των, τοὺς ἐπαρηγόρησε διὰ

τοῦτο, καὶ ὑψώσασα τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν, δεηθεῖσα ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου, καὶ εὐλογήσασα τοὺς Ἀποστόλους, ἔπεσεν εἰς τὴν νεκρικὴν κλίνην, καὶ παρέδωκε τὴν παναγίαν ψυχὴν αὐτῆς εἰς τὸν υἱὸν καὶ Θεὸν τῆς.

Οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ καταβάντες Ἄγγελοι ἔξ οὐρανοῦ μὲ ψαλμωδίας, λαμπάδας καὶ εὐωδίας μετέφεραν εἰς τὸ μνήμα τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ. Εἰς Ἰουδαῖος φθονερός, μὴ ὑποφέρων τὴν δόξαν ταύτην τῆς μητρὸς ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ἑσταύρωσαν ὡς ληστὴν, ἠπλώσεν ὑβριστικῶς τὰς χεῖράς του εἰς τὸν νεκροκράββατον τῆς θεοτόκου. Ἄλλ' ἡ Παναγία ἔκαμε καὶ ἐκεῖ τὸ θαῦμά της καὶ ἐκόπησαν καὶ ἔμειναν κρεμασμένοι αἱ χεῖρες τοῦ ἀπίστου.

Ἡ Παναγία ἐτάφη εἰς τὸ χωρίον Γεσθιμανή. Τρεῖς ὅμως ἡμέρας μετὰ τὸν ἐνταφιασμόν της ἐφάνη ἡ θαυματουργικὴ θεομήτωρ εἰς τὰς νεφέλας, χαιρετῶσα τοὺς Ἀποστόλους.

6) Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ

Εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ μεγάλου Ἡρώδου, τοῦ Ἀσκαλωνίτου, βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, ξένου ἀπὸ τὸ τοπικὸν γένος τοῦ Ἰακώβ, καὶ ἐκ μητρὸς Ἰδουμαίας, ὅστις ἀφοῦ ἔλαβε τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα τῶν Ῥωμαίων, ἐβασάνιζε καὶ ἐτυράννει 33 χρόνους τὸν Ἰουδαϊκὸν λαὸν καὶ ἔκαμε τὴν πρὶν βασιλεύουσαν φυλὴν τοῦ Ἰούδα νὰ στερηθῇ ὅλα τὰ πολιτικὰ δικαιώματά της καὶ νὰ ἀπογυμνωθῇ ἀπὸ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ ἐξουσίαν, εἰς τὰς ἡμέρας τούτου ἡ ἰδέα τοῦ περιμενομένου Μεσσοῦ ἐκορυφώθη καὶ ἔξε-

φράζετο ὡς νὰ ἐπλησίαζεν ἡ στιγμή τοῦ ἐρχομοῦ του. Τριάκοντα τρία ἔτη ἐμέτρα ὁ ἄδικος Ἡρώδης καὶ ὁ κόσμος ἠρίθμει ἀπὸ τῆς κτίσεώς του 5508· καὶ 1807 χρόνοι εἶχον περάσει ἀφ' ὅτου ὁ προφητικὸς Πατριάρχης Ἰακώβ εἶχεν εἰπεῖ· «Δὲν θὰ λείψῃ ἄρχων ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Ἰούδα καὶ ἡγεμῶν ἀπὸ τὰ σπλάγγνα αὐτοῦ, μέχρις οὗ ἔλθῃ ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει ἡ ἐξουσία καὶ ἡ ἀρχή, ὅστις εἶναι ἡ ἐλπίς τῶν ἐθνῶν, τὰ ὅποια τὸν περιμένουσιν», ὅτε ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς Βηθλεὲμ, πόλιν τῆς Ἰουδαίας, ὅπου εἶχε μεταβῆ ἀπὸ τὴν Νιζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας ὁ Ἰωσήφ μετὰ τῆς μνηστῆς του Μαρίας, ἐγγύου οὔσης, διὰ νὰ καταγραφοῦν εἰς τὸν κατάλογον τῶν ὑπηκόων, κατὰ διαταγὴν τοῦ τότε μονάρχου Αὐγούστου Καίσαρος. Ὅταν δὲ ἤλθεν ἡ ὥρα τῆς γέννας, ἡ Παρθένος ἠναγκάσθη νὰ γεννήσῃ εἰς τὸν σταῦλον τῶν ἀλόγων, ἐντὸς ἐνὸς σπηλαίου, πλησίον τῆς Βηθλεὲμ, διότι διὰ τὸν λόγον τῆς καταγραφῆς εἶχε συναθροισθῆ πολὺς λαὸς, καὶ δὲν εὔρεθη εἰς τὰ δημόσια καταστήματα τόπος κατάλληλος διὰ νὰ γεννήσῃ ἡ Παρθένος τὸν Βασιλέα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ τὸν ὁποῖον ἐσπαργάνωσεν ἐπάνω εἰς τὴν φάτιν, ὡς προεῖπον οἱ Προφῆται, ὅτι θὰ γνωρισθῇ ἀνάμεσα εἰς δύο ζῶα, δηλαδή τὸ βῶδι καὶ τὸν ὄνον, ἀνάμεσα εἰς τὰ ὅποια ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ. (Ἡσαΐας ἀ. 3 Ἀββ. γ'. 2.)

Ἄλλ' ἀγαθὰ μου παιδιὰ, ἐνῶ τόσοσιν περιφρονημένα ἐδέχετο ἡ ἀμικτωλὴ τῆ τὸν γεννηθέντα Σωτῆρά της, ὁ οὐρανὸς λαμπρὸς καὶ ὠραῖος παρά ποτε ἐπανηγύριζε τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

Μερικοὶ ποιμένες ἀγρυπνοῦν ἐς εἰς τὴν περίχωρα

τῆς Βηθλεεμ διὰ φύλαξιν τῶν προβάτων, τὰ ὅποια ἔ-
 βουσκον, εἶδον αἰφνηδῶς λάμπειν φωτὸς λαμπροῦ· ἤκου-
 σαν δὲ καὶ εἶδον ἄγγελον, μὲ πτερὰ λάμποντα ὡς ὁ ἥ-
 λιος, καὶ λέγοντα εἰς αὐτοὺς νὰ χαροῦν καὶ νὰ ἀγαλλ-
 λιάσων, διότι εἰς Βηθλεεμ ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ τοῦ κό-
 σμου. Καὶ πρὶν προσθάσων νὰ καλοακούσων τὸν
 ἄγγελον, εἶδον καὶ ἤκουσαν ὀλοκλήρους στρατιάς οὐ-
 ρανίων Ἀγγέλων, ὑμνούντων τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων·
 «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώ-
 ποις εὐδοκία.» (Λουκ. Ἐ'. 8-24.)

Ὅκτῳ ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησίν του ὁ θεάνθρω-
 πος περιετμήθη κατὰ τὸν μωσαϊκὸν Νόμον· διότι ἤλ-
 θε νὰ συμπάθῃ ὡς ἄνθρωπος καὶ νὰ ὑπακύψῃ εἰς τοὺς
 ὑπάρχοντας Νόμους καὶ ὄχι νὰ καταργήσῃ αὐτοὺς,
 καὶ κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ Ἀγγέλου ὠνομάσθη
 Ἰησοῦς, δηλαδὴ Σ ω τ ῆ ρ. Μετὰ 40 δὲ ἡμέρας ἡ μῆ-
 τηρ του ἐλθοῦσα εἰς τὸν Ναὸν, διὰ τὸν καθαρισμόν
 τῆς, ἀφιέρωσεν αὐτὸν κατὰ τὴν συνήθειαν εἰς τὸν Θεόν.

Κατὰ τὸν καιρὸν τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ ἐφά-
 νησαν εἰς τὴν Ἰουδαίαν Μάγοι, δηλαδὴ σοφοὶ ἄνθρω-
 ποι καὶ ἐνταῦτῳ ἐπίσημοι, αἵτινες, ἅμα φθάσαντες εἰς
 Ἱερουσαλὴμ, εἶπον ὅτι πρὸ δύο ἐτῶν εἶχε φανῆ παρά-
 δοξον Ἄστρον εἰς τὰς πατρίδας των, Περσίαν καὶ Με-
 σοποταμίαν, τὸ ὅποιον κατ' αὐτοὺς ἐσημαίνει τὴν γέν-
 νησιν Μεγάλου ἀνδρός, καὶ τοῦ ὁποίου τὸν δρόμον ἀ-
 κολουθήσαντες ἐφθασαν εἰς Ἰουδαίαν διὰ νὰ τὸν προσ-
 κυνήσωσιν· ἔλεγον δὲ, « Ἠλθομεν νὰ προσκυνήσωμεν
 τὸν γεννηθέντα Βασιλέα τῶν Ἰουδαίων.» Τοῦτο ἀ-
 κούσας ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη πολὺ καθὼς
 καὶ ὅλη ἡ πόλις· διὸ ἀναγκάσθη ὁ Ἡρώδης νὰ συμ-
 βουλευθῇ τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς τοῦ λαοῦ,

παρὰ τῶν ὁποίων ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ Χριστὸς κατὰ τὰς προφητείας μέλλει νὰ γεννηθῆ εἰς Βηθλεέμ. Τότε ὁ πονηρὸς Ἡρώδης ἐπεμψε τοὺς Μάγους εἰς Βηθλεέμ παραγγείλλας εἰς αὐτοὺς ὅτι, ἅμα εὗρωσι τὸ παιδίον νὰ τὸν εἰδοποιήσωσι διὰ νὰ μεταβῆ τάχα καὶ ἐκεῖνος εἰς προσκύνησίν του. Οἱ μάγοι ὁμῶς, ἀφοῦ ἐπροσκύνησαν τὸν γεννηθέντα Χριστὸν, κατὰ θεῖαν ὁδηγίαν, ἐπορεύθησαν εἰς τὰς χώρας τῶν δι' ἄλλου ὁρόμου. Ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης, ὀργισθεὶς ὁ κακοῦργος βασιλεὺς, διέταξε καὶ ἐφόνευσαν 14 χιλιάδας βρέφη ἄρρῆνα ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ κάτω, ὥστε ὅλη ἡ Βηθλεέμ καὶ τὰ περίχωρα αὐτῆς ἔμειναν χωρὶς ἀρσενικὸν παιδίον ἐκτὸς τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖον ἔσωσε, κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἰωσήφ μετὰ τῆς Μαρίας τῆς Μητρὸς αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον. Ὁ σκοπὸς λοιπὸν ἐματαιώθη· τὰ δὲ ἄθῳα παιδιά ἔπεσαν διὰ τὸν συνομήλικά των Χριστὸν πρῶτοι εὐγενεῖς καὶ ὠραῖοι μάρτυρες τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ἧτις ἀφοῦ ἔρριψεν ὡς θεμέλιά της τόσα ἀπονήρευτα παιδιά, ἀδύνατον ἦτο νὰ μὴ ὑψωθῆ καὶ κραταιωθῆ. Ὁ δὲ Ἡρώδης παθὼν ἀπὸ ὕδρωπικίαν, μετ' ὀλίγον ἐσάπη, ἐσκοληκίασε καὶ ἀπέθανεν ἐλεεινός, διὰ τὸν ὀλεθρον τῶν ἀθῶων παιδίων καὶ δι' ὅσα κακὰ εἶχε πραξενήσει εἰς τὸν λαόν.

Ὁ Ἰησοῦς ἠῤῥξανε καὶ ἐνηλικιοῦτο ὑποτασσόμενος εἰς τοὺς γονεῖς του καὶ προκόπτων εἰς τὴν σοφίαν καὶ χάριν τοῦ Θεοῦ· ἠλικιωθεὶς δὲ εἰργάζετο μετὰ τοῦ νομιζομένου πατρὸς του καὶ ἔζη εἰς πτωχείαν καὶ ταπεινότητα μέχρι τῆς ἀνδρώσεώς του, τούτέστι μέχρι τοῦ τριακοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του,

ὅτε ἔλθων εἰς τὴν Γαλιλαίαν βαπτίζεται παρὰ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, ὡς ἀκολούθως.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, λαβὼν πρόσταγμα τοῦ Θεοῦ, ἀφῆκε τὴν ἔρημον ὅπου, ὡς περὶ αὐτοῦ προείπομεν ἔζη, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἐκήρυττε τὸ βάπτισμα τῆς μετανοίας· ἀκούσας τοῦτο ὁ Ἰησοῦς ἦλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸν Ἰορδάνην ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν καὶ προσκαλέσας τὸν Ἰωάννην ἐζήτησε καὶ ἔλαβε παρ' ἐκείνου τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ βαπτίσματος· καὶ ὁ δοῦλος ἐβάπτισε τὸν δεσπότην καὶ ὁ ἄνθρωπος τὸν Θεόν. Τὸ δὲ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος ἐκείνου κατέστησαν περιφημότερον τὰ θαύματα τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις ἠνοιχθη καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἰς σχῆμα περιστερᾶς κατέβη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ βαπτιζομένου, καὶ φωνὴ ἠκούσθη ἐκ τῶν οὐρανῶν μαρτυροῦσα ὅτι ὁ βαπτιζόμενος εἶναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ· τὸ θαῦμα τοῦτο ἐφάνερωσε τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τῆς Τριάδος τὸ μέγα μυστήριον, ὅτι δηλαδὴ ὁ Πατὴρ ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι ὁ αὐτὸς εἰς καὶ ἀδιαίρετος Θεός. Τὴν ἑορτὴν δὲ ταύτην τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας ὀνομάζουσι Θεοφάνεια, διότι εἰς αὐτὴν, ὅταν πρώτην φοράν ἐπανηγυρίσθῃ, ἐφάνη ὁ Θεός· καὶ ἀπὸ τῆς ἁγίας ἐκείνης ἡμέρας ἤρχισε νὰ χρονολογῆται τὸ βάπτισμα τῶν χριστιανῶν.

Μετὰ δὲ τοῦτο ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ διδάσκη εἰς τὰς συναγωγὰς, εἰς τὰς πλατείας, εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ ὅπου ἐσύχναζεν ὁ λαὸς, ποιῶν πολλὰ σημεῖα καὶ θαύματα μετὰ τοῦ λαοῦ, διὰ τῶν ὁποίων ἐδηλοῦτο ἡ θεότης του. Ἀσθενεῖς ἐθεράπευσε, λεπρούς ἐκάθαρσε, τυφλοὺς κωφοὺς καὶ ἀλάλους ἐκάμνε νὰ βλέπωσι, νὰ

ἀκούωσι καὶ νὰ λαλῶσι· νεκροὺς ἀνέστησε, μὲ πέντε ψωμιά καὶ δύο ὄψαρια ἐχόρτασε χιλιάδας λαοῦ, προεῖπε περὶ τῶν παθῶν καὶ τῆς Ἀναστάσεώς του καὶ πολλὰ ἄλλα ἔκαμνε, διὰ τὰ ὅποια ὁ μὲν λαὸς τὸν ἐθεώρει ὡς τὸν ἀληθινὸν περιμενόμενον Μεσσίαν, οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, τοὺς ὁποίους ἤλεγχε διὰ τὴν πονηρίαν καὶ ἀσέβειάν των, ἐσκέφθησαν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ τὸν ἀφανίσουν, διὸ ἐζήτησαν αἰτίαν νὰ τὸν κατηγορήσουν· καὶ δὲν ἤργησαν οἱ δόλιοι νὰ εὑρουν ὡς τοιαύτας τὰς ἀκολούθους, ὅτι δηλ. ἀγαθοποιεῖ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, ὅτι συνανεστρέφετο μετὰ τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν, καὶ ἐπὶ τέλους ὅτι εἶπεν ὅτι εἶναι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ἤγουν ὅτι ἐνήργει ἐπανάστασιν κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος Καίσαρος.

Μίαν ἡμέραν λοιπὸν, ἧτις ἀντιστιχεῖ μὲ τὴν καθ' ἡμᾶς δεκάτην ὀγδόην τοῦ μηνὸς Μαρτίου, πέντε ἡμέρας πρὸ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Πάσχα, ὁ Ἰησοῦς ἐστείλεν ἀπὸ τὴν Β θανάιν εἰς Ἱερουσαλὴμ δύο μαθητάς του καὶ τοῦ ἔφερον μικρὸν ὄνον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου καθήσας διευθύνθη εἰς τὴν πόλιν· ὁ δὲ λαὸς μαθὼν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἤρχετο, ἔλαβε κλάδους φοινίκων καὶ τὸν ὑπεῖχθη μὲ ἐνθουσιαστὴν κράζων, «Ὡσαντὶ δηλαδὴ εὐλογημένος, ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ»· καὶ διὰ μὲν τοῦ ὄνου, τὸν ὁποῖον ὁ παλαιὸς Νόμος ἐθεώρει ὡς ἀκίθαρτον ζῶον καὶ τὸν ἄφρινον ἀδάμαστον, ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς νὰ διδάξῃ τὴν ὑποταγὴν τοῦ παλαιοῦ καὶ ἀμαρτωλοῦ κόσμου εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, οἱ δὲ φοινίκες, δηλαδὴ τὰ βῆλα, ἐσήμαινον τὴν νίκην τοῦ Χριστοῦ κατὰ τοῦ διαβόλου· διὰ τοῦτο καὶ τὴν Κυριακὴν ἐκείνην τὴν ὀνομαζομένην τῶν Βαίων.

Τούτο ἰδόντες οἱ Ἀρχιερεῖς, οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ μὴ ὑποφέροντες νὰ βλέπωσι τὸν Χριστὸν νὰ τὸν τιμᾷ τόσον ὁ λαὸς, ἤθελον νὰ τὸν συλλάβουν κρυφίως, διότι ἐφοβοῦντο τὸν ὄχλον· τότε παρουσιάζεται εἰς αὐτοὺς ὁ προδότης Ἰούδας, ὅστις ἦτο εἰς ἓκ τῶν δώδεκα μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τριᾶκοντα ἀργύρια συμφωνεῖ νὰ παραδώσῃ τὸν κύριον καὶ διδασκαλὸν του.

Τὴν νύκτα λοιπὸν τῆς πέμπτης πρὸς τὴν παρασκευὴν, ἣτις ἦτο ἡ παραμονὴ τοῦ Πάσχα, ἐνῶ ὁ Χριστὸς ἦτο εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν μετὰ τριῶν μαθητῶν του, τοῦ Πέτρου καὶ τῶν δύο υἱῶν τοῦ Ζεβεδαίου, προσευχόμενος, ἰδοὺ καὶ ὁ προδότης Ἰούδας ὁδηγῶν στρατιώτας καὶ ὄχλον πολὺν μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων διὰ νὰ τὸν συλλάβωσι· πλησιάσας δὲ ἀσπάζεται τὸν Χριστὸν εἰς σημεῖον ὅτι εἶναι ἐκεῖνος, καὶ ὁ Ἰησοῦς συλλαμβάνεται, δένεται καὶ φέρεται εἰς τοῦ Καϊάφα.

Τὴν πρωΐαν τῆς Παρασκευῆς, τὴν ὁποῖαν θλιβερὰν καὶ μεγάλην ὀνομάζομεν οἱ χριστιανοὶ, στέλλεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ Καϊάφα δέσμιος εἰς τὸν Ἡγεμόνα τῆς Ἰουδαίας Πόντιον Πιλάτον, ὅστις ἀφοῦ τὸν ἀνέκρινεν αὐστηρότατα τὸν εὔρεν ἀθῶον καὶ εἶπε «Δὲν εὕρισκω αἰτίαν θανάτου κατὰ τοῦ λεγομένου Ἰησοῦ·» ἀλλ' ἀφοῦ τὸν ἐβίασαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ ὁ ὄχλος τῶν Ἰουδαίων, ἐψήφισε κατ' αὐτοῦ θάνατον, εἶπὼν μεγαλοφώνως· «Νίπτω τὰς χεῖράς μου ἀπὸ τοῦ δικαίου τὸ αἷμα.» Ἀμέσως ὁ Ἰησοῦς παραδοθεὶς πρὸς τοὺς στρατιώτας γυμνώνεται ἀπὸ τὰ ἐνδύματά του, καὶ τὸν ἐνδύουν κοκκίνην χλαμίδα, τοῦ βύλλου ἀκάνθινον στέφανον εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τοῦ ὀδου εἰς τὰς

χειρας διὰ σκῆπτρον τάχα ἐν καλάμιον· ἔπειτα τὸν προσκυνοῦν ἐμπαικτικῶς καὶ συγχρόνως κτυποῦν καὶ πτύουσι τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Σωτῆρος καὶ Θεοῦ τῆς ἀνθρωπότητος.

Κατόπιν τὸν ἐνδύουσι τὰ ἐνδύματατά του, τὸν φοροῦν τὸν σταυρὸν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐμελλον νὰ τὸν σταυρώσουν καὶ τὸν ὀδηγοῦν εἰς τῆς καταδίκης τὸν τόπον, ὀνομαζόμενον Γολγοθᾶν, ὅπου περὶ τὴν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας τὸν ἐσταύρωσαν μεταξύ δύο ληστῶν διὰ περιφρόνησιν· ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν σταυρὸν δὲν ἀφῆκαν ἡσυχον τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ· τὸν ἐπότιζον ὄξος ἀνακατωμένον μὲ χολήν· ἀνωθεν δὲ τοῦ σταυροῦ ἐγράψαν τὰ τέσσαρα ταῦτα στοιχεῖα I. N. B. I. σημαίνοντα, Ἰησοῦς Ναζωραῖος Βασιλεὺς Ἰουδαίων. Καὶ ἐνῶ τὸν ἔκαμναν τόσας βρασάνους καὶ τὸν ἐγλεύαζον, ὁ Ἰησοῦς ὁμῶς καὶ ἀπὸ τὸν σταυρὸν παρεκάλει τὸν οὐράνιον Πατέρα του νὰ τοὺς συγχωρήσῃ, διότι δὲν ἤξευραν τί ἔκαμνον. Περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν κράζας μεγαλοφώνως, «Τετέλεσται», ἐξέπνευσεν ὁ ἄμνος τοῦ Θεοῦ, ὁ αἶρων τὰς ἀμαρτίας τοῦ κόσμου. Τότε ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ Ναοῦ, ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, ἐσείσθη ἡ γῆ καὶ πολλὰ μνημεῖα νεκρῶν ἠνοίχθησαν, ὥστε μερικοὶ εἰς ἄλλα πολὺ μακρυνὰ μέρη τοῦ κόσμου εἶπον ὅτι ἢ ὁ κόσμος κατεστρέφετο ἢ ὁ Θεὸς ἔπασχε. Καὶ ὁμῶς ἐνῶ ὁ κόσμος ἐσειέτο καὶ ἡ γῆ ἐτρεμεν, οἱ φονεῖς τοῦ Χριστοῦ ἐλόγγιζον τὴν πλευρὰν του ἂν καὶ ἤτο νεκρὸς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἀπὸ δὲ τῆς πληγῆς ἔρρευσε αἷμα καὶ νερόν. Περὶ δὲ τὴν ὄσιν τοῦ ἡλίου ἦλθον ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαίαν ὁ βουλευτὴς Ἰωσήφ καὶ ὁ Νικοδήμους, μυστικοὶ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ λαβόντες τὴν ἄδειαν κατέβασαν ἀπὸ τὸν

σταυρόν τὸ σῶμα τοῦ διδασκάλου των, καὶ ἀφοῦ τὸ ἐράντισαν με ἀρώματα καὶ τὸ ἔπλυναν κατὰ τὸ Ἰουδαϊκὸν ἔθιμον, τὸ ἐτύλιξαν εἰς καθαρὰν σινδόνην καὶ τὸ ἐθαψαν, κυλίσαντες ἐπὶ τοῦ μνήματός του μέγαν λίθον· τὴν δὲ ἐπαύριον, ἣτις ἦτο Σάββατον, 24 Μαρτίου, καὶ ἡ ἐορτὴ τοῦ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, συναχθέντες οἱ Γραμματεῖς, οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἰς τὸν Πιλάτον, τὸν παρεκάλεσαν νὰ ἀσφαλίσῃ τὸν τάφον τοῦ Ἰησοῦ τρεῖς ἡμέρας, διότι ἐφοβοῦντο μήπως οἱ μαθηταὶ τοῦ σταυρωθέντος κλέψουν τὸ ἐνταφιασθὲν σῶμά του καὶ κηρύξουν εἰς τὸν λαὸν ὅτι ἀνστήθῃ, ὡς προεῖπεν ὁ Χριστὸς, καὶ τότε ἡ τελευταία πλάνη θὰ ἦτο χειροτέρα τῆς πρώτης· τοιαῦτα εἰπόντες εἰς τὸν Πιλάτον ἔλαβον τὴν ἀδειαν παρ' αὐτοῦ καὶ ἐσφράγισαν τὸν τάφον καὶ ἄφησαν νὰ τὸν φρουροῦν καὶ ἀρκετοὶ πολιτοφύλακες.

Τὴν δὲ ἐπιούσαν ἡμέραν, τὴν ὀνομαζομένην ἀπὸ τοὺς χριστιανούς Κυριακὴν, ἀπὸ δὲ τοὺς Ἰουδαίους πρώτην Σαββάτου δηλ. ἑβδομάδος, καὶ μία Σαββάτου, 25 Μαρτίου, ἤλθον ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Μαρία ἡ μήτηρ Ἰακώβου διὰ νὰ θεωρήσωσι τὸν τάφον τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἰδοὺ ἐσειέθη ἡ γῆ ἀπὸ φοβερόν σεισμόν, καὶ ἄγγελος λαμπρὸς καὶ λευκὸς ἐμφανισθεὶς ἐκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ μνήματος καὶ ἐκάθησεν ἐπ' αὐτοῦ, οἱ δὲ φύλακες ἀπὸ τὸν φόβον τους ἔμειναν ὡς νεκροί· εἶπε δὲ εἰς τὰς γυναῖκας, «Μὴ φοβεῖσθε σεῖς, διότι ἠξέυρω ὅτι ζητεῖτε τὸν Ἰησοῦ τὸν ἐσταυρωμένον· δὲν εἶναι ἐδῶ· ἀνέστη καθὼς εἶπεν· ἔλθετε ἰδέτε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος· ὑπάγετε ταχέως καὶ εἰπέτε εἰς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ ὅτι, ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ἰδοὺ ὑπάγει προτῆτερα ἀπὸ σᾶς.

εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ αὐτόν». αἱ δὲ γυναῖκες ἀμέσως ἔτρεξαν νὰ εἰδοποιήσωσι τοὺς μαθητάς του· καὶ ἐνῶ ἐπήγαινον ἰδοὺ ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐτάς καὶ τὰς παρήγγειλε νὰ εἰδοποιήσουν τοὺς μαθητάς του ὅτι θὰ τὸν εἶδον εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Ἐλθόντες καὶ οἱ μαθηταὶ Πέτρος καὶ Ἰωάννης, οἵτινες τὸ ἐπληροφορήθησαν ἀπὸ τὰς γυναῖκας, εἶδον καὶ ἔπραξαν τὰ αὐτὰ, ἀσπασθέντες ἀπὸ χαρὰν ὅσους ἀπήντησαν. Τὸν ἀσπασμὸν τοῦτον ἀνταλλάσσομεν πάντες οἱ χριστιανοὶ ἀπὸ τότε εἰς ἀπόδειξιν ὅτι ἀσῆκαμεν μεταξύ μας τὰς ἐχθρας καὶ τὰ παθη, ὡς ἐξέλειψαν καὶ μεταξύ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων διὰ τοῦ ἐργομοῦ, τῶν παθῶν καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος· ὀνομάζομεν δὲ τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὡς καὶ οἱ Ἰουδαῖοι τὴν ἰδικήν των, Πάσχα, τὸ ὅποιον εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν σημαίνει διάβασιν· ἵστί, καθὼς ἐκεῖνοι ἑορτάζουσι τὸ Πάσχα διὰ τὴν διάβασίν των διὰ τῆς Ἑρυθρᾶς θαλάσσης, ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἑορτάζομεν τὸ Πάσχα διὰ τὴν μετάβασίν μας ἐκ τῆς δουλείας τῆς ἁμαρτίας καὶ ἐκ τῆς κατάρας τοῦ Ἀδάμ εἰς τὴν προτέραν πνευματικὴν μας ἐλευθερίαν, διὰ τοῦ μαρτυρίου, τῶν παθῶν καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἡμέρα δὲ αὕτη ἔπρεπε νὰ γείνη ἡ ἀρχὴ τῆς ἑβδομάδος καὶ νὰ ὑποσκελίσῃ τὸ ἀρχαῖον σάββατον, ἵστί κατ' αὐτὴν ἀνέστη ὁ ἀρχηγὸς καὶ Θεὸς ἡμῶν· καὶ ἔπει ἡ ἡμέρα αὕτη πρέπει νὰ ἀφιερῶται εἰς τὸν Κύριον, ὀνομάσθη Κυριακή.

Μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ ὁ Ἰησοῦς ἐφανερώθη πολυλάκις εἰς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ ἔδειξε, τὰς πληγὰς του εἰς τὸν δάσπιστον μαθητὴν του Θωμᾶν, μετεμορφώθη,

καὶ ἀνελήθη μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς διὰ νὰ κρίνη καὶ τιμωρήσῃ ἐκείνους, οἵτινες ὕστερον ἀπὸ τόσα θαύματα, ἐπιμένουν εἰς τὰς κακίας των καὶ προτιμοῦν τὰ ἀπικτητὰ καὶ πρόσκαιρα φιλεύματα τοῦ διαβόλου, παρὰ τὴν καθαρὰν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος καὶ εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν εὐτυχεῖ καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν κληρονομεῖ τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.

7) ΣΥΜΕΩΝ.

Ἡ Θεομήτωρ δὲν εἶχε χρεῖαν νὰ καθαρισθῇ τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν διὰ νὰ φέρῃ τὸν υἱὸν τῆς εἰς τὸν Ναὸν, ἀλλὰ μὴ θέλουσα νὰ προσβάλλῃ τοὺς τύπους ἐκκαμειν ὡς αἱ κοινὰ τῶν ἀνθρώπων μητέρες· ἐπῆρε λοιπὸν κατὰ τὴν συνήθειαν δύο περιστερὰς μικρὰς καὶ ἓν ζεῦγος τρυγόνων καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸν Ναὸν. Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν καὶ στιγμὴν ὁ ἠγγηθεὶς παρὰ πνεύματος Ἁγίου εὐρέθη παρὼν ἐκεῖ καὶ ὁ εὐλαβὴς, εἰκαὶ καὶ ὑπέργηνος Συμεὼν, ὅστις πρὸ πολλοῦ ἐπερίμενε τὴν γέννησιν τοῦ θεανθρώπου, διότι τοῦ εἶχε φανερωθῆ ὅτι δὲν θὰ ἀποθάνῃ πρὶν ἰδοῖν τὸν Χριστὸν τοῦ Κυρίου λαβὼν λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὰς ἀγκάλας του ἔψαλε τὸ τελευταῖον ᾄσμα τῆς παλαιᾶς Διαθήκης καὶ ὁμολογήσας ὅτι μετὰ χαρᾶς ἔκλειε τὰ ὄμματά του, ἀπέθανεν.

8) ΜΑΡΙΑ Η ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ

Αὕτη κατήγετο ἐκ μιᾶς πόλεως τῆς Γαλιλαίας.

ἣτις ὀνομάζεται Μάγδαλα καὶ κεῖται εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Τιβεριάδος· ἐκ τούτου ὀνομάσθη καὶ Μαγδαληνή.

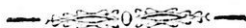
Αὕτη ἔπασχεν ἀπὸ δαιμόνια, τὰ ὅποια τῆς ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπὸ τότε ἔγινε μαθήτριά του πιστὴ καὶ εὐχαρίστως ἠκολούθησεν αὐτὸν παντοῦ καὶ πάντοτε μέχρι τοῦ ἐνταφιασμοῦ του. Ἄφοῦ δὲ, ὡς προείπομεν, ἡ Μαγδαληνὴ πρώτη ἐπληροφορήθη τὸ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου θαῦμα καὶ τρέξασα τὸ ἐκήρυξεν, ἐπέστρεψε παρευθὺς εἰς τὸ μνημεῖον καὶ ἐκλαίε μέχρις οὗ ἠξιώθη νὰ ἴδῃ πρώτη τὸν Κύριον ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν· τότε ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ ἠτύχησε νὰ ἀκούσῃ αὐτὸν λέγοντα, «Μὴ μοῦ ἄπτου», δηλαδὴ μὴ μὲ ἐγγίξῃς.

Μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου εἶναι ἀβέβαια τὰ συμβάντα τῆς Μαγδαληνῆς· πολλοὶ ὅμως βεβαιοῦσιν ὅτι ἀπέθανεν εἰς Ἐρεσον κηρύττουσα ἐκεῖ τὸν Χριστόν.

9) ΛΟΓΓΙΝΟΣ

Οὗτος ἦτο ἑκατόνταρχος τὸ ἀξίωμα, ὑπηρετεῖ δὲ ὑπὸ τὸν Πιλάτον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν παθῶν τοῦ Χριστοῦ, εἰς φρούρησιν τοῦ ὁποίου ἦτο ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους· ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἐχρησίμευσεν εἰς τὸν ἄπιστον ἑκατόνταρχον νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ ὁμολογήσῃ αὐτήν· διότι ἤκουσε λόγια ἅγια καὶ θείας συμβουλᾶς ἀπὸ τὸ στόμα ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον ἐκρέμασαν καὶ ἐφύλαττον ὡς κακοῦργον, καὶ διότι ἠσθάνθη τὸν σοβαρὸν σεισμόν· εἶδε τὸν ἥλιον σκοτισθέντα, εἶδε καὶ ἐψηλάφισε τόσα θαύματα, τὰ ὅποια τὸν ἔκαμν νὰ σιναίξῃ, «Ἀληθινὰ οὗτος εἶναι

ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ». Μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ἀφῆσας τὸ στρατιωτικὸν στάδιον μετέβη εἰς τὴν πατρίδα του Καππαδοκίαν καὶ ἐκήρυττε τὸν Χριστόν. Τότε ὁ Πιλάτος ἐνήργησε πρὸς τὸν Τιβέριον Καίσαρα νὰ συλληφθῇ ὁ Λογγίνος, ὅστις καὶ ἀπεκεφαλίσθη· ὥστε πρῶτοι Μάρτυρες τῆς ἀγίας ἡμῶν Πίστεως προσεφέρθησαν οἱ πρότερον ἄπιστοι ἔχθροί αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ

1) ΑΝΔΡΕΑΣ Ο ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ

Ὁ Ἀπόστολος οὗτος τοῦ Χριστοῦ ἦτο ἀδελφός τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων Πέτρου, ἐκ τῆς πόλεως Βηθσαϊδᾶς τῆς Γαλιλαίας. Πρὶν γνωρίσῃ τὸν Ἰησοῦν ἦτο μαθητὴς τοῦ βαπτιστοῦ Ἰωάννου· κατόπιν ἐξ ὅταν ἤκουσε παρὰ τοῦ πρώτου διδασκάλου του περὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ εἶδεν αὐτὸν δακτυλοδεικτούμενον παρ' ἐκείνου καὶ ὀνομαζόμενον ἀμνὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν ἠκολούθησεν εὐθὺς μέχρι τέλους· ἐπειδὴ δὲ ἦτο ὁ πρῶτος μαθητὴς αὐτοῦ, ὀνομάσθη καὶ Πρωτόκλητος. Μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Σωτῆρος ἐκήρυξε τὸν χριστιανισμόν εἰς πολλὰ μέρη, ὅπου καὶ πολλὰ ἔπαθε διὰ τὸ ὄνομα τοῦ θεανθρώπου διδασκάλου του, ὥστε κατηγορηθεὶς ἐπὶ τέλους εἰς τὸν Ἄρχοντα τῆς Ἀχαΐας καὶ συλληθεὶς παρ' αὐτοῦ, ἐσταυρώθη ἀνάποδα, ὁδηλαδὴ μὲ τὴν κεφαλὴν κάτω, κατ' ἐπίμονον θέλησιν τοῦ ἰδίου, εἰπόντος· «Ὁ διδάσκαλος ἐσταυρώθη ὀρθίος, ἐγὼ δὲ ὁ μαθητὴς του θέλω ἀνάποδα», τὸ ὁποῖον καὶ ἐγένεεν εἰς Παλαιὰς Πάτρας, ὅπου καὶ ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ! Καὶ ὁ μὲν τάφος τοῦ θαυματουργοῦ τούτου ἀποστόλου σώζεται ἐκεῖ, τὸ δὲ σῶμά του εἰς Ῥωσσίαν.

2) ΠΕΤΡΟΣ Ο ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Ὁ Ἀπόστολος οὗτος ἦτο ἀδελφός τοῦ προαναφερθέντος Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, ἱερεὺς τὸ ἐπάγ-

γελμα, ὡς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· ὠνομάζετο δὲ Σίμων, καὶ ὁ Ἰησοῦς τὸν μετωνόμασε Κηϋᾶν, τὸ ὁποῖον ἐξηγεῖται Πέτρος· τὸν ἐθεώρει δὲ ὁ Χριστὸς ὡς κορυφαῖον τῶν ἀποστόλων του διὰ τὴν καρδίαν καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις του. Καὶ οἱ δύο οὗτοι ἀδελφοὶ ἦσαν υἱοὶ πτωχοὶ τοῦ πτωχοτάτου Ἰωνᾶ.

Γενόμενος δὲ, ὡς εἶπομεν, ἀχώριστος ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ, ἠκολούθησεν αὐτὸν παντοῦ καὶ πάντοτε, ἀπ' ἀρχῆς τοῦ κηρύγματος μέχρι τῶν παθῶν του. Ὅτε συνέλαβον τὸν Χριστὸν οἱ στρατιῶται εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν ἦτο καὶ ὁ Πέτρος ἐκεῖ καὶ ἔσυρε τὴν μάχαιράν του διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν διδάσκαλόν του, ὅστις ὅμως τοῦ εἶπε νὰ θάλῃ τὴν μάχαιράν του εἰς τὴν θήκην της καὶ νὰ ἡσυχάσῃ· παρηκολούθησε δὲ τὸν Χριστὸν εἰς τοῦ Καϊάφα, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ὁποίου ἐτρύπωσε καὶ ὁ πιστὸς, ἀλλὰ δειλὸς Πέτρος, ὅστις γνωρισθεὶς καὶ ἐρωτηθεὶς παρὰ τῶν στρατιωτῶν, οἵτινες ἐθερμαίνοντο εἰς τὴν πυράν, ἀπεκρίθη ὅτι δὲν γνωρίζει τὸν ἄνθρωπον, φοβηθεὶς τοὺς Ἰουδαίους. Τρεῖς φορές ὁ Πέτρος κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον ἠρνήθη τὸν διδάσκαλόν του, καὶ τρεῖς φορές, ὡς προεῖπεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, μετεμελήθη ἀκούσας λαλοῦντα τὸν πετεινὸν, ὡς τοῦ εἶχεν εἶπεῖ ὁ Χριστὸς· «Τρεῖς φορές θὰ με ἀρνηθῆς, Πέτρε, καὶ τὸ τρίτον λάλημα τοῦ πετεινοῦ θὰ σὲ κάμῃ νὰ μετανοήσῃς». Καὶ πραγματικῶς οὐδεὶς ἄλλος ἐκλαυσεν ὅσον ὁ Πέτρος διὰ τὸ σφάλμα του.

Μετὰ τὴν ἀνάστασιν καὶ ἀνάληψιν τοῦ Χριστοῦ ἐκήρυξεν αὐτὸν εἰς τὴν Ἰουδαίαν, Ἀντιόχειαν καὶ Ἀσίαν· καὶ τελευταῖον ἐλθὼν νὰ κηρύξῃ αὐτὸν καὶ εἰς Ῥώμην, ἐσταυρίθη ἀπαράλλακτα ὡς καὶ ὁ ἀδελ-

ρός του Ἀνδρέας, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὰ 66—68 ἔτη μ. Χ., ἀφήσας καὶ δύο καθολικὰς ἐπιστολάς πολὺ διδακτικὰς.

3) ΙΩΑΝΝΗΣ

Καὶ ὁ Ἰωάννης ἦτο ἐκ τῆς Βηθσαιῶδος, ἀδελφὸς τοῦ μεγάλου Ἰακώβου, υἱὸς τοῦ Ζεβεδαίου καὶ τῆς Σαλώμης καὶ ὁ ἐπιστηθιότερος τοῦ Ἰησοῦ φίλος καὶ μαθητῆς, ὅστις ἠκολούθησεν αὐτὸν μέχρι τοῦ Σταυροῦ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐκπνέων ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τὸν Ἰωάννην· «Ἴδου ἡ Μήτηρ σου, καὶ ἔδειξε τὴν Παναγίαν· πρὸς ταύτην δέ, «Ἴδου ὁ υἱός σου» καὶ ἔδειξε τὸν ἠγαπημένον τοῦ Ἰωάννην. Μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ διέτρεξεν ὅλην τὴν Ἀσίαν καὶ πρὸ πάντων τὴν Ἔρесьον κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον. Ὅτε δὲ εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ ἀντιχριστιανικοῦ Δομνητιανοῦ ἔγγειρον ὁ δεῦτερος καταδιωγμὸς τῶν χριστιανῶν, κατὰ τὰ 96 ἔτη μ. Χ. τὸν μετέφερον δέσμιον ἀπὸ τὴν Ἀσίαν εἰς τὴν Ῥώμην. Ἐκεῖ ἐρρίφθη εἰς λέβητα γεμάτου καυστοῦ ἔλαιου· ἀλλὰ διὰ θαύματος τοῦ Θεοῦ μείνας ἀβλαβὴς ἐξῆλθεν ὑγιὴς καὶ ἐξωρίσθη εἰς τὴν νῆσον Πάτμον, ὅπου ἔγραψε καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τυράννου ἐπανελθὼν εἰς Ἔρесьον ἔγραψε τὸ ἰδικόν του Εὐαγγέλιον, τελευταῖος τῶν ἄλλων τριῶν Εὐαγγελιστῶν, καὶ τὰς τρεῖς ἐπιστολάς του. Ἐξῆσεν ἔτη 95 καὶ ἀπέθανεν ἐπὶ Τραϊανοῦ κατὰ τὰ 100 ἔτη μ. Χ. Ὀνομάσθη δὲ Θεολόγος διὰ τὰ θεία του λόγια. Εἰς τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ζωγραφίζεται ἀετὸς, ἐν τῶν τεσσάρων συμβολικῶν ζώων, τὰ ὁποῖα καὶ εἶ ἐν ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ.

4) ΙΑΚΩΒΟΣ Ο ΑΔΕΛΦΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

Τούτον καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἰωάννην, τὸν Θεολόγον ὁ Χριστὸς ὠνόμασε Βοανεργές, δηλαδή υἱοὺς Βροντῆς· διότι ἦταν μεγαλοκήρυκες καὶ διότι εὐχθηέντες ποτὲ νὰ καταστραפוῦν οἱ κάτοικοι μιᾶς κώμης τῆς Σαμαρείας διὰ θρονιῶν καὶ κεραυνῶν οὐρανίων, ὡς μὴ φιλοξενήσαντες τὸν διδάσκαλόν των, εἰσηκούσθησαν παρὰ τοῦ Θεοῦ.

Τότον δὲ τολμηρὸς ἦτο ὁ Ἰάκωβος οὗτος, ὥστε ὁ υἱὸς τοῦ Ἀριστοβόλου καὶ ἐγγονὸς τοῦ μεγάλου Ἡρώδου Ἀγρίππας Ἡρώδης, μὴ ὑποφέρων τὴν τόλμην του καὶ τὴν παρρησίαν τοῦ κηρύγματός του, τὸν συνέλαβε τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα καὶ τὸν ἔσφαξεν ὡς ὄρνιον μόνος του· καὶ οὕτως ἀπέθανεν ὁ ἀπόστολος Ἰάκωβος, ὡς τοῦ προεἶπεν ὁ Χριστὸς. (Λουκ. Θ' 52—54). Κατὰ τὴν θείαν ὁμῶς θέλησιν τὸν θάνατόν του ἐπφράγισε τὸ ἐξῆς θαῦμα. Μετὰ ἐν ἔτος μεταβάς ὁ Ἡρώδης οὗτος ἀπὸ τὴν Ἰουδαίαν εἰς τὴν Καισαρείαν κατέπεσεν αἰφνης ὡς κεραυνόπληκτος, ἐν ᾧ ὠμιλοῦσεν εἰς τοὺς πρέσβεις τῶν Τυρίων καὶ Σιδωνίων, καὶ ἐκ τῆς στιγμῆς ἐκείνης δὲν ἀνέλαβεν, ἀλλὰ σκωληκοφαγωθεὶς ἀπέθανεν ἐντὸς ὀλίγου ὡς ὁ Πάππος του. (Πράξ. ις'. 19—23).

5) ΙΑΚΩΒΟΣ Ο ΑΛΦΑΙΟΥ

Ὁ ἀπόστολος οὗτος ἦτο υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου· ἀπὸ ἁσσημος καὶ ἀγράμματος ἔλαβεν ὡς ὄωρον διὰ τὰς ἀρετάς του ὅλην τὴν σοφίαν μὲ τὸ ἀποστολικὸν ἀξίωμα. Γενναῖος, ἐνάρετος, τολμηρὸς καὶ μεγάλῳφωτος,

ὅπου καὶ ἂν ὑπῆγεν, ἐκέρδησε τὴν εὐπεΐθειαν, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εἰς τὸ Εὐαγγέλιον ἀφοσίωσιν ὅλων τῶν ἐθνῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἔτρεξε κηρύττων τὴν δόξαν καὶ τὴν ἠθικὴν τοῦ χριστιανισμοῦ. Τέλος δὲ ἀγογγύστως ὑπέφερε τὸν σταυρικὸν θάνατον, ὡς ὁ διδάσκαλός του, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ ὁποίου ἐδοκίμασε τόσους καταδιωγμούς, τοὺς ὁποίους ἐσφράγισε διὰ τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου.

6) ΣΙΜΩΝ Ο ΚΑΝΑΝΙΤΗΣ

Ὁ ἀπόστολος οὗτος λέγεται Κανανίτης καὶ Ζηλωτῆς, διότι ἦτο ἐκ τῆς πόλεως Κανᾶ, ἣτις μεταφράζεται Ζῆλος· τοῦ ἤξιζε δὲ ὁ τίτλος οὗτος, διότι τῶ ὄντι μέγαν ζῆλον ἔδειξε διὰ τὸν Χριστὸν καὶ πολλὰ ὑπὲρ αὐτοῦ ἔπαθεν. Οὗτος δὲ ἦτο ὁ νυμφίος τοῦ γάμου ἐκείνου τοῦ ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ὁ Χριστὸς μετέβαλε τὸ νερὸν εἰς οἶνον καὶ οὕτως ἔκαμε κατὰ πρῶτον ἀρχὴν τῶν μεγάλων αὐτοῦ θαυμάτων. (Λουκ. ς'. 15).

7) ΜΑΤΘΑΙΟΣ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ

Καὶ ὁ θεῖος οὗτος ἀπόστολος ἦτο υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου, ὠνομάζετο δὲ καὶ Λευῖς· ἦτο τελώνης ὅτε ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπεν, «Ἀκολουθεῖ μοι», καὶ ἀφήσας ἔκτοτε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ τελώνου ἔγεινεν ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ. Λέγεται δὲ Εὐαγγελιστής, διότι ἔγραψε τὸ Εὐαγγέλιόν του 8—9 ἔτη μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Σωτῆρος, εἰς γλῶσσαν Ἑβραϊκὴν διὰ τοὺς νεοφωτιστοὺς Ἰουδαίους. Ἀποῦ ὁ ἀπόστολος Ματθαῖος.

ἐδίδαξε τὸν χριστιανισμὸν εἰς τοὺς Πάρθους καὶ Μήδους, συστήσας καὶ Ἐκκλησίας εἰς αὐτούς, ὕστερον ἐκάθη διὰ πυρὸς ἀπὸ τοὺς ἀπίστους. Ζωγραφίζουσι δὲ εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου, διότι ἀρχίζει ἀπὸ τὴν γενναιολογίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου ἔκαμε πολλὰ θαύματα καὶ διὰ τὴν δόξαν τοῦ ὁποίου ἠγωνίσθη ὡς ἀληθῆς μαθητῆς του.

8) ΦΙΛΙΠΠΟΣ

Ὁ ἀπόστολος οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ὁ μᾶλλον πεπαιδευμένος ἐκ τῶν 12 ἀποστόλων, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἦτο ἐν μέρει καὶ νομικὸς τῆς ἐποχῆς του, εἶχε κάμει καὶ μελέτας πολλὰς εἰς τοὺς Προφήτας. Ὄταν δὲ προσεκλήθη παρὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅστις τὸν ἐξετίμησε καὶ διὰ τὴν παιδείαν του καὶ διὰ τὰς ἀρετὰς του, ἀμέσως εὔρε τὸν Ναθαναὴλ καὶ τοῦ εἶπεν· «Εὐρίκαμεν ἐκεῖνον, περὶ τοῦ ὁποίου ἔγραψεν ὁ Μωϋσῆς εἰς τὸν Νόμον ἠκαὶ οἱ Προφῆται, Ἰησοῦν, υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ ἐκ τῆς Ναζαρέτ». Κηρύξας δὲ εἰς τὴν Ἀσίαν τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ πολλὰ παθὼν εἰς τὴν Ἱεράπολιν τῆς Φρυγίας ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ ἀπίστους, ἐκαρφώθη τελευταῖον εἰς ἐν ξύλον κατακεφαλῆς, καὶ οὕτω παρέδωκε τὸ πνεῦμά του εἰς τὸν Θεόν.

9) ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

Καὶ ὁ ἐνδοξος οὗτος Ἀπόστολος ἦτο Γαλιλαῖος· ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν Περσίαν, τὴν Ἀραβίαν καὶ τὴν Ἰνδίαν, ὅπου ἔφερε τὸ Εὐαγγ-

γέλιον τοῦ Ματθαίου. Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦτο εὔρεν ἐκεῖ ὁ στωϊκὸς φιλόσοφος καὶ τῆς εἰς Ἀλεξάνδρειαν χριστιανικῆς Σχολῆς διδάσκαλος Πάνταινος μετὰ 100 ἔτη. Περὶ τοῦ θανάτου τοῦ ἀποστόλου τούτου οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι ἐξεδάρη ζῶν, οἱ δὲ ὅτι ἐσταυρώθη εἰς Ἀλδανούπολιν τῆς Ἀρμενίας· τὸ τῆς ἐκδάρσεως φαίνεται θετικώτερον, διότι τοιαύτη παράδοσις ὑπάρχει εἰς Ἀρμενίαν. Ἡ δὲ ὑπάρχουσα ἰδέα ὅτι Ναθαναὴλ καὶ Βαρθολομαῖος εἶναι εἷς καὶ ὁ αὐτὸς, φαίνεται ἀληθῆς, διότι δὲν ἀπαντᾶται ὁ Βαρθολομαῖος προσκαλούμενος (Ἰωάν. Α'. 46—52), ἐνῶ οἱ Εὐαγγελισταὶ πάλιν ἀναφέροντες τὸν Βαρθολομαῖον δὲν ὀμιλοῦσι περὶ Ναθαναὴλ· ὁ δὲ ἀναφέρων αὐτὸν Ἰωάννης δὲν κάμνει λόγον περὶ Βαρθολομαίου. Ἐπομένως τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι ἐπίθετον αὐτοῦ καὶ ὄχι τὸ κύριον ὄνομα, διότι σημαίνει υἱὸν Θολομαίου ἢ Πτολεμαίου, τὸ ὁποῖον ἐξηγεῖται «ἀναχαιτίζω ὕδατα»· ὥστε δύναται ὁ Ἀπόστολος οὗτος νὰ ὀνομάζεται Ναθαναὴλ Βαρθολομαίου, δηλαδὴ υἱὸς τοῦ Θολομαίου.

Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι εἰς τὸν δωδεκάστυλον πύργον τοῦ χριστιανισμοῦ ὁ Ἀπόστολος οὗτος ὑπῆρξεν ἄσειστος καὶ οὐσιῶδες στῆριγμα, ἀφήσας ἀμφίβολον μὲν τὸ ἐπίθετόν του, ἀφιλονίκητον ὅμως τὴν μεγάλην του δόξαν.

10) ΘΩΜΑΣ

Γαλιλαῖος καὶ οὗτος, καὶ ἱστορικὸς διὰ τὴν εὐπιστίαν του, ἥτις ἐπήγαγεν ἴσως καὶ ἐκ τῆς μεγάλης του κρίσεως, καὶ ἐκ τοῦ μεγάλου πόθου, τὸν ὁποῖον ἔτρεφε διὰ τὸν Χριστὸν, καὶ τῆς μεγάλης περὶ τοῦ διδασκάλου του ἰδέας. Τὸ ὄνομα Θωμᾶς ἐξηγεῖται,

Δίδυμος. Ἐκήρυξε τὸν Χριστὸν εἰς τοὺς Παρίους, Πέρσας, Μήδους καὶ Ἰνδοὺς, καὶ ὅπου ἦτο ἀγρία φυλὴ ἐπροθυμοποιεῖτο νὰ ρίψοκινδυνεύσῃ πρῶτος αὐτὸς διὰ νὰ ἐξαλείψῃ τὴν κατηγορίαν τῆς δυσπιστίας του, τὴν ὁποίαν ἐξέγραψε καὶ ἔσβυσε μὲ τὸ αἷμά του, φρονεθεὶς σκληρῶς παρὰ τῶν ἀγρίων Ἰνδῶν εἰς τὴν πόλιν Μελιαποῦρ ἢ Μαλιαποῦρ, ἣτις μετωνομάσθη Ἄγιος Θωμᾶς, ὅτε ἐθριάμβευσεν ἐκεῖ ὁ χριστιανισμὸς. Οἱ συμπατριῶταί μας ναῦται πολλάκις ὡς προσκυνηταὶ ἐκ τῶν πλοίων των ἐπορεύθησαν εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ, ὑπάρχοντος εἰς τὴν ὁμώνυμον πόλιν πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς Ἰνδικῆς γερσονήσου Κ ο ρ ο μ α ν δ ἄ λ.

11) ΙΟΥΔΑΣ ΞΥΓΓΕΝΗΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Οὗτος παρὰ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ ὀνομάζεται Ἰούδας ὁ Ἰακώβου πρὸς διάκρισιν τοῦ προδότου Ἰούδα. Πραγματικῶς ὅμως οὗτος ἦτο ἀδελφὸς τοῦ Ἰακώβου, υἱοῦ τοῦ Ἰωσήφ, καὶ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον ἀδελφοῦ τοῦ Ἰησοῦ, διὰ τὸν ὁποῖον λόγον ὠνομάσθη Ἰακώβος ὁ Ἀδελφόθεος. Ὅστε κατὰ τοὺς ἀνθρωπίνους νόμους καὶ ὁ ἀπόστολος Ἰούδας ἦτο ἀδελφὸς τοῦ Κυρίου. Ἐπὶ τοῦ Ματθαίου ὠνομάσθη καὶ Λεβαῖος καὶ Θαδαῖος, διακρίνει ὅμως ὁ Εὐαγγελιστὴς αὐτὸν ἀπὸ τὸν ἄλλον Θαδαῖον, ὅστις ἦτο ἐκ τῶν ἐβδομήκοντα ἀποστόλων. Ὁ Ἰούδας οὗτος ἐκήρυξε τὸν Χριστὸν εἰς Μεσοποταμίαν, Ἀραβίαν, Ἰουμαίαν καὶ Συρίαν. Περὶ δὲ τὸ 80 ἔτος τῆς ἡλικίας του ἐτελείωσε τὸ πολυπαθὲς στάδιόν του εἰς Βηρυττὸν, ὅπου ἐφρονεῖθη καὶ οὗτος. Ἡ περίφημος ἐπιστολὴ, τὴν ὁποίαν ἔλα-

βον οί 'Ιουδαῖοι ὅταν τοὺς διέσπειρε καὶ τοὺς ἐξην-
δραπόδισεν ὁ Οὐεσπεσιανὸς, κυριεύσας τὴν 'Ιερουσα-
λήμ, εἶναι προϊόν τῆς μεγαλονοίας αὐτοῦ.

12) ΜΑΤΘΙΑΣ

'Αφοῦ ὁ προδότης 'Ιούδας μετανοήσας διὰ τὴν προ-
δοσίαν του ἐκρεμάσθη κατακέφαλα καὶ πεσὼν πρηγῆς
διεῖρράγη ἡ κοιλία του καὶ ἐχύθησαν τὰ ἐντόσθιά του,
διὰ νὰ μὴ μείνη ἐλλειπῆς ἡ δωδεκάς τῶν κορυφαίων
'Αποστόλων ἐσκέφθησαν οἱ λοιποὶ ἕνδεκα ἀπόστολοι
νὰ συμπληρώσωσι τὸν ἀριθμὸν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπῆλθον τὰ
Πάθη ὁ θάνατος καὶ ἡ 'Ανάστασις τοῦ Κυρίου των,
ἀνεβλήθη ἡ ἀπόφασίς των αὕτη. Ὅταν ὅμως ὁ Χρι-
στὸς ἀνελήφθη, συναχθέντες ὅλοι ὁμοῦ ἄνδρες καὶ
γυναῖκες 120 τὸν ἀριθμὸν, ὅλοι ἐκλεξάν δύο δικαίους,
φρονίμους καὶ πιστοὺς ἄνδρας, τῶν ὁποίων ὁ μὲν ὠ-
νομάζετο 'Ιωσήφ καὶ Βαρσαβᾶς, ὁ ὁποῖος μετωνομά-
σθη 'Ιούστος, δηλαδὴ Δίκαιος, ὁ δὲ ἕτερος ὠνομά-
ζετο Ματθίας, τοὺς ὁποίους ἔβαλαν μαζῆ εἰς τὴν κε-
νήν θέσιν τοῦ 'Ιούδα καὶ προσευχηθέντες ἔρριψαν
λαχνὸν, καὶ ἔτυχεν εἰς τὸν Μαθίαν (Ματθ. κζ'. 5),
ὅστις ἐφάνη ἄξιος τῆς ἐκλογῆς τοῦ Θεοῦ καὶ ἐδικαίω-
σε τὴν περὶ αὐτοῦ προφητείαν τοῦ Δαυΐδ. Μετὰ δὲ
ταῦτα κηρύξας ὁ Ματθίας τὸ Εὐαγγέλιον εἰς Αἰθιο-
πίαν, ἀπέθανε διὰ τῶν σκληροτέρων μαρτυρίων, καὶ
ἔθεσεν ὁ νέος οὗτος καὶ δωδέκατος 'Απόστολος τοῦ
Κυρίου τὸν τελευταῖον θεμέλιον λίθον εἰς τὴν μεγά-
λην καὶ ἁγίαν οἰκοδομήν, τῆς ὁποίας σχέδιον ἦτο ἡ
σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, καὶ ἀρχιτέκτων ὑ-
πῆρξεν ὁ Χριστὸς, πολύτιμοι δὲ ἐργάται οἱ Δώδεκα
'Απόστολοι.

ΟΙ ΕΠΙΣΗΜΟΤΕΡΟΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

1) ΠΑΥΛΟΣ

Ὁ ἐνθερμος οὗτος Ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ μέγας διδάσκαλος ἦτο Φαρισαῖος, υἱὸς Φαρισαίου καὶ μαθητῆς τοῦ σοφοῦ νομοδιδασκάλου Γαμαλιήλ, ὅστις ἦτο ἐπίσης Φαρισαῖος καὶ στήριγμα τοῦ τάγματος τῶν Φαρισαίων, διὰ τοῦτο ὁ Παῦλος ὑπῆρξεν ὁ θερμότερος λάτρης τῶν πατρικῶν αὐτοῦ παραδόσεων καὶ αὐστηρὸς διώκτης τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ἣ ὁποία ἠσθάνθη πολὺ τὸ μῖσος τοῦ Παύλου, διότι δὲν ἦτο τυχαῖος ἄνθρωπος, ἀλλὰ τούναντίον εἶχε μέγα πνεῦμα, ἰσχυρὰν θέλησιν καί, ὡς εἴπομεν, ἦτο λίαν πεπαιδευμένος, ὅσον ἦτο δυνατόν εἰς ἄνθρωπον τῆς τάξεώς του καὶ τῆς ἐποχῆς του· ἰδίως δὲ ἦτο ἐγκρατῆς τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας καὶ γλώσσης καὶ τῶν νομικῶν ἐπιστημῶν. Ἀναλογιζόμενος δὲ ὅτι ἦτο Ἰουδαῖος τὸ γένος, Βενιαμίτης τὴν φυλὴν, καὶ πολίτης Ῥωμαῖος, ἐνόμιζεν ὅτι εἶχε ὑποχρέωσιν νὰ μεταχειρισθῇ τὰς γνώσεις καὶ τὸν νοῦν του ἐναντίον τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ καὶ κατὰ τῶν ὁπαδῶν αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο κατὰ τὸ 36ον μ. Χ. ἔτος ἐμπλεως λύσσης καὶ μανίας κατ'αὐτῶν ἐπορεύετο εἰς Δαμασκὸν ἐρωδιασμένος καὶ μὲ γράμματα συστατικὰ τοῦ Ἀρχιερέως τῆς θρησκείας του, ὅπως συλλάβῃ καὶ μεταφέρῃ δεσμίους εἰς Ἱερουσαλήμ ὅλους τοὺς πιστεύοντας εἰς Χριστόν. Ἄλλ' ἢ γνώμη τοῦ Θεοῦ

είναι μεγαλειτέρα ἀπὸ τὴν γνώμην τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Παῦλος δὲν ἐγνώριζεν ὅτι χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ προητοιμάζετο νὰ γείνη τὸ κυριώτερον ὄργανον τοῦ ἐνανθρωπισθέντος Θεοῦ. Καὶ ἰδοῦ, ἐνῶ ἐπροχώρει πρὸς τὴν Δαμασκὸν, θαμβόναται ἀπὸ φῶς ζωηρὸν ὡς τῆς ἀστραπῆς καὶ εὐμορφὸν ὡς τοῦ αὐγερινοῦ, καὶ πεσὼν εἰς τὴν γῆν ὡς κεραυνόπληκτος ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ, «Σαοῦλ, Σαοῦλ, τί με διώκεις;» ὁ δὲ Παῦλος ἐννοήσας ὅτι ἡ φωνὴ ἐκείνη δὲν ἦτο ἀνθρώπου, ἠρώτησε, «τίς εἶ, Κύριε;» καὶ ἡ φωνὴ τοῦ ἀπεκρίθη, «ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰησοῦς, τὸν ὅποιον σὺ διώκεις, καὶ εἶναι ἀνόητον καὶ λυπηρὸν νὰ κτυπᾷς εἰς τὰ κέντρα»· εἰς τὰ λόγια ταῦτα στραφεὶς ὁ διώκτης τοῦ Χριστοῦ Παῦλος, ἤσθάνθη τοὺς μὲν ὀφθαλμούς του τυφλοὺς, τὴν δὲ καρδίαν του μετανοημένην· καὶ μόλις ρθάσας εἰς τὴν πόλιν χειραγωγούμενος καὶ τρέμων ἐζήτησε καὶ ἐβαπτίσθη παρὰ τοῦ ἐκεῖ διαμένοντος Ἀποστόλου Ἀνανίου, μετὰ τὸ ὅποιον εἶδε τὴν ὑγείαν του παρευθὺς καὶ ἤσθάνθη ζῆλον θερμὸν εἰς τὴν καρδίαν του ὑπὲρ τοῦ χριστιανισμοῦ, καὶ χωρὶς ἀναβολὴν καιροῦ τρέχει εἰς τὰς συναγωγὰς τῶν Ἰουδαίων ὁμολογῶν τὴν προτέραν πλάνην του καὶ τὴν ἐκ ταύτης μεταμέλειάν του καὶ παρηρητῶς κηρύττει τὸν Χριστὸν, ὡς υἱὸν τοῦ Θεοῦ. (Πράξ. Θ'. 1—20).

Ἐγραψε 14 ἐπιστολάς πρὸς ὑποστήριξιν τῆς νέας του πίστεως, τὰς ὁποίας ὁ Χρυσόστομος μεθερμήνευσεν εἰς 250 ὀμιλίαις καὶ αἵτινες μόναι ἤρκεσαν νὰ διατηρήσουν ἀκμαῖον, ἄψευστον καὶ ἀφιλονείκητον τὸν χριστιανισμὸν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα· καὶ ἀγογγύστως ἐδέχθη τοὺς καταδιωγμοὺς καὶ τὰ φρικτὰ μαρτύρια, ἤγουν τοὺς λιθασμοὺς, τὰ δεσμὰ, τὰς φυ-

λακὰς, τὰ τραύματα, τὴν πείναν, τὴν δίψαν, τὴν γυμνότητα καὶ τὰς ὕβρεις, χωρὶς οὔτε στιγμὴν μέχρις ἐσχάτης του πνοῆς νὰ παύσῃ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, ὡς περιστερὰ τοῦ Παραεῖσου μεταβιάνων ἀπὸ τῆς Δύσεως εἰς τὴν Ἀνατολήν, ἀπὸ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην, μέχρις οὗ ἡ ἁγία κεφαλή του κοπεῖσα ἐν Ῥώμῃ παρὰ τοῦ αἰμοδόρου Νέρωνος, ἐχρησίμευσεν ὡς μία τῶν σπουδαιότερων βάσεων, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὑψώθη ὡς ἀδάμαστος καὶ ἀκλόνητος στήλη τοῦ χριστιανισμοῦ ἡ πανεύφημος μνήμη του.

Ὁ ἀπόστολος οὗτος ἐγεννήθη εἰς Ἐαρσὸν τῆς Κυλικίας, καὶ ὠνομάζετο Σαοῦλ, Σαῦλος ἢ Παῦλος· διετήρησε δὲ τὸ τελευταῖον ὄνομα καὶ ἐγένετο ἐξάκουστος ὑπ' αὐτὸ, καὶ διότι τοῦτο ἦτο συνηθέστερον παρὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων καὶ διότι εἰς Πάφον ἔφερεν εἰς τὴν χριστιανικὴν λατρείαν τὸν ἐθνικὸν Σέργιον Παῦλον, Ἀνθύπατον τῆς Κύπρου.

2) ΘΑΔΑΙΟΣ

Τινὲς κατατάττουσι τὸν ἀπόστολον τοῦτον μεταξὺ τῶν δώδεκα, ὁ δὲ ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς Εὐσέβιος τὸν θέλει ἐκ τῶν ἐβδομήκοντα.

Ὅπως δὴποτε καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, ὁ μέγας οὗτος κατηχητὴς τοῦ χριστιανισμοῦ, καταγόμενος ἐκ τῆς πόλεως Ἐδέσσης τῆς Μεσοποταμίας καὶ ἐκ γένους Ἰουδαϊκοῦ, ἐλθὼν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐγένετο μαθητὴς πολῦτιμος τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὅποιον ἠκολούθησε μέχρι τοῦ σταυροῦ του. Μετὰ 36 ἔτη ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τοῦ Θεοῦ Διδασκάλου του ἐπανελθὼν εἰς τὴν Πατρίδα του κατώρθωσε, θεραπεύσας διὰ πνεύματος ἁγίου τὸν δει-

νώως πάσχοντα τοπάρχην Ἄγβαρον ἢ Αὐγαρον, νὰ κατηχήσῃ καὶ βαπτίσῃ αὐτόν· ὀλίγον δὲ μετὰ ταῦτα, ἐνῶ διέτρεχε τὴν Μεσοποταμίαν κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον, ὑπέστη ἀγογγύστως τρομερὸν μαρτύριον, ὑπὸ τὸ ὁποῖον καὶ παρέδωκε τὸ εὐσεβὲς πνεῦμά του.

3) ΙΑΚΩΒΟΣ Ο ΑΔΕΛΦΟΘΕΟΣ

Μερικοὶ ἐπιμένουσι πιστεύοντες ὅτι ὁ ἀπόστολος οὗτος ἦτο υἱὸς Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος ἐκ γυναικὸς, τὴν ὁποίαν εἶχε πρὶν ἀρραβωνισθῆ τὴν Ἀειπάρθενον, διὰ τοῦτο ἐλέγετο καὶ υἱὸς τῆς καὶ ἀδελφὸς τοῦ Κυρίου, καὶ μέχρι τινὸς ἐθεωρεῖτο ὡς υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ. (Ματθ. ιγ'. 55). Ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι ἦτο ἀνεψιὸς τοῦ Ἰωσήφ, δηλαδὴ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ του Κλεώπα ἢ Κλωπᾶ, ὅστις ἐκαλεῖτο καὶ Ἀλφαῖος, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Μαρίας, πρωτοεξαδέλφης τῆς Θεοτόκου· ἀλλὰ καὶ οὕτω τῆς συγγενείας ἐχούσης, πάλιν ἐλέγετο, χωρὶς νὰ θεωρῆται, ἀδελφὸς τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὸ ἰδίωμα τῆς ἁγίας Γραφῆς.

Παρὰ τῶν Εὐαγγελιστῶν ὁ Ἰάκωβος ὀνομάζεται Μικρὸς (Μαρκ. ιε'. 40) διὰ νὰ διακρίνεται ἀπὸ τὸν υἱὸν τοῦ Ζεβεδαίου Ἰάκωβον, ὅστις παρὰ τῶν ἰδίων ὀνομάσθη Μέγας. Κατὰ τὸ 34ον ἔτος μ. Χ. ἐγκατέστη παρ' αὐτοῦ τοῦ Κυρίου πρῶτος ἐπίσκοπος Ἱεροσολήμων κατὰ τὴν γνώμην τινῶν, ἐνῶ κατὰ τὸν Εὐσέβιον προήχθη ἐπὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ θρόνου παρὰ τῶν Ἀποστόλων.

Διὰ τὰ καλὰ καὶ θεάρεστα ἔργα του ὁ Ἰάκωβος οὗτος ὀνομάσθη Ὁβλίος, τὸ ὁποῖον δηλοῖ Δίκαιος· τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα παρακινήθει ὑπὸ τοῦ πλῆ-

θους ανέβη εἰς τὸ πτερύγιον, δηλαδὴ εἰς τὸ ἐξέχον μέρος τῆς στέγης τοῦ ναοῦ, καὶ ἐξήγησεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς κάθηται εἰς τὰ δεξιὰ τῆς μεγάλης δυνάμεως, ἡγουν τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι μίαν ἡμέραν μέλλει νὰ ἔλθῃ εἰς τὰς νεφέλας τοῦ οὐρανοῦ· εἰς τὰ λόγια ταῦτα ὁ λαὸς ἐδόξασε τὸν υἱὸν τοῦ Δαυὶδ, τούτέστι τὸν Χριστὸν, ὅστις ἐκ μητρὸς κατήγετο ἐξ ἐκείνου· ἀλλ' οἱ παρευρεθέντες Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι θυμωθέντες εἶπον, «³Ω! ³Ω! ἐπλανήθη καὶ ὁ Δίκαιος», καὶ κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἀρχιερέως Ἀννιάνου κρημισθεῖς, λιθοβοληθεῖς καὶ κτυπηθεῖς εἰς τὴν κεφαλὴν διὰ ῥοπάλου γναφείως, ἀπέθανε τὸ 62ον ἔτος μ. Χ. εὐλογῶν τοὺς φρονεῖς του. (Εὐσ. ἐκκλ. Ιστ. Βιβ. 6. ἡ. γ').

Ὁ Ἰάκωβος οὗτος ἔγραψε τὴν καθολικὴν ἐπιστολήν του πρὸς τοὺς διεσπαρμένους Ἰουδαίους.

4) ΜΑΡΚΟΣ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ

Ὁ πεπαιδευμένος οὗτος ἀπόστολος ἐγεννήθη εἰς Κυρίνην τῆς Λιβαανῆς Πενταπόλεως· καθὼ δὲ Ἕλληνας τὸ γένος καὶ τὴν ἀνατροφὴν, ἦτο ἐθνικὸς εἰδωδολάτρης καὶ προσῆλθεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ διὰ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, τὸν ὁποῖον ἠκολούθησε μέχρι τῆς Ῥώμης, ὅπου ἔμεινεν ἀρκετὸν καιρὸν· παρακινήθει δὲ ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ χριστιανούς καὶ ἀπὸ τὸν Πέτρον, συνέγραψε τὸ Εὐαγγελίον του ἑλληνιστί, τὸ ὁποῖον ἐκήρυξεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, πρῶτος συστήσας τὴν πρώτην χριστιανικὴν ἐκκλησίαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν· κατὰ δὲ τὸ 64ον μ. Χ. ἀπέθανε μάρτυς τῆς πίστεώς μας. Εἰς τὸν Εὐαγγελιστὴν τοῦτον ἀφιερῶται ὁ λέων, τὸ δεύτερον ἀλχηγορικὸν ζῶον τοῦ

προφήτου Ἰεζεκεήλ, (ἀ 10)· τοῦτο δὲ ἦ διότι ὁ Μάρκος διηγείται τὴν ζωὴν τοῦ ἁγίου Προδρόμου εἰς τὰς ἐρήμους, ὅπου συμπολιταὶ τοῦ ἦσαν οἱ λέοντες, ἢ διότι τὸ ζῶον τοῦτο θεωρεῖται βασιλεὺς τῶν δασῶν καὶ ἀρμόζει εἰς τὸν Μάρκον, ὅστις ὀμιλεῖ ἀδιακόπως περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, ἢ διότι τὸ ἑλληνοπρεπὲς ὕφος του καὶ τὸ ἀνδρικὸν κονδύλιόν του τὸν ἀποδεικνύουσιν λεοντόκαρδον, δηλαδὴ γενναῖον καὶ καρτερικόν.

5) ΛΟΥΚΑΣ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ

Ὁ πανεπιστήμων οὗτος ἀπόστολος κατήγετο μὲν ἐξ Ἀντιοχείας, ἀλλ' ἔζησε καὶ ἀνετράφη σχεδὸν εἰς τὰς παλαιὰς Πάτρας, πρωτεύουσιν τῆς Ἀχαΐας, ὅπου καὶ ἀπέθανε, περὶ τὸ 80ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, καὶ μέχρι σήμερον σώζεται εἰς τιμὴν καὶ μνήμην αὐτοῦ λειτουργούμενος ἐνοριακὸς ναὸς, οἰκοδομηθεὶς ἐπὶ τῶν θεμελίων τοῦ εὐχετηρίου του, ὅπου πολλὰς τῶν θαυμασιῶν του εἰκόνων ἐποίησεν. Ὁ Εὐαγγελιστὴς οὗτος ἦτο ζωγράφος ἄριστος, ἀναγλυφοποιὸς ἐπιτηδειότατος, ἰατρὸς περίφημος καὶ συγγραφεὺς λογικώτατος καὶ βαθύς. Ἐκτὸς δὲ τοῦ Εὐαγγελίου του, τὸ ὁποῖον συνέγραψε κατὰ τὸ 60 ἔτος μ. Χ. κατὰ προτροπὴν τοῦ διδασκάλου καὶ συνοδοιπόρου του Παύλου, ἔπειτα ἀπὸ τὸν Ματθαῖον καὶ Μάρκον, συνέγραψε καὶ τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, τὸ ὁποῖον σύγγραμμα μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου του ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Ἡγεμόνα τῆς Ἀχαΐας Θεόφιλον. Εἰς τὴν εἰκόνα του θέτουσιν ὡς ἔμβλημα τὸν βοῦν, τὸ τρίτον τῶν συμβολικῶν ζῶων τοῦ Ἰεζεκεήλ (ἀ. 10) ἢ διότι πολὺ καὶ πολλὰ ἐδόθησεν ὁ ἀπόστολος οὗτος ὑπὲρ τῆς θε-

μελιώσεως τοῦ χριστιανισμοῦ, ἢ διότι τὸ Εὐαγγέλιόν του ἀρχίζει ἀπὸ τῆς λατρείας τοῦ παλαιοῦ νόμου, ὅστις διέταττε μεταξὺ τῶν θυομένων ζώων νὰ προτιμῶνται οἱ βόες.

6) ΙΑΣΩΝ ΚΑΙ ΞΩΣΙΠΑΤΡΟΣ

Οὗτοι ἦσαν ἀγαπητοὶ μαθηταὶ καὶ φίλοι τοῦ ἀποστόλου Παύλου, τοὺς ὁποίους οὗτος ἀναφέρει εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολὴν του οὕτως· « Ἀσπάζονται ὑμᾶς Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος, οἱ συγγενεῖς μου ». (Ρωμ. ΙΓ' 21). Καὶ ὁ μὲν Ἰάσων ἦτο ἀπὸ τὴν Ταρσὸν, πόλιν τῆς Κιλικίας, τῆς ὁποίας ἐγένετο καὶ ἐπίσκοπος, ὁ δὲ Σωσίπατρος, ὁ εὐγενὴς καὶ χαριτωμένος οὗτος στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ, ἦτο καὶ γόνος καὶ βλαστὸς πανάρχαιος τῆς Ἀχαικῆς πόλεως τῶν Πατρῶν, ὅπου ἔμενε διαρκῶς μέχρι οὗ δι' ἀποστολὴν τῆς πίστεως προσεκλήθη εἰς Ῥώμην παρὰ τοῦ Παύλου καὶ ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος Ἰκονίου. Ἄλλ' ἀφοῦ οὗτοι παιμαίνοντες τὰς ἐκκλησίας αὐτῶν ἐπέφεραν ἀποτέλεσμα εὐάρεστον, ἐνόμισαν ἄσκοπον τὴν εἰς τὰς ἰδίαις ἐπισκοπὰς διαμονὴν των, καὶ συνακουσθέντες ἀπῆλθον πρὸς τὰ δυτικὰ μέρη, διδάσκοντες, κατηχοῦντες καὶ πάντοτε μαρτυροῦντες ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ. Ἐπὶ τέλους μετέβησαν εἰς τὴν ἕως τότε εἰδωλολάτριν Κέρκυραν καὶ ἔλαβον τὴν τόλμην νὰ κηρύξουν εἰς τοὺς ἐθνικοὺς κατοίκους αὐτῆς τὸ Εὐαγγέλιον μέχρι οὗ, πολλὰ παθόντες ὑπὲρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐτελείωσαν τὰς ἡμέρας των ἐκεῖ. Ὁ ἀρχαιότατος ναὸς, ὅστις κείμενος εἰς τὴν παλαιὰν τῆς Κερκύρας πόλιν καὶ καλεῖται « τῶν Ἀγίων », σκέπει τὴν μυροβόλον καὶ θαυματουργικὴν αὐτῶν κόνιν.

7) ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΝΙΑ

Περὶ τῶν ἀποστόλων τούτων δὲν γνωρίζομεν θετικῶς, εἰμὴ ὅτι ἐπίστευσαν πολὺ πρότερον ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους ἀποστόλους καὶ ἀπ' αὐτὸν τὸν Παῦλον, ὡς ὁμολογεῖ οὗτος εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολὴν του καθ' ἣν ἐποχὴν ἔμενον συναιχμάλωτοι, καὶ τοὺς ὁποίους ἀποκαλεῖ συγγενεῖς καὶ ἐπισήμους (Ῥωμ. 7. 7.)

Ἀφιλονείκητον ἐε εἶναι ὅτι καὶ ὁ Ἀνδρόνικος καὶ ἡ Ἰουνία διὰ τὸ ἀγαπητὸν ὄνομα τοῦ Σωτῆρός μας ὑπέφερον ὅσα μαρτύρια μόνον οἱ ἡγαπημένοι τοῦ Θεοῦ περιφρονοῦν ὑπὲρ τῆς τιμῆς καὶ πίστεως αὐτῶν.

8) ΤΙΜΟΘΕΟΣ

Δύο ἀρχαῖα, παμέγιστα καὶ σοφὰ ἔθνη, ἡ Ἰουδαία καὶ ἡ Ἑλλάς φιλονεικοῦσι περὶ τῆς γεννήσεως καὶ καταγωγῆς τοῦ θεοκῆρυκος τούτου· διότι ὁ μὲν πατήρ του ἦτο Ἕλληνας, ἡ δὲ μήτηρ του Ἰουδαία. Μαθητῆς ἐνθερμος τοῦ Παύλου γενόμενος, τὸν ἠκολούθησε παντοῦ κηρύττων, μέχρις οὗ ἐχειροτονήθη παρ' ἐκείνου ἐπίσκοπος τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν διετήρησεν ὑπερήφανον καὶ ἀνωτέραν πάσης ἐχθρικῆς δυνάμεως, εἰς τρόπον ὥστε κατέστη ὁ ἀγαπητότερος τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, ὅστις ἐφόρευεν ὅλας τὰς τότε εἰς τὴν Ἀσίαν ἐκκλησίας. Καὶ ταῦτα διέπρατε μέχρι τοῦ 97ου ἔτους, ὅτε ἀπέθανε μαρτυρικῶτα λιθοβοληθεὶς παρὰ τῶν ἐθνικῶν, διότι ἠναντιώθη χλευαστικῶς κατὰ τὴν ἐνιαύσιον τελουμένην πανηγυριν ὑπὲρ τῆς παρ' ἐκείνων λατρευομένης Ἀρτέμιδος. Αἱ πρὸς Τιμόθεον δύο ἐπιστολαὶ τοῦ Παύλου πρὸς τοῦτον ἀπευθύνονται.

9) ΦΙΛΙΠΠΟΣ

Ὁ Ἀπόστολος οὗτος ἦτο Παλαιστίνιος τὴν πατρίδα, γεννηθεὶς ἐν Καισαρείᾳ· εἶχε δὲ τέσσαρας θυγατέρας, προφήτιδας ὄλας, θεία εὐδοκία, καὶ ἐφάνη κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ τὸ 35 ἔτος. Οὗτος ἀπαντήσας καθ' ὁδὸν τὸν εὐνοούμενον εὐνοῦχον τῆς βασιλείας τῶν Αἰθιοπῶν, Κανδάκης (Πραξ. Π'. 27.) ἀναγινώσκοντα περιέργως τὸν Προφήτην Ἡσαΐαν καὶ κατηγήσας αὐτὸν τὸν ἐβάπτισε. Μετέβη δὲ ἔπειτα εἰς τὴν Ἀσίαν ὅπου, ἐπιτυχῶς διδάσκων τὰ μυστήρια τοῦ χριστιανισμοῦ, ἐτελεύτησεν ἐν Τράλλη, ὡς προεῖπον αὐτῷ αἱ θυγατέρες του, τὰς ὁποίας ἐνθυμηθεὶς κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς του, ἠύχθη, καὶ πεισθεὶς ὅτι ἦσαν παρὰ Θεοῦ Προφήτιδες ἔκλεισεν εὐχαρίστως τὰ ὄμματά του.

10) ΑΚΥΛΑΣ

Ἐκ τοῦ Πόντου τῆς Ἀσίας καταγόμενος ὁ Ἰουδαῖος οὗτος, εἰργάζετο τὴν σκηνοποιίαν ἐν Κορίνθῳ μετὰ τῆς συντέχνου του Πρισκίλλης, ὅτε κατὰ τὸ 52 ἔτος μ. Χ. ἐπισκεφθεὶς τὴν Πελοπόννησον ὁ Παῦλος, ἐφιλοξενήθη παρ' αὐτῶν ἐπὶ πόλλας ἡμέρας, καὶ μένων ἵνα μὴ φοραθῆ, συνεργάζετο μετ' αὐτῶν τὴν ἰδίαν τέχνην (Πραξ. ΙΗ'. 2, 3). Πιστεύσαντες δὲ εἰς Χριστὸν ἠκολούθησαν τὸν μέγαν Ἀπόστολον ἔκτοτε συνεργοῦντες καὶ συγκινδυνεύοντες μετ' ἐκείνου, μέχρι οὗ βεβαίως ἐκ τῶν κακοπαθειῶν καὶ στερήσεων καταβληθέντες ἐτελεύτησαν ὡς ὁ κατηχητὴς αὐτῶν λέγει.

11) ΦΙΛΗΜΩΝ, ΑΠΦΙΑΞ, ΑΡΧΙΠΠΑΣ ΚΑΙ ΟΝΗΞΙΜΟΣ.

Ἐκ τούτων ὁ μὲν Φιλῆμων ἦτο πλούσιος καὶ προύχων ἰσχυρὸς τῆς Φρυγικῆς πόλεως Κολασσῶνος ἢ Κολοσσόνος, καὶ ἡ Ἀπφία ἦτο ἡ ἄπατρις αὐτοῦ σύζυγος· ὁ δὲ Ἀρχίππας ἦτο τῆς αὐτῆς πόλεως ἐπίσκοπος, οἰκογενειακὸς δὲ καὶ ἐπιστήθιος φίλος τῶν δύο πρώτων. Οἱ τρεῖς οὗτοι διὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξαν μαθηταί, περιφρονήσαντες τὰς δόξας, τὰ πλούτη καὶ τὰς προσκαίρους καὶ ψευδεῖς τῆς ματαίας ἀρχοντίας τιμὰς, ἀνέλαβον τὴν ὁδοπορικὴν ράβδον καὶ τὸν πτωχὸν σάκκον τοῦ χριστιανικοῦ ἀποστόλου, καὶ ἤρξαντο κηρύττοντες τὴν ἀλήθειαν τοῦ χριστιανισμοῦ εἰς τοὺς ἠπατημένους λαοὺς καὶ τὰ τυφλὰ πλήθη. Ὁ δὲ Ὀνήσιμος δοῦλος τοῦ Φιλῆμονος, πρὶν ἐξαγιασθῆ εἰς τὴν κολυμβήθραν τῆς μετανοίας, παρακινήθεις ἀπὸ δύο πονηροῦς συνυπηρέτας του, ἔκλεψεν ἐν πολύτιμον σχεῦος τοῦ κυρίου του καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀπατήσαντας αὐτόν· ἀλλ' ἐπειδὴ, ὕταν ἔπειτα ἐζητήθη τὸ κλαπέν, δὲν ἠθέλησεν οὔτε τοὺς παρακινήσαντας αὐτόν νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ κυρίου του, οὔτε αὐτόν ἐτόλμα μὲ θάρρος νὰ βλέπῃ, ἀνεχώρησε μακρὰν, καὶ σπεύσας ἐξομολογήθη τὸ σφάλμα του εἰς τὸν ἐν Ῥώμῃ εὐρισκόμενον Παῦλον, ὅστις παρηγορήσας αὐτόν καὶ εὐχαριστηθεὶς διὰ τὴν μετάνοιάν του τὸν ἐξαπέστειλε μετ' ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν κύριόν του, ὅστις καὶ τὸν ἐσυγχώρησεν, ἀγαπήσας τὴν ἀπατηθεῖσαν ἀγαθότητα, καὶ εὐχαριστηθεὶς διὰ τὴν μετάνοιαν, ἥτις εἶναι ὁδηγὸς πρὸς ὅλας τὰς ἀρετάς. Ὁ δὲ Ὀνήσιμος διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν εὐ-

γνωμοσύνην καὶ ἀρετὴν του, ἐξετέθη πρῶτος εἰς τὸν κατὰ τῶν κυρίων του καὶ κατὰ τοῦ ἐπισκόπου ἐπιπεσόντα καὶ λιθοβολοῦντα αἰρετικὸν ὄχλον καὶ πρῶτος μαρτυρικῶς ἐτελεύτησε· μετ' αὐτοῦ δὲ καὶ οἱ τρεῖς ἕτεροι ἰσότιμοι καὶ ἰσόβαθοι ἀπόστολοι. Διὰ τὴν διδακτικὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἀφιερῶθη μία τῶν 14 ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου κατὰ τὸ 61 ἔτος μ. Χ.

12) ΚΟΔΡΑΤΟΣ

Ἡ προωρισμένη διὰ τὸ ἀγαθὸν ψυχὴ τοῦ τιμίου καὶ γενναίου τούτου πιστοῦ τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας οὐ μόνον δὲν ἐδίστασε νὰ ἀναλάβῃ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν ὡς ἐγκόλπιον καὶ σύμβολόν του, ἀλλὰ μαθητεύσας παρὰ τοῖς ἀποστόλοις ἀπεδείχθη ταχύτατα ἐφάμιλλος αὐτῶν, διὸ καὶ ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν ἐπροτιμήθη καὶ παρεδέχθη νὰ γείνη, καθ' ἃς ἡμέρας ἐκκοκί-νιζαν τὰ μαρμάρια καὶ ἀλαζονικὰ ἱερά τῆς Ἑρας καὶ τοῦ Διὸς ἀπὸ τὸ χριστιανικὸν αἷμα. Πάντες οἱ μέγιστοι θεολόγοι τῆς ἐκκλησίας μας ἠνέχθησαν καὶ ἐσεβάσθησαν τὴν μαρτυρικὴν αὐτοῦ δάφνην· ἡ μόνη δὲ διαφορῶνία μεταξὺ των ὑπάρχει ἂν τὸν οὐράνιον τοῦ μαρτυρίου στέφανον ἠξιώθη ἐπὶ Ἀδριανοῦ τῷ 117 ἔτος μ. Χ. ἢ κατόπιν ἐπὶ Αὐρηλίου· ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, αἱ δύο αὐταὶ ἐποχαὶ ὑπῆρξαν φοβεραὶ καὶ φονικώταται διὰ τοὺς εὐσεβεῖς καὶ ἀξιομνημονεύτους ἀγωνιστὰς τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας.

Ἐδῶ λήγει ἡ Ἱερά Ἱστορία καὶ τῶν δεκαεπτὰ ἀγίων Ἀποστόλων, τοὺς ὁποίους ἐθέσαμεν μεταξὺ τῶν ὀδώδεκα καὶ τῶν ἐβδομήκοντα, καὶ κατετάξαμεν ἐν ἰδιαιτέρῳ ἱστοριογραφικῷ κεφαλαίῳ, ὅχι μόνον διότι ὁ

βίος καὶ ὁ θάνατος αὐτῶν ἔχει τι ἰδιόρρυθμον, ἀλλὰ καὶ διότι δὲν ἐλύθη ἀκόμη ὀριστικῶς εἰς ποίαν τῶν δύο ἀποστολικῶν τάξεων ἀνήκουσιν.

ΟΙ ΕΠΙΣΗΜΟΤΕΡΟΙ ΤΩΝ 70 ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Πάντες οὗτοι οἱ θεόπνευστοι κήρυκες τῆς Εὐαγγελικῆς ἀληθείας καὶ ἠθικῆς ἀνήγειραν τὸ χριστιανικὸν οἰκοδόμημα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου, ὡς εἰς κάλπην οὐρανιαν, ὡς εἰς τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, ἐξησφαλίσθησαν τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὅλα τῆς κοινωνίας τὰ ἀγαθὰ, τὰ ὅποια γόνιμα καὶ εὐλογημένα κατέστησαν διὰ τοῦ αἵματός των καὶ τοῦ θανάτου των. Καὶ πάντες οὗτοι ὁσίως καὶ εὐγενῶς ζήσαντες, μαρτυρικῶς καὶ ἀνδρικῶς ἐτελεύτησαν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος.

Μεταξὺ ὅμως τῶν ἐβδομήκοντα ἐπισημότεροι καὶ ἀλανθάστως γνωστοὶ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν εἶναι τριάκοντα ὡς ἔγγιστα, τὰ ὀνόματα τῶν ὁποίων παραλαβόντες ἐξ αὐτῆς παραδίδομεν εἰς τὰ ἀγαθὰ καὶ ἀγαπητὰ ἡμῶν παιδία τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ τὰ εὐχόμεθα νὰ ὁμοιάσουν κατὰ τὰς διαθέσεις, τὰς πράξεις, τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς θυσίας τῶν Ἀποστόλων τούτων, οἵτινες ὀνομάζονται Ἀνανίας, Στάχυς, Ἀπελλῆς, Ἀμπλίας, Οὐρδανὸς, Νάρκισσος, Ἀριστόβουλος, Ὀλιμπᾶς, Ῥοδίων, Ἐραστός, Κοσάρτος, Ἡρωδίων, Ῥοῦφος, Ἀγαθος, Ἀσύκριτος, Φλέγων, Ἐρμηῆς, Ἀριστάρχης, Πούδας, Τρόφιμος, Κάρπος, Βαρνάβης, Σύλας, Σολουϊανὸς, Κρίσκης, Ἐπαινετός, Ἀνδρόνικος, Πρόχυρος, Τίμων καὶ Παρμενᾶς. Καὶ ὁ μὲν Ἀ-

νανίας είναι ὁ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον βαπτίσας διὰ
θείας ἀποκαλύψεως τὸ 36 ἔτος μ. Χ. ὅστις λιθοβολού-
μενος ἐπὶ τοῦ Ἡγεμόνος Λουκιανοῦ ἀπέθανεν ἐν τῇ
πατρίδι του Δαμασκῶ. Οἱ δὲ Ὀλυμπᾶς καὶ Ῥοδίων
ἢ Ἡρωδίων, ἀκολουθήσαντες τὸν Ἀπόστολον Πέτρον
εἰς Ῥώμην, ἀπεκεφαλίσθησαν ὑπὸ τοῦ ἀπανθρώπου
Νέρωνος περὶ τὰ 60 ἔτη μ. Χ. Οἱ δὲ Κουάρτος καὶ
Ἔραστος ἀπέθανον ἱστορικοὶ Ἀρχιεπίσκοποι· καὶ
πάντες οἱ ἅγιοι οὗτοι ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ ἐναρέ-
τως ἐφάνησαν εἰς τὸν κόσμον, ἀγίως ἐβίωσαν καὶ μαρ-
τυρικῶς παρέδωκαν ὑπὲρ τοῦ Οὐρανίου διδασκάλου
των τὸ ἅγιον αὐτῶν πνεῦμα. Μεταξὺ ὅμως τῆς ἀπο-
στολικῆς ταύτης οἰκογενείας προεξάρχει ὁ Ἀπόστο-
λος Βαρνάβας διὰ τὰς παραδόξους συμπτώσεις καὶ
τὰς ποικιλοχρόους φάσεις τῆς ζωῆς αὐτοῦ καὶ διὰ τὰ
ἀποτελέσματα τοῦ θανάτου του. Ὁ Ἕλλην Βαρ-
νάβας ἐγεννήθη, ἀνετράφη καὶ ἔζησεν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐ-
τοῦ πατρίδι Κύπρῳ· ἦτο λευίτης τὴν φυλὴν καὶ συμ-
μαθητὴς τοῦ Παύλου ὑπὸ τὸν Γαμαλιήλ. Πρὶν ὀνο-
μάζετο Ἰωσής, ὕστερον δὲ μετωνομάσθη Βαρνάβας,
ὅπερ μεθερμηνεύεται, υἱὸς παρακλήσεως, πρὸς διάκρι-
σιν ἴσως τοῦ Ἰωσή, τοῦ καλουμένου Βαρσαβᾶ καὶ ἐπι-
κληθέντος Ἰούστου. Ὁ Βαρνάβας τόσῃν συμπάθειαν
ἠσθάνθη διὰ τοὺς ἀποστόλους καὶ τόσον ἐνδιαφέρον
ὑπὲρ τοῦ ἔργου των, ὥστε ἐπώλησε τὸν ἀγρόν του καὶ
προσέφερε τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ εἰς ἐκείνους. Κηρύττων
δὲ μετὰ τοῦ Παύλου καὶ μόνος του τὸ ἱερόν τοῦ Χρι-
στοῦ Εὐαγγέλιον, ἔκλεισε καὶ οὗτος τοὺς ὀφθαλμοὺς
λιθοβολούμενος παρὰ τῶν Ἰουδαίων ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ
πατρίδι μετὰ τὸ 51ον ἔτος.

Κατὰ τὰς ἡμέρας δὲ τοῦ Βασιλέως Ζήνωνος, περὶ

τὰ 188 ἔτη μ. Χ. εὑρέθη τὸ ἱερόν αὐτοῦ λείψανον, ἔχον ἐπὶ τοῦ στήθους του τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ματθαίου, γεγραμμένον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν διὰ τῆς ἰδίας του χειρὸς. Τὸ τοιοῦτον μνημεῖον προσφερθὲν εἰς τὸν Ζήνωνά παρεκίνησεν αὐτὸν νὰ χαρίσῃ εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου τὸ προνόμιον τοῦ νὰ ὑπάρχῃ αὐτοκέφαλος καὶ νὰ ὑπογράφεται μὲ ἐρυθρὰ γράμματα.

Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ Βαρνάβας, τοῦ ὁποίου τὸ πολύτιμον ὄνομα ἐθέσαμεν ὡς σφραγίδα ἀδαμαντίνην ὑπὸ τὸ παρὸν κεφάλαιον τῆς συνοπτικῆς βιογραφίας τῶν ἐβδομήκοντα τούτων διδασκάλων τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἀποστόλων τοῦ Χριστοῦ. Χ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ

ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον, τὸν τιμ^ωματάτον, ὁ λαὸς δὲν γνωρίζει εἰμὶ δύο ἀγίους, ἐνῶ συνώνυμοι, ὁμόφρονες καὶ ὁμότιμοι ὑπῆρξαν ἑπτὰ ἅγιοι· ἕξ μὲν ἄνδρες καὶ μία γυνή, οἵτινες τὴν ἰατρικὴν σπουδάσαντες, τὴν ἑαυτῶν ἐπιστήμην μετεχειρίσθησαν ἄνευ πληρωμῆς ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν· ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα «Ἀνάργυροι» ἔλαβον, διότι ἄνευ ἀργυρίου τὸν βίον αὐτῶν διήλθον, καὶ ἅγιος ὁ θάνατός των ὑπῆρξεν.

Καὶ πρῶτον μὲν ἐρχόμεθα εἰς τοὺς ἀγίους Ἀναργύρους Κοσμᾶν καὶ Δαμιανὸν καὶ τὴν μητέρα αὐτῶν Θεοδότην, τοὺς ἑορταζομένους τὴν πρώτην Νοεμβρίου. Οὗτοι λοιπὸν πατρίδα μὲν εἶχον τὴν Ἀσίαν καὶ πατέρα ἀσεβέστατον· ἀλλ' ἡ φιλόχριστος αὐτῶν μήτηρ μετὰ τὸν θεία προσβλέψει θάνατον τοῦ ἀναξίου συζύγου της παραλαβοῦσα εἰς τὴν διεύθυνσίν της τὰ ἀγαθὰ καὶ ἐξυπνα τέκνα της, ἀνέθρεψεν αὐτὰ μὲ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, καὶ μὲ τὰ ἄρθρα τοῦ Εὐαγγελίου τὰ ἐξεπαίδευσεν. Οἱ δὲ ἐπάξιοι αὐτῆς παῖδες Κοσμᾶς καὶ Δαμιανὸς ἀναδειχθέντες διὰ μελετῶν, ἐπιμελείας καὶ κόπων κάλλιστοι ἰατροὶ προσεφέροντο καὶ ἑθεράπευον δωρεὰν πάντας ἀνθρώπους καὶ κτήνη· ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν ἐξ ὕψους εὐλογῶν τὰς προσπαθείας των, ἔστεψεν αὐτὰς δι' ἐπιτυχίας καὶ δόξης.

Ἄλλοι ἅγιοι Ἀνάργυροι διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὑπῆρξαν καὶ οἱ Ῥωμαῖοι Κοσμᾶς καὶ Δαμιανὸς, οἵτινες τὴν ἰατρικὴν τῶν δεινότητων καὶ κόπους δωρεὰν προσφέροντες εἰς τοὺς πάσχοντας εἰδωλολάτραις, ἐζή-

τουν παρά τῶν θεραπευομένων ἀντὶ πάσης πληρωμῆς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ὁμολογίαν, λέγοντες ὅτι ὁ Θεὸς διὰ τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν ἔσωσε τὸν ἥπατη- μένον καὶ οὐχὶ ἡμεῖς. Καὶ τοιοῦτοτρόπως κατώρθω- σαν πολλὰς ψυχὰς νὰ σώσῃσι καὶ τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ χριστιανισμοῦ νὰ αὐξήσῃσι, μέχρις οὗ κατὰ τὸ 248 ἔτος μ. Χ. κατὰ διαταγὴν τοῦ Νουμεριανοῦ ἐφονεύ- θησαν ἀπανθρώπως παρά τοῦ Καρίνου. Ἐορτάζονται δὲ οὗτοι τὴν πρώτην Ἰουλίου.

Ἐκτὸς τούτων ἅγιοι Ἀνάργυροι ἐκλήθησαν διὰ τὰ αὐτὰ αἰτία κατὰ τοὺς ἀντιχριστιανικοὺς χρόνους τοῦ Διοκλητιανοῦ, δύο ἐνάρετοι χριστιανοί, ὁ Κῦρος ἐξ Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ Ἰωάννης ἐκ τῆς Ἐδέσσης τῆς Με- σοποταμίας, τοὺς ὁποίους ὁ φιλόχριστος πόθος τοὺς συνήντησε καὶ τοὺς ἀδελφοποίησεν.

Οὗτοι, καὶ τοὶ ἀγράμματα ὄντες, ἐξεπαιδεύθησαν ἐν Κυρίῳ, καὶ θαυματουργοὶ παρά τοῦ Θεοῦ ἀνεδεί- χθησαν, καὶ πολλοὺς ἀποφασισμένους διὰ θάνατον ἀπὸ διαφόρους νόσους ἐθεράπευσαν, μέχρις οὗ ἕνεκεν τοῦ ἐξαφθέντος καταδιωγμοῦ, ὅστις ὑπῆρχεν εἰς τὰς ἡμέ- ρας των, ἀπεπέμθησαν εἰς μίαν μονὴν, κειμένην εἰς τὸν Ἀραβικὸν κόλπον. Ἐκεῖ δὲ μονάζοντες ἔμαθον ὅτι εὐσεδῆς γυνή, ὀνομαζομένη Ἀθανασία, μετὰ τῶν θυγατέρων τῆς Θεοδότης, Θεοκτίστης καὶ Εὐδοξίας ὠδη- γήθησαν εἰς τὰ βασανιστήρια διὰ τὴν εἰς τὸν Χριστὸν ἀφωσίωσίν των, καὶ φοβούμενοι μὴ αἱ γυναῖκες δει- λιάσωσιν, ἔσπευσαν καὶ οὗτοι κατόπιν των καὶ πρῶ- τοι βασανισθέντες καὶ τελευτήσαντες ἐνεθάρρουναν τὰς μάρτυρας, καὶ οὕτως ἐξ αἰτίας των ἐθριάμβευσε καὶ κατὰ τὴν περίστασιν ἐκείνην ἐν ἔτει 292 μ. Χ. ὁ χριστιανι- σμός. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι εορτάζονται τὴν 31 Ἰανν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

ΣΟΦΟΙ ΚΑΙ ΟΣΙΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Κατὰ χρονολογικὴν τάξιν.

1) ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Οὗτος ἦτο βουλευτὴς τοῦ Ἀρείου Πάγου· ἐκεῖ τὸν συνήνητησε, δικαζόμενος, καὶ τὸν κατήχησεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τὰ τῆς χριστιανικῆς πίστεως, καὶ τοιοῦτος δι' αὐτῆς καὶ εἰς αὐτὴν ἀνεδείχθη, ὥστε τάχιστα ἐχειροτονήθη καὶ ἐπίσκοπος Ἀθηναίων· τότε κατώρθωσε νὰ πείσῃ τελείως καὶ ὀριστικῶς τὸν Διονύσιον, τὸν σοφὸν καὶ ἰσχυρὸν, νὰ ἐγκολπωλῆ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Ὁ νεοφώτιστος Διονύσιος ἀναπτύξας καὶ εὐκρινήσας κατόπιν ἐξέδωκε τὰς περὶ Πίστεως διδασκαλίαις τοῦ Ἱεροθέου· ὁ Ἱεροθεὸς ἤκμασε κατὰ τὸ 160 ἔτος μ. Χ.

2) ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Ὁ ἅγιος οὗτος ἐγεννήθη εἰς Αἴγυπτον ἀπὸ εὐσεβεῖς γονεῖς κατὰ τὸ 261 ἔτος μ. Χ. καὶ ἀπέθανε τὴν 17 Ἰαννουαρίου τοῦ ἔτους 366, δηλαδὴ ἔζησεν ἔτη 105, μ' ὅλον ὅτι τόσους κόπους ὑπὲρ τοῦ κόσμου κατέβαλε, καὶ μολονότι δὲν ἔτρωγε τίποτε ἄλλο παρὰ ἄρτον καὶ ὕδωρ καὶ δὲν ἐκοιμάτο εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν περισσότερον ἀπὸ τέσσαρας ὥρας τὸ ἡμερονύκτιον, καὶ τχύτας ἐπὶ τριγίνου σάκκου· κατώρθωσε δὲ

καὶ ἀνθείξεν εἰς τοιοῦτου εἶδους ζωὴν διὰ τῆς καλῆς καρδίας, διὰ τῆς ἀταράχου συνειδήσεως, διὰ τῆς φυσικῆς καὶ θείας διαγωγῆς του, διότι ὅλην του τὴν παρουσίαν τὴν ἐβυσίασεν εἰς τοὺς πραγματικοὺς πτωχοὺς καὶ εἰς τοὺς ἀξίους ἐλεημοσύνης, καὶ ἰδὼν ὅτι ἡ κοινωμία κατέστρεφε τὰς ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ ἐνεργείας του, ἀπεσύρθη εἰς τὴν ἔρημον· καὶ ἡ φωνὴ του σάλπιγξ τῆς ἐρήμου γενομένη συνήθροισεν ἐκεῖ περὶ ἐαυτὸν τοὺς πιστοὺς καὶ ἐστερέωσε τῶν Ἀποστόλων τὸ οἰκοδόμημα. Δι' αὐτὸ καὶ θεωρεῖται ὁ ἀρχηγὸς τοῦ μοναστικοῦ βίου.

3) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Οὗτος ἐγεννήθη ἐν Νεοκαισαρείᾳ τῆς Καππαδοκίας περὶ τὰ τέλη τοῦ δευτέρου αἰῶνος καὶ ἀπέθανε τὸ 265 ἔτος μ. Χ. Παράδοξον ἐφαίνεται εἰς τοὺς γνωρίζαντας τοὺς ἀπίστους γονεῖς του πῶς ἐγέννησαν υἱὸν τόσον πιστόν. Ἐμαθήτευσεν εἰς Ἀθήνας, Ἀλεξάνδρειαν, Βηρυττὸν καὶ τελευταῖον εἰς Καισάρειαν, πέντε ἔτη ὑπὸ τὸν Ὀριγένην, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐδιδάχθη καὶ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν. Τὸ 240 ἔτος γενόμενος τῆς πατρίδος του ἐπίσκοπος, εὔρεν εἰς αὐτὴν 17 χριστιανοὺς κεκρυμμένους, ἀποθανῶν δὲ ἀφῆκε 18 ἀπίστους, μὴ δυναμένους, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των, νὰ γίνωσι χριστιανοί. Ὅλη ἡ τῆς ἐπισκοπῆς του διάρκεια γέμει ἀπὸ παράδοξα, μεγάλα καὶ ἀξιοθαύμαστα συμβάντα, δι' ὃ καὶ θαυματουργὸς ὠνομάσθη, καὶ δεύτερος Μωϋσῆς προσηγορεύετο παρὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς Ὀρθοδοξίας.

4) ΠΑΤΑΠΙΟΣ

Ὁ εἰρηνικὸς καὶ πράγματι ὀσιος οὗτος κάτοικος τῶν βουνῶν ἐγεννήθη εἰς τὰς Θήβας τῆς Αἰγύπτου περὶ τὸν τέταρτον αἰῶνα κατὰ τινας, καὶ κατὰ τοὺς αὐτοὺς περὶ τὰ τέλη τοῦ ἰδίου αἰῶνος ἀπέθανεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐν εἰρήνῃ, ὡς ἔζησεν. Ἐδίδωσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ περὶ τὸ τέλος τοῦ βίου του ἐλθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐνήργησε διὰ τῆς θείας χάριτος πολλὰς θεραπείας καὶ ἀρκετὰ θαύματα κατὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις.

5) ΞΕΝΗ

Αὕτη ἡ εὐγενὴς Ῥωμαία εἶναι μία τῶν προσφιλεστέρων τῆς ἐκκλησίας ἀγίων· διότι, ἐνῶ ἦτο μονογενὴς καὶ κληρονόμος μεγάλης περιουσίας καὶ πᾶς τις ἐπροθυμοποιεῖτο νὰ τῆς προσφέρῃ δόξαν, τιμὴν καὶ ἀγάπην, καὶ οἱ γονεῖς τῆς ἡτοίμαζον λαμπρὸν γάμον, αὕτη παιδιόθεν περιφρονοῦσα τὰς ματαιότητας καὶ ἀποφεύγουσα τὰς πλάνας, τὰς ἀπάτας καὶ τὰς καχίας τῆς κοινωνίας, ἔλαβε δύο πιστὰς τῆς ὑπηρετρίας καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὴν Μύλασσαν, πόλιν τῆς Ἀσιατικῆς Καρίας, ὅπου ἐτέλεσε τὸν βίον ἀσκητικῶς, γράφουσα, προσευχομένη καὶ τοὺς διερχομένους δυστυχεῖς εὐεργετοῦσα. Ἐν τῇ κοσμικῇ δόξῃ τῆς ὠνομάζετο Εὐσεβία· ἐν δὲ τῷ μοναστηριακῷ βίῳ τῆς μετωνομάσθη Ξένη, διὰ τὴν ξενιτείαν τῆς· ἤκμασε δὲ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρίτου αἰῶνος.

6) ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗ

Ὁ ἱστορικώτατος οὗτος καὶ ἀλησμόνητος πρῶτος βασιλεὺς τῶν χριστιανῶν ἦτο υἱὸς Κωνσταντίνου τοῦ Ἀλωροῦ, βασιλέως τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους, καὶ τῆς Ἑλένης, τῆς ὀνομασθείσης Μακαρίας διὰ τὴν ἐνάρατον εὐτυχίαν τῆς. Ἐγενήθη δὲ ὁ ἅγιος οὗτος Ἀυτοκράτωρ ἐν τῇ ἑλληνίδι πόλει τῆς Θράκης Ναισῶ, κειμένη ἐντὸς τοῦ Ἑλλησπόντου, καὶ ἀνηγορεύθη Ἀυτοκράτωρ κατὰ τὸ 306 ἔτος μ. Χ. ὅτε ἀπέθανεν ὁ πατὴρ του. Κατὰ δὲ τὸ 312 μαθὼν ὅτι ὁ Μαξέντιος μετὰ τοῦ Μαξιμιανοῦ ἠνώθησαν κατ' αὐτοῦ, ἐξεκίνησε διὰ τὴν Ἰταλίαν. Ἐνῶ δ' ἐπροχώρει μὲ τὰ στρατεύματά του, εἶδεν εἰς τὸν οὐρανὸν διατυπωμένον τὸ νικητήριον σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ περίξ αὐτοῦ γράμματα λέγοντα διὰ ἡλιακῶν ἀκτίνων, «ἐν τούτῳ νίκα». τὴν ἄλλην νύκτα εἶδεν εἰς τὸν ὕπνον του τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν παραγγέλλοντα αὐτὸν νὰ ζωγραφίσῃ εἰς τὰς σηκίας του ὅτι εἶδεν εἰς τὸν Οὐρανόν. Τὴν αὐγὴν, ἅμα ἐξυπνήσας, ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν τὸ θεῖον παράγγελμα καὶ ἰωόμασε τὴν σημαίαν του Λάβαρον καὶ συνάψας μάχην κατετρόπωσε τοὺς ἐχθροὺς του, ὁ ἀρχηγὸς τῶν ὁποίων καταδιωκόμενος ἐπνίγη εἰς τὸν ποταμὸν Τίβεριν. Τὴν ἐξ ἐπαύριον ἀπελθὼν ὁ Κωνσταντῖνος εἰς τὴν Ῥώμην ἀνηγορεύθη παρὰ τῆς Γερουσίας Ἀυτοκράτωρ ὅλης τῆς Δύσεως, καθ' ὃν χρόνον Ἀυτοκράτωρ τῆς Ἀνατολῆς ἦτο ὁ Δικίνιος, ὅστις ἐκ ζηλοτυπίας κινούμενος ἠνόχλει τοὺς χριστιανούς, τὸ ὁποῖον ἠνάγκασε τὸν Κωνσταντῖνον νὰ ἐκστρατεύσῃ ἐναντίον του καὶ νὰ τὸν ἐξολοθρεύσῃ κατὰ τὸ 323 ἔτος μ. Χ. καὶ οὕτως ὁ Αὐ-

τοκράτωρ τῶν χριστιανῶν κατέστη Ἀυτοκράτωρ τοῦ κόσμου, καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀνωρθώθη ἡ χριστιανικὴ ὀρθόδοξος ἐκκλησία ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς εἰδωλολατρίας καὶ τῶν αἱρέσεων. Τὸ 322 ἔτος μ. Χ. κατήρτισε τὴν Α' ἐν Νικαίᾳ Οὐκουμενικὴν Σύνοδον, τὸ δὲ 328 κατὰ τὰς 22 Νοεμβρίου ἔρριψε τὸν θεμέλιον λίθον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ ἀρχαίου Βυζαντίου, τὸ ὁποῖον ὠνομάσθη καὶ νέα Ῥώμη, ἐκ τῆς παλαιᾶς μετακομισθέντος εἰς αὐτὴν τοῦ θρόνου. Τότε κατὰ διαταγὴν τοῦ γηίνου κοσμοκράτορος ἐπεβλήθη εἰς ὅλους τοὺς μικροὺς δυνάστας, οἵτινες ἦσαν ὑποτελεῖς ἐκείνου, μηδενὸς ἐξαιρουμένου, ὁ τύπος Ἑλληνικοῦ Λαδάρου.

Κατὰ τὴν 21 Μαΐου τοῦ ἔτους 337 ἀσθενήσας ὁ Κωνσταντῖνος εἰς τὴν Νικομήδειαν ἐζήτησε καὶ ἐβαπτίσθη καὶ ἐκοινωνήσε τὰ ἄχραντα μυστήρια καὶ, ὡς τέλειος χριστιανὸς, παρέδωκε τὸ πνεῦμά του πρὸς τὸν Κύριον, εἰς ἡλικίαν 65 ἐτῶν. Τὸ σῶμά του μετὰ προτακούστων τιμῶν μετεφέρθη εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐτάφη εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, τὸν ὁποῖον ὁ ἴδιος εἶχεν ἀνεγείρει. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ Μακαρία Ἑλένη, ζῶσα καὶ εὐλογοῦσα αὐτὸν καθ' ὅλας τὰς ὑπὲρ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐνεργείας του, ἐπρόκειτο νὰ σφραγίσῃ τὸ ἅγιον ἔργον, τὸ ὁποῖον ὁ μεγαλουργὸς υἱὸς τῆς ἤρχισε· διότι ἐνῶ ὁ Κωνσταντῖνος εἶδε τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ καὶ ἐφήρμωσεν αὐτὸν εἰς τὰς σημαίας, ἡ ἐπαξία Μήτηρ του, ὑπὸ θείας εὐσεβείας ὀδηγούμενη, εὔρεν αὐτὸν τὸν τίμιον σταυρὸν ὑπὸ τὰς κόπρους, ὄνειρευθεῖσα τὸν τόπον καὶ τὸν τρόπον τῆς εὐρέσεώς του. Διὸ πορευθεῖσα εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐβάδισεν εἰς τὸν τόπον, τὸν ὁποῖον ἀμέσως ἐγνώρισε, διότι

ήτο ὅπως τὸν εἶχεν ὄνειρευθῆ, καὶ εἶδε τὸ μοσχοβόλον καὶ σεμνὸν φυτὸν, τὸ ὁποῖον ἔκτοτε ὠνομάσθη βασιλικόν, διότι ὑπ' αὐτὸ σκάψασα ἐξέθαψεν ὅ,τι ἐζητεί, κατὰ τὸ ἔτος 325. Τὸν εὑρεθέντα σταυρὸν ὕψωσε πάραυτα ὁ Πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων Μακάριος εἰς ἄμβωνα καὶ ὁ κόσμος ἐβόησεν ἀφόβως καὶ ἀνυπερκρίτως, «Κύριε ἐλέησον», ὥστε συγχρόνως μήτηρ καὶ υἱὸς μὲ ὄπλον καὶ σύμβολον τὸν σταυρὸν ἐξήπλωσαν τὸν χριστιανισμὸν εἰς τὴν Ἀνατολήν καὶ τὴν Δύσιν.

Μέρος τοῦ σταυροῦ τούτου μετέφερεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἡ Μακαρία Ἑλένη, ἀφήσασα τὸν λοιπὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, τὸν ὁποῖον ἤρπασαν οἱ Πέρσαι λεηλατήσαντες τὴν Παλαιστίνην κατὰ τὸ 614 ἔτος μ.Χ.

Μετὰ 14 ὅμως ἔτη ἐκστρατεύσας κατ' αὐτῶν ὁ αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος ἀνέκτησε πάλιν τὸν σταυρὸν, τὸν ὁποῖον μετεκόμισεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ τὸν ὁποῖον οἱ κατὰ καιροὺς ἀνάξιοι διάδοχοι τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου κατὰ τεμάχια δίδοντες εἰς τοὺς ψευδοσυμμάχους αὐτῶν Γενουηνσίους, Ἱππότας, Βενετοὺς κλπ. διημέλησαν αὐτὸν εἰς τρόπον ὥστε λέγουσιν ὅτι, ὅταν εἰσῆλθεν ὁ Μωάμεθ Β' τὸ 1453 εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐν μόνον τεμάχιον ἐκ τοῦ Τιμίου ξύλου εὔρε, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν εἰς τὸν Γενουήνσιον ναύαρχον Λόγκον, ὅστις, ὡς σύμμαχος τῶν πολιορκουμένων Ἑλλήνων, παρέδωκε τὰς θαλασσίους πύλας εἰς τὸν πολιορκητήν.

7) ΠΕΛΑΓΙΑ

Ἡ ἁγιοθεῖσα αὕτη νεᾶνις ἐγεννήθη εἰς Ἀντιό-

χειαν περί τὸ 284 ἔτος μ. Χ. Ἦτο ὠραία εἰς τὸ πρόσωπον, ἐθνικὴ κατὰ τὴν θρησκείαν καὶ ἄσωτος εἰς τοὺς τρόπους καὶ τὰς ὀρέξεις· ἀλλ' εἶχε ζωηρὸν καὶ ἐπιδεκτικὸν πνεῦμα καὶ καλὴν καρδίαν. Τὰ δύο ταῦτα προτερήματα αὐτῆς λυπηθεὶς ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἀντιοχείας Νόννας, διενεόθη νὰ τὴν κατηχήσῃ, καὶ ἐνθαρρυνθεὶς παρὰ τοῦ Θεοῦ ἠπλωσεν ἐπ' αὐτῆς τὰ δίκτυα τῆς θρησκείας, καὶ μετὰ τινος θυσίας κατώρθωσε νὰ φέρῃ εἰς συναίσθησιν τὴν ἀπηλπισμένην ἐκείνην κόρην, εἰς τρόπον ὥστε αὐτὴ δὲν ἐβράδυνε νὰ ζητήσῃ μόνη τῆς τὸ ἅγιον βάπτισμα, τὸ ὁποῖον λαβοῦσα ἀπεσύρθη κατὰ συμβουλήν τοῦ ἀναδόχου τῆς εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπου κλαίουσα καὶ προσευχομένη ἀφήκε τὸ ἀποσκελωθὲν σῶμά τῆς ἐπὶ τῶν χόρτων, τὰ ὁποῖα τὴν ἔτρεφον. Τοῦτο δὲ μᾶς διδάσκει ὅτι καὶ ὁ κακὸς δύναται νὰ γείνη καλὸς ἂν θελήσῃ, διότι ὁ Θεὸς μισεῖ μόνον τοὺς ἐπιμένοντας εἰς τὴν κακίαν.

8) ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ὁ μέγας οὗτος τοῦ Ὁμοουσίου ἐξηγητὴς καὶ τῆς Ἀγίας Τριάδος ὑπέρμαχος ἐγεννήθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὸ 276 μ. Χ. Ἀπὸ διάκονος ὁ θεόπνευστος νοῦς του ἀνεδείχθη κατὰ τὴν πρώτην τῶν 315 πατέρων Οἰκουμενικῆν τῆς Νικαίας Σύνοδον, εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ τὸ ἔτος 325 ὑπερέδῃ πάντας εἰς τὸ ζήτημα τοῦ Ὁμοουσίου, πολεμουμένου παρὰ τοῦ Ἀρείου. Τὸ ἐπόμενον ἔτος διαδεχθεὶς τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας, ἠρνήθη τὴν συγκοινωνίαν του μετὰ τοῦ Ἀρείου. Ἐκ τούτου ἐδόθη ἡ πρώτη ἀφορμὴ νὰ συνομόσουν κατ' αὐτοῦ πάντες οἱ δυνατοὶ, τοὺς

ὁποίους νικῶν πάντοτε διὰ τῆς ἀγίας ἐπιμονῆς του, τοὺς παρόξυνε νὰ τὸν πολεμῶσι μὲ φυλακίσεις, δημεύσεις καὶ ἐξορίας μέχρι τέλους τῆς ἀγίας ζωῆς αὐτοῦ, ἥτις ἐν ἐξορίᾳ ἔδωσε κατὰ τὸ 373 ἔτος μ. Χ.

9) ΚΥΡΙΛΛΟΣ

Ὁ ἅγιος οὗτος ἐπίσκοπος γεννηθεὶς τὸ 315 ἔτος μ.Χ. διεδέχθη τὸν Μάξιμον εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων τὸ 350 ἔτος. Πόσον εὐτυχεῖς θὰ ᾔησαν οἱ λαοί, ἂν εἶχον ποιμένας ὡς τὸν Κύριλλον, ὅστις δὲν ἐπώλει τὰς εὐλογίας του, ἀλλ' ὡς ἀληθῆς ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ ἐζη διὰ τὸν ὄρφανόν, διὰ τὴν γῆραν καὶ διὰ τὸν καταπιεζόμενον ἀνίσχυρον ἐνῶ δὲ ἐπολέμει ἀπὸ τοῦ θρόνου του τὸν Ἀρειον, ἐνῶ συνέγραφε τὰς 25 κατηχήσεις του, ἐνῶ προσήχετο, ἡ παρουσία ἐνὸς πένητος, ἡ ἐμφάνισις ἐνὸς καταδιωκόμενου τὸν ἔκαμνε νὰ σταματήσῃ καὶ νὰ τρέξῃ πρὸς βοήθειαν τοῦ πάσχοντος· ὁ ἀληθῆς οὗτος ἅγιος ἀπέθανε κατὰ τὸ 386 ἔτος μ. Χ.

10) ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ

Ὁ πεπαιδευμένος οὗτος ποιμενάρχης ἐγεννήθη ἐν τῇ μικρᾷ κώμῃ τῆς Παλαιστίνης Βεσανδούκη ἐκ πτωχοτάτων γονέων. Κατ' ἀρχὰς μετῆλθε τὸ στάδιον τοῦ μοναχοῦ, οὐχὶ διὰ νὰ σώσῃ ἐκεῖ τὴν ψυχὴν του, ὡς φρονοῦσί τινες, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποφύγῃ κατὰ τὴν εὐπρόσβλητον καὶ τρυφερὰν νεότητά του τοὺς πειρασμοὺς τῆς κοινωνίας, τοὺς καταστρέφοντας τὴν καρδίαν καὶ ἐν γένει τὴν πνευματικὴν ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ

διὰ τὴν τελειοποιηθῆ, ἐν τῇ ἀταραξίᾳ τῆς ἐρήμου, εἰς τὴν ἑβραϊκὴν, ἀραβικὴν, συριακὴν, ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ὠνομάσθη πεντάγλωσσος. Περὶ τὰ 368 παρακληθεὶς ἀνέβη ἐπὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ θρόνου τῆς Κυπριακῆς Κωνσταντίας, ὅπου ἔμεινεν εὐαρεστῶν καὶ εὐαρεστούμενος μέχρι θανάτου του, ὅστις συνέβη τὸ 433 ἔτος μ. Χ. ζῆσας 105 ἔτη, καὶ ἄπειρα ἀξιόλογα γράψας, μεταξύ τῶν ὁποίων διακρίνεται τὸ Πανάριόν του, δηλαδή ἀρτοφόριον ἢ ἀρτοθήκη, σύγγραμμα ἐπιτυχῶς ἀνασκευάζον καὶ μηδενίζον ὀγδοήκοντα αἰρέσεις, ἀναφανείσας μέχρι τῶν ἡμερῶν του.

11) ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ

Ὁ ἐπίσκοπος οὗτος δὲν ἀνεδείχθη διὰ συγγραμμάτων· τὸ ἀξιωματικόν του ἀνὴρὸς τούτου τῆς ἐκκλησίας μας εἶναι ὅτι, ἀπατηθέντες οἱ ἀρχηγοὶ τῶν διαφόρων αἰρέσεων, προσεπάθουν γὰρ τὸν ἐξαγοράσασιν, ἐκμεταλλεῦόμενοι τὴν φαινομενικὴν ὀλιγόνοιάν του, ἀλλὰ πάντοτε ἀπήντων βράχον. Καὶ τὸ πρῶτον ὑπομειδίαμα τῆς φοβερᾶς σιωπῆς τοῦ ἀταράχου καὶ πιστοῦ ὀρθοδόξου προσέβαλλε τὰ σχέδιά των, ὡς ἡ φαρμακερωτέρα εὐγλωττία. «Κατηγήσατε, ἔλεγε χαμογελῶν, πρῶτον τοὺς χρησίμους σας σοφοὺς, καὶ τελευταῖον ἐνθυμηθῆτε τὸν ἄχρηστον ἐμὲ καὶ ἀγράμματον.»

Ἦχησεν ἡ ἀσάλευτος αὕτη καὶ ζωσα στήλη τοῦ χριστιανισμοῦ κατὰ τὸ 318 ἔτος μ. Χ. ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου· ἐγένετο δὲ γνωστὸς ὡς ἐπίσκοπος Λαμφάκου.

13) ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ

Ὁ μέγας οὗτος Ἱεράρχης τοῦ χριστιανισμοῦ ἐγεννήθη τὸ 329 ἔτος μ. Χ. εἰς τὴν Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας· οἱ γονεῖς του, Βασίλειος καὶ Ἐμμελία, διεκρίνοντο διὰ τὴν ἀγαθότητα καὶ παιδείαν των. Ὁ ἅγιος Βασίλειος ἐμαθήτευσεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τὸν σοφιστὴν Λιβάνιον καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπου ἐφιλιώθη καὶ μὲ τὸν Γρηγόριον τὸν Νανζιαζινόν. Μετὰ τὰς σπουδὰς του δὲ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του καὶ ἐκεῖθεν ἐπορεύθη εἰς τὰ ἡσυχαστήρια τοῦ Ἰόντου, ὅπου ἐμόναζον ἡ μήτηρ του καὶ ἡ ἀδελφὴ του Μακρίννα· τότε ἔγραψε καὶ τοὺς περιφώλους ἀσκητικούς λόγους του. Κατὰ τὰ 370 προσκληθεὶς ἐποίμανε τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον τῆς πατρίδος του, ἀλλὰ μόλις ὀκτῶ ἔτη ἀνθείξε, πολεμῶν τὰς κακίας καὶ παρὰ τῶν πονηρῶν πολεμούμενος, ἐλαιῶν τὸν πέννητα, σώζων τὸν ἀδικούμενον, διδάσκων τὸν πεπλανημένον καὶ τὰς αἱρέσεις θαρραλέως διὰ τοῦ λόγου αὐτοῦ κτυπῶν.

Διὰ ταῦτα πολυπαθήσας καὶ τὰς σωματικὰς του δυνάμεις ἐξαντλήσας εἰς τὸ στάδιον τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνος, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 379.

Ἡ πολυμάθεια, ἡ καρτερία, ἡ ἠθικὴ, ἡ ῥητορικὴ δεινότης, ἡ μεγαλοφυΐα καὶ ἡ ἀγαθότης αὐτοῦ ἔσπεψαν αὐτὸν διὰ τῶν ἐπωνύμων, «Οὐρανοφάντωρ καὶ Μέγας».

13) ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ὁ ἅγιος Νικόλαος, καὶ τοι ἀπαίδευτος καὶ μετρίου πνεύματος, εἶχεν ὅμως τοσαύτην θρησκευτικὴν γεν-

ναιοφροσύνην, ὀρθόφρονα κρίσιν καὶ ἰδίως παμμεγέθη καρδίαν καὶ πίστιν, δι' ἧς διεκρίνετο, ὥστε αἱ ἀφελεῖς καὶ ἠθικαὶ ἐνέργειαι, τὰς ὁποίας ὑπὲρ τῆς πίστεως κατέβαλλεν, ἐφήμισαν τὸ ὄνομά του καὶ ἀνέδειξαν αὐτὸν ἓνα τὸν διακεκριμένων 315 θεοφόρων Πατέρων. Ἡ φωνὴ αὐτοῦ μετὰ σεβασμοῦ ἤκούετο εἰς τὰς συνόδους καὶ ἀποτελεσματικώτατος ἀγωνιστὴς κατὰ τῶν αἰρετικῶν ἀνεφάνη, καὶ ὡς ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας ἐδοξάσθη, καὶ μετὰ θαυμασμοῦ ἤκούετο καὶ ἡ ἐλαχίστη λέξις αὐτοῦ, καὶ θαυματουργὸς ἐθεωρεῖτο. Ἀκμάσας ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, ἀπέθανε κατὰ τὸ 330 ἔτος μ. Χ.

Ἡ ζωὴ τοῦ ἀγίου Νικολάου ἀποδεικνύει ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται πάντοτε καὶ ἀπαραιτήτως νὰ ᾔηαί τις πεπαιδευμένος διὰ νὰ πράξῃ τὸ καλόν· καὶ ὁ ἀγραμματοτέρος ἄνθρωπος δύναται νὰ φανῇ χρήσιμος καὶ νὰ ζήσῃ καλὸς οἰκογενειάρχης, καλὸς πολίτης καὶ καλὸς ἄνθρωπος.

14) ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ

Ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸ 320 ἔτος μ. Χ. καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐγκαταλείψῃ κατὰ τοὺς πονηροὺς ἐκείνους χρόνους τὴν ἔδραν του, ἀπέστειλεν ἀντιπρόσωπόν του εἰς τὴν Α. Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. Ἐγραψε διάφορα πράγματα, μεταξύ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ οἱ ἐξαίρετοι τριωδικοί τῆς ὀκτωήχου κανόνες· ἀπέθανε δὲ εὐσεβῆς καὶ ἄγρυπνος τῆς ἐπαπειλουμένης θρησκείας θεματοφύλαξ κατὰ τὰ 330.

15) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Ὁ ἱεράρχης οὗτος, ἐπάξιος ἀδελφὸς τοῦ μεγάλου Βασιλείου, ἐγεννήθη τὸ 331 ἔτος μ. Χ. κατὰ δὲ τὸ 372 διωρίσθη κατὰ πρῶτον ἐπίσκοπος, καὶ μετὰ δύο ἔτη ἐξωρίσθη ὑπὸ τοῦ Οὐάλεντος, ὀπαδοῦ τοῦ Ἀρείου, καὶ μόλις μετὰ τέσσαρα ἔτη ἀνεκλήθη ἐκ τῆς ἐξορίας του ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Θεοδοσίου. Ἐλαβε σπουδαῖον μέρος εἰς τὴν τοπικὴν σύνοδον τῆς Ἀντιοχείας, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπεστάλη μὲ ἰδιαιτέρην ἐντολήν νὰ περιέλθῃ τῆς Ἀραβίας καὶ Παλαιστίνης τὰς ἐκκλησίας, ἀπειλουμένας καὶ πασχούσας ἀπὸ τὴν τρομερὰν αἵρεσιν τοῦ Ἀρείου. Μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς σπουδαίας ταύτης υποχρεώσεώς του παρεστάθη εἰς τὴν Β' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, συγκροτηθεῖσαν εἰς Κωνσταντινούπολιν κατὰ τὸ 382 ἔτος μ. Χ. καὶ κατὰ τὸ 396 ἔτος ἀπέθανεν ἑνδοξὸς κατασταθεὶς διὰ τὰ πολλὰ καὶ θαυμαστὰ συγγράμματά του. Ἄν καὶ ἔζησε 64 μόλις ἔτη, ὠνομάσθη ὅμως ὁ ἱεράρχης οὗτος Πατὴρ Πατέρων.

Τί δὲν κατορθώνει τις ὑπὲρ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ὀνόματός του ὅταν φοβῆται τὸν Θεόν, σέβεται τὸν ἑαυτὸν του καὶ ἀγαπᾷ τὸν πλησίον του;

16) ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ Ο ΜΕΔΙΟΛΑΝΩΝ

Ὁ εὐσεβὴς οὗτος ἱεράρχης τῆς Δύσεως ἐγεννήθη εἰς τὴν Γαλλίαν τὸ 340 ἔτος μ. Χ. Πρῶτον ἀξίωμα τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ἦτο τὸ τοῦ βουλευτοῦ τῆς Ῥωμαϊκῆς Συγκλήτου. Τὴν ἐβ' ὁμην Δεκεμβρίου 373 προήχθη ἐπὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ θρόνου. Συνέγραψεν εἰς τὴν λα-

τινικὴν γλῶσσαν πολλὰ καὶ ὑψηλὰ ἔργα· τοσοῦτον δὲ εἶχε καταβληθῆ ἔκ τῆς μελέτης, τῆς συγγραφῆς καὶ τῶν ὀρησκευτικῶν συζητήσεων, ὥστε τὸ μέγα Σάββατον (4 Ἀπριλίου) 397 ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν μόλις 57 ἐτῶν, ἀφήσας μέγα κενὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

17) ΠΑΥΛΟΣ

Τὸ 227 ἔτος ἐγεννήθη εἰς Θηβαΐδα τῆς Αἰγύπτου ὁ πρόωιστος οὗτος ὄλων τῶν ἐρημιτῶν φίλος τῆς ἀρετῆς ὁ ἀγαθός, δίκαιος καὶ φιλόανθρωπος οὗτος ἀνὴρ, προσηλώθη ἐκ νεότητός του εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν. Ἄλλ' εἰς ἡλικίαν 24 ἐτῶν, φεύγων τὴν αἰμοδύρον ὄργην τοῦ μισοχρίστου Δεκίου, μετέβη εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου εὐρὼν ἄσυλον ἐντὸς σπηλαίου διῆλθε τὸν βίον του μόνος καὶ ἄγνωστος, τρεφόμενος 91 ἔτη μὲνερὸν καὶ χόρτα, ἤτοι μέχρι τοῦ 341 ἔτους, ὅτε παρὰ τοῦ Θεοῦ φωτισθεὶς ὁ μέγας Ἀντώνιος ἀνεκάλυψεν αὐτὸν κατὰ τὰς τελευταίας του σιγμάς, τὸν ἐπαρηγόρησε, τὸν ἠσπίασθη καὶ ἀποθανόντα εἰς ἡλικίαν ἐτῶν 114 τὸν ἔθαψεν.

Ἡ μακροβιότης τοῦ λιτοῦ τούτου ἀνδρὸς μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ πλουτέλεια καὶ αἱ διασκεδάσεις μακραινουν τὸ σῶμα, ἐνῶ ἡ καθαρὰ συνείδησις, συνωδευμένη μὲ τὴν φυσικὴν ζωὴν, καὶ ἡ ἀποφυγὴ τῶν ἀταξιῶν κάμνουν τὸν ἄ.θροπον μακρόβιον.

18) ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ Ο ΙΚΟΝΙΟΥ

Ὁ συμπολίτης οὗτος τοῦ μεγάλου Βασιλείου ἐκ νεότητός του διὰ τῆς ζηλευτῆς του σεμνότητος καὶ

εὐγενείας ἔδειξεν ὅτι θά γείνη, ὡς καὶ ἐγένετο, μέγας· διότι πολὺ νέος χειροτονηθεὶς ἐπίσκοπος ἠγωνίσθη γενναίως καὶ ἐπιτυχῶς κατὰ τοῦ Ἀρειανισμοῦ, ἀλλ' ἰδίως κατὰ τοῦ βλασφήμου Εὐνομίου Μακεδονίου, ὅς-τις ἐμάχετο τὸ Πνεῦμα. Ἔλαβεν ἱστορικὸν μέρος εἰς τὴν Σύνοδον τῶν 150 Πατέρων κατὰ τὸ 381, καὶ οὕτω ἐργαζόμενος καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν του καὶ τὴν ἀξίαν του εὐλογηθεὶς παρὰ Θεοῦ, ἔφθασεν εἰς γῆρας θαθὺ καὶ ἀπέθανεν, ἔχων ὅλας του τὰς αἰσθήσεις, κατὰ τὸ 395 ἔτος.

19) ΑΧΙΛΛΙΟΣ

Ὁ πατὴρ οὗτος ὑπῆρξεν ἡ σάλπιγξ τῆς Α'. Οἰκουμένης Συνόδου, καὶ διεκρίθη μεταξὺ τῶν συγκροτησάντων αὐτὴν 318 Πατέρων· ὡς ἀρχιεπίσκοπος κατέστη ὁ τρόμος τῶν αἰρετικῶν τοῦ Δ'. αἰῶνος. Ὁμιλῶν δέ ποτε ἐνώπιον ὄλων τῶν ἀρχηγῶν τῶν αἰρέσεων εἶπε· « καὶ ἂν πάντες οἱ προασπισταὶ τῆς ἀληθείας κουρασθῶσι, μόνος μου θὰ κουράσω τοὺς δειλοὺς καὶ ἀνοήτους τούτους διαβόλους » καὶ ἔδειξεν ἐκείνους· ἀπέθανε δὲ κατὰ τὸ 350 ὡς ἔγγιστα ἔτος.

20) ΞΠΥΡΙΔΩΝ

Ὁ μέγας οὗτος τῆς ὀρθοδοξίας πατὴρ καὶ τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ἀήττητον προπύργιον καὶ καύχημα, κατήγετο ἐκ Κύπρου. Ἦτο βοσκὸς προβάτων, ἀπλούστατος, ἀπονήρευτος, ταπεινόφρων, ἔχων τῆς τάξεώς του γυναῖκα, μετὰ τῆς ὁποίας ἀπέκτησε καὶ θυγατέρα, τὴν ὁποίαν ὠνόμασεν Εἰρήνην. Μετὰ τὸν

θάνατον τῆς συγύζου του ἐδόθη ὅλος εἰς τὴν παρήγορον θρησκείαν, εἰς τοὺς κόλπους τῆς ὁποίας ἀνεδείχθη αὐτοφυῆς θησαυρός τῆς εἰς τρόπον ὥστε τὸν παρεκάλεσαν καὶ πολὺ ἐδυσκολεύθησαν νὰ τὸν πείσωσι νὰ δεχθῇ τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον τῆς Κυπριακῆς Τριμηθοῦντος. Θεῖα δὲ εὐδοκία δεχθεὶς αὐτὸν ἀνεδείχθη ἀκαταμάχητος τῆς πίστεως σπάθη, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἔπεσεν ὁ ὑπερήφανος καὶ πολυμαθὴς Ἄρειος, διότι, πολεμουμένου τοῦ δόγματος τῆς τρισυποστάτου καὶ ὁμοουσίου Τριάδος, αὐτὸς ἀρπάσας καὶ σφίγγας εἰς τὴν παλάμην του κέραμον ἔκαμεν ὥστε τὸ ἐν συστατικὸν μέρος αὐτῆς, τὸ πῦρ, ν' ἀνέλθῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, τὸ ἕτερον, τὸ χῶμα, νὰ μείνῃ εἰς τὴν παλάμην του, καὶ τὸ τρίτον, τὸ νερὸν, νὰ ρεύσῃ κάτω, καὶ συγχρόνως ἐβόησεν· «ἰδοὺ, τυφλὲ Ἄρειε, αἱ τρεῖς οὐσίαι εἰς μίαν, ἰδοὺ καὶ τὸ ὁμοούσιον τῆς Ἁγίας καὶ ἀξιαίρετου Τριάδος»· ἐκ τούτου κατασυχυνθεὶς ὁ Ἄρειος καὶ αἰσθανθεὶς πόνους εἰς τὸν στόμαχον ἀπέψυχσεν.

Μετ' οὐ πολὺ, ἀποθανούσης τῆς μονογενοῦς του θυγατρὸς, ἦλθε μία φίλη τῆς πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπεν ὅτι ὀλίγον πρὶν ἀποθάνῃ ἡ Εἰρήνη εἶχε δανεισθῆ παρ' ἐκείνης φόρεμά τι, τὸ ὁποῖον δὲν τῆς ἐπέστρεψε, διότι τὴν αἰφνηδίαν ἀσθένειάν της διεδέχθη ὁ θάνατος. Ὁ Ἅγιος παντοῦ ἐρευνήσας καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ εὑρῇ τὸ ζητούμενον, καὶ τῆς φίλης ἐπιμενούσης, γονυπετήσας εἰς τὸν τάφον τῆς κόρης του καὶ δεηθεὶς εἰς τὸν Θεὸν ἐφώνησεν· «Εἰρήνη! Εἰρήνη! ποῦ ἔχεις τὸ φόρεμα τῆς φίλης σου;» καὶ ἐκ τοῦ τάφου ἐδόθη ἡ λύσις. Ἄλλοτε δὲ ἐνῶ ἔτρωγε τὸν ξηρὸν ἄρτον του εἰς τὸ μικρὸν του περιβόλιον, εἰσελθοῦσα πτωχὴ

γραῖα τοῦ ἐζήτησεν ἐλεημοσύνην· ὁ Ἅγιος τὴν εἶδεν, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε νὰ τῆς εἶπῃ ὅτι αὐτὸς στερούμενος δὲν εἶχε τί νὰ τῆς δώσῃ, καὶ ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρῶν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐζήτησε βοήθειαν· τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὄφιν διήρχετο ἀπὸ μίαν τριανταφυλλέαν, στρέψας δὲ ὁ ἅγιος πρὸς τὸν κρότον εἶδε σπασμωδοῦντα τὸν ὄφιν καὶ ἀμέσως μεταβληθέντα εἰς τεμάχιον χρυσοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ἠλέησε τὴν πτωχὴν. Ἐκ τούτων καὶ πολλῶν ἄλλων θαυμάτων ὠνομάσθη θαυματοουργός. Περὶ τὰ μέσα τοῦ Ζ' αἰῶνος μετεκομίσθη τὸ σῶμά του ἐκ Κύπρου εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἐκ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν βαρβάρων, καὶ ἔμενεν ἐκεῖ παρ' ἀπάντων τιμώμενον μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς φοβερᾶς ἀλώσεως, ὅτε ἱερεὺς τις, ὀνομαζόμενος Γεώργιος Καλογρόφτης, ἐφημέριος τοῦ Ναοῦ, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρίσκετο ὁ θησαυρὸς τοῦ λειψάνου τούτου, μετὰ τοῦ λειψάνου τῆς Ἁγίας Θεοδώρας τῆς Αὐγούστης, λαβὼν ἀμφότερα τὰ λείψανα περιῆλθεν εἰς Σερβίαν, καὶ ἐκεῖθεν κατήντησεν εἰς Ἄρταν· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ μὴ θεωρῶν ἀσφαλεῖς τοὺς θησαυροὺς του, διότι εἶχον φθάσει καταστρεπτικοὶ οἱ νικηταί, ἔφυγε καὶ τὸ 1460 ἀοίχθη εἰς Κέρκυραν ὅπου ἔμεινε· καὶ τὸ μὲν τῆς Ἁγίας Θεοδώρας λείψανον ἐχάρισεν εἰς τὸ κοινὸν τῆς νήσου, τὸ δὲ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος κρατήσας, ἀφῆκεν αὐτὸ ὡς ἀναφαίρετον κληρονομίαν εἰς τοὺς συγγενεῖς του, οἵτινες ἐναντίον τῶν ἀποστολικῶν παραγγελμάτων εἰς ἰδιοκτησίαν των μεταβαλόντες κρατοῦσιν ἕκτοτε καὶ θησαυρίζουσιν ἐκ τῶν ἀφιερωμάτων τῶν προσκυνητῶν.

21) ΣΥΓΚΛΗΤΙΚΗ

Ἡ ἀγία αὕτη, τὸ πρότυπον τῆς σεμνότητος καὶ ὁ τύπος τῆς χάριτος, κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν· ἄπειροι ἦσαν οἱ ζητήσαντες αὐτὴν εἰς γάμον νυμφίοι, ἀλλ' αὕτη προτιμήσασα τὸν Νυμφίον τῆς ἐκκλησίας ἀπῆλθε καὶ ἔζησεν εἰς τὴν ἔρημον 85 ἔτη, ὅπου ὑπῆρξε τοιαύτη πρὸς τὰς γυναῖκας ὁποῖος καὶ ὁ μ. Ἀντωνῖος εἰς τοὺς ἄνδρας. Θεωρεῖται δὲ ὁ πραγματικὸς διδάσκαλος τῆς γυναικείας φύσεως πρὸς ἀποκοίμησιν τῶν παθῶν καὶ νέκρωσιν τῆς σαρκὸς, ἀναδειχθεῖσα ἀνωτέρα τῶν παθῶν καὶ τῶν θλίψεων διὰ τῆς θελήσεως καὶ τῆς ὑπομονῆς· ἀπέθαιε τὸ 360 ἔτος ὡς ἔγγιστα.

22) ΜΕΛΕΤΙΟΣ

Ὁ ἱεράρχης οὗτος κατήγετο ἐκ τῆς Μελιτινῆς, κωμοπόλεως τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας. Διεκρίνετο διὰ τὴν θεοσέβειαν καὶ εἰλικρίνειαν τοῦ ἐπεικειστάτου καὶ φιλοδικαίου χαρακτῆρός του. Ἐπροχειρίσθη ἐπίσκοπος Σεβαστείας κατὰ τὰ 357, ἐξώσθη δ' ἐκεῖθεν μετ' ὀλίγον καὶ κατέφυγεν εἰς Βέροιαν τῆς Συρίας· μετὰ τρία ἔτη μετεκλήθη διὰ τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον τῆς Ἀντιοχείας καὶ ἐξώσθη αὐτοῦ παρὰ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου, καὶ πάλιν καὶ πολλάκις τὰ αὐτὰ ἔπαθε μέχρις οὗ παρακληθεὶς παρὰ Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν κατὰ τὰς ἡμέρας του συγκροτηθεῖσαν Σύνοδον, ἐθαυμάσθη παρ' ὅλων καὶ ἐδέχθη ἐπίζηλα συγχαρητήρια παρὰ τοῦ ἰδίου βασιλέως, θαυμάσαντος αὐτόν· ἔνεκεν ὅμως τῶν πολλῶν κόπων τοῦ

ὁποίους κατέβαλλεν ἀπέθανε, καὶ πάντες ἐθρήνησαν αὐτὸν ὡς πατέρα τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου κατὰ τὸν Δ' αἰῶνα.

23) ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Καὶ ὁ ἱεράρχης οὗτος ἦτο ἐκ τῶν ὀλίγων καὶ προτίστων προασπιστῶν τῆς ὀρθοδοξίας. Ἐγεννήθη εἰς Σούδαν πόλιν τῆς Παμφιλίας περὶ τὰ τέλη τοῦ Γ' αἰῶνος. Πρώτη τιμὴ αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἡ ἐπισκοπικὴ μήτρα τῆς Βερροίας (Χαλεπίου) ὡς ἐπίσκοπος δὲ ἔλαβε μέρος εἰς τὴν Α' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ἣτις καὶ τὸν μετέθεσε κατὰ τὸ 327 εἰς τὴν ἐπισκοπικὴν περιφέρειαν τῆς Ἀντιοχείας, ὅθεν ἐξορισθεὶς παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου εἰς τὴν Θρακικὴν Τραϊανούπολιν ἀπέθανε κατὰ τὰ 337.

24) ΕΥΘΥΜΙΟΣ

Ὁ στύλος οὗτος τῆς Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας ἐγεννήθη τὸ 376 ἔτος εἰς Μελιτινὴν πόλιν τῆς Ἀρμενίας παρὰ τοῦ Παύλου καὶ Διονυσίας, γονέων διακρινομένων διὰ τὴν εὐσέθειάν των. Ὀνομάσθη δὲ Εὐθύμιος, διότι ἡ μήτηρ του ἦτο στεῖρα, καὶ κατὰ τὴν γέννησίν του μεγάλην εὐθυμίαν ἠσθάνθησαν οἱ γονεῖς του. Διδάσκαλός του ὑπῆρξεν ὁ γνωστός Εὐτρόπιος, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος. Ἐν πρώτοις ὁ Εὐθύμιος διωρίσθη ἑξάρχος ὄλων τῶν μοναστηρίων τῆς πατρίδος του. Σταλεῖς δὲ ἔπειτα εἰς Παλαιστίνην, κατέστη ὄλων τῶν μοναχῶν προστάτης, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν θρησκείαν μας ἀπείρους σαρακηνοῦς. Ἐθεωρεῖτο ὁ τρόμος τῶν Μανιχαίων, Νεστοριανῶν καὶ Εὐτυ-

χιανῶν, διασώσας ἐκ τῆς αἰρέσεως τῶν Μονοφυσιτῶν καὶ τὴν βασίλισσαν Εὐδοκίαν, σύζυγον τοῦ μικροῦ Θεοδοσίου. Τοσαῦτα δὲ ἐπραξεν ὑπὲρ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, ὥστε ὠνομάσθη χρησιμὸς αὐτῆς. Καὶ ζήσας ἔτη 96 ἀπέθανε τὴν 20 Ἰανουαρίου τῷ 473 μ.Χ.

25) ΜΑΡΙΑ Η ΑΙΓΥΠΤΙΑ

Ἡ παράδοξος αὕτη γυνή, ἀπὸ δώδεκα ἐτῶν βαρυνθεῖσα τὰς καλὰς συμβουλὰς τῶν γονέων της, ἔφυγε κρυφίως καὶ κατήντησεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὅπου ἕως 17 ἐτῶν ἔζη ἀνηθίως, διὸ οἱ γονεῖς της τὴν ἀπεκήρυξαν.

Ἄφου δὲ ἐδοκίμασε τὰς ἀσωτίας τῆς Αἰγύπτου, ἠκολούθησε τοὺς ἐκεῖθεν μεταβαίνοντας προσκυνητὰς εἰς Ἱερουσαλὴμ κατὰ τὴν ἐτησίαν πανήγυριν τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, πρὸς σκοπὸν τῆς ἀσωτίας της. Ἀποπειραθεῖσα δὲ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν καθ' ἣν ἡμέραν ὑψοῦτο ὁ Σταυρὸς, δὲν ἠδυνήθη, ἐνῶ οὐδεὶς προσκυνητῆς ἢ ἄλλος τις τὴν ἐμπόδιζε. Τετράκις προσπαθήσασα καὶ μὴ κατορθώσασα νὰ εἰσέλθῃ, ἠσθάνθη ὅτι ὡς ἄτιμον δὲν τὴν ἐδέχετο ὁ Θεὸς εἰς τὴν πανήγυριν τοῦ Τιμίου ξύλου, καὶ γονατίσασα ἐνώπιον ὄλου τοῦ κόσμου, ἐξηγήθη τὸ θαῦμα, ὡμολόγησε τὰ ἁμαρτήματά της καὶ τρέξασα μετὰ δακρῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν δὲν ἀπήντησε πλέον ἐμπόδιόν τι ὄθεν ριφθεῖσα ἔλουσε τὸν Σταυρὸν μὲ δάκρυα, ἤσπασθη αὐτὸν καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν δρομαία καὶ ἀπνευστί εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἐδίωσε ῥοφῶσα τὰ δάκρυά της καὶ τρεφομένη μὲ χόρτα 47 ἔτη. Ἐκ δὲ τῆς νηστείας, τῆς προσευχῆς καὶ τῶν δακρῶν κατήντησε σκελετὸς, μόλις ἀναπνεύουσα. Μίαν τῶν ἡμερῶν συναντήσασα κατὰ

τύχην ἕνα ἐρημίτην, ὀνομαζόμενον Ζωσιμαῖν, ἐξωμολογήθη εἰς αὐτὸν καὶ τοῦ ἐζήτησε νὰ τὴν κοινωνήσῃ τα ἄχραντα μυστήρια, τὸ ὅποιοι καὶ ἐγένετο· τὸ δὲ ἀκόλουθον ἔτος ἐπανελθὼν ὁ αὐτὸς διὰ νὰ τὴν κοινωνήσῃ, ὡς τῆς εἶχεν ὑποσχεθῆ, εὔρε τὴν Ὁσίαν νεκρὰν ἐπὶ τῶν ἀκανθῶν καὶ πλησίον τῆς μίαν πλάκα, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦσαν χαραγμένα ταῦτα· « Ἀπέθανα τὴν ἰδίαν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκοινωνήσα· Ἄββᾶ Ζωσιμαῖ, εὐχου ὑπὲρ τῆς ἀθλίας Μαρίας, θάψον τὸ σῶμα αὐτῆς καὶ κήρυξε, ὅτι « ὅποιον παιδίον ἢ κόρη ἀρίνει τοὺς γονεῖς του καὶ φεύγει τὴν θέλησίν των θὰ καταντήσῃ κακὰ, διότι ἔχει τὴν κατάραν των, ἣ ὁποία τὸν κυνηγᾷ ὡσὰν τὸν κεραυνὸν, καὶ μόνον διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν ψυχὴν του πρέπει νὰ ὑποφέρῃ ὅσα ἐγὼ ὑπέφερα εἰς τὴν ἐρημον μετανοημένη, καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν παραλυμένη, τὰ ὅποια ἐνθυμοῦμαι καὶ φρίττω· καὶ ὅποιον παιδίον εἰς τὸν θυμὸν του ἢ εἰς τὴν ἐπιμονὴν του συγχίζει τοὺς γονεῖς του, ἃς ἐνθυμῆται τὴν ὀσίαν Μαρίαν, ἣ ὁποία ἀπέθανε διὰ νὰ παραδειγματίζωνται οἱ ἄλλοι.» Βιογράφοι τινὲς τὴν θέλουσιν ἀποθανοῦσαν κατὰ τὸ 378 καὶ ἄλλοι κατὰ τὸ 437 ἔτος μ. Χ.

26) ΕΦΡΑΙΜ

Ὁ συγγραφεὺς οὗτος τῶν ἐρήμων κατήγετο ἐκ τῆς Νισίλευς τῆς Μεσοποταμίας, καὶ ἦτο υἱὸς πτωχοῦ γεωργοῦ. Αἰσθανόμενος ὅμως, φαίνεται, δύναμιν προορισμοῦ ἀνωτέρου εἰς τὴν ψυχὴν του, καὶ μὴ δυνάμενος ἄλλως πῶς νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχην του ἐγένετο ἐρημίτης· τοσοῦτον δὲ εὐδοκίμησεν εἰς τὸ νέον

τοῦτο στάδιον, ὥστε ὠνομάσθη ἀγιώτατος καὶ ἐχειροτονήθη διάκονος τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἐδεσσηνῶν, ὅτε καὶ ἀνεδείχθη ὁ εὐγλωττότερος ἐκκλησιαστικὸς ῥήτωρ τῆς ἐποχῆς του. Ἐν τῇ ἡσυχίᾳ του δὲ συνέγραψεν εἰς τὴν συριακὴν γλῶσσαν θαυμαστὰ συγγράμματα, τὰ ὅποια ἀμέσως μετεγλωττίσθησαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν. Ἐξῆσεν ἀρκετὰ ἔτη καὶ ἀπέθανεν εὐχαριστημένος τὸ 379 ἔτος μ. Χ.

27) ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ὁ θησαυρὸς οὗτος τῆς ἐκκλησίας, καὶ τοῦ Ἀμβωνοῦ τοῦ Χριστοῦ ὁ ἀδάμας ἐγεννήθη εἰς τὴν μεγάλην Ἀντιόχειαν τὸ 344 ἐκ τοῦ Σεκούνδου καὶ τῆς Ἀνθούσης, διακρινομένων ἐπὶ εὐσεβείᾳ· ὁ φιλόσοφος Ἀνδραγάθιος καὶ ὁ σοφιστὴς Λιβάνιος υπῆρξαν οἱ διδάσκαλοί του. Μονάζων δὲ εἰς τὰ ἡσυχαστήρια τῆς Ἀντιοχείας ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος, καὶ κατὰ τὰ 338 ἐγένετο Ἀρχιεπίσκοπος Ἀντιοχείας· κατὰ δὲ τὸ 398 προεβιάσθη μετατεθεῖς ὡς τοιοῦτος εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐκεῖθεν ἐξωρίσθη ὑπὸ τοῦ Ἀρκαδίου καὶ τῆς Εὐδῆας, οἵτινες τὸν ἀνεκάλεσαν μετ' ὀλίγους μῆνας. Ἰδόντες ὁμῶς αὐτὸν ἐπιμένοντα εἰς τὸ γενναῖον κήρυγμα κατὰ τῶν αἱρέσεων ὄλων, καὶ ταύτας ἐξαφανιζομένας ὑπὸ τὴν μαγικὴν εὐγλωττίαν του, τὸν ἐξώρισαν καὶ πάλιν ἀνεπιστρεπτί, διότι· ἐν τῇ πολυκυμάντῳ ἐξορίᾳ του ἀπέθανε τὴν ἡμέραν τοῦ σταυροῦ εἰς Κόδανα, ζήσας μόνον 63 ἔτη. Συνέγραψε μόνος αὐτὸς, ὅσα ὅλοι οἱ πατέρες τῆς ἐκκλησίας, καὶ εἶπε τόσα καὶ τόσῳ σοφὰ καὶ ἐπιτυχῆ ῥήματα, ὅσα οὐδεὶς μετὰ Χριστὸν, καὶ διὰ ταῦτα μετωνομάσθη «Χρυσόστομος.»

28) ΜΑΚΑΡΙΟΣ.

Ὁ πολύτιμος οὗτος μαθητὴς τοῦ μ. Ἀντωνίου ἐγεννήθη εἰς Θηβαΐδα τῆς Αἰγύπτου κατὰ τὸ 331. Αἱ πρῶται αὐτοῦ θρησκευτικαὶ ἀσκήσεις καὶ μελέται ἐγένοντο εἰς τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ σκηνὴν του· ἀπὸ μικρὸς δὲ ἠγάπα τὴν σκληραγωγίαν καὶ τὴν λιτότητα καὶ ἦτο τόσο φρόνιμος καὶ ἀφελής, ὥστε ὠνομάσθη παιδαριογέρων. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἠγάπησεν αὐτὸν καὶ τοῦ ἐχάρισεν εὐγλωττίαν, νοσημοσύνην, ὑγείαν, φήμην καὶ μακροβιότητα.

Ἐξῆσεν 90 ὥραϊα, εὐσεβῆ καὶ ἀτάραχα ἔτη, ἔγραψε 50 ὀμιλίαις περιφήμους εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ ἀποθανὼν εἶπεν· «ὅστις θέλει δύναται νὰ εὐχαριστηθῆ εἰς τοῦτον τὸν κόσμον καὶ τὸν ἄλλον νὰ κερδέσῃ.»

29) ΓΡΗΓΡΙΟΣ Ο ΝΑΖΙΑΝΖΗΝΟΣ

Ἐπειδὴ ὁ συνώνυμος πατὴρ τοῦ προκειμένου ἱεράρχου ὑπῆρξεν ἐπίσκοπος τῆς ἐπαρχίας Ναζιανζοῦς, ἐκλήθη καὶ οὗτος Ναζιανζηνός. Ἡ μήτηρ του ἐκαλεῖτο Νίνα, ἐγεννήθη δὲ οὗτος εἰς μίαν κώμην τῆς Καππαδοκίας Ἀρειαζῶν καλουμένην. Αἱ γνώσεις τοῦ παμμεγίστου τούτου ἀνδρὸς τῆς ἐκκλησίας μας ἦσαν ἀπειροί, τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἐναποταμιεύσῃ ὡς κτῆμά του εἰς τὸ βραχὺ διάστημα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς μόνον νοῦς, ὡς τοῦ ποιητοῦ καὶ αὐτοφυοῦς μεγάλου Γρηγορίου, ὅστις εἰς ὀλίγα ἔτη ἀπέμαθεν ὅλα, ὅσα τότε ἐδιδάσκοντο εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν γραμμῶν Καισαρείαν, Παλαιστίνην, Ἀλεξάνδρειαν καὶ Ἀ-

θήνας. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην μεγαλοῦπολιν τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐφιλιώθη μετὰ τοῦ μεγάλου Βασιλείου, καὶ οἱ δύο ὁμοῦ ἀπεσύρθησαν, συνέζησαν καὶ συνειργάσθησαν εἰς τὰ ἡσυχαστήρια τοῦ Πόντου. Ὁ πατήρ του τὸν ἐχειροτόνησε πρεσβύτερον τῆς ἐπισκοπικῆς του δικαιοῦσας· ὁ δὲ φίλος του Βασίλειος τὸν ἀνέδειξεν ἐπίσκοπον τῶν Ζωσίμων. Κατὰ τὸ 378 τρέξας εἰς Κωνσταντινούπολιν, τὴν πρωτεύουσαν τοῦ χριστιανισμοῦ, κατεπολέμησε τοὺς Ἀρειανούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους καὶ διέσωσε τὴν ἐκκλησίαν μας, πολιορκουμένην, καὶ ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Β'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως. Διοκῆσας δὲ αὐτὴν μέχρι τοῦ 385 τὴν ἐγκατέλειψε, ζητήσας καὶ λαθῶν παρὰ τῆς Συνόδου τὴν παραίτησίν του διὰ τοῦ δεινοῦ καὶ νευρώδους λόγου του, τὸν ὁποῖον ὠνόμασε συντακτήριον, καὶ τὸν ὁποῖον ἀπήγγειλεν ἐνώπιον 150 Πατέρων, τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ λαοῦ. Ἀποσυρθεὶς δὲ εἰς Ναζιανζὸν ἐτελείωσε τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς του, μὴ θελήσας νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἂν καὶ πολλακίς ἐζητήθη διὰ τὰ ἐνδοξότερα ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα. Ἀπέθανε τὸ 391, ἐτῶν 80, ἀφήσας κενὸν ἀσυμπλήρωτον ὄπισθέν του. Ὁ Γρηγόριος ἀφῆκε μεταξὺ τῶν πολλῶν περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος ἀνεκτιμήτων συγγραμμάτων του καὶ πολλὰς θεολογικὰς ποιήσεις, εἰς διάφορα μέτρα καὶ σχήματα γεγραμμένας, δηλαδὴ ἄσματα, τραγωδίας, κλπ. τὰ ὁποῖα τὸν δοξάζουσι καὶ ὡς σπουδαῖον ποιητὴν.

90) ΙΣΑΑΚΙΟΣ

Ἰσαάκιος, Ἰσαάκιος καὶ Ἰσαάκης ἀπαντᾶται εἰς τοὺς

διαφόρους τῆς Ἐκκλησίας συγγραφείς. Ὡραίαν ἰδιοβ-
ρύθμειαν ἐπιδεικνύει ἡ ζωὴ τοῦ ἐναρέτου καὶ προφη-
τικοῦ πνεύματος τοῦ ἀνδρὸς τούτου. Ἐκ νεαρᾶς του
ἡλικίας δοθεὶς ὁ Ἰσαάκιος εἰς τὰ θεῖα, ἐκλείσθη εἰς τινα
πενιχρὰν καλύβην ἔξωθεν τῆς Κωνσταντινουπόλεως,
ὅπου ἐβίου μέχρις οὗ, ἀνάρπαστος διὰ τὴν παρρησίαν
τῆς γλώσσης του γενόμενος παρὰ τοῦ Ἀρειανόφρο-
νος βασιλέως Οὐάλεντος, ἐρρίφθη εἰς τὰς φυλακὰς διὰ
νὰ προσκτίσῃ ὄνομα αἰίδιον. Τοιουτοτρόπως ὁ Θεὸς
δοκιμάζων εἰς βασάνους τὸν πραγματικὸν δίκαιον, τὸν
καθιστᾷ ἐπᾶξιον τῶν γηίνων ἀγαθῶν καὶ κληρονόμον
τοῦ Οὐρανοῦ.

Ὅτε ὁ Οὐάλης ἐμελλε νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῶν
Γότθων, οἵτινες ἐκράτουν τὸν Δούναβιν, ἐξελθὼν εἰς
προὔπαντησίν του ὁ Ἰσαάκιος εἶπεν εὐτόλμως εἰς
αὐτὸν, ὅτι ὁ Θεὸς ὠδήγησε τοὺς βαρβάρους κατ' αὐ-
τοῦ, διότι καὶ οὗτος ἐκίνησε τόσας σατανικὰς γλώσ-
σας κατὰ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ ἐξεδίωξεν ἐκ τῶν
ποιμνίων του τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ποιμένας, καὶ ἂν
δὲν μεταμεληθῆ καὶ ἀφήσῃ τοὺς οἴκους τοῦ Θεοῦ νὰ
ἐπαναλάβωσι τὴν προτέραν λαμπρότητα των, θὰ νι-
κηθῆ κατὰ κράτος καὶ νεκρὸς θὰ πατηθῆ ἀπὸ τοὺς
ἐχθρούς του· τὸνναντίον δὲ πράττων θέλει κερδῆσαι
νίκην λαμπράν. Ὁ ἀσεβὴς ὅμως Οὐάλης διέταξε νὰ
φυλακισθῆ ὁ Ἰσαάκιος διὰ νὰ θανατώσῃ αὐτὸν εἰς τὴν
ἐπιστροφὴν του. Ἀλλ' ὦ τοῦ θαύματος! νικηθεὶς κατὰ
κράτος ὁ Οὐάλης, ἐκάη ζωντανὸς, καὶ ἐπὶ τῆς τέφρας
αὐτοῦ ἀναβὰς ἐμεγαλαλύχει ὁ ἀρχηγὸς τῶν Γότθων.

Γνωστοῦ δὲ γενομένου τούτου, ἐθαυμάσθη ὁ ὄσιος
καὶ ἀπολυθεὶς τῆς φυλακῆς διωρίσθη μέλος τῆς Β'.
Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τῆς συγκροτηθείσης τὸ 381

έτος μ. Χ. εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ζήλος, ἡ ἰκανότης καὶ ἡ παρρησία αὐτοῦ κατέστησαν πανσέβαστον τὸ ὄνομά του. Πρὸς τιμὴν δὲ καὶ χάριν αὐτοῦ ἀνήγειρεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Μ. Κωνσταντίνου, Πατρίκιος Δαλμάτος, μονὴν, ἐξ ἧς ἐξεδιώχθη παρὰ τοῦ ἀσεβοῦς Κοπρωνήμου, μεταβαλόντος αὐτὴν εἰς στρατῶνα. Ἡ μονὴ αὕτη ἐκ τοῦ κτήτορος αὐτῆς, ὅστις μετ' οὐ πολὺ ἐγένετο καὶ διάδοχος τοῦ Ἰσαακίου, ὠνομάσθη μονὴ τῶν Δαλμάτων. Τὸν Ἰσαάκιον λοιπὸν διεδέχθη ὁ εὐσεβὴς Δαλμάτος, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ τίμιος, ὅστις βουρυνθεὶς νὰ ὑπηρετῇ τὸν βασιλέα του διὰ τῆς σπάθης, ἀντήλαξεν αὐτὴν διὰ τῆς ποιμενικῆς ράβδου καὶ ἐδόθη θερμῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ οὐρανοῦ Βασιλέως. Τοσοῦτον δὲ ἡ ἀρετὴ του ἦτο ἀνυπόκριτος καὶ ἡ μεταβολὴ του εὐσεβῆς, ὥστε ἠτύχησε νὰ κατασταθῇ ἐπάξιος διάδοχος τοῦ Ἰσαακίου.

31) ΑΙ ΔΥΟ ΜΕΛΑΝΑΙ

Μάμη καὶ ἔγγονή ἦσαν αἱ δύο αὗται τῆς ἐκκλησίας εὐγενεῖς καὶ πλούσιαι προστάτριαι.

Καὶ ἡ μὲν πρώτη ἦτο κόρη, ἀδελφὴ καὶ συγγενὴς ὑπάτων τῆς Ῥώμης, διὸ καὶ παρ' ὄλων τῶν ἀγάμων εὐπατρίδων τῆς Ῥώμης ἐζητεῖτο ὡς σύζυγος· μετὰ πολλῆς δὲ δυσκολίας ἐδέχθη νὰ ἔλθῃ εἰς γάμον, ὀνειρευομένη πάντοτε ν' ἀποφύγῃ τὸν στενὸν διὰ τὰς μεγάλας καρδίας κύκλον τῆς οἰκογενείας, καὶ με ὄλην τὴν κολοσσαίαν περιουσίαν καὶ τὸ λῆμα τῆς νὰ κηρυχθῇ μήτηρ τῶν ἀνηλεῶς τότε καταδιωκομένων χριστιανῶν. Καὶ τῶ ὄντι, ἅμα εἶδε τὸν ἄνδρα καὶ τοὺς δύο

υιός της ἀποθανόντας, ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν τὸν μεγαλομργόν σκοπὸν της, μεταδᾶρα εἰς τὸ ὄρος τῆς Αἰγυπτιακῆς Νιτροίας, ὅπου ἡ πεῖνα, ἡ ἀειφυγία, ἡ μάχαιρα καὶ ὁ τρόμος ἠράνιζον τοὺς ἐκεῖ καταφυγόντας μοναχοὺς καὶ μοναχὰς, ἀφοῦ οὗτοι ἐξεδιώχθησαν ἀπὸ τὴν κοινωνίαν. Διασχορπιζουσα δὲ τὸν πλοῦτόν της κατῴρθωσεν ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον νὰ σταματήσῃ τὸν ὄλεθρον τῶν εὐσεβῶν ἐκείνων πλασμάτων· ὅτε δὲ καὶ ἐκεῖθεν ἐξωρίσθησαν εἰς Παλαιστίνην, μετέδθη μετ' αὐτῶν καὶ αὕτη, συμπάσχουσα καὶ ἐξ ἰδίων διαθρέψασα κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν αὐτοὺς, ὄντας 5000, καὶ κτήσασα εὐπρεπῆ, ἀσφαλῆ καὶ προσοδοφόρον Παρθενῶνα ἀπέθανε περὶ τὰ 410, ἀφήσασα ὄρφανὰ ἀλλ' ἐξησφαλισμένα τὰ ἐν Εὐαγγελίῳ θυγάτριά της.

Ἡ δὲ ἐγγονὴ ταύτης, τὸ ὄνομα καὶ τὰς ἀρετὰς τῆς μάμης της κληρονομήσασα, ἂν καὶ θυγάτηρ τοῦ πανισχύρου Ἐπάρχου τῆς Ῥώμης Πουπλικόλα, ἐπεθύμησε, κατὰ θεῖαν ἔμπνευσιν, νὰ ἀποπερατώσῃ τῆς ἀειμνήστου μάμης της τὸ ὄνειρον. Ὅθεν ἀφοῦ ἔχασε καὶ αὕτη τὰ δύο τέχνα της ἐπεισε τὴν μητέρα της Ἀλδίνην, καὶ τὸν σύζυγόν της νὰ δοθῶσιν εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐνδόξου μάμης της. Διὸ πάραυτα μεταδύντες εἰς Ἀφρικὴν ἐσχετίσθησαν μετὰ τοῦ Ἰεροῦ Αὐγουστίνου, καὶ ἤρχισαν τὸ ἅγιον ἔργον των, ἐλευθερώσαντες δι' ἐξόδων των 8000 αἰχμαλώτους καὶ κτίσαντες ἐν τῷ νομῷ τῆς Τύνιδος δύο μεγάλα καὶ πλουσιοπάροχα μοναστήρια, τὸ ἐν δι' ἄνδρας καὶ τὸ ἄλλο διὰ γυναῖκας· μετὰ δὲ ἐξ ἔτη μετοίκησαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπείρους εὐεργεσίας ποιήσαντες, ἀπέθανον κατὰ τὸ 434 ὡς ἔγγιστα.

32) ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ

Ὁ πατήρ τῆς ἐπιμόνου εἰς τὸ καλὸν καὶ τολμηρᾶς ταύτης νεάνιδος ὠνομάζετο Παφνούτιος· μὴ θέλουσα δὲ αὐτὴ νὰ χάσῃ τὴν παρθενικότητά της, τὴν ὁποίαν πολὺ ἐσέβετο, δὲν ἤθελε νὰ ὑπανδρευθῆ. Ἐπειδὴ δὲ ἠγάπησε τὸν Χριστὸν καὶ ἐνόησεν ὅτι κατ'ἐκείνους τοὺς πονηροὺς καιροὺς ὄσῃ καλὴν θέλησιν καὶ ἀνείχε τις θὰ κατεβάλλετο ἐπὶ τέλους μένων εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐπειδὴ ὁ πατήρ της ἐπέμενε νὰ τὴν ὑπανδρεύσῃ, αὐτὴ ἐνδυθεῖσα ἀνδρικὰ καὶ μετονομασθεῖσα Σμάραγδος εἰσῆλθεν εἰς μοναστήριον ἀνδρῶν, διὰ νὰ μὴ τὴν ἀνακαλύψῃ ὁ πατήρ της, ὅστις γνωρίζων τὴν διάθεσίν της τὴν ἐζήτησεν εἰς τὰς μονὰς τῶν γυναικῶν. Ἐμόνασε 38 ἔτη ἄγνωστος· ἐγνωρίσθη δὲ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου της καὶ ἐθαυμάσθη ἡ ἀγνή μυστικότης της. ἤκμασεν αὐτὴ κατὰ τὰ 410 ἐπὶ μικροῦ Θεοδοσίου.

33) ΚΥΡΙΛΛΟΣ

Ὁ μαθητὴς οὗτος καὶ ἐκ μητρὸς ἀνεψιὸς τοῦ ἐπισκόπου Θεοφίλου ἐγένετο διάδοχος τοῦ θείου του κατὰ τὰ 412. Ἐπανειλημμένως ἐξώσθη τοῦ θρόνου του διὰ τῶν ῥαδιουργιῶν τῶν πολεμίων του Νεστοριανῶν καὶ ἐπανῆλθε, διότι ὁ λαὸς καὶ ἡ ἐκκλησία τὸν ἐζήτησαν. Παρευρέθη εἰς τὴν Γ'. Οἰκουμενικὴν Σύνοδον τῶν 200 Πατέρων, τὴν ἐπὶ μικροῦ Θεοδοσίου συγκροτηθεῖσαν εἰς Ἔφεσον κατὰ τὸ 431, τῆς ὁποίας ἀναδειχθεὶς ὁ Κύριλλος ἐξαρχος ἐπέθηκεν εἰς αὐτὴν στέφανον δόξης, διότι παρρησία καὶ θεοπνεύστως καταπολεμήσας ἐκίκησε καὶ κατήσχυνε τὸν Νεστορίον,

βλασφημοῦντα τὴν Θεοτόκον. Παιμάνας δὲ 32 ἔτη τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ εὐτόλμως καὶ σοφῶς, ἀπέθανε τὸ 444 ἔτος, ἀφήσας πολλὰ συγγράμματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων δύναται νὰ καυχηθῆ ἡ ἐκκλησία μας.

34) ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ

Καὶ οὗτος, μολονότι ἦτο εὐπατρίδης ἐκ τῶν πρώτων τῆς Συρίας, καὶ εἰς τὴν Παυλίαν ἢ οἰκογένειά του ἔθεωρεῖτο ἡ περιφανεστέρα, μ' ὄλον ὅτι ὡς τοιαῦτος καὶ παιδείαν σπουδαίαν καὶ ἀνατροφὴν λεπτοτάτην ἔλαβε καὶ πλοῦτον μεγάλον ἐκληρονόμησε, μ' ὅλα ταῦτα μετεχειρίσθη τὰ πάντα εἰς τοιαῦτα ἀγαθοεργήματα, ἄνευ τῶν ὁποίων θὰ ἔπασχεν ἀνίατα δεινὰ ὁ χριστιανικὸς κόσμος καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐδραιώθη ἡ χριστιανικὴ ἐκκλησία. Ἀπεσύρθη δὲ «νὰ κλαύσῃ καὶ τὰς ἀμαρτίας του, ὡς ἔλεγεν, εἰς τὴν μοναστηριακὴν ἡσυχίαν,» καὶ ὡς τοιαύτην ἐπροτίμησε τὴν μονήν, τὴν ὀνομαζομένην «τῶν Ἀκοιμήτων», διότι οἱ μοναχοὶ αὐτῆς εἰς τρεῖς τάξεις διηρημένοι νυχθημερόν καὶ ἐναλλάξ ἐτέλουν ὕμνων ἀκολουθίαν ἀδιάκοπον· εἰς τὴν πολύπονον ταύτην μονὴν ἅμα καταταχθεὶς διεδέχθη τὸν Ἡγούμενον Ἀλέξανδρον κατὰ τὰ 430, τὸν δημιουργήσαντα τὸ ἀκοιμητὸν σύστημα τῆς ἀκολουθίας.

35) ΞΑΒΒΑΣ

Ὁ ἡγιασμένος οὗτος ἀνὴρ ἐγεννήθη τὸ 439 ἔτος μ. Χ. εἰς τὴν μικρὰν κόμην τῆς Καππαδοκίας Μουταλάσκη· διδαχθεὶς δὲ τὰ γράμματα καὶ τὴν θεολογίαν ὑπὸ τοῦ μεγάλου Εὐθυμίου ἐγένετο μοναχός,

ἔπερ παιδιόθεν ἐπόθησε. Καὶ δὲν ἐβράδυνε νὰ γείνη Καθηγητὴς τῶν μοναστηρίων τῆς Παλαιστίνης καὶ νὰ κηρυχθῆ προστάτης αὐτῶν, παρὰ τῶν ὁποίων ἐστάλη πρέσβυς πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἀναστάσιον καὶ Ἰουστινιανὸν, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς Χαλκηδονικῆς Συνόδου. Ζήσας δὲ 94 ἔτη, ἀπέθανε τὸ 533 ἔτος.

Ἐκ τῆς μονῆς τοῦ ὁσίου τούτου ἔλαβε τὴν ἀρχὴν τοῦ τῶ σωζόμενου Τυπικὸν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκολουθίας.

36) ΙΣΙΔΩΡΟΣ

Καὶ Πηλουσιώτης καλεῖται ὁ ὁσιος οὗτος, διότι ἤσκησεν εἰς μίαν μονὴν ἐπὶ τοῦ Πηλουσίου ὄρους ἐκτισμένην. Ἐκεῖ συνέγραψε δεκα χιλιάδας ἐπιστολάς ἀφορώσας τὰ ὑψηλότερα θεολογικὰ ζητήματα, καὶ πλήρεις ἀπὸ θεϊαν μᾶλλον παρὰ ἀπὸ ἀνθρωπίνην σοφίαν καὶ χάριν· ὅστις ἀνέγνωσεν ὅποιανδήποτε ἐκ τούτων εὐκόλως ἐννοεῖ ὅτι ὁ Ἰσιδωρος κατὰ βάθος ἐσπούδασε τὸν Χρυσόστομον.

37) ΕΛΙΞΑΒΕΤ

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ Γ'. αἰῶνος ἐφάνη ὡραία ὡς ἄγγελος καὶ προφῆτις σοβαρὰ καὶ θαυματουργὸς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λαοῦ νεᾶνις, Ἐλισάβετ καλουμένη. Προκληθεῖσα δὲ αὕτη παρὰ τῆς ἐξουσίας εἰς ἀνάκρισιν ἀφῆκεν αὐτὴν μὲν ἐμβρόντητον, τὴν δὲ ἐκκλησίαν διακαίως ἐγκαυχομένην διὰ τὴν ὁπίαν προητοιμάζετο νὰ προσθέσῃ εἰς τὸ εἰκονοστάσιόν της θαυματουργικὴν ἀγνότητα.

Ἀνακρινομένη δὲ μεταξύ ἄλλων ἀπήντησε καὶ ταῦτα· «Μὲ ὀνομάζετε θαυματοουργόν· ὁ Θεός μου εἶναι τοιοῦτος, καὶ ἐπειδὴ οὐδὲν οὐδέποτε πάθος μὲ ἐκυρίευσεν, καὶ ἠγάπησα πλείοτερον τὸν Θεόν, τοὺς πτωχοὺς καὶ τὴν τιμὴν, ἐκπληρῶ τὰς προσταγὰς τοῦ Θεοῦ μου». Καταδιωθθεῖσα δὲ ἀπεσύρθη εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου καὶ ταχέως ἀπέθανεν ἐν ἀσκήσει, στερήσει καὶ δακρυοῖς.

38) ΑΡΣΕΝΙΟΣ

Ὁ εὐπατριδῆς οὗτος διάκονος τῆς ἐν Ῥώμῃ ἐκκλησίας διεκρίνετο διὰ τὴν παιδείαν καὶ ἀρετὴν του, καὶ τοσοῦτον ἐφημίζετο, ὥστε ὁ μέγας Θεοδοσίος, ὅτε ἐνέδυσεν μὲ τὴν βασιλικὴν πορφύραν τὸν πρεσβύτερον υἱὸν αὐτοῦ Ἀρχάδιον, ἑπταετῆ ὄντα, καὶ διέταξε τὸν Δάμασον, ἀρχιεπίσκοπον Ῥώμης, νὰ τοῦ εὕρη καὶ ἀποστείλῃ τὸν μᾶλλον πεπαιδευμένον καὶ ἠθικότερον ἄνδρα τῆς ἐπικρατείας διὰ διδάσκαλον τοῦ Βασιλόπαιδος, ὁ ἐπιφορτισθεὶς ἀπέστειλε τὸν Ἀρσένιον, ὅστις συγκατένευσεν εἰς τοῦτο ἀπὸ τὰς θερμὰς παρακλήσεις τῶν Ἀρχιερέων. Ἀλλ' ἅμα ἰδὼν τὸν Ἀρχάδιον, προεῖπεν εἰς τὸν βασιλέα ὅτι ὁ υἱὸς του δὲν ἐγγυᾶτο εὐχάριστον μέλλον. Καὶ εἰς μάτην δὲ προσπαθήσας νὰ μορφώσῃ τὴν ἀριστοκρατικὴν ἐκείνην πέτραν, εἶπε μίαν τῶν ἡμερῶν· «Βασιλεῦ! ὁ διαδοχός σου εἶναι ἡ πέτρα, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ σκοντάψῃ καὶ θὰ χρημνησθῇ βλασφημῶν τὸ ὄνομά σου ὁ λαός.» Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθεν· ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ἐν Ῥώμῃ ἐνορίαν του, μετέβη εἰς τὴν σκῆτην τῆς ἐρήμου, ἧτις ἐξαπλοῦται πέραν τῆς Θεβαΐδος,

καὶ ἐκεῖθεν ἔγραψε πρὸς τὸν δεσπότην του εἰς Ῥώμην· «Τοσοῦτον μὲ ἐμόλυνεν ἡ αὐλικὴ δυσωδία, ὥστε μόνη ἡ ἔρημος ἴσως δυνηθῆ νὰ με καθαρίσῃ.» Ζήσας δὲ βίον ἅγιον 95 ἔτη, ἀφῆκε τὰ ὀστέα του ἐπὶ τῶν λίθων τῆς ἐρήμου τὸ 445 ἔτος μ. Χ.

39) ΑΥΞΕΝΤΙΟΣ

Κατήγετο οὗτος ἐκ τῆς Ἀνατολῆς· ἐγένετο δὲ ἐν πρώτοις γνωστὸς τὸ 433 ἔτος μ. Χ. ἐγγραφεὶς εἰς τὸ τέταρτον στρατιωτικὸν τάγμα τῶν Σχολαρείων, τὸ ὁποῖον ἐλέγετο οὕτω, διότι ἐσχόλαζεν εἰς φύλαξιν τῆς αὐλῆς τοῦ τότε βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ. Ἀπὸ στρατιώτης ὅμως γήϊνου μονάρχου καὶ σωματοφύλαξ παρανόμου ἡγεμόνος ἐπροτίμησε νὰ γείνη φρουρὸς τῆς Ἐκκλησίας καὶ στρατιώτης τοῦ βασιλέως τῶν βασιλέων. Διὰ τοῦτο μεταβὰς εἰς τὴν Βιθυνίαν συνήθροισεν ἐκεῖ εἰς ἓν βουνὸν ὀλίγους ἐναρέτους ἀνδρας, οἵτινες εἶχον ἀηδίασαι πλέον τὸν κόσμον, καὶ γενόμενος ἀρχημανδρίτης αὐτῶν ἀνεδείχθη καρτερικὸς εἰς τε τοὺς πόνους καὶ τὰς στερήσεις τῆς ἐρήμου, καὶ εἰς τῶν ὀρθοδοξοτέρων τῆς πίστεως διδασκάλων· ἀπέθανε δὲ ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Θρακῆς, βασιλεύσαντος τὸ 447—474 ἔτος μ. Χ.

40) ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΚΑΛΥΒΙΤΗΣ

Ὁ εὐγενεὶς τὸ γένος καὶ πλούσιος εἰς τὰ ὑπάρχοντα Κωνσταντινουπολίται, Εὐτρόπιος συγκλητικὸς καὶ Θεοδώρα, ἐγέννησαν καὶ ἀνέθρεψαν υἱὸν ὀνόματι Ἰωάννην, ὅστις ἀπὸ μικρὸς ἐδείκνυτο ἀφελέστατος

καὶ ταπεινόφρων· ἐνῶ δὲ ἦτο ἀκόμη πενταετής, λέγουσιν ὅτι ἤλεγξε τοὺς ὑπερηφάνους γονεῖς αὐτοῦ, καὶ περιφρονήσας τοὺς πολυτίμους στολισμοὺς μὲ τοὺς ὁποίους τὸν ἐνέδυσον διὰ νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἶπεν· «Εἰς τὴν ἐκκλησίαν μόνον τὰ καλὰ καὶ ὄχι τὰ στολισμένα παιδία πηγαίνουν». Δώδεκα δὲ ἐτῶν γενόμενος ἔφυγεν ἀπὸ τὴν πατρικὴν του οἰκίαν καὶ ἔμεινεν ἕξ ἔτη εἰς τὴν μονὴν τῶν Ἀκοιμήτων ἄγνωστος. Καὶ ἀφοῦ ἐπίσθη ὅτι ἀπηλπίσθησαν εἰς αὐτὸν οἱ γονεῖς του, τοὺς ὁποίους πολὺ ἠγάπα, ἐπέστρεψεν ὡς ἄγνωστος ἐπαίτης (ψωμοζήτης) εἰς τὴν πατρικὴν του οἰκίαν, καὶ ζητήσας τὴν ἄδειαν κατεσκεύασε μικρὰν καλύβην πλησίον τῆς πύλης των, ὅπου ὄλην του τὴν ζωὴν ἔζησε διὰ τῆς ἀρεστῆς εἰς αὐτὸν λιτότητος καὶ ταπεινοφροσύνης· ὀλίγας δὲ στιγμὰς πρὸ τοῦ θανάτου του, τὸν ὁποῖον ἐγνώρισεν, ἐφανερῶθη εἰς τοὺς γονεῖς του, καὶ βεβαιώσας αὐτοὺς ὅτι ἠσθάνθη πλειοτέραν αὐτὸς εὐτυχίαν εἰς τὴν πενιχρότητά του παρ' ἐκεῖνοι εἰς τὰς πλουσίας ματαιότητάς των, ἀπέθανε κατὰ τὸ 450 ἔτος μ. Χ.

4!) ΝΕΟΛΟΣ

Ὁ ἄσχημος οὗτος καὶ περιφρονημένος ἀσκητὴς ὑπῆρξεν ἐπ' ἀρκετὰ ἔτη ἑπαρχὸς τῆς πατρίδος του Κωνσταντινουπόλεως· ἀγαπῶν δὲ παρὰ πᾶν ἄλλο τὴν ἀρετὴν, τὴν ὁποίαν ὠνόμαζεν οὐράνιον ἀδάμαντα, καὶ φοβηθεὶς μὴ χάσῃ τὸν πολῦτιμον αὐτὸν θησαυρὸν τῆς ψυχῆς του εἰς τὸν βόρβορον τῆς πολιτικῆς καὶ εἰς τὸν ὠκεανὸν τῆς ματαιᾶς δόξης, ἀπεφάσισε τὴν τολμηδοτέραν καὶ δυσκολωτέραν ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν καὶ

ἀμέσως ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν, ἐγκαταλείψας πλοῦτη, ἀναπαύσεις καὶ τιμὰς· ὅθεν ἀποσυρθεὶς εἰς μίαν σκήτην τοῦ ὄρους Σινᾶ, διήνυσε τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ, γράφων θεολογικὰς ἐπιστολάς, εἰς μίαν τῶν ὁποίων λέγει· «Προτιμώτερος ὁ ὑπηρέτης τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τὸν μάταιον διοικητὴν τῆς πολιτείας». ἀπέθανε δὲ περὶ τὸ 451 ἔτος μ. Χ.

42) ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ

Εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ βασιλέως Λέοντος τοῦ Θρακῆος περὶ τὰ 457 ὡς ἔγγιστα, ἤκρασεν ὁ περιβόητος οὗτος κοινοδιάρχης τῆς Καππαδοκίας. Τοιαύτη δὲ ἦτο ἡ πίστις του πρὸς τὸν Θεόν, ὥστε ἡ ψυχὴ του πάντοτε εἰς ἔκστασιν καὶ κατάνυξιν εὐρισκομένη διέσπειρε προρρήσεις λίαν ἐπιτυχεῖς· καὶ εὐτυχῆς ἐλογίζετο πᾶς ὅστις ἠξιώνετο νὰ ἐχη ἐκ τοῦ κατεσχισμένου σάκκου του τεμάχιον ὡς φυλακτόν· ἀλλ' ἡ ἀγία του ψυχὴ ἀρνούμενη εἰς ὅλους τὴν χάριν ταύτην ἔλεγεν· «Ὁ Κύριός μας θέλει ἕκαστον πλάσμα του νὰ φέρῃ ὡς φυλακτικόν του τὰς δέκα αὐτοῦ ἐντολάς».

Ἐκ θεμελίω ἀνεγείρας λαμπρὰν μονὴν ἐδίδασκεν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν λόγων του τούτων, ἀπίρους μοναχοὺς, τρέχοντας ὑπὸ τὴν ποιμαντικὴν αὐτοῦ ράβδον. Ἐξῆσεν 103 χρόνους καὶ ἀπέθανε λέγων, «θὰ θριαμβεύσῃ ὁ χριστιανισμὸς, διότι εἶναι ἀλήθεια.»

43) ΑΝΑΤΟΛΙΟΣ

Ὁ ἱεράρχης οὗτος ἦτο πρεσβύτερος τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἀλεξανδρέων· μετὰ ταῦτα δὲ διεδέχθη τὸν ἄγιον Φλαβιανὸν εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον τῆς Κων-

σταντινουπόλεως κατά τὸ 449, ἀναδειχθείς θερμότατος καὶ σπουδαῖος πρόμαχος τοῦ χριστιανισμοῦ κατά τὴν Δ. Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, τὴν συγκροτηθεῖσαν εἰς Χαλκηδόνα. Ἀπέθανε δὲ κατὰ τὸ 458 μ.Χ.

Ἐπάρχει ἰδέα ὅτι μεταξὺ τῶν ἄλλων συνέγραψε καὶ τὰ ἀνατολικά Στιχηρά, τὰ ἐπιγραφόμενα εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ εἰς τοὺς αἶνους τῆς Ὀκτωῆχου.

44) ΣΥΜΕΩΝ Ο ΣΤΥΛΙΤΗΣ

Ἡ ἐπιμονὴ τοῦ προκειμένου ὁσίου διδάσκει πόσα δύναται νὰ κατορθώσῃ διὰ τῆς θελήσεως καὶ ὑπομονῆς τοῦ ὀ ἀνθρώπου.

Ὁ Συμεὼν οὗτος ἐγεννήθη τὸ 392 ἔτος εἰς μίαν κώμην ὀνομαζομένην Σισάν καὶ κειμένην μεταξὺ Κιλικίας καὶ Συρίας. Πολὺ νέος εἰσῆλθεν εἰς τὸ μοναστικὸν στάδιον, καὶ ἀφοῦ εἰς διάφορα μοναστήρια ἐγυμνάσθη εἰς τὰς κακουχίας καὶ τὴν ὑπομονὴν, ἀπεσύρθη κατόπιν εἰς ἐντελῶς ἔρημον τόπον, ἐξηγηθεὶς ὅτι καὶ εἰς τὰ μοναστήρια ἀπαντᾷ ὁ ἀνθρώπος κάποτε πειρασμόν τινα, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τούτου ἐπροτίμησε τὴν ἔρημον· τελευταῖον δὲ ἀναθὰς εἰς τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς Συρίας ἔκτισε τὸ στενὸν του κελίον εἰς ἕνα στύλον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὀρθίως ἔζησε τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς του μέχρι τοῦ 461 ἔτους, ὅτε, εἰς ἡλικίαν ἐτῶν 69, ἀναλυθείσης τῆς σαρκὸς του ἐκ τῆς κακουχίας, ἐτελεύτησεν.

45) ΓΕΡΑΞΙΜΟΣ

Σκοτεινὰ εἶναι τὰ χρονικὰ τοῦ ὁσίου τούτου, ὅστις

κατήγετο ἐκ Λυκίας καὶ ὅστις ἀρκετὰ ἔτη ἐζήσεν εἰς τὴν πατρίδα του ἐρημικῶς· κατόπιν δὲ μεταβάς εἰς τὴν Παλαιστίνην, ἐκτίσε δι' ἐξόδων του, παρὰ ταῖς ἀκταῖς τοῦ Ἰουρδάνου ποταμοῦ μονὴν, ὀνομασθεῖσαν «Μεγίστη Λαύρα». Ἀπέθανε περὶ τὰ 475 μ. Χ. Λέγεται ὅτι εἰς τὴν ἀνακομιδὴν του ἐμυροθύλει τὸ λείψανόν του καὶ πολλοὶ ἀσθενεῖς πληριάσαντες αὐτὸ ἰάθησαν.

46) ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΣ

Ὁ ὅσιος τῆς Καμπανίας οὗτος ἐγεννήθη τὸ 480 ἔτος μ. Χ. εἰς Νουκερίαν τῆς Ἰταλικῆς Οὐμβρίας· ἐγένετο δὲ πρῶτος ἐν Εὐρώπῃ ἀσκητῆς ὅτε ἦτο ἀκόμη ἀγένειος, καὶ διατρέγων τὰς ἐρήμους παρὰ πολλῶν ἀκολουθούμενος ἐδίδασκε τὴν ὑπομονὴν εἰς τὰς στερήσεις καὶ τὴν ἐγκαρτέρησιν εἰς τὰς παθήσεις· ἰδὼν δὲ ὅτι πολλοὶ ἠγάπησαν τὸ μοναχικὸν σχῆμα, ἀνέβη ἐπὶ τοῦ Κασσίου βουνοῦ τῆς Καμπανίας καὶ ἐκτίσε μοναστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐγκαθίδρυσε τὸ παρ' αὐτοῦ συστηθὲν τάγμα τῶν Βενεδικτίνων, ἡγουν τῶν εὐλογημένων. Δικαίως ἐκλήθη παρ' ὅλης τῆς Εὐρώπης καθηγητῆς οὐρανίων μαθημάτων, διότι ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος μοναχὸς τῆς Δύσεως, ὅστις δὲν ἤλθε νὰ σφετερισθῆ, ἀλλὰ διὰ νὰ πάθῃ ὑπὲρ τῶν ὁμοίων του. Ἀπέθανε δὲ τὸ 543 ἔτος μ. Χ.

47) ΔΑΝΙΗΛ

Ὁ ὅσιος οὗτος γεννηθεὶς εἰς Μαρουθὰν τῆς Μεσοποταμίας ἤμικσεν ἐπὶ τῶν βασιλέων Ζήνωνος, Βασι-

λίσκου καὶ Λέοντος τοῦ μεγάλου· ἔζησε χρόνους πολλοὺς ἐξώθεν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ στύλου, κατὰ μίμησιν τοῦ Στυλίτου Συμεῶνος, ἀλλ' ὄχι καὶ ἄγονος ὡς ἐκεῖνος· διότι οὗτος, καίτοι ἀγράμματος, φωτισθεὶς παρὰ Θεοῦ, συνήθροϊζε διὰ φωνῆς μεγάλης τὸν λαὸν τῆς Θράκης καὶ ἐδημηγόρει κατὰ τῶν πολεμούντων τὴν Ἐκκλησίαν Εὐτυχιανῶν, τοὺς ὁποίους κατέβριψε καὶ ἐξηράνισε διὰ τοῦ λαοῦ, ὅστις τόσον ἐσέβετο τὸν Δαυιὴλ, ὥστε τρέχων πρὸς αὐτὸν ἔλεγε· «Πηγαίνομεν πρὸς τὸν ἅγιον πατέρα, ὅστις λέγει τὴν ἀλήθειαν». Ἀπέθανε δὲ τὸ 490 ἔτος μ. Χ. εἰς ἡλικίαν ἐτῶν 80.

48) ΜΑΡΤΙΝΙΑΝΟΣ

“Ὅστις ἤκουσε καὶ ὅστις δὲν ἤκουσε τὸ «φεῦγε, Μαρτινιανέ, καὶ σῶζου», ἅς μάθῃ ὅτι τὰ λόγια ταῦτα ἔλεγεν ὁ ἀγνότερος τῶν ὁσίων Μαρτιανός.

Οὗτος ἐγεννήθη περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ε' αἰῶνος εἰς Καισάρειαν καὶ ἐπειδὴ ἠσθάνετο τὸν ἑαυτὸν του κλίνοντα εἰς τῆς ἡδονὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰς ἐρήμους· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ὁ πειρασμὸς τοῦ κόσμου, ἡ ἀσωτεία, τὸν ἔκαμε νὰ ἀφήσῃ τὰς ἐρήμους καὶ νὰ τρέξῃ ὅπως σωθῆ εἰς ἐρημόνησον· καὶ ἐκεῖ ὁμως παθὼν τὰ αὐτὰ, ἠναγκάσθη νὰ τρέγῃ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον λέγων, «Φεῦγε, Μαρτινιανέ, καὶ σῶζου». Καὶ πραγματικῶς διὰ τῆς ἐπιμονῆς καὶ τῆς ἐναρέτου θελήσεως κατέβαλε τὰ πάθη του καὶ ὑπέκυψεν εἰς τὰς βασάνους καὶ τὰς κακοπαθείας. Ἀποθνήσκων δὲ ἐφώνησεν· «Ἐκέρδησα, Θεέ μου, τὴν δόξαν σου, διότι Σὺ τὸ ἠθέλησας.»

Πόσον μᾶς διδάσκει τοῦτο διὰ νὰ σεύγωμεν τὰ δια-

βολικά πάθη, ἅτινα καταστρέφουν τιμὴν, διάνοιαν, σώ-
μα καὶ ψυχὴν!

49) ΚΑΞΙΑΝΟΣ

Καὶ ἕτερος στρατιώτης τῶν Ῥωμαϊκῶν λεγεώνων
συνάμα δὲ καὶ λογιώτατος τῶν ἀκαδημιῶν. Κλείσας
τὰ φιλολογικὰ βιβλία, ἀφοῦ δι' αὐτῶν ἐμορφώθη, καὶ
πετάξας ὑπὸ τὸν νάρθηκα τοῦ Ναοῦ τὴν σπάθην, ἀπε-
σύρθη εἰς μοναστήριον, θελήσας νὰ ἐπιθέσῃ σφραγίδα
ἀδαμαντίνην εἰς τὰς στρατιωτικὰς καὶ γραμματικὰς
του ἐκδουλεύσεις διὰ τῆς θεολογικῆς ἐρεύνης καὶ ἀ-
σκήσεως· ἀπέθανε περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ε' αἰῶνος,
εἰπὼν· «ὠφέλησα ὠφελούμενος, ἐκέρδησα χαρίζων.»

50) ΙΩΑΝΝΗΣ

Οὗτος ὑπῆρξεν ὁ γλαφυρότερος ἐκκλησιαστικὸς
συγγραφεὺς, καὶ δύναται νὰ εἴπῃ τις ὅτι ἐκίνησε τὸν
πρωτοτυπώτερον κάλαμον. Γεννηθεὶς εἰς Παλαιστί-
νην περὶ τὸ 523 ἔτος ἐδόθη εἰς τὸ ἀσκητικὸν στάδιον,
τὸ ὅποιον δὲν διῆλθε μόνον εἰς τὴν κοπιώδη περιφρό-
νησιν τοῦ σώματος, ἀλλ' εἰς μελέτας, τὰς ὁποίας ἐ-
χρησιμοποίησεν ἅμα γενόμενος ἡγούμενος τοῦ Σι-
ναίου ὄρους. Συνέγραψε περὶ ἀρετῆς 30 λόγους, ἕκα-
στος τῶν ὁποίων ὑπόθεσιν ἔχει μίαν ἀρετὴν, καὶ τοι-
ουτοτρόπως γεγραμμένους, ὥστε ἐκ τοῦ πρακτικοῦ
βαθμηδὸν ὑψοῦται εἰς τὴν φιλοσοφικὴν θεωρίαν καὶ
σχηματίζει μίαν ἰδεολογικὴν κλίμακα, τῆς ὁποίας
αἱ μεγάλαι βαθμίδες εἰσὶν τριάκοντα, διὰ τῶν ὁποίων
χειραγωγεῖ τὸν ἄνθρωπον μέχρι τοῦ Θεοῦ του· διὰ

ταῦτο καὶ ὠνομάσθη πρὸς διακρίσιν «Συγγραφεὺς τῆς Κλίμακος.»

Ἀπέθανε τὸ 603 ἔτος εἰς ἡλικίαν ἐτῶν 80, τὸ δὲ σύγγραμμά του ὠνομάσθη «Κλίμαξ τῶν ἀρετῶν».

51) ΞΕΝΟΦΩΝ

Οὗτος ἦτο πλούσιος καὶ εὐγενὴς Ἕλληρ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως· ἐννοήσας ὅμως ὅτι τὸν πλοῦτον καὶ τὸ μέγα ὄνομα δίδει ὁ Θεὸς ὄχι διὰ τὰ καταδυναστεύωμεν τοὺς μικροὺς καὶ ἀδυνατοὺς ὁμοίους μας, ἀλλὰ διὰ τὰ χρησιμεύσωμεν εἰς αὐτοὺς ὡς εὐεργετικαὶ διδάσκαλοι, δὲν ἔπαυε καὶ οὗτος εὐεργετῶν καὶ σώζων τὴν χήραν, τὸν ἄρφαντὸν καὶ πάντα πάσχοντα καὶ ἀδικούμενον. Ὅθεν εὐχαριστηθεὶς ὁ Θεὸς ἀπὸ τὰ ἔργα του ἠδρόκησε διὰ τοῦ ἐξῆς θαύματος τὰ ἐξασφαλίσῃ μέχρι τέλους τὴν ψυχὴν αὐτοῦ εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Ξενοφῶν ἔστειλε τοὺς υἱοὺς του, Ἀρκάδιον καὶ Ἰωάννην, εἰς Βηρυττὸν διὰ τὰ σπουδάσαι τὰ νομικὰ, εἰς τὸν διάπλου ἅμωσ ἐναυάγησαν, μόλις διασωθέντες εἰς Παλαιστίνην. Ὑποπτειθεὶς δὲ τὴν σιγὴν τῶν τέκνων του ὁ Ξενοφῶν, ἔλαβε τὴν σύζυγόν του Μαρίαν καὶ τὸν θησαυρόν του καὶ ἔτρεξεν εἰς ἀναζήτησίν των, καὶ εὐρῶν αὐτοὺς μοναχικὰ ἐνδεδυμένους εἰς Ἱεροσόλυμα ἔπραξε καὶ αὐτὸς τὸ ἴδιον ὡς καὶ ἡ σύζυγός του.

Ὁ καλὸς ἄνθρωπος εἶναι πάντοτε καλὸς καὶ οὐδέμια δύναμις εἶναι ἀρκετὴ νὰ τὸν μεταβάλῃ. Καὶ οἱ εὐγενεῖς οὗτοι καλόγηροι ἐχρησίμευσαν ὡς παράδειγμα τοῦ μοναστικοῦ βίου, ἐσταμάτησαν τὴν ἀρχήσασαν τότε διαφθορὰν τῶν ἐκεῖ μοναχῶν καὶ τὴν πρ-

ρεξήγησιν τῆς συστάσεως τῶν μονῶν. Καὶ δὲν ἐβράδυναν οἱ δυστυχεῖς, οἱ ἔρημοι καὶ πάσχοντες τῶν περίξμερῶν νὰ μάθωσι τὸν Ξενοφῶντα καὶ νὰ εὕρωσι φιλοξενίαν καὶ παρηγορίαν εἰς τὴν καλοσύνην καὶ φιλανθρωπίαν αὐτοῦ. Ζήσας δὲ τοιουτοτρόπως ὁ Ξενοφῶν ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς περὶ τὸ 595 ὡς ἔγγιστα.

52) ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΕΛΕΗΜΩΝ

Ἐκ μόνου τοῦ ἐπιθέτου τοῦ ἀνδρὸς δύναται πᾶς τις νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ, ὅστις μόνος μεταξὺ τόσων ἐλεημόνων πατέρων τῆς ἐκκλησίας ἐπωνομάσθη ἰδίως ἐλεήμων. Ἦτο υἱὸς τοῦ ἀρχόντος τῆς Κύπρου Ἐπιφανίου, καὶ ἐγεννήθη εἰς Ἀμαθοῦντα τὸ 555 ἔτος. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ μ' ὄλην του τὴν καλοσύνην πρὸς τοὺς δυστυχοῦντας, καὶ μ' ὄλην του τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν υἱὸν του, τὸν ἐβαρύνετο ὅμως πολλὰκις, διότι ἀπὸ τῆς νηπιακῆς του ἡλικίας δὲν ἔπαυεν οὐδ' ἐβαρύνετο νὰ ζητῇ παρὰ τοῦ πατρός του χάριτας ὑπὲρ τῶν φιλοτάτων του δυστυχῶν. Ἀνδρωθεὶς δὲ εὐρέθη ὁ Ἰωάννης πτωχός, διότι ὅταν τις εἰς οὐδένα ἀρνῆται τὴν ἐλεημοσύνην του, ἐξάπαντος καταντᾷ ἄξιος ἐλέους αὐτός ὁ ἐλεῶν. Ἄλλ' ὁ Θεὸς διὰ τὸ μέγα καὶ οὐράνιον τοῦτο προτέρημά του δὲν τὸν ἐγκατέλειψε πτωχόν, ἀλλὰ τὸν ἀνέδειξεν ἄξιον τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου τῆς πατρίδος του, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνέβη τὸ 608 καὶ ἔμεινε μέχρι τοῦ 619, ὅτε ὁ πολυειδῶς παρ' αὐτοῦ ὠφεληθεὶς λαὸς του τὸν μετέφερεν εἰς τὸν τάφον εἰς ἡλικίαν ἐτῶν 64, ἀφήσαντα ὀπισθὲν του ὄρφανούς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀδυνατοὺς.

53) ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΝΗΣΕΥΤΗΣ

Ὁ πατήρ οὗτος τῆς ἐκκλησίας ὑπῆρξε Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ Μαυρικίου κατὰ τὸ 585 καὶ ἐκυβέρνησε τὴν ἐκκλησίαν ἀρίστως, ἀξιοπρεπῶς καὶ ἀκηλιδῶτως· τοσοῦτον δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν ἐσεβάσθη ὥστε τοῦ ἐδώρισε, τότε πρῶτον, τὸ ἕκτακτον προνόμιον τοῦ νὰ καλεῖται Οἰκουμενικός.

Τοσοῦτον δὲ λιτὸς καὶ εὐσεβὴς ὑπῆρξε καθ' ὅλην του τὴν ζωὴν, ὥστε ἐνήστειεν ὡς ὁ λιτότερος ἀσκητῆς ἐν μέσῳ τῶν ἀπείρων ἀγαθῶν τοῦ Πατριαρχείου, δι' ὃ καὶ ὠνομάσθη Νηστευτής. Πολλοὶ εὐλαβεῖς, χάριν μνημοσύνου, νηστεύοντες πανηγυρίζουσι τὴν μνήμην του, τελουμένην τὴν 2 Σεπτεμβρίου.

54) ΞΩΦΡΟΝΙΟΣ

Εἰς τὸν Ἱεράρχην τοῦτον ἀποδίδεται ἡ συγγραφὴ τῆς ἐπιτελείου εὐχαριστίας «Φῶς ἰλαρὸν κτλ.». Κατὰ τὸ 633 ἔτος διεδέχθη τὸν ἅγιον Μοδέλον εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων, ὅπου ἐπὶ πέντε ἔτη ἀγρύπνως ἐπιτηρῶν αὐτὸν καὶ νοσημόνως συμπεριφερόμενος κατῴρθωσε νὰ διασώσῃ τὴν κλυδονιζομένην ἐκεῖ ἐκκλησίαν, κατατρεχομένην ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καταστάντων τὰ πρόθυμα καὶ αἰμοχαρῆ ὄργανα τῶν ἐκτραχηλισθέντων αἰρετικῶν· ἀποθανῶν κατὰ τὰ 638 ἀφῆκε συγγράμματα μαρτυροῦντα ὅτι οὐδὲ στιγμὴν ὠκνησεν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

55) ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΔΑΜΑΞΚΗΝΟΣ

Ὁ λαμπρὸς οὗτος καὶ φωτοβόλος ἀστήρ, ἀνατεί-

λας εἰς Δαμασκὸν τῆς Συρίας, ὠνομάσθη διὰ τοῦτο καὶ Δαμασκηνός. Ἐγεννήθη κατὰ τὸ 676 ἔτος ἐκ γονέων πλουσίων καὶ εὐσεβῶν καὶ ἐμαθήτευσεν εἰς ἓνα εὐσεβῆ γέροντα, Κοσμᾶν καλούμενον, τὸν ὁποῖον ὁ πατήρ τοῦ Δαμασκηνοῦ ἐξηγόρασεν ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν Σαρακηνῶν. Τοσοῦτον δὲ ὁ Ἰωάννης προήχθη εἰς τὰ γράμματα καὶ τὰς γνώσεις, ὥστε ὠνομάσθη τῆς Δαμασκοῦ ὁ θησαυρὸς καὶ τοῦ κόσμου ὁ φωστῆρ· τοσαύτη δὲ καὶ τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ φήμη του, ὥστε ἐτιμήθη καὶ παρ' αὐτῶν τῶν Καλυφῶν (διαδόχων τοῦ Μωάμεθ) μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ Συμβούλου· ἀλλ' ὁ ἅγιος Δαμασκηνὸς δεχθεὶς αὐτὸ χάριν εὐγενείας, τὸ παρήτησε τάχιστα καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Σάββα, ὅπου μετ' οὐ πολὺ ἐγένετο ἡγούμενος αὐτῆς. Διὰ τῶν συγγραμμάτων του, τὰ ὁποῖα διὰ τὴν γράψην τις πρέπει νὰ ἦνε ἐμπνευσμένος, κατεπόλεμησε καὶ ἐνίκησε τοὺς μανιῶδεις εἰκονομάχους βασιλεῖς, Λέοντα τὸν Ἰσαυρον καὶ Κωνσταντῖνον τὸν Κοπρώνυμον. Ὁ δὲ χριστιανικὸς κόσμος τὸν ὠνόμασε Χρυσορρόαν, τιμήσας οὕτω καὶ τὴν γεννήσασαν αὐτὸν γῆν, τῆς ὁποίας ὁ ὑπάρχων ποταμὸς λέγεται Χρυσορρόας, ὥστε διὰ τῆς προσφουῶς ταύτης προσηγορίας ἐπροσωποποίησεν εἰς τὸ μεγαλοφυῆς τέκνον αὐτῆς τὴν σοφίαν τοῦ νοῦς, τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ἀμίμητον εὐγλωττίαν τοῦ ἀνδρός. Οὗτος ἦτο ὁ ἀληθὴς σχολάρχης τῆς συστηματικῆς θεολογίας, καὶ τοσοῦτον ποιητικὸς ὑπῆρξεν, ὥστε δύναται νὰ ὀνομασθῆ ὁ Δαυὶδ τοῦ νέου τῆς χάριτος κόσμου. Ζήσας δὲ 84 ἔτη, ἀπέθανεν εἰς τὰ 760 μ. Χ.

56) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Ὁ εὐσεβέστατος οὗτος πατήρ τῆς ἐκκλησίας ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἀκράγαντα τῆς Σικελίας παρ' εὐσεβεστάτων γονέων, Χαρίτωνος καὶ Θεοδότῃς καλουμένων, περὶ τὰ 685, ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ Ῥινοτμήτου, ὅστις τὸν ἐθαύμασε διὰ τὴν ἀμνησικακίαν του, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ τὰ μικρὰ παιδία τὸν ἡγάπων, καλοῦντες αὐτὸν καλὸν πατέρα καὶ καλὸν γέροντα, ἐξ οὗ ἐπεκράτησε καὶ ὁ εἰς ὅλους τοὺς μοναχοὺς ἀποδιδόμενος τίτλος «Καλόγερος.»

57) ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Οὗτος ἦτο υἱὸς τοῦ Πατρικίου Ἰουστινιανοῦ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως. Ἀφοῦ δὲ ἐφρόντισαν οἱ γονεῖς του νὰ τὸν ἐκπαιδεύσωσι καλῶς, τὸν ἀφῆκαν ἔπειτα εἰς τὴν διάθεσίν του νὰ ἐκλέξῃ στάδιον ἀνάλογον τῆς φυσικῆς του τάσεως· οὗτος δὲ ἀντὶ παντός ἄλλου ἐπροτίμησε τὸ τοῦ λειτουργοῦ τοῦ ὑψίστου, τὸ ὁποῖον ἂν καὶ φαίνεται εἰς τὰς ἡμέρας μας στάδιον περιφρονημένον, τότε ὅμως ἐθεωρεῖτο, καὶ δικαίως, τὸ περικλεέστερον. Γενόμενος δὲ κληρικός, πολὺ ἐγρήγορα προήχθη εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον τῆς Κυζίκου, τὸ δὲ 715 προεβιάσθη εἰς τὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Γενναίως ὅμως ἀντισταθεὶς καὶ περιφρονήσας τὸ κατὰ τῆς ἀνυψώσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων πρόσταγμα Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου, ἐξωρίσθη τὸ 730. Ζήσας δὲ ὡς ἄπλουτος ἰδιώτης δέκα ἔτη, ἀπέθανεν ἐτῶν 95. Μεταξὺ τῶν συγγραμμάτων του διακρίνεται τὸ περὶ τῶν ἐξ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, μεταξὺ δὲ τῶν μελωδημάτων

του προτιμάται τὸ εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν «Λέγε, Συμεῶν, κλπ.»

58) ΑΝΔΡΕΑΣ

Ὁ ἐκκλησιαστικὸς οὗτος συγγραφεὺς ἐκ Δαμασκοῦ καταγόμενος, διήλθε τὴν νεότητά του ὄλην ὡς παρθένος σπουδάζουσα. Γενόμενος δὲ κληρικὸς ταχέως διὰ τῆς σεμνότητος καὶ παιδείας του κατέστη πρῶτος γραμματεὺς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων Θεοδώρου· διὸ καὶ Ἱεροσολυμίτης ὀνομάζεται. Κατὰ τὸ 680 ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, παρεστάθη εἰς τὴν ΣΤ'. Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, τὴν ἐκ δευτέρου συγκροτηθεῖσαν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἐγένετο δὲ κατόπιν διάκονος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας καὶ τελευταῖον Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης, καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπέθανε κατὰ τὸ 720 ἢ 723· δι' ὃ καὶ ἐπωνομάσθη Ἀνδρέας Κρῆς καὶ Κρήτης. Ἐκτὸς τῶν λοιπῶν αὐτοῦ ἱερῶν συγγραμμάτων ἐποίησε καὶ διάφορα ἄσματα, ἐν τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ὁ λεγόμενος «Μέγας κανὼν», ὅστις θεωρεῖται τὸ τελειότερον μελούργημα τῆς ἐκκλησίας μας.

59) ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ

Ὁ ἀνδραγαθίας οὗτος ἦτο υἱὸς ἀπλοϊκῶν γονέων, καὶ ἐγεννήθη ἐν Βιθανίᾳ κατὰ τὸ 740 ἔτος. μ. Χ.

Ἀπὸ τῆς νεότητός του ἐδοθεῖς εἰς τὸ στρατιωτικὸν στάδιον τοσοῦτον ἀνδρείος, σώφρων, τυχηρὸς, καὶ ἀτρόμητος ἐφάνη, ὥστε ἠξιώθη ὄχι μόνον ἀξιωματῶν καὶ βραβείων, ἀλλὰ καὶ βασιλικῶν τιμῶν, τὰς ὁποίας ὀλίγοι εἶδον εἰς τὴν ζωὴν των. Εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ

πᾶς ἄλλος εὐρεθείς, θά ὑπερηφανεύετο καὶ θά παρεκ-
 τρέπετο· αὐτὸς ὅμως πρὶν κυριευθῆ ἀπὸ τὸ ἀποτρό-
 παιον πάθος τῆς ἀλαζονείας, ἀντήλλαξε τὰ χρυσᾶ
 παράσημα καὶ τὴν ὀπλὴν του μὲ τὸν σεμνὸν καὶ
 ἄσημον μοναχικὸν ῥάσον, διὰ τοῦ ὁποίου ἐδιπλασία-
 σε τὴν πρώτην του φήμην, ὀνομασθεὶς παρ' ὄλων ἐνά-
 ρετος. Ἐΐησεν 94 ἔτη καὶ ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ τὸ 834,
 ἀφήσας ὠραῖα ἔργα τοῦ σεμνοῦ καὶ γλαφυροῦ του
 καλάμου, μεταξὺ τῶν ὁποίων διαπρέπει ἡ συντομω-
 τάτη μὲν, ἀλλ' ἀπειρίαν παρηγορίας, διδασχῆς καὶ ἐλ-
 πίδος ἐγκλείουσα εὐχή· « Ἡ ἐλπίς μου ὁ πατήρ, κη-
 ταφυγή μου ὁ Υἱὸς, σκέπη μου τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον,
 Τριάς ἅγια, ᾠόξα Σοι».

60) ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ο ΣΤΟΥΔΙΤΗΣ

Οἱ Κωνσταντινουπολιταὶ Φωτεινὸς καὶ Θεοκτίστη
 ὑπῆρξαν οἱ εὐσεβεῖς γονεῖς τοῦ πολυπαθοῦς τούτου
 στόλου τῶν ἁγίων εἰκόνων.

Τὸ 795 εἰς ἡλικίαν ἐτῶν 40 ὁ Θεόδωρος ἐγένετο
 ἠγούμενος τῆς μονῆς τῶν Σακουδητῶν· κατόπιν δὲ
 μετέδωκε εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Ῥωμαίου ὑπάτου Στουδίτου
 κτησθεῖσαν μονήν, ἐξ οὗ ὠνομάσθη καὶ Στουδίτης·
 Ἄνεδειχθη δὲ εἰς τῶν ἐνθερμοτέρων προασπιστῶν τῶν
 ἁγίων εἰκόνων, δι' ὃ καὶ ὑπέστη ἀγογγύστως ῥαβδι-
 σμοὺς, πενίαν, ὕβρεις καὶ τρεῖς ἐξορίας ἐπὶ Λέοντος
 τοῦ Ἀρμενίου καὶ ἄλλων, μέχρις οὗ τὸν ἀνεκάλεσε
 Μιχαὴλ ὁ Τραυλός. Ὀλίγον εἶχεν ἀναπαυθῆ ὅτε μίαν
 τῶν ἡμερῶν μεταξὺ τῶν μαθητῶν του, ψαλλόντων τὸ
 « Ἀμωμοὶ κτλ.» ἅμα ἀξιωθεὶς τῶν ἀχράντων μυστη-
 ρίων, ἐξέπνευσεν εἰς ἡλικίαν ἐτῶν 67. Μεταξὺ τῶν

διαφόρων αὐτοῦ ἄλλων συγγραμμάτων, συνέγραψε καὶ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωσήφ ὅλον τὸ κατανυκτικὸν βιβλίον τοῦ Τριωδίου.

61) ΤΑΡΑΣΙΟΣ

Μεταξὺ τῶν σπανίων ἀρχοντοπαίδων, τῶν τιμῶν-των τὰς οἰκογενείας αὐτῶν, ὑπῆρξε καὶ ὁ ἱεράρχης οὗτος, ὅστις ἦτο τέκνον μιᾶς τῶν πρωτίστων οἰκογενειῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ὅστις διὰ τὴν μεγάλην του φρόνησιν, τὴν μετριοπάθειαν καὶ τὰς ποιήσας γνώσεις του ἐνεκρίθη ὁ μόνος ἄξιος νὰ συμπεριληφθῆ παρὰ τοῦ Βασιλέως ὡς ἐμπιστευμένος αὐτοῦ, ὅστις καὶ κατέστησε τὸ στῆθος τοῦ νεαροῦ **Ταρασίμου** ταμεῖον τῶν ἀπορρήτων του. Τιμήσας δὲ ὁ **Ταράσιμος** τὴν πρώτην αὐτὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Βασιλέως τάχιστα προήχθη εἰς τοῦ ὑπάτου τὸ ἀξίωμα· βλέπων ὅμως τὴν Ἐκκλησίαν πάσχουσαν καὶ ἔχουσαν ἀνάγκην τῆς νοερᾶς αὐτοῦ συνδρομῆς, ἐδόθη εἰς τὴν φίλην του θεολογίαν, καὶ τὸ 784 ἐχειραγωγήθη ἐπὶ τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου τῆς πατρίδος του παρὰ τῆς βασιλίσσης Εἰρήνης καὶ τοῦ μετ' αὐτῆς συμβασιλεύσαντος υἱοῦ τῆς Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου. Ἄμα δὲ τὴν ποιμαντικὴν ράβδον λαβὼν, συνεκρότησε τὴν Ζ' οἰκουμενικὴν Σύνοδον ὑπὲρ τῶν ἀγίων εἰκότων. Τοσοῦτον δὲ ἀξιοπρεπῶς, λογικῶς καὶ φιλο-θρώπως ἐκυβέρνησε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ὥστε ὠνομάσθη ἀστὴρ τοῦ κλήρου, καὶ μῦρον τῆς ἐκκλησίας. Ὁ σπάνιος οὗτος φίλος καὶ ἀδελφὸς τοῦ λαοῦ ἐτελεύτησε τὸ 806 ἔτος μ. Χ.

62) ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ

Ὁ ἅγιος οὗτος ἀνὴρ ἦτο Ἀρχιεπίσκοπος Κιζύκου περὶ τὰ 815, δηλαδὴ εἰς τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ εἰκονομάχου καὶ πιθανὸν τοῦ Ἀρμενίου Λέοντος.

Ὁ ἅγιος οὗτος πρόμαχος τῶν ἱερῶν εἰκόνων ἐκλήθη καὶ ὁμολογητὴς διὰ τὴν ἀνυπόκριτον καὶ θαρραλέαν ὁμολογίαν του ἐνώπιον τῶν εἰκονομάχων τυράννων, ὑπὲρ τοῦ πρέποντος καὶ ὀρθοῦ τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων· διὰ τοῦτο πολλὰς ἐξορίας, θλίψεις καὶ διωγμοὺς καρτερικῶς ὑπομείνας, κατέθλιψε διὰ τοῦ θανάτου του ὅλον τὸν χριστιανικὸν κόσμον.

63) ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Τὸν Ταράσιον ἐπαξίως διεδέχθη εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ γενναῖος οὗτος Ἱεράρχης τὸ 806. Ἐσχίσας ὅμως τὰ κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων πρόσταγμα τοῦ Ἀρμενίου Λέοντος, καὶ κατὰ πρόσωπον ἀφορίσας αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, ἐξωρίσθη εἰς ἓν μοναστήριον, ὅπου καὶ ἀπέθανεν ἐτῶν 70 τὸ 827 ἔτος. Ἐκ τῆς ἐξορίας του λέγουσιν ὅτι παρήγγειλεν εἰς τὸν τύραννον· «Τί τρέμεις τὸν πιστὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν στέφεις διὰ τοῦ μαρτυρίου τὸ κατὰ σοῦ μισός μου;»

64) ΙΩΣΗΦ

Ὁ Ἱεράρχης οὗτος ἦτο ἀδελφὸς Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, δι' ὃ καὶ οὗτος Στουδίτης πολλακίς λέγεται. Καὶ οἱ δύο οὗτοι ἀδελφοὶ ὅτε διέμενονόμοῦ εἰς τὰν

ναὸν τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ, ἐποίησαν τοὺς ὠραίους κανόνας τοῦ Τριωδίου ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος.

Ὁ ἅγιος Ἰωσήφ γενόμενος ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ἐξωρίσθη τρεῖς κατὰ συνέχειαν φορὰς διὰ τὴν ὁποίαν προσέφερε καὶ ἐκήρυττε τιμὴν ὑπὲρ τῶν ἁγίων εἰκόνων. Καὶ ἔνεκα τῆς θεοπνεύστου ταύτης ἐπιμονῆς του πολλὰ παθὼν κατὰ τὴν τελευταίαν του ἐξορίαν, ἀπέθανε τὸ 833 ἔτος, ἀφήσας τὰς ἀξιολογότερας ἀναμνήσεις εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν διασωθεῖσαν, ὡς ἡ κιβωτὸς τοῦ Νῶε, ἐκ τόσων κατακλυσμῶν, διότι ἠξιώθη νὰ ἔχη τοιοῦτους προμάχους.

65) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Σεμνὸς καὶ ἄσημος, ἄνευ παρελθόντος, ἐνεστῶτος καὶ μέλλοντος, ὁ πατὴρ οὗτος ἀφῆκε διὰ τὴν ἱστορικὴν ἀνεκτικότητά του αἰώνιον ὄνομα. Ἐὰν ὑπῆρξεν ἀπὸ Χριστοῦ μέχρι σήμερον χριστιανὸς, ὅστις ἔθεσεν εἰς πλήρη ἐφαρμογὴν τοῦ θεανθρώπου τὸ ῥῆμα, «ἐὰν σὲ ράπισητις τὴν μίαν παρειάν, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην», εἶναι οὗτος ὁ ταπεινὸς μὲν, ἀλλὰ θεοφώτιστος Γρηγόριος, ὅστις πάσχων καὶ πειραζόμενος ἔλεγε· «Κτυπάτε τὸν πτωχὸν Γρηγόριον· θὰ εὐχεται οὗτος διὰ σᾶς, ἐν ὧσιν δὲν τοῦ ἐγγίζετε τὴν αἰώνιαν ἀλήθειαν, ἧτις εἶναι τὸ Εὐαγγέλιον· καὶ τοῦτο ὄχι δι' αὐτὸ, ἀλλὰ διὰ σᾶς τοὺς τρέχοντας εἰς τὸ σκότος καὶ τὸν κρημνόν.» Ἡ σεμνὴ αὕτη ἀγιότης ἐγεννήθη εἰς τὴν Κοιλοσυρίαν τῆς Δεκαπόλεως κατὰ τὸ 837 ἔτος μ. Χ. παρὰ γονέων εὐσεβῶν, Σεργίου καὶ Μαρίας. Μὲ ὅλην του ὅμως τὴν ταπεινότητα καὶ ἀγραμματοσύνην, ἐτρόμαξε τοὺς θρασεῖς εἰκονομάχους.

66) ΘΕΟΦΑΝΗΣ Ο ΓΡΑΠΤΟΣ

Ὁ πολυπαθὴς οὗτος Ἱεράρχης ἦτο Παλαιστῆνιος καὶ ἀδελφὸς τοῦ μάρτυρος Θεοδώρου, τοῦ καλουμένου Γραπτοῦ, μεθ' οὗ συνεμόνασεν εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου Σάββα. Μετωνομάσθησαν δὲ Γραπτοὶ, διότι ὁ τελευταῖος τῶν εἰκονομάχων βασιλέων Θεοφίλος, ~~ὅστις~~ ἀποτυχὼν εἰς τοὺς κατὰ τῆς Ἐκκλησίας σκοπούς του διὰ τὰ φλογερά ῥήματα τῶν ἁγίων τούτων ἀδελφῶν, ἐνέγραψε 12 Ἰαμβικούς στίχους διὰ πεφυρακτωμένου σιδήρου εἰς τὸ μέτωπον αὐτῶν, καὶ οὕτως ἔχοντας τοὺς ἐξώρισεν ἐκ τῆς ἐξορίας ἐκείνης σωθεὶς ὁ ἅγιος Θεοφάνης καὶ ἐπιζήσας τοῦ Θεοφίλου, ἐψηφίσθη τῷ 842 ἐπίσκοπος Νικαίας.

Ἀμφότεροι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν διάφορα ἐκλεκτὰ ἄσματα καὶ πολλοὺς κανόνας, κοσμοῦντας τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν.

67) ΕΥΔΟΚΙΜΟΣ

Ὁ ἐκ Καππαδοκίας οὗτος ἀνὴρ, μεταξὺ τοσούτων τῆς Ἐκκλησίας πατέρων ὠνομάσθη δίκαιος· διότι ἂν καὶ ἦτο υἱὸς Πατρικίων, καὶ συγγενῆς λαμπροτάτων καὶ εὐσεβῶν ἀνδρῶν, διόλου δὲν ἐξιππάσθη, ἀλλ' ἐκ παιδικῆς ἡλικίας περιφρονήσας τοὺς χρυσοῦς καὶ πολυτίμους στολισμούς, μισήσας δὲ τὰς ἀσωτείας, τὴν ὑπερηφανίαν καὶ ἀλαζονείαν, μετεχειρίσθη πᾶσαν αὐτοῦ τὴν δύναμιν, τὴν κοινωνικὴν θέσιν καὶ τὰ πλούτη τῶν γονέων του εἰς ἀνακούφισιν τῶν πτωχῶν, εἰς λάμπρυνσιν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐν γένει εἰς φιλόνηθρα καὶ θεάρεστα ἔργα. Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξὺ

τούτω φρονηθεὶς μὴ ἢ καλὴ περὶ αὐτοῦ σχηματισθεῖσα φήμη τοῦ διασφείρη τὴν ψυχὴν, ἀπεσύρθη τῆς κοινωνίας καὶ ἔζησεν ὅσιος εὐεργέτης μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν παρέδωκε τὸ πνεῦμα εἰς τὸν Κύριον, τὸ 840 ἔτος, ἐπὶ Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου. Τὸ πραγματικὸν ὄνομα τοῦ δικαίου τούτου ἐτάφη καὶ ἐλητμονήθη ὑπὸ τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον τοῦ προσέφερον ἡ Ἐκκλησία, ἀφοῦ τὸν εἶδεν εὐδοκιμοῦντα εἰς τὴν εὐσέβειαν, τὴν ἐλεημοσύνην καὶ τὴν ταπεινότητα.

68) ΜΕΘΟΔΙΟΣ

Ὁ Ἅγιος οὗτος ἐγεννήθη εἰς Συρακούσας τῆς Σικελίας περὶ τὰ τέλη τοῦ ὀγδόου αἰῶνος. Ἦτο πρεσβύτερος ὅτε ἐστάλη εἰς Ῥώμην πρέσβυς ὑπὲρ τοῦ Νικηφόρου πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐξωρίσει ὁ Ἀρμένιος Λέων, ματὰ τὸν θάνατον τοῦ ὁποίου ἐπανῆλθε μετὰ τοῦ Νικηφόρου εἰς Κωνσταντινούπολιν· ἀλλ' ὑπάρχων ζηλωτῆς τῶν ἁγίων εἰκόνων ἐξωρίσθη ἀμέσως ὑπὸ Μιχαὴλ τοῦ Τραυλοῦ εἰς τὸ φρούριον τοῦ κατὰ τὴν Βιθανίαν Ἀκρίτα. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μιχαὴλ Τραυλοῦ ἠλευθερώθη πρὸς ὀλίγον, πλὴν καὶ πάλιν συνελήφθη διὰ τὸν αὐτὸν ζῆλόν του ὑπὸ τοῦ Θεοφίλου, καὶ ἐβρίσθη εἰς σκοτεινὴν φυλακὴν, ὅπου κρυφίως τὸν ἔτρεφε πτωχὸς ἀλιεὺς. Ἀναβάσα ὅμως ἢ φιλόχριστος Θεοδώρα ἐπὶ τοῦ θρόνου, τὴν μὲν ἐκκλησίαν σώζει ἀπὸ τῶν αἰρετικῶν κολαφισμῶν καὶ κλυδονισμῶν, τὸν δὲ ἅγιον Μεθόδιον ἐλευθερώσασα ὕψωσε τὸ 842 ἔτος ἐπὶ τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐφ' οὗ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκλείσεν ὁ ἅγι-

ος μετὰ 4 ἔτη, ἀφοῦ πρῶτον ὁμως κατώρθωσεν, ὑπὸ τῆς βασιλίσσης βοηθούμενος, νὰ ἀναστηλώσῃ τὰς ἀγίας εἰκόνας. Ἀφῆκε διάφορα καὶ ἀξιόλογα συγγράμματα, ἐν οἷς καὶ τὴν βιογραφίαν Διονυσίου τοῦ Ἀρεσπαγίτου, τὴν ὁποίαν συνέγραψεν εἰς Ῥώμην ὑπάρχων.

69) ΘΕΟΔΩΡΑ

Ἡ ἀγία, τῆς ὁποίας τὸ εὐῶδες λείψανον πλουτίζει τὴν νῆσον Κέρκυραν, ἀφ' ὅτου, ὡς ἀνωτέρω διηγήθημεν, ἐχαρίσθη εἰς τὴν κοινότητα αὐτῆς, ἦτο θυγάτηρ τοῦ χιλιάρχου Μαρίνου καὶ σύζυγος τοῦ βασιλέως Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου, ἐκ τῆς σκληρότητος τοῦ ὁποίου πολλὰ ἐπάθαιεν ὡσάκισ τὴν συνελάμβανε προσευχομένην ἐνώπιον μικρᾶς εἰκόνας, ἣν εἶχεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς κεκρυμμένην. Ἀμα ὁμως ἀπέθανεν ὁ εἰκονομάχος σύζυγός τῆς καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴ τὸ σκῆπτρον, ὄντος ἀνηλίκου τοῦ υἱοῦ τῆς Μιχαήλ, ἀνεστήλωσε πανηγυρικώτατα τὰς ἀγίας εἰκόνας, καὶ ἔδωκε νέαν ζωὴν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. Κυβερνήσασα δὲ μετὰ θεοσωτίστου χρηστότητος ἐπὶ 15 ἔτη, τὸ 857 ἐγκατέλειψε τὴν γλαμίδα καὶ ἐκλείσθη εἰς παρθενῶνά τινα, ὀνομαζόμενον Γαστρίαν, ὅπου ἔζησε τὸν ἐπίλοιπον βίον τῆς, ἐλεοῦσα καὶ προσευχομένη.

70) ΙΩΣΗΦ

Ὁ ἀγαθὸς οὗτος υἱὸς τῆς Ἀγάθης καὶ τοῦ Πλωτίνου, ἦτο Σικελός. Πρὶν δὲ γεῖνη πολίτης τοῦ ἱεροῦ βήματος, καὶ πρὶν ἀναβῆ τὸν ἀμβωνα τῆς Ἐκκλησίας, ὑπῆρξε λαμπρὸς καὶ γενναῖος πολίτης τῆς πα-

τρίδος του, ἐπαπειλουμένης ὑπὸ τῶν Ἀράβων, καὶ
πολλάκις ἠκούσθη ἀπὸ τοῦ βήματος ἐνθαρρύνων τοὺς
συμπολίτας του κατὰ τοῦ ἐχθροῦ τῆς πατρίδος του.
Ὅτε δὲ οἱ Ἀραβες ἐκυρίευσαν τὴν Σικελίαν καὶ ἠγ-
μαλώτισαν τοὺς κατοίκους αὐτῆς, διαφυγὼν τὴν αἰχ-
μαλωσίαν ὁ Ἰωσήφ, κατήντησε μετὰ πολλὰς περι-
πλανήσεις εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου νέας ὑπέστη
ἐκεῖ θλίψεις παρὰ τῶν ψευδοχριστιανῶν. Ζωσθεὶς δὲ
τοῦ ἀσκητοῦ τὴν ζώνην, διήνυσε τὸ ἐπίλοιπον τῆς
ζωῆς του, κατηγῶν τοὺς χριστιανούς κατὰ τῶν ἐχ-
θρῶν, καὶ προλέγων τὸν μετὰ ταῦτα συμβάντα ἐν Εὐ-
ρώπῃ θρίαμβον τοῦ Μωαμεθανισμοῦ. Δὲν ἔπαυε δὲ
γράφων καὶ ἐκκλησιαστικούς κανόνας καὶ ὕμνους, διὰ
τὸ ὁποῖον καὶ ὕμνογράφος ὠνομάσθη. Ἔργον αὐτοῦ
εἶναι ἡ Παρακλητικὴ. Ἀπέθανε δὲ τῷ 883 ἔτος.

71) ΝΙΚΩΝ

Υἱὸς τοῦ ἀρχαιοτάτου μεγιστάνου τῆς Ἀρμενίας
ἑπάρχων ὁ Νίκων, ἐγκατέλειψε καὶ πατρίδα καὶ εὐ-
δαιμονίαν, καὶ ἐνδυθεὶς σάκκον τρίχινον καὶ σταυρὸν
ἐπ' ὤμου λαδῶν, περιέτρεχε τὴν Ἀνατολήν βοῶν,
«Μετανοεῖτε», ὅθεν καὶ ὠνομάσθη «Νίκων ὁ Μετανο-
εῖτε». Τέλος καταντήσας εἰς τὴν πιστὴν Λακεδαιμό-
να, ὅπου εἰσηκούσθη ἡ φωνὴ του περισσότερον, ἐκτι-
σε γὰρ εἰς τιμὴν τοῦ Σωτῆρος, εἰς τὸν ὁποῖον μονά-
σας, ἀπέθανε περὶ τὰ τέλη τοῦ Θ'. αἰῶνος.

72) ΑΡΞΕΝΙΟΣ

Ὁ Ἀρσένιος ἐγεννήθη ἐν Παλαιστίνῃ ἀπὸ γοναῖς

θεοφιλεστάτους. Αἱ πρῶται παιδικαὶ αὐτοῦ διασκευαί ἦσαν ἡ κατασκευὴ ἐκκλησιδίων καὶ ἐκκλησιαστικῶν σκευῶν, τὰ δὲ τροπάρια ὑπῆρξαν τὰ πρῶτα ἄσματα τοῦ μικροῦ Ἀρσενίου· ἅμα δὲ γενόμενος ἑτῶν 15 ἐνεδύθη τὸ μοναχικὸν σχῆμα, καὶ ὡς τοιοῦτος καὶ διὰ τοῦτο σπουδάσας εἰς Σελεύκιαν ἐχειροτονήθη ἱερεὺς· αἰσθανθεὶς ὅμως ἀξίαν τινὰ εἰς ἑαυτὸν μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν ὅπου καὶ προήχθη ἐπίσκοπος Κερκύρας· ὁ ἐπισκοπικὸς αὐτοῦ θρόνος λάμπας ἐκ τῆς ἀρετῆς, τῆς ἐλεημοσύνης, τῆς παιδείας καὶ τῆς ἀφιλοχρηματίας του, κατεγοήτευσεν τὸ ποιμνιὸν του, ἀφοσιωθὲν ἐντελῶς εἰς τὸν ποιμενάρχην του, ὅστις καὶ μόνος κατέστησε τὰ δικαστήρια περιττὰ καὶ ἔκαμιν νὰ λησμονηθῇ ἡ τιμωρία. Τί δὲν δύναται ὁ ἀληθὴς ποιμενάρχης! Περιπεσόντων δὲ ποτε τῶν προκρίτων τῆς Κερκύρας εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου καὶ ὡς ἐκ τούτου πάσχοντος τοῦ τόπου καὶ τοῦ λαοῦ, μετέβη ὁ Ἀρσένιος εἰς Κωνσταντινούπολιν, καίτοι γέρον, καὶ ἐπανάφερε πληρεστάτην ἀρμονίαν μεταξὺ Κυριάρχου καὶ ὑπηκόων· ἐνῶ δὲ ἐπέστρεφεν εἰς τὸ ποιμνιὸν του, ἀσθενήσας ἐκ τῶν κόπων τῆς ὀδοπορίας, ἀπέθνηεν εἰς Κόρινθον περὶ τὰ τέλη τοῦ II. αἰῶνος.

73) ΛΟΥΚΑΣ

Εἰς τὴν Φωκίδα ἐγένοντο τὰ περισσότερα καὶ φοβερώτερα κακουργήματα, ὡς ἐκ τοῦ φυσικοῦ ὀρμητικοῦ καὶ ὑπερηφάνου χαρακτήρος τῶν κατοίκων τῆς· ἀφ' οὗτο ὅμως ὁ ὁσιος καὶ ἀνεκτίμητος Λουκάς ἐγκαταλείψας τὴν πατρίδα του Αἰγίναν μετέβη καὶ ἐγκα-

τέστη εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ἐν Φωκίδι βουνοῦ, τοῦ καλουμένου Στεῖρις, διὰ τὴν εἰς τοὺς πρόποδας αὐτοῦ ἀπλουμένην ὠραίαν κώμην Στεῖριν, ἐπῆλθε πλήρης ἀρμονία καὶ ἀδελφοποίησις εἰς τοὺς ἐξηγριωμένους κατοίκους ὅλης τῆς ἐπαρχίας· τὰ κακὰ ἔπαυσαν, καὶ κατ' ὀλίγον ὁ λαὸς ἐκαίνοσ καταέστη ὁ ἑναρετώτερος, διὰ τῆς ἀφοσιώσεώς του καὶ τῆς ἐξομολογήσεως τῶν ἀμαρτιῶν των εἰς τὸν δίκαιον, εὐσεβῆ καὶ νοήμονα ὄσιον, τὸν ὁποῖον καὶ δικαίως ἐξετίμησε, καὶ μετὰ τὸν ὄσιον ἀποθανόντα, ^{νοσσοῦ τὸν οἰκτιρῶν} ~~ἀποθανόντα~~, ^{907 10} περὶ τὰ μέσα τοῦ δεκάτου αἰῶνος, ἀνήγειρεν, εἰς τιμὴν τοῦ Πνευματικοῦ αὐτοῦ πατρὸς, περιφανῆ μονὴν περὶ τὸ κελίον του, διασωζομένην ἔτι.

74) ΠΡΩΚΟΠΙΟΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Οἱ ἀχώριστοι οὗτοι φίλοι καὶ συνασκηταὶ συνήθλησαν κατὰ τοὺς βασιλικούς χρόνους τοῦ Ἰσαυρίου Λέοντος περὶ τὰ μέσα τοῦ Η΄ αἰῶνος. Μιᾶς ράβδου καὶ ἐνὸς ράσου κάτοχοι οἱ ἀσθενεῖς οὗτοι γέροντες εἶδον πρὸ τῆς τελευτῆς των τὴν βασιλικὴν ὄφρυν ἰκετεύουσιν αὐτούς· ἀλλ' οἱ ἀδάμαστοι οὗτοι στρατιῶται τοῦ οὐρανοῦ, ἐπ' ὀνόματι τοῦ οὐρανοῦ βασιλέως των, περιβόρρησαντες τὰς βασιλικὰς προσφορὰς, τὰς τιμὰς καὶ τὰ δῶρα, θαρραλέως τῷ ἀπεκρίθησαν· «ὕπαγε εἰς τὰ παλάτια σου καὶ ἂν τὸ ζήτημά σου ἦναι δίκαιον δὲν ἔχεις νὰ φοβηθῆς δύο παληογέροντας, ζητοῦντας τὴν ἀναστήλωσιν τῶν παρὰ σοῦ ὀνομαζομένων σανίδων· ὕπαγε καὶ ὁ Θεὸς νὰ σὲ ἐλεήσῃ.» Ἐκτοτε δὲ τοιοῦτοτρόπως προητοιμάσθησαν ὥστε ποσῶς νὰ μὴ φοβηθῶσι τὴν εἰκονομάχον τοῦ βασιλέως μαρίαν, ὑπὸ τῆς ὁποίας πολλὰ ἔπαθον μέχρις οὗ μὲ ἀ-

να πεπαυμένην συνείδησιν διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός των, ἔκλεισαν τοὺς ὀφθαλμούς.

75) ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ὁ Τραπεζούντιος οὗτος ὄσιος ἐμόνασε κατ' ἀρχὰς ἐπὶ τοῦ Κυμαίου ἢ Κουμινᾶ λεγομένου ὄρους τῆς ἐν Βιθυνίᾳ Μυσίας, ἐκεῖθεν δὲ μεταβάς ἔπειτα εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ἁθωνος, τὸ λεγόμενον καὶ Ἁγιον ὄρος διὰ τὰς ἐν αὐτῷ πολλὰς μονὰς, ἔκτισε τὴν περίφημον μονὴν τῆς Λαύρας, τιμωμένην ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κτήτορός της μὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ἀπέθανεν ἐν εἰρήνῃ, τὰ καλὰ πάντοτε ἐργαζόμενος, περὶ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου αἰῶνος.

76) ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Ἐν τινι χωρίῳ τῆς ἐν Βιθυνίᾳ Νικαίας παρὰ τῶν ἀφελῶν οἰκοκυρέων Θεοδώρου καὶ Ἄννης ἐγεννήθη περὶ τὸν ΙΑ' αἰῶνα παιδίον κληθὲν Ἰωάννης, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ δέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας του μαυρίσαν τὰ χωρικά ἐνδύματά του, ἐγένετο αὐτόκλητος κανονάρχος τοῦ χωρικοῦ ναϊδρίου· ἐκεῖθεν δὲ μεταβάς εἰς μοναστήριόν τι ἐγένετο μοναχός, μετονομασθεὶς Χριστόδουλος· ἐκ τῆς μονῆς ταύτης μετέβη εἰς ἄλλην καὶ κατοπιν εἰς ἑτέραν, καὶ τέλος ἀναφερθεὶς εἰς τὸν φιλόχριστον βασιλέα Ἀλέξιον τὸν Κομνηνόν, ἔλαβε τὴν ἀδειαν καὶ χρηματικὴν βοήθειαν, δι' ἧν μεταβάς εἰς τὴν νῆσον Πάτμον, ἀνήγειρεν εἰς τιμὴν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου ναὸν, ὅστις μέχρι σήμερον διατηρεῖται, καὶ ὅστις μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ μετωνομάθη μονὴ τοῦ Ἁγίου Χριστοδούλου. Ὅτε δὲ οἱ Ἀραβες ἐπιπεσόντες ἐκυρίευσαν τὴν νῆσον Πάτμον ἀναχωρή-

σας ἐκείθεν μετὰ τῶν μαθητῶν του ὁ Χριστόδουλος, ἐξησφαλίσθη εἰς τὴν νῆσον Εὐβοίαν, ὅπου ζήσας ἐν εἰρήνῃ, ἀπέθανε τὴν 16 Μαρτίου 1100 ἔτους. Μετὰ τὸν θάνατόν του οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ μετακομίσαντες τὸ ἄϊάσαν λείψάνόν του, τὸ μετέφερον εἰς τὴν οἰκίαν Μονῆν, ὅπου μοσχοδόλον καὶ ἀνέπαρον διατηρεῖται ἕως σήμερον.

77) ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

Γνωστὸν εἶναι ὅτι κατὰ τὴν φοβερὰν ἡμέραν τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐπισήμων οἰκογενειῶν ἀνεχώρησε καὶ ἡ τῶν Νο-νοταράδων οἰκογένεια, μεταβᾶσα εἰς Κόρινθον, ὅπου ἔκτοτε ἐγκατασταθεῖσα ἐκεῖ τιμᾶται καὶ ἀγαπᾶται πρὸς πάντων· τῆς οἰκογενείας ταύτης γόνος ὑπῆρξεν ὁ θαυματουργὸς Γεράσιμος τῆς Κεφαλληνίας, γεννηθεὶς παρὰ τοῦ ἀφιλονεικῆτου Νοταρᾶ Δημητρίου καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Καλῆς. Εἰς τὰ θεολογικὰ δὲ γράμματα ἐκπαιδευθεὶς ὁ ἐνάρετος Γεράσιμος ἔλαβε τὴν μοναχικὴν ῥάβδον καὶ περιερχόμενος τὴν Ἑλλάδα κατήντησεν εἰς τὴν ῥομαντικωτέραν καὶ θειοστόλιστον τῆς Κεφαλληνίας περιοχὴν, τὴν καλουμένην Ὀμαλᾶ. Ἐκεῖ κτίσας παρθενῶνα περί τινα κατερρίπωμένον ναόν, τὸν ὁποῖον καὶ ἀνεκαίνισεν, ἔζησε κατηχῶν καὶ πρᾶξων τοὺς ὀξυθύμους Κεφαλλῆνας, οἵτινες νοήμονες ὄντες δὲν ἤργησαν νὰ τιμήσουν τὸν ἅγιον διδάσκαλον, τὸν ὁποῖον καὶ ἅγιον ἀπεκάλεσαν. Τὸ 1579 ἔτος ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ· τὸ δὲ σῶμά του, εὗρεθὲν ἀδιάφθορον κατὰ τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου του, ἐνομίσθη παρὰ τῶν κατοίκων, διὰ τὰς ἐπικρατούσας τότε προλήψεις, ὡς βρυκόλαξ καὶ δι' ἀσβέστου, κατὰ τὰ κακῶς ἐπιζόμενα τότε, ἐγαλάρωσαν

κατά τι τὸ θαυματουργὸν σῶμά του. Ἐνεστηθέντος ὁμοῦς ἀκολούθως τοῦ λάθους τῶν, ἔπεσαν καὶ προτεκύνησαν τὸ ἅγιον λείψανον, τὸ ὅποιον μόλις μετ' εὐλαθείας ἀπα- σθέντες πολλοί, ἐκ πολυχρονίων νόσων πάσχοντες, ἰάθη- σαν. Ἐκτοτε θαυματουργόν, μυροδόλον καὶ ἀδιάφθορον διατηρεῖται εἰς ἀργυρᾶν λάρνακα τὸ πάνσεπτον λεί- ψανον τοῦ Ἁγ. Γερασίμου ἐν τῷ ὁμονύμῳ αὐτοῦ ναῷ.

78) ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ὁ θαυματουργὸς οὗτος ἱεράρχης ἦτο υἱὸς τῶν εὐ- πατριδῶν Ζακύνθου Μωκίου Συγούρου καὶ Παυλίνης. Κατ' ἀρχὰς κατετάχθη ὡς ὑποτακτικὸς εἰς τὴν βασι- λικὴν μονὴν τῶν Στροφάδων νήσων. Ἄλλ' ἢ ἄκρα αὐτοῦ θεοσέβεια, ἡ μοναδικὴ ἠθικὴ του καὶ ἰδίως ἡ ὑπερανθρώπινος καλοσύνη του τὸν προήγαγον πολὺ ταχέως εἰς τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιερωσύνης. Προχειρισθεὶς δὲ ἀρχιεπίσκοπος Αἰγίνης, λίαν ἐτιμήθη ὡς τοιοῦτος παρ' ὅλων τῶν ἀγαθῶν κατοίκων ταύτης τῆς νήσου. Βαρυθεὶς ὁμοῦς τὴν ἐπισκοπικὴν θέσιν, ὡς μετέχουσαν καὶ ἐγκοσμίου δόξης, καὶ προτιμῶν τὰ σεμνὰ καὶ ἀ- πλά, πύχθη τὸ ποιμνίον του καὶ, ἀπαρηγόρητον ἀφήσας αὐτὸ, ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἡσυχαστήριον τῆς πα- τριδος του, ὅπου κατάμονος ἐδίωξε, συμβουλεύων καὶ εἰς μετάνοιαν φέρων τοὺς ἐκτραχηλιζομένους εἰς πά- θη, καὶ εἰς τὰ ἀδίκᾳ καὶ ἄσεμνα ὀρμῶντας συμπολίτας του. Ἀπέθανε δὲ τὸ 1624 ἔτος, ὀλίγον ὕστερον, ἀφ' οὗ ἔσωσε τὸν εἰς τὴν γνωστὴν καλοκάγαθίαν αὐτοῦ καταφυγόντα φονέα τοῦ ἀδελφοῦ του. Τὸ ἱερόν αὐτοῦ λείψανον, τὴν τύχην τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου Γερασί-μου λαβὼν, διατηρεῖται ὡσαύτως ἀνέπαφον, μυροδό- λον καὶ ὁλονὲν θαυματουργικόν, τιμώμενον καὶ πρὸς τῶν μισηθοδόξων ξένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

ΤΥΡΑΝΝΟΙ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Μεταξὺ τῶν ἀπείρων καταδιωκτῶν τοῦ χριστιανισμοῦ τεσσαράκοντα ὑπῆρξαν οἱ σημαντικώτεροι διὰ τὴν ὁμότητα αὐτῶν καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν θυμάτων.

Μεταξὺ δὲ τῶν μυριάδων πιστῶν, οἵτινες ἥρωικῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς ἐμαρτύρησαν, 270 ὡς ἐγγιστα διακρίνονται, τοὺς ὁποίους συνοπτικῶς μὲν, ἀλλὰ καταλλήλως θὰ κάμωμεν νὰ γνωρίσητε πρὸς παραδειγματισμὸν καὶ σέβας. Ἐκτὸς δὲ τούτων μυριάδες πολλὰ καὶ ἀθῶων καὶ χαριτωμένων βρεφῶν ἐξηφανίσθησαν ὑπὸ τὴν μάχαιραν τῶν αἰμοβόρων καταδιωκτῶν τοῦ χριστιανισμοῦ, πρὸς αἰῶνιον αἶσχος καὶ καταδίκην τῶν ὀκνίων των.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ Α΄.— ΗΡΩΔΗΣ

ΤΑ ΒΡΕΦΗ ΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ.

Τὸ ἀπάνθρωπον καὶ τῶν αἰμοβόρων θηρίων ἀγριώτερον καὶ ἀνιλεέστερον τοῦτο τέρας ἦτο, κακῆ τύχης, καὶ βασιλικὸς Τετράρχης καὶ αὐταξούσιος σχεδὸν τοπάρχης τῆς Ἰουδαίας. Μαθὼν δὲ μίαν τῶν ἡμερῶν παρὰ τῶν ἀξιωματικῶν του ὅτι Μάγοι, τοῦτέστιν ἄνδρες σοφοὶ καὶ ἐπίσημοι, ἤλθον ἐκ τῆς Περσίας καὶ τῆς Μεσοποταμίας εἰς Ἱεροσόλυμα, ζητοῦντες νὰ προσκυνήσωσι τὸν γεννηθέντα Βασιλέα τῶν Ἰουδαίων, παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ ἀναχωρήσωσι, διότι εἰς Καῖσαρ βασιλεύει εἰς Ῥώμην, καὶ εἰς Ἡρώδης τὸν ἀντιπροσωπεύει εἰς Ἰουδαίαν. Ἀλλ' ἐκεῖνοι θαρραλέως παρουσιασθέντες εἰς τὸν Ἡρώδη, τῷ εἶπον ὅτι

εἰς τὴν πατρίδα των Ἀνατολὴν ἐφάνη νέος καὶ παράδοξος ἀστὴρ, ὅστις, κατὰ παλαιάν τινα παράδοσιν, φανερώσει τὴν γέννησιν ἐκτάκτου ἀνθρώπου, ὅστις θέλει κηρυχθῆ καὶ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ὅτι δὲ οὐράνιον προμηνύεται θαῦμα, τὸ εἶδον φανερώτατα, διότι, ἅμα σκεφθέντες νὰ μεταβῶσιν εἰς προσκύνησιν τοῦ νεογεννηθέντος, εἶδον χαρπτομένην ἀνωθεν των καὶ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ χρυσὴν ἀκτῖνα, ἣτις ὡς ὁδηγὸς ἐδείξεν εἰς αὐτοὺς τὸν δρόμον, καὶ τοὺς ἐφώτιζε κατὰ τὰς νύκτας τῆς ὁδοιπορίας των. Ταῦτα κατετάραξαν καὶ τὸν Ἡρώδη καὶ τὸν τόπον. Ἐξηγηθεῖς δὲ ὁ Ἡρώδης εἰς τοὺς γραμματεῖς, εἰς τοὺς φαρισαίους καὶ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς τὰ συμβαίνοντα, ἐβεβηαιώθη καὶ παρ' ἐκείνων ὅτι, κατὰ τὰς προφητείας, ἐμελλε τῷ ὄντι νὰ γεννηθῆ ὁ Χριστὸς εἰς τὴν Βηθλεέμ. Ὅθεν ὀργισθεῖς διὰ ταῦτα ὁ Ἡρώδης, ἀντὶ νὰ κατανυχθῆ, εἶπεν εἰς τοὺς Μάγους νὰ μεταβῶσιν εἰς Βηθλεέμ, καὶ ἂν ἀληθῶς ἐγεννήθῃ ὁ Χριστὸς, ἀφοῦ τὸν προσκυνήσωσιν, εἰς τὴν ἐπιστροφὴν των νὰ τὸν εἰδοποιήσωσιν, ἵνα μεταβάς προσκυνήσῃ καὶ αὐτός. Ἄλλ' οἱ Μάγοι φοβηθέντες δὲν ἐπέστρεψαν· ἐξηγήθησαν ὅμως εἰς τοὺς ποιμένας τῆς Βηθλεέμ τὰ συμβάντα, καὶ προσκυνήσαντες τὸν ἐν τῇ φάτνῃ τῶν ἀλόγων γεννηθέντα Χριστὸν, ἐπανῆλθον εἰς τὰς πατρίδας των δι' ἄλλης ὁδοῦ. Ὁ Ἡρώδης εἰς μάτην περιμένοντας τοὺς μάγους, εἰς ἄκρον ὀργίσθη διὰ τὴν μὴ ἐπιστροφὴν των, ἀγνοῶν δὲ καὶ ποῦ ὁ Χριστὸς εὕρισκετο, δ' ἐτάξε νὰ σφάζωσιν ὅλα τὰ νήπια τῆς Βηθλεέμ, ἀπὸ ἡλικίας μιᾶς ἡμέρας μέχρι δύο ἐτῶν, φρονῶν ὅτι μεταξὺ αὐτῶν θὰ εὔρεθῆ καὶ ὁ λεγόμενος Χριστὸς. Ἡπατήθη ὅμως φρικτὰ, διότι θεόθεν εἰδοποιηθεῖς ὁ μνηστὴρ τῆς Παρθένου

Μαρίας Ἰωσήφ, παρέλαβε τὴν Παρθένον καὶ τὸ παιδίον καὶ μετέβη εἰς Αἴγυπτον. Τὸ δὲ ἄθῳον αἷμα τῶν θανατωθέντων 14 χιλιάδων βρεφῶν, ἀντὶ νὰ ὠφελήσῃ τὸν τύραννον, ὡς ἤλπιζε, διετύπωσε τὰ μαρτύρια καὶ τὸν θρίαμβον τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐχάραξε τὸν ὄδυνηρόν μὲν, ἀλλ' ἐνδοξόν δρόμον, τὸν ὅποιον διήλθε κατόπιν ὁ ἰσχυριστιανισμός.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ Β'.— ΟΧΛΟΣ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Πρῶτος μετὰ Χριστὸν μάρτυς ὑπῆρξεν ὁ Ἰουδαῖος Στέφανος, εἰς τὸν ἑπτὰ διακόνων, τοὺς ὁποίους ἀφῆκαν εἰς Ἱερουσαλήμ οἱ Ἀπόστολοι πρὸς διδασκαλίαν τοῦ λαοῦ καὶ περίθαλψιν τῶν πενήτων. Οὗτος, ἐκτὸς τῆς πολυμαθείας του, ἦν ἀπέκτιτε σπουδάσας μετ' ἐπιμελείας ὑπὸ τὸν νομοδιδάσκαλον Γαμαλιήλ, κατέστη καὶ σοφώτατος, ἐμπνευσθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁμιλῶν δὲ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους περὶ τῆς θεότητος τοῦ Ἰησοῦ, ἀδιαφόρει ἂν μεταξὺ τῶν ἀκρατῶν του ὑπῆρχον μεγαστᾶνες ἀλαζόνες καὶ σανατικὸς καὶ διεσθαρμένος ὄχλος. Καὶ εἰς μίαν ὀμιλίαν του ἐν τῇ συναγωγῇ ἀποδεικνύων διὰ τῶν ἁγίων Γραφῶν τὸν μὲν Ἰησοῦν ὡς τὸν ἀληθῆ Μεσσίαν, τοὺς δὲ Ἰουδαίους φονεῖς αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ προδότας τοῦ Θεοῦ, ὁ ὄχλος ἐπιπεσὼν τὸν ἐκρήμνισεν ἐκ τοῦ ἄμβωνος καὶ λιθοβολῶν αὐτὸν τὸν ἐθανάτωσεν. Ἐνῶ ὅμως ὁ ὄχλος τὸν ἐλιθοβόλει, ὁ ἐνδοξος πρωτομάρτυς γονατίσας εὐχαρίστει τὸν Θεὸν, ὅτι τὸν ἠξίωσε νὰ ἐποθᾶνη ὑπὲρ τῆς δόξης του, καὶ ἱκετεύων αὐτὸν ὑπὲρ τῶν φονέων του, ἀπέθανε τὸ 36 ἔτος μ. Χ. πρῶτος μάρτυς τοῦ χριστιανισμοῦ. Ὡστε πρῶτος τύ-

ραννος τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας μετὰ τὸν Ἡρώδη
ὑπῆρξεν ἡ πολυκέφαλος ἐκείνη λερναία Ἰδρα, τὴν
ὁποῖαν καλοῦμεν ὄχλον, ὅστις ἐφ' ὅσον καὶ ὅπου μένει
ἀμόρφωτος καὶ εἰς τὴν τύχην του ἀσειμένως, καθί-
σταται ὁ ἀσεβέστερος καὶ ὠμότερος τύραννος, κατη-
λευόμενος θεῖα τε καὶ ἀνθρώπινα. Ὁ πρῶτος λοιπὸν
μιασμένος τύραννος τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ
ὑπῆρξεν ὁ ὄχλος, ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ ὁποίου ὁ
Χριστὸς ἔπαθε, καὶ πρῶτον μαρτυρικὸν θῦμα ἐγένετο
ὁ ἅγιος Στέφανος.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ Γ'. — ΝΕΡΩΝ

Μεταξὺ τῶν ἀπείρων παρὰ τοῦ μητροκτόνου τοῦ-
του θηρίου παθόντων χριστιανῶν οἱ διαπρέψαντες
μάρτυρες ὑπὸ τὰ ρωμαϊκὰ τούτου μαρτύρια ἦσαν ὁ Κορ-
νήλιος καὶ ἔπειτα ὁ Ναζιόριος μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ.

1) ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ

Ὁ ἐθνικὸς οὗτος ἐκκτόνταρχος ῥωμαῖος τοσοῦτο
φιλόανθρωπος ἦτο, ὥστε εἰς οὐδένα ἠρνεῖτο τὴν δυνα-
τὴν αὐτῷ ἀγαθοεργίαν, χωρὶς νὰ κάμνη διάκρισιν ἂν
ὁ εὐεργετούμενος ἦτο ἐθνικὸς, χριστιανὸς ἢ Ἰουδαῖος.
Ταῦτα μαθὼν ὁ Νέρων τὸν ἐπέπληξεν, οὗτος ὁμῶς
ἀπήντησε τολμηρῶς εἰς τὸν Βασιλέα του. «Ἦξ ἀν-
θρώπος ὀφείλει νὰ φοβῆται ἕνα Θεὸν καὶ νὰ ἀγαπᾷ τὸν
ὁμοίον του ὑπὲρ τοῦ ὁποίου καὶ νὰ θύεται, ὅταν οὗτος
τυγχάνῃ δυστυχῆς· καὶ ἐπειδὴ ταῦτα ἐκήρυξεν ὁ Χριστὸς
διὰ τοῦτο κηρύττομαι καὶ ἐγὼ ὑπὲρ αὐτοῦ.» Μὴ ἔχων
ὁμῶς ἀκριβεῖς πληροφορίες περὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ

Χριστοῦ, ἀμέσως προσεκάλεσεν ἐξ Ἰόπης τὸν Ἀπόστολον Πέτρον, παρὰ τοῦ ὁποίου κατηχηθεὶς ἐβαπτίσθη καὶ παραιτηθεὶς ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἑκατοντάρχου ἐγένετο κληρικός, καὶ τάχιστα προεχειρίσθη ἐπίσκοπος Σικήφως παρὰ τὴν Τρωάδα. Ταῦτα πάντα πληροφορηθεὶς ὁ τύραννος, ὠργίσθη κατ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα σταματήσῃ τὴν δι' αὐτοῦ ἀρχήσασαν προσέλευσιν τῶν ἐθνικῶν εἰς τὸν χριστιανισμόν, διέταξε καὶ τὸν ἐκρεοῦργήσαν κατὰ τὸ 41 ἔτος μ. Χ.

2) ΝΑΖΩΡΙΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΜΕΤ' ΑΥΤΟΥ

Οἱ ὑπὲρ τοῦ χριστιανισμοῦ οὔτοι ἀτιθάσως ἐργασθέντες καὶ τὰς βασιλικὰς προτροπὰς καὶ προσφορὰς περιφρονήσαντες, ἀδιαλείπτως δὲ καὶ ἀναφανδὸν κηρύττοντες, ὅτι βασιλεὺς καὶ Κύριός των εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, καὶ καταστήσαντες τὰ Μεδιόλανα προπύργιον τῶν ἰδεῶν τούτων, ἔλαβον ἢ γὰ εἴπωμεν καλλίτερον, ἐδέχθησαν τὸν μαρτυρικὸν θάνατον κατὰ διαταγὴν καὶ ἐνώπιον τοῦ μισοχρίστου Νέρωνος. Ἀγαλλόμενοι δὲ ἐπὶ τοῦ μαρτυρίου των, περιεφρόνουν τὸν τύραννον, ἐπικαλούμενοι τὸν Χριστὸν μέχρι τῆς ἐσχάτης πνοῆς των. Ὀνομαζόντο δὲ οὔτοι Ναζώριος ἢ Ναζκρίας, Γερβάσιος, Προτάσιος καὶ Καλοσίας, καὶ ἐδέξαντο τὸν μαρτυρικὸν θάνατον τὸ 64 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ Δ'.— ΟΥΕΣΠΕΞΙΑΝΟΣ

ΛΕΟΝΤΙΟΣ.

Ὁ σοφὸς οὗτος τῆς Ἐκκλησίας ἀνὴρ, ἀποδείξας ἀπροκαλύπτως γελοῖον καὶ ἐπιβλαβῆ μῦθον τὸν ἀρχαῖον πολυθεϊσμόν καὶ κτηνώδη τὴν εἰδωλολατρείαν,

ἐνώπιον τῆς ὁποίας κύπτων ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἀρχαίου κόσμου ὠμολόγει ἑαυτὸν κατώτερον τῶν λ. θων, τῶν θηρίων, τῶν μετεωρολογικῶν φαινομένων, ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀτελεστεροῦ καὶ ἀηδεστεροῦ σκώληκος, καὶ ἐξελέγξας τοὺς ἡγεμόνας τῶν λαῶν, οἵτινες καὶ τοὶ νοοῦντες, δὲν θέλουσιν ὅμως, διὰ τὰ συμφέροντά των, οὔτε οἱ ἴδιοι νὰ ὁμολογήσωσι τὴν ἀλήθειαν τοῦ χριστιανισμοῦ, οὔτε τοὺς ὑπ' αὐτοὺς λαοὺς ἀφίνουσι νὰ φωτισθῶσι καὶ ἀνοίξωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς των εἰς τὸ αἰώνιον φῶς, ἔλαβε θάνατον μαρτυρικώτατον παρὰ τοῦ τυράννου Οὐεσπεσιανοῦ τὸ 73 ἔτος μ. Χ.

Τοσοῦτον δὲ ἠσθάνθη ἑαυτὸν ὁ τύραννος πίπτοντα ὑπὸ τὴν γενναϊότητα, ἣν ἔδειξεν ἀποθνήσκων ὁ μάρτυς, ὥστε ἐλυπεῖτο ὅτι ταχέως ἀπεψύχθη τὸ σφάγιόν του, καὶ δὲν ἠδύνατο πλέον, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του, νὰ τὸν τυραννήσῃ ἀκόμη.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ Ε΄.— ΔΟΜΕΤΙΑΝΟΣ

ΑΝΤΙΠΑΣ.

Ὁ σύγχρονος οὗτος τῶν ἀγίων Ἀποστόλων ἐπίσκοπος Περγάμου τῆς Ἀσίας, πολλάκις εἶπεν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ θρόνου του εἰς τὸ ποιμνιόν του, ὅτι αἰσθάνεται τὸν ἑαυτὸν του εὐτυχῆ, διότι ἐγγρήγορα θὰ μαρτυρήσῃ πρὸς δόξαν τοῦ Χριστοῦ. ἐρωτώμενος δὲ πῶς γνωρίζει τοῦτο, ἔλεγε· «Μοῦ τὸ λέγει ἡ καρδιά μου, τὸ εἶπε καὶ ἡ Ἀποκάλυψις τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου (Ἀποκ. Β—13)». Καὶ τῷ ὄντι, μὴ ἀνεχόμενος πλέον τὴν κατὰ τῆς βασιλείας καὶ ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ πυρίνην διδαχὴν τοῦ Ἀντίπα ὁ τύραννος Δομετιανός, τὸν ἐθανάτωσε διὰ πρωτοτύπου μαρτυρίου, διατάξας

νά βληθῆ καὶ σφραγισθῆ ἐνώπιόν του εἰς τὴν πεπυρακτωμένην κοιλίαν χαλκίνου βοός. Ὁ μάρτυς εὐλογήσας τοὺς περιστώτας καὶ θριαμβευτικῶς ἐκφωνήσας τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, εἰσῆλθεν ἀταράχως εἰς τὸν φρικωδέστατον τάφον του περὶ τὸ 85 ἔτος μ. Χ.

2) ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Ο ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΗΣ.

Ὁ σοφώτατος οὗτος ἀνὴρ ἦτο εἷς τῶν ἐννέα δικαστῶν τοῦ τότε ἐν Ἀθήναις δικαστηρίου, τοῦ καλουμένου Ἄρειος Πάγος, ἀκούσας δὲ τὰ παρὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου κηρυττόμενα περὶ τῆς νέας τοῦ Χριστοῦ θρησκείας, καὶ συγκρίνας τὴν θεῖαν καὶ πειστικὴν τοῦ Εὐαγγελίου διδασκαλίαν μετὰ τὴν ἄσημον εἰδωλολατρείαν, καὶ, ἐκ τῆς διηγήσεως τοῦ Ἀποστόλου περὶ τῶν παθῶν τοῦ Χριστοῦ, ἐνθυμηθεὶς τὸ περὶ τὴν ἐννάτην ὥραν τῆς ἡμέρας συμβῆν βριθύτατον σκότος κατὰ τὴν ἰδίαν ἐποχὴν, διὰ τὸ ὅποιον ὁ Διονύσιος εἶχε τότε ἐκφωνήσει « Ἡ Θεὸς πάσχει, ἢ τὸ πᾶν καταστρέφεται », ἐπίστευσεν εἰς τὸν Ἰσταυρωθέντα Χριστὸν, καὶ ἐδοκίμησεν παρ' αὐτοῦ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἐν τὸς τῆς μέχρι σήμερον σωζομένης μαρμαρίνης κολυμβήθρας. Διδαχθεὶς δὲ ἀκολούθως τὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας μυστήρια παρὰ τοῦ τότε ἀγιωτάτου ἐπισκόπου Ἱεροθέου, διεδέχθη αὐτὸν εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον τῶν Ἀθηνῶν.

Ἐπειτα δὲ ἐλθὼν εἰς Ῥώμην πρὸς ἀντάμωσιν τοῦ ἐπισκόπου αὐτῆς Κλήμεντος, παρεκινήθη ὑπὸ τούτου νὰ μεταβῆ χάριν τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὴν Δυτικὴν Γαλλίαν. Τοῦτο πραγματοποιήσας ὁ ἅγιος Διονύσιος, συμπαραλαβὼν καὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Ῥουσσικὸν

καὶ Ἐλευθέριον, ἦλθεν εἰς Παρισίους, ὅπου ἔκτισεν οἶκον εὐκτῆριον, καταστάντα τὸ διδασκῆριον τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων. Ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ τύραννος Δομετιανός, τοσοῦτον ὠργίσθη, ὥστε διέταξε καὶ ἀπεκεφαλίσθη ὁ ἅγιος μετὰ τῶν δύο αὐτοῦ μαθητῶν, τὸ 82 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΣΤ'. — ΤΡΑΙΑΝΟΣ

1) ΔΙΑΦΟΡΟΙ.

Μεταξὺ τῶν ἀπείρων τοὺς ὁποίους διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ἀφοσίωσίν των ἐθανάτωνε καθ' ἑκάστην διὰ διαφόρων θανάτων καὶ πολλάκις δι' ἑνὸς λίθου, δι' ἑνὸς σπαθισμοῦ ἢ καὶ δι' ἑνὸς λακτισμοῦ μόνου τοῦ ὁ αὐτόχρημα οὗτος διάβολος, μεταξὺ λέγομεν τῶν εὐσεβῶν ἀνδρῶν τοὺς ὁποίους ἔξεν ὑπέφερον ὁ τύραννος οὗτος νὰ ἀκούη ὀνομαζομένους εὐσεβεῖς καὶ ἐναρέτους, διεκρίθησαν οἱ μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ Πρόκλος καὶ Ἰλαρίων, τοὺς ὁποίους σκληρότατα ἐθανάτωσε περὶ τὸ 100 ἔτος μ. Χ. καὶ ὁ Θεόπνευστος ἐπίσκοπος Σινώπης Φωκῆς, τὸν ὁποῖον, μυριστρόπως βραχίσιας, ἐφόνευσε περὶ τὸ 102 ἔτος μ. Χ.

2) ΣΥΜΕΩΝ.

Ὁ φίλτατος οὗτος συγγενὴς τοῦ Ἰησοῦ διεδέχθη μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Σωτῆρος καὶ ὕστερον ἀκόμη, Ἰάκωβον τὸν Ἀδελφθεὸν ἐπὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων. Εἰς ἡλικίαν δὲ 120 ἐτῶν, περὶ τὸ 107 ἔτος μ. Χ. ἐπειδὴ ἐκήρυττε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἐσταυρωμένου, ἐσταυρώθη καὶ αὐτὸς, ὡς ὁ θεάνθρωπος διδάσκαλός του, κατὰ διαταγὴν τοῦ τυράννου, ὅς τις καὶ πανηγυρικῶς ἐκωμώησε τὸν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ θάνατον τοῦ Συμεῶνος.

3) ΥΑΚΙΝΘΟΣ.

Οὗτος ἦτο Καισαρεὺς τὴν πατρίδα καὶ θαλαμηπόλος τοῦ Αυτοκράτορος Τραϊανοῦ. Μυστικῶς δὲ λατρεύων τὸν Χριστὸν, καὶ ἀνακαλυφθεὶς παρὰ τοῦ ἀντιχρίστου βασιλέως του, διετάχθη νὰ φάγη ἀπὸ τὰ εἰδωλόθυτα, δηλαδὴ ἀπὸ τὰ κρέατα τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα πρὸ ὀλίγου εἶχε θυσιάσει ὁ τύραννος εἰς τοὺς θεοὺς του. Ἐπειδὴ δὲ ὀριστικῶς καὶ γενναιοφρόνως ἐρῶνθη τοῦτο ὁ ἅγιος, ἐκλείσθη εἰς φυλακὴν ὑπόγειον, τῆς ὁποίας τὸ κλειδίον ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ὁ τύραννος, καὶ ἐκεῖ ἀπέθανεν ἐκ τῆς νηστείας, τὸ 108 ἔτος μ. Χ.

4) ΙΓΝΑΤΙΟΣ Ο ΘΕΟΦΟΡΟΣ.

Ὁ μαθητὴς οὗτος τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐπαξίως διαδεχθεὶς τοὺς ἀποστόλους εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον τῆς Ἀντιοχείας, τὸ 68 ἔτος μ. Χ. καὶ καταστάς διὰ τῆς ἀρετῆς καὶ ἀριότητός του τύπος Χριστοῦ, καὶ, ὡς ἐκεῖνος, ἐπίφοβος μεταξὺ τοῦ λαοῦ, θερμῶς τιμῶντος αὐτὸν, ἐπέσυρεν εἰς ἑαυτὸν τὴν ὀργὴν τοῦ ἀπανθρώπου καὶ χριστιανομάχου τυράννου, ὅστις διέταξε καὶ μεταφέρθη ὁ ἅγιος εἰς Ῥώμην καὶ ἐνώπιόν του προσεφέρθη ὁ πανσέδατος γέρον ἄρωμα τριῶν λαυμάργων καὶ παιναλέων λεόντων. Ὄνομάσθη δὲ Θεοφόρος, ὡς τὸν Θεὸν εἰς τὴν ψυχὴν του φέρων. Λέγουσιν ὅτι διεσώθησαν τεμάχια τινὰ τῶν ὀστέων του, τὰ ὁποῖα θαυματουργικὰ ὄντα, φυλάττονται εἰς τινὰ μονὴν τῆς Ἀντιοχείας.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ Ζ'. — ΑΔΡΙΑΝΟΣ.

Ἐκατοντάδας καὶ ὁ χριστιανοφάγος οὗτος ἔσφαξε, μεταξύ ὅμως ὄλων τῶν θυμάτων του διακρίνονται ἡ μάρτυς Σοφία μετὰ τῶν τριῶν αὐτῆς θυγατέρων, καὶ ὁ μεγαλομάρτυς Εὐστάθιος μετὰ τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ.

4) ΣΟΦΙΑ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΘΥΓΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ

Ἡ Ἁγία Σοφία ἦτο Ἰταλίς καὶ ἐν τῇ χηρείᾳ τῆς ἀνέτρεφε τρεῖς θαυμαστάς διὰ τὴν σεμνότητα καὶ ἀγαθότητα αὐτῶν θυγατέρας τῆς, αἵτινες ὠνομάζοντο Πίστις, Ἐλπίς καὶ Ἀγάπη. Χριστιανικῶς δὲ ἀνατρέφόμεναι ἐδιδάχθησαν παρὰ τῆς μητρὸς τῶν εἰς οὐδένα νὰ μὴ κρύπτωσι ποτὲ τὸ φρόνημά των, καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἀκόμη θηρόχλέως νὰ ὁμολογήσωσιν ἐνώπιον πάσης ἐναντίας δυνάμεως ὅτι Βασιλεὺς καὶ Κύριός των εἶναι ὁ Χριστός. Πληροφορηθεὶς δὲ ταῦτα ὁ τύραννος Ἀδριανός, τὰς προσεκάλεσεν ἐνώπιόν του καὶ, θέσας αὐτὰς μετὰ τῆς εἰκόνης τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν εἰδώλων, ταῖς εἶπεν· «Ὁ προτιμῶν τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ δοκιμάζει βασανιστήρια, ὁ δὲ προτιμῶν τὰ εἰδῶλα ἀπολαμβάνει τιμὰς καὶ πλοῦτη». Ἄλλ' εἰς ἀπάντησιν ἐναγκαλισθεῖσαι αὐταὶ τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, ἐβόησαν· «Μετὰ σοῦ πάντοτε.» Πάραυτα ὁ τύραννος τότε διέταξε καὶ τὴν μὲν Πιστὴν, ἐτῶν 12, θέτουςιν ἐνώπιόν του ἐπὶ μεγάλης ἐσχάρας, τὴν Ἐλπίδα, ἐτῶν 10, ἐπὶ τῶν ἀνθράκων, καὶ τὴν Ἀγάπην, ἐτῶν 9, ἐπὶ τοῦ ὄβελοῦ καὶ οὕτως ἐψηνομέναις ἠρότα αὐτάς· «Ἀρνεῖσθε τὸν Χριστόν;» αὐταὶ δὲ μέχρις οὗ δὲν ἠὲ ὕψαντο πλέον νὰ ὁμιλήσωσιν ἀπεκρίνοντο· «Μὰ τὴν εὐχὴν τῆς μητρὸς μας, ὁ

Χριστός μας εἶναι ἡ πίστις ἡ ἐλπίς καὶ ἡ ἀγάπη μας» καὶ οὕτως ἐτελείωσαν τὰς ἀγίας αὐτῶν ἡμέρας ἐπὶ τοῦ πυρὸς κατὰ τὸ 126 ἔτος μ. Χ. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἐνδόξου αὐτῶν τάφου σπασμωδοῦσα καὶ εὐχομένη τὰς εἰς Χριστὸν ἀποθανούσας θυγατέρας τῆς ἀπέθανε μετ' ὀλίγας ἡμέρας καὶ ἡ ἀξία μήτηρ αὐτῶν Σοφία.

2) ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Ὁ Ῥωμαῖος στρατηλάτης Πλακίδα ἦτο μὲν καλὸς ἄνθρωπος, ἀλλ' ἀφωσιωμένος εἰς τὸ θρησκευμὰ του, τὴν εἰδωλολατρείαν καὶ ὅτε ἐγένετο λόγος περὶ Χριστοῦ, δὲν ἐπολέμει μὲν αὐτὸν, ἀλλὰ πολὺ ἐδύσταζε νὰ τὸν πιστεύσῃ. Μίαν τῶν ἡμερῶν ἐπανελθὼν ἐκ τοῦ κυνηγίου, διηγεῖται εἰς τὴν σύζυγόν του Θεοπίστην ὅτι, διώκων ἀγρίαν ἔλαφον δὲν ἦ ὕνατο νὰ τὴν φθάσῃ ἂν καὶ δὲν ἀπῆγε πολὺ ἀπ' αὐτῆς, καὶ ὅτι, ἐνῶ ἐσημάδευσε κατ' ἐκείνης, ἀμέσως εἶδε τὰ μὲν κέρατά της μεταβληθέντα εἰς σχῆμα Σταυροῦ, τὴν δὲ ἔλαφον ἀναληφθεῖσαν. Ἡ γυνὴ του καὶ τὰ ἀνεπτυγμένα καὶ μορφωμένα αὐτοῦ τέκνα, Θεόπιστος καὶ Ἀγάπιος, ὄντες προδιατεθειμένοι ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, ἐδέχθησαν εὐχαρίστως τὴν παρὰ τοῦ Πλακίδα ἐφρασεῖσαν διάθεσιν τοῦ νὰ βαπτισθῶσιν, ὅπερ καὶ πάραυτα ἐγένετο. Πληροφορηθεὶς δὲ ταῦτα ὁ Βασιλεὺς, ἠρώτησε τὸν στρατηλάτην του περὶ τοῦ πράγματος, ἀλλ' αὐτὸς χωρὶς νὰ τῷ κρύψῃ τὴν ἀλήθειαν θαρραλέως ἀπήντησε: «Θὰ σ' ἀγαπῶ, Βασιλεῦ μου, μετ' αὐτὸν, ἂν πιστεύσῃς εἰς αὐτόν.» Εἰς ταῦτα ὁ Βασιλεὺς τὸν διέταξε νὰ ὀρκισθῇ ἐπὶ τῶν εἰδώλων, ἀλλ' ὁ νεοφώτιστος ἅγιος, καλῶς σταθεὶς εἰς τὴν νέαν του πίστιν, τούτέστιν εὐσταθῆς, καὶ εὐσταθῶς ἰδῶν

τὴν μὲν εὐχρῆν του ἀποκεφαλιζομένην, τοὺς δὲ ἀγαπητοὺς του υἱοὺς τραγομένους ἀπὸ τὰ Θηρία, ἐκαμε τὸν σταυρὸν του καὶ δεχθεὶς τὸν θάνατον ἀπέθανε τὸ 126 ἔτος μ. Χ. ὡς καλὸς χριστιανὸς, ὀνομασθεὶς διὰ τὴν σταθερότητά του Εὐστάθιος.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ Η΄. — ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ.

4) ΓΛΥΚΕΡΙΑ.

Εἰς τὴν Τραπεζοῦπολιν, ἐνῶ κατὰ τινα ἑορτὴν τῶν εἰδώλων ἔθυσεν εἰς αὐτὰ πανυγηρικῶς ὁ Ἡγεμὼν, ἔλθοῦσα καὶ ἡ εὐγενὴς συμπολίτις του Γλυκερία, συνέτριψε καὶ ἐπάτησε τὸ ἄγαλμα τοῦ Διός. Ὁ Ἡγεμὼν κατ' ἀρχὰς τὴν ἐπέπληξε καὶ τὴν συνεβούλευσε νὰ θύσῃ καὶ αὐτὴ εἰς τοὺς θεοὺς του, ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦ ἠρνέθη τοῦτο, διέταξεν ὁ τύραννος καὶ τὴν ἐκρέμασαν ἐκ τῆς κώμης· καὶ ἐπειδὴ ἐπέμεναν εἰς Χριστόν, τῆς ἐξέδαραν τὴν κεφαλὴν μέχρι μετώπου. Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἂν μετενόησεν, ἀπεκρίθη· «Εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα θὰ πιστεύω τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Δημιουργοῦ τοῦ παντός, καὶ οὐχὶ τοὺς λίθους καὶ τὰ δένδρα, τὰ δημιουργηθέντα νὰ μᾶς ὑπηρετοῦν.» Τότε ἐμμανὴς γενόμενος ὁ ὄχλος τὴν ἔσειρε πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Ἡγεμόνος, ὅστις τὴν παρέδωκεν εἰς τὰ Θηρία. Αὕτη δὲ ἠρωκικῶς τὰ πάντα ὑπομείνασα, παρέδωκε τὸ ἅγιον αὐτῆς πνεῦμα τὸ 141 ἔτος μ. Χ., τὸν ὁποῖον ἐπεκαλεῖτο μέχρις ἐσχάτης πνοῆς της, λέγουσα· «Διὰ τὴν ἀγάπην σου, ἀληθινέ μου Χριστέ, οἱ πόνοι μὲ ἀνδρίζουν! γένοιτο τὸ θέλημά σου καὶ ἐπὶ τῆς πιστῆς σου Γλυκερίας!».

2) ΒΙΚΤΩΡ ΚΑΙ ΣΤΕΦΑΝΙΣ

Ὁ μὲν Βίκτωρ διὰ τοῦ δουκὸς τῆς Ἰταλίας Σεβαστιανοῦ διαταχθεὶς παρὰ τοῦ Βασιλέως τῶν Ῥωμαίων νὰ ἀρνηθῆ τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ συγκατα^{τα}θεὶς εἰς τοῦτο, ἀπικθῶς ἤπλωσε τὰς χεῖρας καὶ τοῦ ἔκοψαν τοὺς δακτύλους· ἀγογγύστως δὲ ἀρῆκε νὰ τοῦ ἐξορύξωσι καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, κόπρους δὲ καὶ ὄξος καὶ δηλητήρια ὡς σωτήρια φάρμακα δεχόμενος, ἐφώνει, «Ὁ Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς, ἐλέησόν με!» καὶ γελῶν ἠσθάνθη τὰς πεφυρακτωμένας πλάκας ἐπὶ τοῦ στήθους του καὶ εἰς τὴν πυρὰν ὀδηγηθεὶς ὑπὸ τῶν φυλάκων, «Ἐγγίζει ἡ ὥρα τῆς συναντήσεώς μου μὲ τὸν Χριστὸν μου», εἶπε καὶ ἀπέθανε τὸ 160 ἔτος μ. Χ.

Ἡ δὲ Στεφανίς κατὰ τύχην παρευρεθεῖσα εἰς τὰ μαρτύρια τοῦ ἀγίου Βίκτωρος, ἀπροκλήπτως ἐνώπιόν τοῦ τυράννου ὡμολόγησεν, ὅτι ζηλεύει τὸν μαρτυρικὸν στέφανον τοῦ Βίκτωρος, καλοῦσα τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν. Εἰς ταῦτα οἱ ἄπιστοι ἐνώσαντες τὰς κορυφὰς δύο φοινίκων καὶ δέσαντες εἰς ἑκατέραν κορυφὴν αὐτῶν ἀνὰ μίαν χεῖρα καὶ ἓνα πόδα αὐτῆς, ἀρῆκαν τὰς κορυφὰς ἐλευθέρας, αἵτινες μεθ' ὀρυμῆς ἐπανελθοῦσαι εἰς τὰ ἴδια, ἐδιχοτόμησαν τὴν πιστὴν δούλην τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ Θ'. — ΤΑΡΑΣΙΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Πολλὰ καὶ διάφορα ὑπῆρξαν καὶ τοῦ χριστιανομάχου τούτου βασιλέως τὰ θύματα, τὰ ὅποια ὁμοῦς ἐπεσχίασε τὸ πολύτιμον αἷμα τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς,

τῆς ὁποίας ἡ γέννησις, ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος ὑπῆρξαν πρωτότυπα καὶ ἄξια τῆς αἰωνιότητος. Ὁ Ἀγάθων καὶ ἡ Πολιτεία καταγόμενοι ἀπὸ μίαν κωμόπολιν τῆς παλαιᾶς Ῥώμης καὶ παραδειγματικοὶ ὄντες διὰ τὰς χριστιανικὰς ἀρετὰς των, ἐπ' ἀρκετοὺς χρόνους ἦσαν ἄτεκνοι, διὰ τὸ ὁποῖον ἀτύχημα ἐθλίβοντο καὶ ἐδέοντο τοῦ Θεοῦ νὰ τοὺς ἀξιῶσθαι νὰ γίνωσι καὶ οὗτοι γονεῖς. Εἰσακουσθέντες δὲ παρὰ τοῦ ἱκετευομένου, ἀπέκτησαν κόρην, τὴν ὁποίαν ἐκάλεσαν Παρασκευὴν, διότι ἐγεννήθη τὴν ἕκτην τῆς ἐβδομάδος ἡμέραν, ἡ ὁποία ἀπὸ τοὺς χρόνους τῶν Προφητῶν ὠνομάζετο παρασκευὴ, διότι κατ' αὐτὴν προπαρασκευάζον οἱ Ἰουδαῖοι πᾶν ὅ,τι ἤθελε τοῖς χρειασθῆ τὴν ἀκόλουθον ἁγίαν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐροτάζοντες δὲν ἔκαμνον τὸ παραμικρὸν ἔργον.

Παιδιόθεν ἡ Ἀγία παρεδόθη εἰς τὰ θεῖα παρὰ τῆς μητρὸς τῆς, εὐγνωμονούσης τὸν Θεόν, ὅστις τὴν ἠξίωσε νὰ γείνη μήτηρ. Ἡ ἁγία Παρασκευὴ ὑπῆρξεν ἡ ὠραιότερα καὶ σεμνοτέρα νεανίς τῆς πατρίδος τῆς εἰς τοσοῦτον βαθμὸν, ὥστε πᾶς ὁ βλέπων αὐτὴν τὴν ἠγάπα καὶ τὴν ἐσέβετο, διότι καὶ ἡ τυχαιοτέρα κίνησις αὐτῆς ἐπρόβλεπεν ὅτι ἡ ἀπλῆ ἐκείνη κόρη ἐγεννήθη διὰ τὴν ἀρετὴν. Διὰ τοῦτο, ἅμα τῶν γονέων αὐτῆς ἀποθνήσκοντων, ἐμαίρασε τὰ ὑπάρχοντά τῆς εἰς πτωχοὺς, καὶ μοναχῆς ῥάσα φορέσασα ἐξῆλθεν εἰς τὸν κόσμον, κηρύττουσα τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ συμβουλεύουσα τοὺς κακοὺς νὰ πρίττωσι καλὰ ἔργα. Τοσοῦτον δὲ καταπειστικῆ ἀνεδείχθη μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, ὥστε μεταξὺ τῶν παρ' αὐτῆς βαπτισθέντων εἰδωλολατρῶν καὶ Ἰουδαίων συγκαταλέγονται καὶ οἱ θρασεῖς τοῦ χριστιανισμοῦ διώκται Ἀντωνῖνος καὶ

Ἀσκληπιός, παρ' ὧν εἰς μάτην ἐρρίφθη ἡ ἀγία εἰς λέβητας ζέοντος ἐλαίου, καὶ εἰς ὅπας πλήρεις θηριωδῶν καὶ φαρμακερῶν ὄψεων· καὶ διὰ τῆς ἐξ ὧλων τούτων θαυματουργικῆς σωτηρίας τῆς ἐπίστευσαν οἱ τύραννοι εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεὸν τῆς μάρτυρος.

Μετ' οὗ πολὺ ὅμως ἀφορίσασα κατὰ πρόσωπον τὸν μισόχριστον δήμιον Ταράσιον, ἀπεκεφαλίσθη παρ' αὐτοῦ, ἀφοῦ πρότερον ὑπέστη πολλὰ καὶ ἀνήκουστα μαρτύρια, τὸ 179 ἔτος μ. Χ., καθ' ἃς στιγμὰς δημηγοροῦσα ἐν μέσῳ λαοῦ καὶ μεγιστάνων ἔλεγε· «Θεοί, οἵτινες δὲν δημιουργοῦν τίποτε, εἶναι γόητες τῆς πλάνης καὶ τῆς ἀπωλείας».

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἀπὸ τῆς κοιλίας τῆς μητρὸς αὐτῆς μέχρι τοῦ θανάτου τῆς θαυματουργὸς αὕτη ἀγία, ἣτις, κατὰ τὰς ὁμολογίας ἐπισήμων χριστιανῶν, ἔκτοτε καὶ μέχρι τοῦδε ἐν ὀπιασίαις καὶ καθ' ὕπνον θαυματουργικῶς καὶ ἀφιλονεικῆτως τρέχουσα, τοὺς μὲν ἀγαθοὺς παρηγορεῖ διὰ τῆς ἐγκαρπερήσεως, τοὺς δὲ πονηροὺς ἀποτρέπει τῆς θείας τιμωρίας διὰ τῆς μετανοίας.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ Γ'. — ΜΑΡΚΟΣ ΑΥΡΗΛΙΟΣ

1) ΠΟΛΥΚΑΡΗΣ

Μαθητὴς Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καὶ τοῦ Βουκόλου διάδοχος ὁ προφητικὸς οὗτος δακδοῦχος τῆς ἀληθείας διέτρεχε τὸ 95 ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὅτε συλλαβὸν αὐτὸν ὁ ἀνθύπατος Σμύρνης, κατὰ διαταγὴν τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου, ὅστις ὑπῆρξεν ὁ Ε. ἤρωσ τοῦ διωγμοῦ τῶν χριστιανῶν, ἀπήτησε παρ' αὐτοῦ νὰ βλασφημήσῃ τὸν Χριστόν. Ἀλλ' ὁ ἡρωϊκὸς γέ-

ρων ἀπήντησε· «Πῶς νὰ βλασφημῆσω τὸν Βασιλέα μου, ὅστις πολλὰ καλὰ μοῦ ἔκαμε, καὶ τὸν ὁποῖον 86 ἔτη ἤδη ὑπηρετῶ;» Ταῦτα διαβιάσας εἰς τὸν κυρίαρχόν του ὁ ἀνθύπατος, ἔλαβεν ἐντολὴν νὰ τὸν ρίψῃ ζῶντα εἰς τὸ πῦρ. Καὶ τούτου γενομένου, ἐτελεύτησεν ἐνδόξως ὁ ἅγιος Πολύκαρπος τὸ 166 ἔτος μ. Χ.

2) ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ

Ὁ ἐκ Χαλκιστίνης οὗτος Πλατωνικὸς φιλόσοφος, βλέπων τὴν ὁποίαν ἐδείκνυον καρτερίαν οἱ χριστιανοὶ εἰς τὸ μαρτύριον, προσῆλθεν εἰς τὴν χριστιανικὴν πίστιν, καὶ συγγράψας ἀπολογία, ἀποδεικνύουσαν ἀθῶον, ἅγιον καὶ θεῖαν διδασκαλίαν τὸν χριστιανισμόν, μετέβη εἰς Ῥώμην καὶ τὴν ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Πάρχον Αὐρήλιον, ὅστις ἐμμανῆς γενόμενος διέταξε καὶ τὸν ἐθανάτωσαν ἀμέσως διὰ φοβερῶν βασανιστηρίων τὸ 167 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΙΑ΄. — ΚΟΜΟΔΟΣ

ΕΥΓΕΝΙΑ

Φιλίππου καὶ Εὐγενίας, γονέων ἐπισημοτάτων ἐν Ῥώμῃ, κόρη ἢ νεαρὰ Εὐγενία, βλέπουσα τοὺς ἀλλεπαλλήλους διωγμοὺς κατὰ τῶν χριστιανῶν, καὶ συναισθανθεῖσα ὅτι πᾶσα εὐγενῆς καρδία εἰς τοιαύτας περιστάσεις δὲν πρέπει νὰ ἐνταφιάζηται εἰς τὸν στενὸν οἰκογενειακὸν κύκλον, ἐνεδύθη ἀνδρικῶς, καὶ λαβοῦσα μεθ' ἑαυτῆς τοὺς πιστοτέρους ὑπηρετάς της, Πρωτὰν καὶ Ἰάκινθον, εἰσῆλθεν εἰς μοναστήριον ἀνδρῶν, ὅπως, μορφωθεῖσα εἰς τὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἐπι-

δοθή εις τὸ ἀποστολικὸν στάδιον καὶ οὕτω δυνήθη
νὰ πέσῃ καὶ αὕτη παλαίουσα ὑπὲρ τοῦ χριστιανι-
σμοῦ. Ἀλλὰ γνωστῶν γενομένων τούτων εἰς τὸν μι-
σόχριστον Κόμοθον, ἐπρολήφθη ὁ εὐγενὴς ζῆλός της
διὰ τοῦ ὁμοτέρου μαρτυρίου, τὸ ὁποῖον ἥρωικῶς ὑπέ-
στη ἡ ἀπαλή κόρη, μετ' αὐτῆς δὲ καὶ οἱ ἀκόλουθοί
της, κατὰ τὸ ἔτος 180 μ. Χ. πρὸς δόξαν τοῦ Σωτῆ-
ρος Χριστοῦ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΙΒ' — ΞΕΒΗΡΟΣ

4) ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ

Ἱερεὺς ὢν εἰς τὴν πόλιν Μαγνησίαν ὁ ἅγιος οὗ-
τος, ἐνῶ ἐδίδασκε, διετάχθη παρὰ τοῦ ἐπάρχου Λου-
κιανοῦ νὰ ἐκδυθῇ τὴν ἱερατικὴν του στολὴν, καὶ πά-
ραυτα τὸν ἐξέδραον ζῶντα ἐνώπιον τοῦ χριστιανομά-
χου Σεβήρου, ὅστις, μὴ ὑπιφέρων τὴν καρτεροφυγίαν
τοῦ μάρτυρος, ὤρμησε κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ μόλις ἀπλώ-
σας τὰς χεῖράς του, ἤσθάνθη αὐτὴν πεσοῦσας παραλε-
λυμένας, καὶ ὁ δειλὸς, ὡς ὅλοι οἱ τύραννοι, Σεβῆρος
ἐζήτησε τότε παρὰ τοῦ μάρτυρος νὰ τὸν ἰάνῃ δυνάμει
τοῦ Θεοῦ του. Προσευχηθέντος δὲ τοῦ μαρτυροῦντος
χριστιανοῦ ἱερέως, ὁ βασιλεὺς ἰάθη, ὅπερ ἰδόντες οἱ
ἄλλοι Βάμωτος καὶ Πορφύριος καὶ αἱ παρευρεθεῖσαι
ἐκεῖ τρεῖς ἐπίσημοι ἔθνικαὶ γυναῖκες, πάραυτα ἔπεσον
καὶ ἐπροσκύνησαν τὸν θαυματουργὸν τοῦ Θεοῦ ἱερέα,
μετὰ τοῦ ὁποῖου ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ οὗτοι παρὰ τοῦ
ἀπίστου Σεβήρου, καὶ τοὶ ἰαθέντες, καὶ οὕτως ἠξιώ-
θησαν καὶ οὗτοι μετὰ τοῦ ἁγίου Χαρχλάμπους τὸν
στέφανον τοῦ μαρτυρίου, τὸ 198 ἔτος μ. Χ.

2) ΧΡΙΣΤΙΝΗ

Ὁ στρατηγὸς καὶ ἄρχων τῆς Τύρου Θουρβανὸς ἀναβιάσας εἰς τὸ ἰδιαίτερον καὶ πολυτίμον θουσικστήριόν του τὴν θυγατέρα του Χριστίνην, τὴν διέταξε νὰ θύῃ εἰς τὰ ἔκ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων εἰδωλά του. Ἐκείνη ὅμως πιστεύουσα κρυφίως εἰς τὸν Χριστὸν, συνέτριψε ταῦτα, καὶ ἐμοίρασε τὸν χρυσὸν καὶ ἄργυρον εἰς τοὺς πτωχοὺς. Τοῦτο πληροφορηθεὶς ὁ πατὴρ τῆς τὴν ἐρριψεν εἰς τὰ βασανιστήρια, καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ τὴν μεταπείσῃ, ἐτελεύτησεν ἀπόπληκτος. Ἐξελθοῦσα δὲ ἡ χριστιανὴ θαυματουργὸς εἰς τὸν λαόν, ἐβάπτισε τρεῖς χιλιάδας ἀπίστους. Ἀπειρα δὲ πάσχουσα παρὰ τοῦ Δίωνος, τοῦ διαδόχου τοῦ πατρὸς τῆς, ἐμηδένιζε καὶ τὰς κατ' αὐτῆς ἐνεργείας τούτου, μέχρις οὗ ἐπίτηδες ὁ Σεβήρος ἀντικατέστησε καὶ τοῦτον διὰ τοῦ Ἰουλιανοῦ. Ἀλλὰ καὶ οὗτος μηδὲν κατορθώσας ἐθάνατώσε τὴν ἁγίαν, πεταλόνων αὐτὴν, κατὰ τὸ 200 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΙΓ'. — ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΤΑΤΙΑΝΗ

Καὶ ὑπὸ τοῦς χριστιανοδόρους ὀδόντας τοῦ θρασυδείλου τούτου τυράννου ἔπεσαν ἄρκετοὶ ἀθῶοι καὶ πιστοί, ἀλλ' ἡ ἀνδρεία αὐτῆ καὶ ἀληθῶς ἁγία γυνὴ ἔστεψε τὴν θηριωδίαν του. Μονογενὴς κόρη τοῦ ἐπισημοτέρου Ὑπάτου τῆς Ῥώμης ἡ Τατιανή, ἀφοῦ ἐτελείωσε τὰς πολυμόχθους σπουδὰς τῆς, ἀπεσύρθη με ἐπωνυμίαν «διάκονος τῶν μοναχῶν γυναικῶν τῆς Ῥώμης», εἰς τὸν σπουδαιότερον παρθενῶνα αὐτῆς.

Ὡς καλή δὲ μήτηρ καθοδηγήσασα τὰς μοναχὰς τῆς εἰς πᾶν γενναῖον, μεγαλουργόν καὶ φιλόανθρωπον φρόνημα, τὰς κατέστησεν ἀπιθᾶσσοις τοῦ χριστιανισμοῦ ἀμαζῶνας, μυριάκις ἐπιφόβους γενομένας εἰς τὸν αἰμοχαρῆ Ἀλέξανδρον, ὅστις καιροφυλακτῆσας ἤρπασε τὴν περιστερὰν ἐκείνην τοῦ ἠθικοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ τὴν κατεσπάραξε διὰ μυρίων καὶ ἀνηκούστων βασάνων. Ἀλλ' ἀνωτέρα τούτων ὄλων φανεῖσα ἡ ἀγία, περιεφρόνησε τοὺς δημίους τῆς, καὶ, ὑμνοῦσα τὸν Χριστὸν, παρέδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ εὐγενὲς καὶ πιστὸν πνεῦμά τῆς, τὸ 218 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΙΔ. — ΑΔΡΙΑΝΟΣ ΤΟΥ ΑΙΛΙΟΥ

1) ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

Ὁ Ῥωμαῖος οὗτος πολίτης μείνας ὄρφανός, παιδίθεν παρεδόθη ὑπὸ τῆς μητρὸς του Ἀνθίας εἰς τὸν Ἀνίκητον, ἐπίσκοπον τῆς Ῥώμης, ὑπὸ τοῦ ὁποῖου καὶ ἐδιδάχθη τὰ τῆς Ἱερᾶς Γραφῆς. Τοσοῦτον δὲ ἐπέδωκεν εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά, ὥστε πολὺ νέος ἐπροτιμήθη διὰ τὴν ἐπισκοπικὴν θέσιν τοῦ Ἰλλυρικοῦ, καὶ ὡς ἐπίσκοπος, διακρινόμενος διὰ τὴν παιδείαν καὶ ἀρετὴν του, ἔκαμεν ἀπαίρους αἰρετικούς νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐπειδὴ δὲ ἐφημιζετο πολὺ ὁ Ἐλευθέριος, ὅτε ἠγέρθη ὁ τρομερὸς κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς ὑπὸ Ἀδριανοῦ τοῦ Αἰλίου, συλληφθεὶς καὶ οὗτος ἐφέρθη εἰς τὸν τύραννον, ὅστις διὰ μυρίων ὑποσχέσεων καὶ βασάνων προσεπάθησε νὰ τὸν δελεάσῃ ὅπως ἀρνηθῆ τὸν Χριστὸν. Ἀλλ' ἀπελπισθεὶς ἐκ τῆς ἐπιμονῆς τοῦ ἀγίου, παρέδωκεν αὐτὸν εἰς δύο στρατιώτας, οἵτινες σκληρότατα τὸν ἐθανά-

τωςαν. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ διεπεράσθη διὰ ξίφους, καθ' ἃς στιγμὰς ἐθρήνει τὸ λείψανον τοῦ μάρτυρος υἱοῦ τῆς, καὶ οὕτως οἱ δύο ἀθλήται τῆς πίστεως ἐστέφθησαν διὰ τοῦ μαρτυρικοῦ στεφάνου, τὸ 226 ἔτος μ. Χ.

2) ΕΥΔΟΚΙΑ

Ἡ μάρτυς αὕτη γεννηθεῖσα εἰς Ἡλιούπολιν τῆς Φοιλικῆς, ἀνετράφη ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν γονέων τῆς εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν. Εἰς τὴν παράλογον δὲ ταύτην τῶν γυμνῶν θεῶν λατρείαν καὶ εἰς τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀφοσίωσιν τῆς Εὐδοκίας, ἀποδίδεται μᾶλλον ὁ ἀκόλαστος καὶ κατακριτέος βίος τῆς· ὁ ἥρωϊσμός ὅμως χριστιανῶν τινῶν παρθένων, εἰς τὸ μαρτύριον τῶν ὁποίων παρευρέθη καὶ αὕτη, τοσοῦτο τὴν ἐξέπληξε καὶ τὴν συνεκίνησεν, ὥστε ἀθρομήτως κλεισθεῖσα εἰς μονὴν τινα χριστιανικὴν, μετ' εὐχαριστήσεως ἠσθάνθη ἐπιδίδον τὸ σῶμά τῆς εἰς τὰς ἀσκήσεις καὶ τὴν ψυχὴν τῆς εἰς τὴν μετάνοιαν· διὸ καὶ δένεδράδυνεν, ἀγνισθεῖσα ἐν τῷ μοναστικῷ βίῳ, καὶ κατασταθῆ ἡ τελειότερα νόμιμη τοῦ Χριστοῦ· καὶ ὅτε τὸ 226 ἔτος συνελήφθη ὑπὸ τῆς ἐξουσίας καὶ ἐξηγεῖτο ἡ ἀπιστία αὐτῆς ὡς φόρος ζωῆς, αὕτη περιχρῶς ἐρώνησε· «Ὁ Θεὸς μου, ὅτι μοὶ ἐπαρουσίασες τὴν ὥραν, καθ' ἣν θά πλύνω τὴν ἁμαρτωλὴν μου ψυχὴν εἰς τὸ αἷμά μου». Καὶ ὅλας τὰς βασάνους ἥρωϊκῶς ὑποστᾶσα, ἀπέθανεν εἰς δόξαν τοῦ Χριστοῦ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΙΕ΄. — ΤΗΡΙΔΑΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Οὗτος ἦτο υἱὸς Ἀνάη τινὸς Πέρθου τὸ γένος. Ἐ-

γεννήθη δὲ τὸ 240 ἔτος μ. Χ. καὶ ἐδιδάχθη τὴν χριστιανικὴν πίστιν καὶ λατρείαν εἰς Καισαρείαν τῆς Καππαδοκίας, ὅπου καὶ ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου Καισαρείας Λεοντίου. Ὡς ἐπίσκοπος δὲ προσέφερε πολλὰς ἐκδουλεύσεις εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ τὸ ὄνομά του ἐθεωρεῖτο ὡς ἑνὸς τῶν ἀδαμαστοτέρων προμάχων τοῦ Εὐαγγελίου· διὰ τοῦτο ὁ ἄρχων τῆς Ἀρμενίας, μὴ δυνηθεὶς νὰ μεταβάλῃ τὰ αἰσθήματα τοῦ Γρηγορίου, μυριοτρόπως τὸν ἐτυράνησεν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὡς ἐκ θαύματος ἐπέζησε τοῦ μαρτυρίου, τοσοῦτον ἐξεπλάγη ὁ Τηριδάτης, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐπίστευσεν εἰς Χριστὸν, καὶ ὅλη σχεδὸν ἡ Ἀρμενία. Ὁ δὲ Γρηγόριος μετὰ τὴν θεραπείαν τῶν πληγῶν του, συγχωρήσας τὸν τύραννον καὶ κατηχήσας αὐτὸν, τὸν ἐβάπτισεν.

Ὁ Γρηγόριος ἐπιζήσας μέχρι τοῦ ἔτους 325, δὲν ἔπαυσεν ἐργαζόμενος τὸ μέγα ἔργον τῆς λυτρώσεως τῶν ἀπίστων πατριωτῶν του ἀπὸ τοῦ σκοτούς, τῆς πλάνης καὶ τῆς ὠμότητός των.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΙΚΤ. — ΔΕΚΙΟΣ

1) ΔΙΑΦΟΡΟΙ.

Ὑπὸ τὴν φονικωτάτην σπάθην τοῦ ἀπανθρώπου τούτου τυράννου ἔπεσαν ἄπειροι ἐνάρετοι κήρυκες τῆς Εὐαγγελικῆς ἀληθείας. Λέγουσι μάλιστα ὅτι μὲ τὰς ἰδίους του χεῖρας ἐσπύραξε πολλοὺς, τῶν ὁποίων τὴν γενναϊότητα καὶ ὁ ἴδιος ἐφθόνησε. Μεταξὺ δὲ τῶν στύλων τῆς Ἐκκλησίας, οἵτινες ἐκρημνίσθησαν ὑπὸ τὰς πτέρνας του, διεκρίθησαν οἱ σοφοὶ ὅσοι καὶ ἱερεῖς τοῦ Ὑψίστου Βασιλέως, δωδέκατος ἀρχιερεὺς Ἀντιοχεί-

ας, Κάρπος ἐπίσκοπος Θυατείρων, Πάπυλος διάκονος αὐτοῦ, Ἀγαθονίκη ἀδελφή του, καὶ Ἀγαθόδωρος ὑπηρέτης των, Παράμονος, Τρύφων, Κόνων, Ἰσηδωρος, ὁ ἐπίσκοπος Χίου καὶ πρὶν ἀξιωματικὸς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Πέτρος, Διονύσιος, Χριστίνη, Ἀνδρέας, Παῦλος, Βενέδικτος, Παυλῖνος, Πράκλειος καὶ οἱ ἐκ Κρήτης ἐν μιᾷ στιγμῇ συναθλήσαντες δέκα μάρτυρες, Θεόδωρος, Σατορνῖνος, Εὐπορος, Γελάσιος, Εὐνικιανὸς, Ζωτικός, Ἀγαθόπους, Βασιλείδης, Εὐάρεστος καὶ Πόμπιος, οἵτινες πάντες ἀπίστους βασάνους ὑποστάντες διὰ νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστὸν, χωρὶς τὴν ἐλαχίστην ἀκρόασιν νὰ δώσωσιν εἰς τὰς βλασφήμους διαταγὰς τοῦ τυράννου, ὕμνον τὸν Χριστὸν ὡς τὸν μόνον Κύριον, Βασιλέα καὶ Θεὸν των. Σταυρούμενοι δὲ, πνιγόμενοι, κρεουργούμενοι καὶ καιόμενοι, ἐμειδίωσαν. Καὶ προλέγοντες τὸν θρίαμβόν τοῦ χριστιανισμοῦ, ἀρῆκαν ἀψυχα τὰ σώματά των ὑπὸ τὰς βασάνους, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τοῦ ἔτους 250 μ. Χ.

2) ΕΠΙΜΑΧΟΣ

Ὁ γενναῖος καὶ καρτερικὸς οὗτος χριστιανὸς ἦτο Αἰγύπτιος· ἀσκητεύων δὲ εἰς τὸ Πηλούσιον ὄρος, διηλθε τὸν περισσότερον χρόνον τῆς ζωῆς του ἐν ἀρειῇ καὶ μελέτῃ τῶν θείων Γραφῶν.

Κατὰ τοὺς πονηροὺς ὁμοῦς χρόνους τοῦ Δεκίου, ὅτε δηλαδὴ οἱ φιλόζωοι, οἱ δειλοὶ καὶ οἱ ἐγωῖσταὶ ἐκρύπτοντο, ὁ Ἐπίμαχος κατέβη εἰς Ἀλεξανδρείαν ὅπως ἀνοίξῃ πνευματικὴν μάχην μετὰ τοῦ τυράννου τῆς χριστιανοσύνης· δι' ὃ παρηγορῶν, ἀνδρίζων, καὶ κηρύττων τὰ τῆς βασιλείας τοῦ οὐρανοῦ, συναλήφθη ὑπὸ τοῦ τοπάρχου Ἀπελλιανοῦ καὶ ἐστάλη καθημαγμέ-

νος πρὸς τὸν Δέκιον, ὅστις ἀφοῦ πρότερον τὸν ἔβα-
σάνισεν ἀπανθρώπως, ἐπὶ τέλους τὸν ἐθανάτωσε, τὸ
251 ἔτος μ. Χ.

3) ΓΑΛΑΚΤΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Οἱ γονεῖς τοῦ Γαλακτίωνος ἐγεννήθησαν ἀσεβεῖς
καὶ ἦσαν τοιοῦτοι μέχρι τῶν ἡμερῶν τοῦ περιβοήτου
κατηχητοῦ Ὀνοφρίου, παρὰ τοῦ ὁποίου κατηχηθέν-
τες εἰς τὴν χριστιανικὴν πίστιν, μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἐ-
δέχθησαν τὸ βάπτισμα· ἡ δὲ μνηστὴ αὐτοῦ, Ἐπιστή-
μη καλουμένη, διδαχθεῖσα τὸν χριστιανισμόν παρ' αὐ-
τοῦ τοῦ Γαλακτίωνος, ἐβαπτίσθη. Ὀλίγας ἡμέρας ὅμως
μετὰ τὸν γάμον τῶν ἐγένοντο ἀσκηταί, καὶ, ἐξελθόν-
τες εἰς τὰς πόλεις, ἐκήρυττον τὸν θεῖον λόγον· δι' ὃ
σὺλληφθέντες παρὰ τινος τοπάρχου, Οὔρσου ὀνομαζο-
μένου, καὶ ἀνακριθέντες ὡμολόγησαν ὅτι ἦσαν χρι-
στιανοί, καὶ ὅτι εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ ἀποθάνωσιν
ὕπηρετοῦντες τὸν Χριστόν. Ἄλλ' ὁ τοπάρχης, ἀφοῦ
ἔδειρεν αὐτοὺς ἀνηλεῶς καὶ ἐνέπηξε καλάμους εἰς
τοὺς ὄνυχάς των χωρὶς νὰ κατορθώσῃ τίποτε, διότι
οἱ μάρτυρες ἐπέμενον εἰς τὴν ὁμολογίαν των, ἐζήτη-
σε διαταγὰς παρὰ τοῦ κυρίου του, ὅστις τῷ παρήγγ-
ειλε νὰ φρονέσῃ αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀφοῦ
πρότερον ἀποκόψῃ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν.
Ἡ διαταγὴ ἐξετελέσθη ἀμέσως, καὶ τοιουτοτρόπως
ἐστέφθησαν καὶ οὗτοι διὰ τῆς μαρτυρικῆς δάφνης, τὸ
ἔτος 250 μ. Χ.

4) ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

Τοσοῦτον κρότον ἐπέφερεν ἡ εἰς Χριστόν ἀφοσίω-
σις τοῦ ἀγίου τούτου, ὥστε τεραστίους συνηθείας παρ-

έδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ σύγχρονός του λαός. Καὶ πρῶτον μὲν ἐνόμιζον ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀποθάνῃ τις, καθ' ἣν ἡμέραν ἔζη τὸν ἅγιον Χριστόφορον, καὶ ἐκ τούτου ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια ἐξωθεν τῶν ναῶν ὡς ἀλεξιθάνατον νὰ ζωγραφίζωσι τὸν εἰρημένον ἅγιον· δεύτερον δὲ, ἐπειδὴ ἐλέγετο ὅτι ἔφερον ἐντὸς τοῦ τὸν Χριστὸν, οἱ ζωγράφοι καὶ σήμερον ἀκόμη τὸν παριστάνουσι φέροντα εἰς χεῖρας τὸν Χριστὸν, οἱ ἀρχαιότεροι μάλιστα ζωγράφοι ἐζωγράφουν πλησίον του καὶ κεφαλὴν κυνὸς (σκύλου), θέλοντες ἴσως νὰ παραστήσωσι διὰ τούτου, ἢ ὅτι ὡς σκύλους ἀπειλεῖ τοὺς αἰρετικούς, ἢ ὅτι κατέφαγεν αὐτοὺς, ἢ διὰ παρομοίους ἄλλους λόγους. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι ὁ ἰδιότροπος οὗτος ζηλωτὴς τοῦ χριστιανισμοῦ ἐνήργησε πολὺ ὑπὲρ αὐτοῦ διὰ τῆς τεραστίας του ὑπομονῆς, ἐπιμονῆς καὶ ἐνεργητικότητος. Ἡ ἀγχίνοια δὲ καὶ ἡ γενναϊότης αὐτοῦ ὑπερέβητην πᾶν ὄριον· δι' ὃ ἀπαυδάσας ὁ Δέκιος, εἰς τοιαῦτα μαρτύρια τὸν παρέδωκε, τὸ 250 ἔτος μ. Χ., ὥστε καὶ ἡ αἰμοχαρὴς αὕτη τίγρις ἀπέστρεψε τὸν πρόσωπόν της ἀπὸ τῶν σκητῶν τοῦ μαρτυρίου. Ὁ δὲ μάρτυς τόσον ἀπαθῶς συμπεριφέρθη βάνιζόμενος, ὥστε πολλοὶ τῶν παρευρεθέντων ἐστοιχημάτιζον ὅτι οἱ δῆμοι, ἀγορασθέντες, δὲν ἐνήργουν εἰλικρινῶς, ἀλλὰ προσπεποιημένως. Ἐπὶ τέλους ὁμως ἐξέπνευσε μὲ τὴν λέξιν «Χριστὸς» εἰς τὰ χεῖλη καὶ σταυροχοπούμενος.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΙΖ' — ΚΟΥΝΤΙΑΝΟΣ

ΑΓΑΘΗ

Ὁ ἄγγελος οὗτος τοῦ Πανόρμου τῆς Σικελίας, ἡ

ὠραιότατη μεταξύ τῶν γυναικῶν τῆς ἐποχῆς τῆς κατήγετο ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων οἰκογενειῶν τῆς Ἰταλίας, καὶ ἦτο κληρονόμος ἀρκετοῦ πλοῦτου, δι' ὃ καὶ παρὰ πολλῶν ἰσχυρῶν καὶ μεγάλων ἐζητήθη εἰς γάμον· ἀλλ' αὐτὴ εὐγενῶς ἤρνεϊτο πρὸς ὅλους, χωρὶς ποσῶς νὰ ἐκφράζηται τὴν κυρίαν αἰτίαν τούτου. Μεταξὺ δὲ τῶν πολλῶν μνηστήρων τὴν ἐρωτεύθη καὶ ὁ Κουντιανὸς, ὑποτελὴς ἡγεμῶν εἰς τὸν βασιλεῖα Δέκιον, ἀλλ' αὐτὴ, ὡς ὅλους τοὺς λοιποὺς, ἀπερριψε καὶ τοῦτον. Βιασθεῖσα δὲ νὰ ἐκμυστηρευθῇ τὸν λόγον τῆς ἀρνήσεώς της, εἶπεν ὅτι ἐρωτεύεται ἕνα, ὅστις θὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν ἔρωτα αὐτῆς, ἀφοῦ μαρτυρήσῃ δι' αὐτόν· ἐννοήσας δὲ ὁ ἐθνικὸς ἡγεμῶν ὅτι ἡ ἐρωμένη του ὠμίλει περὶ τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον ἐμίσει, ὠργίσθη μεγάλως, καὶ θέλων νὰ τὴν τιμωρήσῃ αὐστηρῶς, τὴν παρέδωκεν εἰς μίαν κοινὴν (ἀτιμὸν) γυναικῆ, μεθ' ἧς τὴν ὑπεγράωσε νὰ συζῆ· καὶ τῷ ὄντι ἐπέτυχε θυμωσίως, διότι ἡ Ἀγάθη ἀποστρεφόμενη τὴν ἀτιμίαν μᾶλλον τοῦ πυρὸς καὶ τῆς μαχαίρας, ἠναγκάσθη νὰ τοῦ παραγγείλῃ ὅτι τὸν δέχεται εἰς γάμον ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νὰ βαπτισθῇ οὗτος καὶ κηρυχθῇ ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Κουντιανὸς μεταξύ ἔρωτος καὶ ἐθνικῆς φανατικότητος κυμαινόμενος, ἐπροτίμησε νὰ τὴν θανατώσῃ, ἂν αὐτὴ θασυνομένη ἴεν συγκατετίθετο νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστὸν, καὶ δεχθῇ τὸν τύραννον ὡς σύζυγον. Ὁθεν ἀφοῦ πρότερον γυμνῆν τὴν ἐμασίγησαν ἀνηλεῶς, ἔπειτα τῆς ἔκοψαν τὸν ἕνα μαστὸν, καὶ τὴν ἐθασάνιζον ἐπὶ ὀλόκληρον μίαν ἑβδομάδα, καυτηριάζοντες τὰ διάφορα τοῦ σώματός της μέλη, καὶ οὕτω καταπεπληγωμένην τὴν ἔσυρον ἐπὶ κοπερῶν ὀστράκων, καὶ τέλος τὴν ἔκλεισαν εἰς σκο-

τεινήν φυλακὴν, ὅπου καὶ ἐτελεύτησε παραδοῦσα τὸ ἅγιον αὐτῆς πνεῦμα εἰς τὸν Χριστόν, ὃν ἀπὸ καρδίας ἠγάπησε καὶ ἐλάτρευσεν.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΙΗ΄.— ΟΥΑΛΛΕΡΙΑΝΟΣ

1) ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΣ ΚΑΙ ΜΕΡΚΟΥΡΙΟΣ

Νεαρά, ἀγαθὴ, ἠθικὴ καὶ εὐμορφος οὔσα ἡ Ῥωμαία Ἀναστασία, διέτριβε τὸν πλείοτερον χρόνον τῆς ζωῆς της εἰς τι μοναστήριον, ὅπου νύκτα τινα, ἐνῶ ἐμελέτα τὰς ἱερὰς Γραφάς, συνελήφθη παρὰ τῶν ἀσεβῶν, τοὺς ὁποίους ἅμα ἰδοῦσα ἐφώνησεν. «Ἡ διὰ νὰ μὲ θανατώσητε ἢ διὰ νὰ βαπτισθῆτε ἔρχεσθε· εὐλογημένοι οἱ ἐρχόμενοι.» Βιασθεῖσα δὲ παρ' αὐτῶν νὰ ἀρνηθῆ τὸν Χριστόν, καὶ μὴ συγκατανεύσασα, σύρεται ἀπὸ τῆς κώμης· δαρομένη δὲ καὶ καιομένη ὠμολογεῖ ὅτι καυχᾶται εἰς τὸν Χριστόν της· διὸ καὶ τῆς ἀπέκοψαν τὴν κεφαλὴν, τὸ 256 μ. Χ.

Ὁ δὲ Μερκούριος ἦτο ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν υἱὸς Σκύθου, βαρβάρου πατρός. Παιδιόθεν ὄμως τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἀγαπήσας, καὶ εἰς αὐτὴν ἀνατραφεὶς, κατέστη μέγας διάδοχος τῶν ἀποστόλων, καὶ τὸ μέγα ἐκείνων ἔργον ἀναλαβὼν, θαυμασίως τὸ ἐξεπλήρου μέχρις οὗ κατὰ τὸ 255 ἔτος μ. Χ. ἤξιώθη, ὡς ἔλεγε, νὰ λάβῃ τὸ μαρτυρικὸν ἄθλον τῶν προκατόχων του, ἐνώπιον τοῦ κακούργου Οὐαλλεριανοῦ. Συγχρόνως δὲ, ἐνώπιον τοῦ αἰμοχαροῦς τούτου τυράννου ἐβασανίσθη ἀνηλεῶς καὶ πρωτοτύπως, καὶ ὁ Πολύευκτος ἐκ Μελιτινῆς τῆς Ἀρμενίας, ὅστις στρατιώτης πρότερον διατελέσας, ἐγκατέλειψε τὴν αἱματηρὰν σημάϊαν, ὑπὸ

τὴν ὁποῖαν κατεσπαράττοντο οἱ ἥρωες τοῦ χριστιανισμοῦ, καὶ, ἐνδυσθεὶς μοναστικὸν σάκκον, ἐκηρύχθη χριστιανός, καὶ ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ πολλὰ παθὼν, καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως του ὀνομάσας τὸν Χριστὸν Βασιλέα τῶν Βασιλέων, ἐθανατώθη.

2) ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ ΚΑΙ ΣΙΕΤΟΣ

Ἐκ τῶν πρωτευόντων καὶ ἐνδοξοτέρων θυμάτων τοῦ ροδικωτάτου κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐκίνησεν ὁ ἀποθηριωθεὶς Οὐαλλερικανός, θεωρεῖται καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ῥώμης Σίξτος Β΄., ὅστις ἐθαυμάζετο διὰ τὴν ἰκανότητά του, τὰς γνώσεις του καὶ τὰς ἀρετὰς του, καὶ ὅστις προσευχόμενος ἐτελείωσεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ὡς ὁ Χριστός. Ὁ δὲ Λαυρέντιος ἀρχιδιάκονος τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας καὶ σκευοφύλαξ αὐτῆς τυγγάνων, διετάχθη ὑπὸ τοῦ τυράννου νὰ συνάξῃ ὅλον τὸν θησαυρὸν τῆς Ἐκκλησίας καὶ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς τὸν Ἐπαρχον· εἰς ταῦτα ὁ Λαυρέντιος ζητήσας ἔλαβε τριῶν ἡμερῶν ἄδειαν ὅπως τὸν ἐτοιμάσῃ καὶ ἅμω ἐλήξεν ἡ προθεσμία, ἰδοὺ αὐτὸς, ἀκολουθούμενος ἀπὸ πλῆθος ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων ὄλων κατίσχυων καὶ ῥακενδυτῶν, ἔρχεται εἰς τὸν Ἐπαρχον, πρὸς τὸν ὁποῖον εἶπεν· «Ἰδοὺ, Ἐπαρχε, οἱ θησαυροὶ τῆς Ἐκκλησίας». Ἀλλ' ἐκ τῆς εὐφροεστάτης ταύτης παραστάσεως τῆς ἀληθείας θυμωθεὶς ὁ Ἐπαρχος διέταξε καὶ τὸν ἠπλωσαν γυμνὸν ἐπὶ πεπυρωμένης ἐσχάρας, αὐτὸς ὅμως ἀγογγύστως καιόμενος ἔλεγε, «Στρέψατέ με καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος διὰ νὰ ἐψηθῶ ὅλος, καὶ φηγόντες δοκιμάσατε, ἄθεοι πύρρνοι, ἂν ἐψημένοι ἢ ὡμοὶ εἶναι γευτικώτεροι!

οὐ ἀμνοὶ τοῦ αἰωνίου Θεοῦ»· καὶ ταῦτα εἶπὼν ἀύχθη τοὺς δημίους του καὶ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς του περὶ τὸ ἔσπερας τῆς 10 Αὐγούστου, τοῦ 258 ἔτους μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΙΘ.' — ΓΑΛΗΪΝΟΣ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ βασιλείως Γαληΐνου ὑπῆρχεν ἐνάρετος καὶ φρόνιμος τις πολίτης, ὀνομαζόμενος Νικηφόρος, ὅστις, φίλος ὢν τοῦ Σαπρικίου, πρεσβυτέρου τῆς Ἐκκλησίας, ἐμισήθη παρὰ τούτου ὕστερον, διότι ἐκεῖνος τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ ὑπερασπίζηται ἀνδρικότερον τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ποιμνίον του. Συλληφθέντος δὲ τοῦ Σαπρικίου παρὰ τοῦ ἀντιχριστοῦ τυράννου διὰ νὰ βίβη εἰς τὸ πῦρ, ἔτρεξε κατόπιν του καὶ ὁ Νικηφόρος, ὅπως τῷ ζητήτῃ δῆθεν συγχώρησιν διὰ τὴν ὑπάρχουσαν μεταξύ των δυσἀρέσκειαν, πράγματι δὲ νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ, ὅπως μὴ δειλιάσῃ εἰς τὸ ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ μαρτύριον. Ἄλλ' ὁ ἐπικατάρτος Σαπρίκιος οὔτε τὸν Νικηφόρον ἐσυγχώρησεν, οὔτε τὸ μαρτύριον περιεφρόνησεν, ἀλλ' ἵνα σωθῇ αὐτός, ἐπρόδωσεν εἰς τοὺς τυράννους τὸ φρόνημα τοῦ Νικηφόρου, καὶ, θύσας εἰς τὰ εἰδῶλα, ἠνήθη τὸν Χριστὸν, ὑπεκρυγὼν οὕτω τὸ μαρτύριον. Ὁ εὐσεβὴς ὅμως καὶ γενναῖος Νικηφόρος, βλέπων ἐνώπιον τοῦ ἀλήθους τὸν χριστιανισμὸν ἀλλάξοπιστοῦντα καὶ δειλὸν, ἔτρεξεν ἐνώπιον τοῦ τυράννου, πρὸς τὸν ὁποῖον ἐλέγξας τὴν ἀπιστίαν τοῦ Σαπρικίου καὶ τὴν ματαιότητα τῶν λιθίνων θεῶν, καὶ φωνήσας, «Οὕτως ἀποθνήσκουσιν οἱ ἀληθεῖς χριστιανοί», ἐρρίφη μόνος του εἰς τὸ πῦρ καὶ κατεκίχη· τινὲς μάλιστα προσθέ-

τουςιν, ὅτι ὁ Γαλιήνιος ἐξαγαγὼν τὸν μάρτυρα ἡμιεψήμενον τοῦ ἔκοψε τὴν κεφαλὴν. Τοῦτο συνέβη τὸ 260 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ Κ' — ΑΓΡΙΠΠΙΝΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

Οὗτος ἦτο ἀδελφὸς τοῦ ἀγίου μάρτυρος Ἀντιόχου καὶ πολίτης τῆς Γαλλατικῆς πόλεως Ἀγκύρας. Συνειθίζων δὲ νὰ τρέγῃ εἰς πάντα ἀπειλούμενον καὶ βασανιζόμενον χριστιανὸν, ὅπως τὸν ἐνθαρρύνῃ καὶ τὸν προτρέπῃ νὰ ὑποφέρῃ ἀγογγύστως ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, ἐπροδύθη, καὶ, συλληθεὶς, ἐφέρθη ἐνώπιον τοῦ χριστιανοφάγου βασιλέως Ἀγριππίνου, πρὸς τὸν ὁποῖον, ἐρωτηθεὶς, ἀπήντησεν ἀγερώχως· «Ἐκαστος ἀνθρώπος ἔχει χρέος νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ὀρθοκείαν του καὶ νὰ ἀποθνήσκῃ δι' αὐτήν· καὶ ἂν σὺ ὑποστηρίξῃς καὶ λατρεύῃς τοὺς λιθίνους θεοὺς, πῶς ἐγὼ νὰ μὴ καυχῶμαι διὰ τὸν θαυματουργὸν καὶ ζῶντα Θεόν μου, ὅστις ἐδίδαξε τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἠθικὴν, ἐνῶ οἱ ἐδικοί σας θεοὶ ζητοῦν θυσίας καὶ αἰσχρότητας;» Ἐκ τῆς ἀπαντήσεως ταύτης ἀποθριωθεὶς ὁ Ἀγριππίνος διέταξε νὰ τὸν βασανίσουν μὲ ὅσα δυναθῶν μαρτύρια ἐνώπιόν του, μέχρις οὗ τὸν ἀκούσῃ νὰ βλασφημῆσῃ τὸν Χριστόν. Καὶ πρῶτον τὸν ἔθεσαν εἰς πεπωρωμένον σιδηροῦν κράδδατον, δέροντες αὐτὸν συγχρόνως διὰ δερματίνων μαστιγίων δώδεκα στρατιῶται, οἱ θηριωδέστεροι τοῦ στρατοῦ, ἐνῶ ὑπὸ τὰς μασγάλας του ἔβαλλον λιθάρια πυρωμένα· σηκώσαντες δὲ αὐτὸν ἔπειτα τὸν ἐξέδαρον κατὰ λωρίδας ἀπὸ τοῦ τραχήλου μέχρι ποδῶν, καὶ οὕτως ἐκδαρμένον ὄντα τὸν ἔβρον διὰ περῶ-

νων και καλάμων. Βλέποντες ὁμως ὅτι μεθ' ὅλα ταῦτα ὕμνει τὸν Χριστὸν του, τοῦ ἔκοψαν τὴν κεφαλὴν, ἐνῶ ἐπλησίαζε νὰ παραδώσῃ τὸ πνεῦμα εἰς τὸν Θεὸν του, τὸ 296 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΚΑ.΄ — ΑΥΡΗΛΙΑΝΟΣ

ΦΙΛΟΥΜΕΝΟΣ

Κατὰ τὸ 270 ἔτος μ. Χ. νέον ἔνδοξον θῦμα ἐδόξασε τὸν χριστιανισμόν. Ὁ μάρτυς οὗτος ἐκ τῆς Λυκαονίας καταγόμενος, ἦτο σιτέμπορος· φοραθεὶς δὲ παρὰ πολλῶν ὅτι διὰ τοῦ σίτου του ἔτρεφε πολλὰς μονὰς κατερμηνωθείσας ἐκ διαφόρων καταδιωγμῶν, καὶ πρὸς τὸν τοπάρχην τῆς Ἀγκύρας Δόλμικα φορθεὶς, ὡμολόγησεν ἀφόδως τὴν πίστιν καὶ τὴν πράξιν του, ὀνομάσας αὐτὴν ὑποχρέωσιν ἀγίαν. Εἰς ταῦτα ἀμέσως ἀφοῦ τὸν ἔδειρον ἀνηλεῶς εἰς τοὺς πόδας, τὸν ἐκρέμασαν ἔπειτα εἰς δένδρον καὶ τὸν ἐκτύπων διὰ γυμνῆς σπάθης· μετὰ δὲ ταῦτα ῥίψαντές τον εἰς κλιβάνον τὸν ἔκαυσαν ζῶντα. Τινὲς μάλιστα λέγουσιν ὅτι ἡμιαποθαμένον ἐκβαλόντες αὐτὸν ἐκ τοῦ κλιβάνου τὸν ἠκροτηρίασαν, καὶ οὕτω παρέδωκε τὸ πνεῦμα του εἰς τοὺς οὐρανοὺς, τὸ 270 ἔτος μ. Χ. ἀφήσας ἱστορικὴν τὴν ἀπανθρωπίαν τοῦ τυράννου τούτου.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΚΒ.΄ — ΚΛΑΥΔΙΟΣ

ΜΑΡΙΝΑ

Ἡ Μαρίνα ἦτο μονογενὴς κόρη τοῦ Ἐδεσσηνοῦ ἱερέως τῶν εἰδώλων. Ἐνῶ δὲ ἦτο ἐτῶν δώδεκα, μείνασα ὄρφανὴ ἐκ μητρὸς, παρεδόθη εἰς εἰδωλολάτριν γυναῖκα νὰ τὴν ἀναθρέψῃ καὶ τὴν ἐκπαιδεύσῃ εἰς τὰ πα-

τρῶα ἦθη. Ἄλλ' ἡ Μαρίνα τὸν χριστιανισμόν εὐλα-
 θουμένη, μυστικῶς ἐδιδάχθη αὐτόν. Μαθὼν δὲ τοῦτο
 ὁ πατήρ αὐτῆς, τῆς ἔκαμε πικρὰς παρατηρήσεις, εἰς
 τὰς ὁποίας ἀπαντήσασα ἡ Μαρίνα, ἐξωμολογήθη ὅτι
 ἠγάπα τὸν Χριστόν, ὅστις εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεός, καὶ
 οὐχὶ τὰ ψευδῆ εἰδῶλα. Εἰς ἄκρον μὲν ἐλυπήθη διὰ τοῦ-
 το ὁ Ἐδεσσηνὸς ἱερεὺς, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸ φανε-
 ρώσῃ, διότι καὶ τὴν θυγατέρα ἠγάπα καὶ τὴν ἱερωσύνην
 τοῦ ἐσέβητο. Μετ' οὗ πολὺ ὁμοῦς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν
 τοῦ Χριστοῦ ἀναφανδὸν φοραθεῖσα, συνελήφθη καὶ ἐ-
 φέρθη πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Κλαυδίου Ὀλύμ-
 βριον, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐρωτηθεῖσα περὶ τοῦ ὀνόμα-
 τος, τῆς πατρίδος καὶ τῆς θρησκείας τῆς, ἀπεκρίθη
 «Μαρίνα ὀνομάζομαι, τῆς Πισιδίας εἶμαι γέννημα
 καὶ θρέμμα καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου μου εἶναι Χρι-
 στὸς, τὸν ὅποιον ἀδιακόπως ἐπικαλοῦμαι». Ἀλλὰ τὸ
 θάρρος τοῦτο τῆς χριστιανῆς ταύτης διεδέχθησαν ἀ-
 νηλεῆ μαρτύρια, ἐπισφραγισθέντα διὰ ζέοντος ὕδατος,
 ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐβύθισαν μέχρι λαιμοῦ τὴν Μαρίναν
 κατακέφαλα κρεμαμένην. Τὴν ἐπιμονὴν δὲ τῆς ἀ-
 παλῆς ταύτης κόρης εἰς τὰ τόσα σκληρὰ μαρτύρια
 βλέποντες ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν χιλιάδες ἐχθροὶ
 αὐτοῦ, ὅπερ ἰδὼν ὁ τύραννος ἔσπευσε καὶ τὴν ἐθα-
 νάτωσε, κόψας διὰ τοῦ ξίφους τοῦ τὴν κεφαλὴν τῆς
 ἀγίας, τὸ 270 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΚΓ' — ΠΡΟΒΟΣ

ΔΟΥΡΥΜΕΔΩΝ, ΤΡΟΦΙΜΟΣ ΚΑΙ ΣΑΒΒΑΤΙΟΣ

Μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους 278 μ. Χ. τρεῖς με-
 γάλαι ψυχαί, τρία μεγάλα πνεύματα, ἔσπεσαν με-
 θεῖους ναρχίσσουσιν τὸν μυροδόλον βωμὸν τοῦ χριστιανι-

σμοῦ. Καὶ ὁ μὲν Σαβδάτιος συλληφθεὶς ἐν Ἀντιοχείᾳ μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς χεῖρας, ἐξηγῶν αὐτὸ εἰς τὸν λαόν, ἀπέθανε δερόμενος διὰ βουλεύρων, μαλακυνθέντων εἰς τὸ αἷμά του. Οἱ δὲ Δορυμέδων καὶ Τρόφιμος ἀπεκεφαλίσθησαν διὰ πρίονος, ἀροῦ πλέον ἀπηύδησαν οἱ μὲν δῆμιοι βασανίζοντες αὐτοὺς, ὁ δὲ τύραννος ἐλπίζων τὴν ἔξομωσίαν των.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΚΔ. — ΝΟΥΜΕΡΙΑΝΟΣ

1) ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΚΑΙ ΔΑΡΕΙΑ

Ὁ ἐξ Ἀλεξανδρείας Χρῦσανθος ἦτο υἱὸς ἐθνικοῦ τινος, φέροντός τὸ μέγα ὑπουργημα τοῦ Συγκλητικοῦ. Κατηγῆθεις δὲ τὸν χριστιανισμόν ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τῆς ἐπαρχίας του, τοσοῦτον ἐλάτρευσεν αὐτόν, ὥστε ἐτόλμησε νὰ κατηγῆ καὶ ἄλλους εἰς τὴν χριστιανικὴν πίστιν· ὁ πατήρ του ὁμῶς, ἅμα μαθὼν τοῦτο, τὸν περιώρισεν εἰς φυλακὴν, καὶ καθ' ἐκάστην τὸν προέτρεπε νὰ παραιτηθῆ ἀπὸ τὸν χριστιανισμόν, ἀλλὰ βλέπων αὐτὸν ἀμετάτρεπτον, συνεννοήθη καὶ τοῦ ἔφερον ἐκ μεγάλης εἰδωλολατρικῆς οἰκογενείας ἐξ Ἀθηνῶν περικαλλῆ, ἐλλόγιμον καὶ πνευματώδη νόμφην, καλουμένην Δαρείαν, ἐλπίζων διὰ ταύτης νὰ μεταπίσῃ τὸν υἱόν του. Ἄλλ' ἐπειδὴ αὕτη ἀντὶ νὰ μεταπίσῃ τὸν Χρῦσανθον κατηγῆθῃ ὑπὸ τούτου εἰς τὴν χριστιανικὴν εὐσέβειαν, ἠναγκάσθη ὁ εἰδωλόλατρός πενθερός της νὰ παραδώτῃ ἀμφοτέρους εἰς τὸν Νοουμεριανόν, ὅστις δέσας αὐτοὺς δι' ἀλύσσεων τοὺς ἔρριψεν εἰς ἀχανῆ βορβορώδη λάκκον, ὅπου καὶ ἀπεπνίγησαν, τὸ 284 ἔτος μ. Χ.

2) ΘΑΛΛΕΛΑΙΟΣ

Οὗτος ἦτο υἱὸς τῆς Ῥωμυλίας καὶ τοῦ Βερουκίου,

ἀρχιερέως τῶν χριστιανῶν, γεννηθεὶς εἰς τὸ Λίβανον τῆς Φοινίκης. Σπουδάσας δὲ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην, ἐξήσκει αὐτὴν δωρεάν, εἰς μὲν τοὺς χριστιανούς πρὸς παρηγορίαν, εἰς δὲ τοὺς εἰδωλολάτρας, ἵνα καταδείξῃ εἰς αὐτοὺς τὴν καλοκάγαθίαν τοῦ χριστιανισμοῦ. Κυνηγηθεὶς ὁμῶς παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, ἐκρύβη εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπου συλληφθεὶς ἐδέχθη ἀγογγύστως τὸν μαρτυρικώτερον θάνατον, τὸ 254 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΚΕ΄. — ΙΛΑΡΙΑΝΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ

Οἱ χριστιανικώτατοι γονεῖς τῆς ἁγίας Κυριακῆς, Δωρόθεος καὶ Εὐσεβία, ἐπ' ἀρκετὰ ἔτη ἐθρήνου διὰ τὴν ἀτεκνίαν των, καὶ καθ' ἑκάστην παρεκάλουν τὸν Θεὸν νὰ τοὺς χάρισῃ τέκνον, ὑποσχόμενοι νὰ ἀφιερῶσιν αὐτὸ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ. Ἀποκτήσαντες δὲ κόρην ἐφάνησαν συνεπεῖς εἰς τὴν ὑπόσχεσίν των καὶ ἀφιέρωσαν αὐτὴν εἰς τὸν Κύριον, ὀνομάσαντές τιν καὶ Κυριακὴν ὅτε δὲ αὕτη ἐγένετο ἑτῶν δεκαεξί, ἤρχισε διὰ τοῦ θεωρωτίστου πνεύματός της καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς γλώσσης της τὸν ἐπιτυχέστερον κατὰ τῶν εἰδώλων πόλεμον, μεταπίσασα ἀπίερους ἐθνικοὺς νὰ δεχθῶσι τὸν χριστιανισμόν. Ταῦτα δὲ βλέπων ὁ εἰδωλολάτρης Διοκλητιανός, καὶ συλλαβὼν αὐτὴν τοσοῦτω τὴν ἐμκατίγασε μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, ὥστε πάντες οἱ περιεστῶτες, ἂν καὶ ἐχθροὶ τῆς ἁγίας καθ' ὃ ἐθνικοὶ, ἰκέτευον ὁμῶς τὸν τύραννον ὑπὲρ αὐτῆς, ἥτις μειδιῶσα ἀρελῶς τῷ ἔλεγε· «Μὴ κοπιᾷζης εἰς μάτην· δὲν νικῶνται οἱ πιστεύοντες τὸν ἀληθινὸν Θεόν.» Ἀποκαμῶν δὲ ὁ τύραννος χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ κλονίσῃ τὴν εἰς Χρι-

στον πίστιν τῆς ἀγίας, ἔστειλεν αὐτὴν εἰς τὸν Καίσαρα Μαξιμιανόν, εὐρισκόμενον τότε εἰς Νικομήδειαν· ἀλλὰ καὶ οὗτος, ἀφοῦ εἰς μάτην ματεχειρίσθη ἄπειρα μαρτύρια κατὰ τῆς ἀγίας, ὠδήγησεν ἔπειτα αὐτὴν εἰς τὸ θυσιαστήριον τῶν εἰδώλων καὶ διὰ βασιλικῶν ὑποσχέσεων τὴν παρεκίνηει νὰ θυσιάσῃ εἰς τοὺς θεοὺς του. Ἄλλ' εἰς ἀπάντησιν ἡ ἀγία προσευχηθεῖσα ἔκραξε· «Θαυματούργησον, ἑσταυρωμένε νομφίει!», καὶ σὺν τῇ κραυγῇ, στήλη ἀστραπῆς πεσοῦσα ἐντὸς τοῦ ναοῦ τῶν εἰδώλων, κατεσύντριψε τὰ ἐκεῖ ἀγάλματα· Ἐκπληκτος εἰς τοῦτο μείνας ὁ ἄπιστος Καίσαρ, καὶ λίαν ὀργισθεὶς ἀπέστειλε τὴν ἀγίαν εἰς τὸν ὠμόν ἄρχοντα τῆς Βιθυνίας Ἰλαριανόν, ὅστις ἔκαυχᾶτο διὰ τὰ κατὰ τῶν χριστιανῶν ἄθλά του. Ἀλλὰ καὶ οὗτος ἔλεσεν ἔταπεινώθη παρὰ τῆς ἀγίας· διότι, ὅτε ἔφερον αὐτὴν εἰς ἐπίτηδες ἀνασθεῖσαν πυρὰν διὰ νὰ τὴν καύσῃ ζωντανήν, αἴφνης, ἐνῶ ἦτο ὠραιοτάτη θερινὴ ἡμέρα καὶ ὁ οὐρανὸς ἀνέφελος, διὰ τῆς προσευχῆς τῆς, πεσοῦσα βραχδαιοτάτη βροχὴ ἔσβυσε τὴν πυρὰν. Πάραυτα τότε ὁ Ἰλαριανὸς ἔξασθεὶς ὑπ' ὀργῆς καὶ γνωρίζων τὰ προγενέστερα τῆς Θαυματούργου, διέταξε καὶ τὴν ἔσπερον ἔξω τῆς πόλεως διὰ νὰ τὴν ἀποκεφαλίσωσιν· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ καθ' ἣν ὥραν οἱ δῆμιοι ἠτοιμάσθησαν νὰ ἐκτελέσωσι τὴν διαταγὴν τοῦ τυράννου, ἔμεινον ἐκθαμβοί, εὐρόντες τὴν ἀγίαν κοιμωμένην τὸν αἰῶνιον τῶν μακάρων ὕπνον μὲ ἑσταυρωμένας τὰς χεῖρας καὶ μειδιῶσαν τὸ μειδίημα τῶν Χερουβίμ. Ἦκμασε δὲ ἡ πολύτιμος αὕτη ἀγία τὸ 282 ἔτος μ.Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΚΣΤ. — ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΣ

4) ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Ὁ δῆμιος οὗτος τοῦ χριστιανισμοῦ, λαβὼν μετὰ

τοῦ σκήπτρου τὴν μάχαιραν καὶ τὸν βρόγχον, κατέστησε διὰ τινὰ καιρὸν προβληματικὴν τὴν τύχην τοῦ χριστιανισμοῦ, ὑπὸ τὸν ὁποῖον συντριβείς ἐπὶ τέλους ἔκαμε τὴν νόφηλιον νὰ μὴ ἀμφιβάλλῃ πλέον ὅτι ὁ χριστιανισμὸς εἶναι ὁ παρὰ τοῦ δημιουργοῦ τοῦ παντός συντεταγμένος κώδικς, μὲ τὸν ὁποῖον ἀργὰ ἢ ταχέως ὅλ' κυβερνηθῆ ἀπὸ περάτων μέχρι περάτων ἡ οἰκουμένη ἅπασα. Τοιαύτη δὲ καὶ τοσαύτη ἦτο ἡ θηριωδία, ἡ ἀπανθρωπία, ἡ ὀμότης καὶ τυραννία τοῦ ἐστεμμένου τούτου σατανᾶ, ὥστε ἀδυνατοῦντες νὰ ἀναφέρωμεν λεπτομερῶς ὅσα κακὰ ἐπροξένησεν εἰς τοὺς χριστιανούς· λέγομεν μόνον ὅτι πᾶσα στιγμή τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἀνηλλάσσετο μὲ αἷμα ἀνθρώπινον, ἡ διάνοιά του ἦτο φόβος, πᾶσα σκέψις του ἦτο σφαγὴ καὶ εἰς πᾶν αὐτοῦ βλέμμα ἔπιπτε χριστιανικὴ κεφαλή· ἀπέναντι αὐτοῦ πάντες οἱ χριστιανομάχοι προκατόχοί του ἦσαν ἄγγελοι, παραβαλόμενοι μὲ τὸν διάβολον τοῦτον· 107 χριστιανούς ἐπνίξε μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας, καὶ ἐπέκεινα τῶν 200 παρθένων, γερόντων καὶ παιδίων ἐθανάτωσε βασανίζων αὐτοὺς μόνος του, καὶ ὅμως οὐδὲ ἓνα τούτων ἤθνηθη νὰ δελεασθῇ, οὐδὲ ψυχὴν μίαν κατώρθωσε νὰ στοχατολογήσῃ εἰς τοὺς θεοὺς του.

Μεταξὺ δὲ τῶν ἀπείρων σφαγίων τοῦ ἀθηράγου τούτου θηριώδους ἀντιχρίστου διεκρίθησαν διὰ τὴν κοινωνικὴν των θέσιν καὶ διὰ τὸ εἶδος τοῦ μαρτυρίου των οἱ ἑξῆς· Φώτιος, Καλλίστρατος μετὰ 49 μεγαθύμων ὁπαδῶν του, Ηρόδος, Τάραχος, Ἀνδρόνικος, Ζηνοβίος μετὰ τῆς ἀπαραμίλλου ἀδελφῆς αὐτοῦ Ζηνοβίας, Γουρίας καὶ Σαρμωνᾶς, Βαρλαάμ, Κικιλία, Βαλκεριανὸς καὶ Τιθούρτιος, Θεόπομπος καὶ Θεωνᾶς, Εὐτρόπιος, Κλεόνικος καὶ Βασιλίσκος. Οἱ ἐπίσκοποι Χερσῶνος, Εὐφραῖμ, Βασιλεὺς, Εὐγένιος, Κασσιανὸς, Αἰ-

θέριος, Ἀγαθόδωρος καὶ Ἐλπίδιος, Σαβίννος, Μώκιος, Δαβρώνιος, Εὐπλος, Προκόπιος καὶ Νεόφυτος, καὶ πάντες σχεδὸν οἱ ἅγιοι μοναχοὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ καὶ τῆς μονῆς Ῥαιθῶ, οἵτινες, καιόμενοι, ἀνασκολοπιζόμενοι, κρεουργούμενοι ἢ ἐκ βράχων κρημιζόμενοι, ἥρωϊκῶς ἀντεῖχον καὶ ἀγγελικῶς προσήχοντο. Ὁ ἀπαράμιλλος δὲ ἥρωϊσμός τῶν ὑπὸ τοῦ τυράννου τούτου μαρτυρησάντων χριστιανῶν προσεῖλκυσε εἰς Χριστὸν μυριάδας ἀλλοθρήσκων καὶ ἰδίως ἀπὸ τοῦ ἔτους 280—296, τὸ ὁποῖον ἔκαμε τὸν Διοκλητιανὸν νὰ φρενητιάσῃ.

2) ΟΡΕΣΤΗΣ

Τὴν ἀρετὴν τοῦ ἐκ Τυάμων τῆς Καππαδοκίης τούτου μάρτυρος μισήσας ὁ τύραννος, ἐνέπηξεν εἰς τοὺς ἀστραγάλους αὐτοῦ καρφία· δέσας δὲ αὐτὸν ἔπειτα εἰς τὴν οὐρὰν ἀγρίου ἵππου, ἐκάγχαζε νὰ τὸν βλέπῃ βιαιῶς φερόμενον· καὶ ὅτε ὁ μάρτυς ἐξέπνευσε οὕτω συρόμενος τὸ 289 ἔτος, ὁ τύραννος ἐφώνησεν· «Ἐπικατάρατος! ἔπαυσε τὸ θέαμά μου.»

3) ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

Ἡ ὡραία, πλουσία καὶ ἐνάρετος αὕτη κόρη τῶν Ῥωμαίων Πρεπεξάστου καὶ Φαύστης, διδαχθεῖσα παρ' αὐτῶν τὴν χριστιανικὴν πίστιν, μετέδωκεν αὐτὴν ἐπιτυχῶς εἰς πολλοὺς ἀπίστους. Ἐλθοῦσα δὲ εἰς γάμον μετὰ τινος μεγιστάνου, Πουπολίου καλουμένου, ἀσώτου καὶ ἀσεβοῦς, ταχέως ἔμεινε γήρα. Ἐκτοτε δὲ τὸ μόνον αὐτῆς ἔργον ἦτο, περιερχομένη κρυφίως τὰς οἰκίας τῶν πτωχῶν, νὰ βοηθῇ αὐτοὺς, καὶ ἐπισκεπτομένη τὰς φυλακὰς τῶν μαρτύρων, νὰ λύῃ τὰ δεσμὰ αὐτῶν· νὰ ἀλλάξῃ τὰς πληγὰς των, νὰ ἀνακουφίξῃ τοὺς πόνοους των καὶ νὰ ἐφοδιάξῃ αὐτοὺς μὲ ἄρτον, οἶνον καὶ

έλαιον, εἰς καὶ ὠνομάσθη «Φαρμακολύτρια». Ταῦτα ὅμως πληροφορηθεῖς ὁ Διοκλητιανὸς τὴν ἔκαυσε ζῶσαν, τὸ 290 ἔτος μ. Χ.

4) ΑΘΗΝΑΓΕΝΗΣ

Οὗτος ἦτο ἐπίσκοπος Πίδας καὶ Χλόης, ὑποτελῶν πόλεων εἰς τὸν μητροπολίτην τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ Σεβαστείας πατρίδος του. Τοῦτον, φημιζόμενον διὰ τὴν ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ κατὰ τυράννων ῥητορείαν του, ἐθανάτωσε διὰ τοῦ πυρὸς ὁ Διοκλητιανὸς τὸ ἔτος 290. Ἐμμανῆς δὲ ἐγένετο ὁ τύραννος ἀκούσας τὸν μάρτυρα, ὅτε οὗτος ἐπορεύετο εἰς τὸ πῦρ, νὰ ψάλλῃ χαρμωδῶς τὸ «Φῶς ἰλαρόν κτλ.»

5) ΒΟΝΗΦΑΤΙΟΣ

Περὶ τὸ ἔτος 290 Ῥωμαῖα τις συγκλητικὴ, Ἀγλαΐα καλουμένη, ἀπέστειλε τὸν ὑπρέτην αὐτῆς Βονηφάτιον εἰς τὴν Ἀνατολήν, ὅπως τῆς προμηθεύσῃ ἅγιά τινα λείψανα· ἀναχωρῶν δὲ οὗτος εἶπεν εἰς αὐτήν· «Θὰ σοῦ στείλω ὅ,τι μᾶλλον ἐπιθυμεῖς». Μεταβάς δὲ εἰς Κιλικίαν, τὴν ἐστὶν τότε τοῦ μαρτυρίου, ὠμολόγησε ὃν Χριστὸν ἐνώπιον λαοῦ καὶ τυράννου, καὶ δι' ἀμιμήτου παρρησίας καὶ τόλμης περιφρονήσας καὶ Διοκλητιανὸν καὶ μαρτύρια καὶ θάνατον, ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς. Κατ' ἀπαίτησίν του δὲ τελευταίαν, τὸ λείψανόν του μετέφερον εἰς τὴν δέσποιάν του Ἀγλαΐαν οἱ λοιποὶ σύνδουλοί του, ἀντὶ παντός ἄλλου λειψάνου.

6) ΙΟΥΛΙΤΗ ΚΑΙ ΚΥΡΙΚΟΣ

Παραλαβοῦσα τὸν τριετῆ υἱὸν τῆς Κύρικον ἡ Ἰου-

λίτη και ἐγκαταλείψασα τὴν πατρίδα τῆς Ἰκόνιον, ἕνεκα τοῦ ἐπικρατοῦντος τότε Διοκλητιναίου τρόμου, μετέβη εἰς Σελεύκειαν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ τὰ αὐτὰ εὐροῦσα ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, ὅπου συλληφθεῖσα παρὰ τοῦ Διοκλητιανοῦ διετάχθη νὰ παραδώσῃ τὸ τέκνον τῆς εἰς αὐτὸν, ὅπως τὸ ἀναθρέψῃ οὗτος εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν· καὶ ἐπειδὴ ἡ Ἰουλίτη τοῦ τὸ ἠρνήθη, οὗτος ἀρπάσας τὸ παιδίον βιαίως εἶπεν εἰς τὴν μητέρα· «Ἡ θύεις εἰς τοὺς θεοὺς μου ἢ θυσιάζω τὸ τέκνον σου.» Εἰς ταῦτα δὲ ἐκ ἰνῆ ἀπήντησε· «Θυσιάσέ το εἰς τὴν γῆν καὶ ἐγὼ τὸ εὐρίσκω εἰς τοὺς οὐρανοὺς.» Ἐπειδὴ δὲ συγχρόνως μὲ τὴν ἀπάντησιν τῆς μητρὸς ἐλάκτισε καὶ τὸ παιδίον τὸν τύραννον εἰς τὴν κοιλίαν, θυμωθεὶς οὗτος, τὸ μὲν παιδίον κρατήσας ἐκ τῶν ποδῶν καὶ συντρίψας τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ κοιτηρίου τὸ ἐθανάτωσε, τὴν δὲ μητέρα παρέδωκεν εἰς τὰ βασανιστήρια, ὅπου ἐνῶ παρέδιδε τὸ πνεῦμα αὐτῆς ἀπεκεφαλίσθη κατὰ τὸ ἔτος 296 μ. Χ.

7) ΕΙΡΗΝΟΜΑΧΟΣ

Οὗτος, καταγόμενος ἐκ τῆς Σεβαστείας, ὑπῆρξε κατὰ τὴν νεότητά του εἰς τῶν ἀποκλειστικῶν καὶ ἰκανωτέρων τοῦ τυράννου ὑπηρετῶν, οἵτινες ἐνήργουν τὰ κατὰ τῶν χριστιανῶν μαρτύρια. Εἰς τινὰ ὁμως ἐκτέλεσιν μαρτυρίου, τὴν ὁποίαν ἐνήργει κατὰ ἐπτὰ γυναικῶν, αἵτινες ἀνδρικότατα περιεφρόνουν καὶ τοὺς τυράννους τῶν καὶ τὰ βασανιστήριά τῶν, ἐξεπλάγη καὶ τοσοῦτον συνεκινήθη, ὥστε ἐγκαταλιπὼν αἴρνης τὸ ἔργον του, ἤκούσθη φωνάζων πρὸς τὸν κύριόν του· «Ἐλθέ, τύραννε, νὰ γίνῃς σὺ δῆμιος, ἐγὼ ἀπὸ σήμε-

ρον πιστεύω εἰς τὸν Χριστόν.» Ἄλλ' ἅμα ἐξέφερε τοὺς λόγους τούτους, τοὺς θορυβήσαντας τὰ πλήθη, τὸν συν-έλαβον κατὰ διαταγὴν τοῦ τυράννου, καὶ ἀφοῦ πρῶτον παντοιοτρόπως τὸν ἐβασάνισαν καὶ γυμνὸν τὸν ἐδύθισαν εἰς ζέον ὕδωρ, τοῦ ἀπέκοψαν ἔπειτα τὴν κεφαλήν μετὰ τῶν ἑπτὰ γυναικῶν, τὸ 298 μ. Χ.

8) ΜΕΘΟΔΙΟΣ

Παραδειγματικὸς διὰ τὴν σοφίαν καὶ τὴν ἀρετὴν του γενόμενος ὁ μάρτυς οὗτος, μετωνομάσθη Εὐβουλος. Ἐκ τοῦ ἐπισκοπικοῦ δὲ θρόνου τῶν Πατάρων τῆς Λυκίας προβιβάσθεις εἰς τὸν τῆς Τύρου διέσωσε τὴν ἐκεῖ κινδυνεύουσαν Ἐκκλησίαν καὶ ἀπείρους κατηγήσας ἐβάπτισε. Τοιαῦτα ὅμως πράττων συνελήφθη, καὶ ἄπειρα μαρτύρια ὑποστὰς ἐν Χαλκίδι τῆς Κοιλοσυρίας τὸ 311 ἔτος μ. Χ. ἐρρίφθη ἔπειτα κρεουργούμενος εἰς λυσαῶντας κῆνας. Μετὰ τῶν λοιπῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ σῶζεται καὶ τὸ ἐπιγραφόμενον, «Συμπόσιον Παρθένων.»

9) ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΣΤΙΝΗ

Ἐνθερμος λάτρης τῶν δαιμόνων ὑπάρχων καὶ περιδόητος μάγος τῶν μεθοριῶν τῆς Ἀραβοσυρίας ὁ Κυπριανός, μετεβλήθη εἰς κάλλιστον χριστιανὸν τῆς ἐποχῆς του ὡς ἐκ τῆς ἀκολούθου αἰτίας. Ἀγαπῶν τὴν ἐκ Δαμασκοῦ ὠραίαν καὶ ἐνάρετον χριστιανὴν Ἰουστίνην καὶ μὴ ἀνταγαπώμενος παρ' αὐτῆς, ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν πάσας τῆς διαβολικῆς μαγείας του διὰ νὰ τὴν μαγεύσῃ ὅπως τὸν ἀγαπήσῃ καὶ ἐκείνη· ἀλλ' ἔπειδὴ ταῦτα πάντα ἀπέβησαν μάταια, ἤρθάνθη τότε ὅτι

τὰ δαιμόνια τῆς λατρείας του οὐδεμίαν δύναμιν εἶχον καὶ ὅτι αἱ μαγεΐαι του ἦσαν πλάνη καὶ ἀπάτη, ἀπα-
τῶσαι καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον. Ὅθεν ἐγκαταλείψας τὰ τε
δαιμόνια καὶ τὰς μαγεΐας του καὶ διδαχθεὶς τὸν χρι-
στιανισμὸν παρὰ τῆς Ἰουστίνης, ἐβαπτίσθη, καὶ τάχι-
στα ἀνῆλθεν εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν Ὀρόνον τῆς πατρί-
δος του, χριστιανισθείσης ὅλης σχεδὸν παρ' αὐτοῦ.
Ταῦτα μαθὼν μετ' ἐκπλήξεώς του ὁ κόμης τῆς Δα-
μασκῦ, ἀφοῦ τοὺς συνέλαβε καὶ τοὺς ἐβασάνισε, τοὺς
ἀπέστειλεν ἔπειτα εἰς Νικομήδειαν πρὸς τὸν Διοκλη-
τιανὸν, ὅστις ἀπεκεφάλισεν αὐτοὺς, τὸ 304 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΚΖ'. — ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙ ΜΑΞΙΜΙΑΝΟΣ

1) ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Ἐνώσαντες οἱ τύραννοι Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμι-
ανὸς τὰς δυνάμεις των καὶ τοὺς σκοποὺς των κατὰ
τοῦ ἀσπονδοτέρου ἐχθροῦ των, τοῦ χριστιανισμοῦ, τοῦ
ὁποίου οὗτοι ὑπῆρξαν οἱ ἐπισημότεροι δῆμιοι, ἤρξαντο
τὸ ἀπαίσιον καὶ μισάνθρωπον σχέδιόν των, τὸ 288
— 296 ἔτος, ὅτε ὑπὸ τὰ ἀδελφοθέντα ἕξιν τῆς ἀντι-
χρίστου ταύτης δυάδος ἔπεσαν αἱ ἐνδοξαὶ κεφαλαὶ
τῶν 33 μαρτύρων τῆς Μελιτινῆς, καὶ τῶν Ὀνισιφώ-
ρου καὶ Πορφυρίου, μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ τοῦ Αἰγυπτίου
Μηνᾶ. Ὅστε διὰ τῶν μαρτυρικῶν αἱμάτων ὑπεγρά-
φησαν αἱ συνθήκαι τῶν δύο τούτων τυράννων καὶ διὰ
τοιαύτης νίκης ἐστερεώθη ἡ συμμαχία των ὡς σφρα-
γίδα δὲ τοῦ ἄλλου των ἐπέθηκαν τὴν κεφαλὴν τοῦ
χριστιανοῦ ἱεροκήρυκος Ἀγαθαγγέλου.

2) ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ

Συγκλητικός τὸ ἀξίωμα καὶ πολίτης τῶν Μεδιο-
λάνων ὁ Σεβαστιανὸς ὑπάρχων, πολὺ συνέτρεχε τὴν
χριστιανικὴν του λατρείαν καὶ πολλοὺς εἰλκυσεν εἰς
αὐτήν. Ἀλλὰ συλλαβόντες αὐτὸν οἱ τύραννοι διὰ τὰς
ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ ἐνεργείας του, τὸν παρέδωκαν εἰς
τὰ βασανιστήρια, καὶ ἀφοῦ πρῶτον διὰ πυκνῶν βελῶν
ἐκέντησαν τὸ σῶμά του ὅλον, ἔπειτα διὰ ῥοπάλων
κατεσύντριψαν τὰ σκέλη καὶ τὰς χεῖράς του, καὶ οὕτω,
κοπτομένων τῶν μελῶν του, ἀπέθανε τὸ 288 ἔτος
μ. Χ. Μετ' αὐτοῦ δὲ βασανισθέντες ἐμαρτύρησαν κα
πολλοὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ βαπτισθέντων, μεταξύ τῶν ὁ-
ποίων διακρίνονται οἱ ἀδελφοὶ Μαρκελλῖνος καὶ Μάρ-
κος, Τραρχλῖνος καὶ Μαρκία, οἱ γονεῖς αὐτῶν, Νικό-
στρατος καὶ Ζωή, ἡ σύζυγός του, καὶ οἱ Τιβούρτιος,
Κλαύδιος, Καστουλος καὶ Κάστωρ.

3) ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Τοῦ Διοκλητιανοῦ ἡ αἵματηρὰ δόξα ἔλαβεν ὡς σφρα-
γίδα τῆς τὸν μαρτυρικώτατον καὶ ἔνδοξον θάνατον
τοῦ τροπαιοῦχοι χιλιάρχου ἀγίου Γεωργίου, υἱοῦ Πα-
λαιστηνίας μητρός καὶ Καππαδοκέως πατρός. Ἡ ἀν-
δρεία καὶ τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ κατορθώματα τὸν ἔκα-
μον γνωστὸν εἰς ὅλην τὴν Ἀνατολήν, ἥτις τὸν ὠνό-
μασε Τροπαιοφόρον. Ἄν καὶ πολυθεϊστὴν βασιλέα
ὑπηρετεῖ, πρὸ πολλῶν ὅμως χρόνων ἐλάτρευε τὸν Χρι-
στὸν μυστικῶς. Ὄθεν ἐρωτηθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως
του, ὅστις εἶχε πληροφορηθῆ τοῦτο, ἀπήντησεν ὅτι
παιδιόθεν ἦτο χριστιανὸς καὶ ὅτι θὰ ἀποθάνῃ τοιοῦ-
τος. Ἐξω φρενῶν γενόμενος ὁ τύραννος διὰ τὴν ἀ-

πάντησιν ταύτην, τὸν παρέδωκεν εἰς τριάκοντα εἰδῶν
φοβερὰ μαρτύρια καὶ τέλος τοῦ ἀπέκοψε τὴν ἀληθῶς
τροπαιοφόρον εἰς τοὺς πολέμους, τοὺς κινδύνους καὶ
τὰ βασανιστήρια κεφαλὴν του, τὸ 296 ἔτος μ. Χ. Τὸ
δὲ ἅγιον λείψανόν του μετακομισθὲν ὑπὸ τοῦ πιστοῦ
του δούλου εἰς Λύδαν, πατρίδα τῆς μητρὸς του, σώ-
ζεται ἀκόμη θαυματουργὸν καὶ ἀνέπαρον εἰς τὸν ἔκ-
τοτε ἐπ' ὀνόματί του ἀνδραγερθέντα ἱερὸν ναόν.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΚΗ' — ΧΟΣΡΟΑΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Ὁ πέρσης Μαγουδάξ βλέπων τὸν βασιλέα τῶν
περσῶν Χοσρόαν Β' μετὰ μανίας ἐργαζόμενον κατὰ
τῶν χριστιανῶν, ἠθέλησε νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν τούτου.
Ἄφου δὲ ἐπληροφόρηθῃ ὅτι διὰ τὴν νέαν τοῦ Χριστοῦ
θρησκείαν ἐγίνετο ὁ μανιώδης ἐκαῖνος διωγμὸς, ἔλα-
βε τὴν περιέργειαν νὰ δι' αἰχθῆ αὐτὸν καὶ βαπτισθεὶς,
μετωνομάσθη Ἀναστάσιος, καὶ ἐδόθη εἰς τὸν μοναχι-
κὸν βίον εἰς τινα μονήν. Ὅτε ὅμως ὁ Χοσρόας ἐκ-
στρατεύσας κατὰ τῆς Παλαιστίνης ἐξηνθραπόδισεν
αὐτήν, κατασκάψας τὴν Ἱερουσαλήμ, κατασφάξας
καὶ πωλήσας ἑκατὸν χιλιάδας χριστιανούς, ὁ μονα-
χὸς Ἀναστάσιος ἐξῆλθεν ἀνδρίζων τὰ πλήθη δι' ὃ
συλληφθεὶς καὶ εἰς τὸν τύραννον φερωθεὶς, ὡμολόγησε
παρρησίᾳ τὴν εἰς Χριστὸν ἀφοσίωσίν του. Ὁ δὲ τύ-
ραννος, ἄφου πολυειδῶς τὸν ἐδασάνισε, τὸν ἐθανάτω-
σε μόνος του, τὸ 296 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΚΘ' — ΛΥΣΙΑΞ ΚΑΙ ΑΓΡΙΚΟΛΑΣ

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝ ΑΥΤῷ

Ὁ Εὐστράτιος ἦτο πρῶτος χαρτοφύλαξ τῆς ἐπαρ-

χίας καὶ ἐκ τῶν ἀπορρήτων τοῦ ἡγεμόνος Λυσίου. Ὑπῆρξε δὲ ὁ πρῶτος τῶν ῥητόρων καὶ τῶν πεπαιδευμένων τῆς ἐποχῆς του. Ἐπειδὴ ὅμως οὗτος, ὁ Ὁρέστης καὶ τρεῖς ἄλλοι, μυστικοὶ χριστιανοὶ ὄντες, σπουδαίως ὑπηρετοῦν τὸν χριστιανισμόν, συλληφθέντες οἱ μὲν τρεῖς, Αὐξέντιος, Μαρδάρως καὶ Εὐγένιος ἐθανατώθησαν παρὰ τοῦ Λυσίου, οἱ δὲ Εὐστράτιος καὶ Ὁρέστης σταλέντες ἐφρονεύθησαν εἰς Σεβαστείαν παρὰ τοῦ Ἀγρικόλα, γενικοῦ διοικητοῦ τῆς Ἀνατολῆς. Μετὰ βεβαιότητος δὲ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ δύο ἡμέρας ἐκαίοντο οἱ μάρτυρες ἄνευ ἀποτελέσματος, μέχρις οὗ ἐπικαλεσθέντες τὴν θεῖαν χάριν ἐξέπνευσαν. Πολλὰ συγγράμματα τοῦ Εὐστρατίου διασώθησαν.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ Λ'. — ΠΑΣΧΑΣΙΟΣ

ΛΟΥΚΙΑ

Τὸ ὄνομα τοῦτο μεθερμηνεύεται ἑλληνιστὶ Φωτεινή. Ἦτο δὲ αὕτη γέννημα καὶ θρέμμα τῶν Συρακουσῶν τῆς Σικελίας. Ἀρρεβωνισθεῖσα ὅμως παρὰ τῶν ἀσεβῶν γονέων τῆς μετὰ τινος ἀσεβοῦς, ἀπέκρουσε θορακλέως τὴν τέλεσιν τῶν γάμων. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐτελέσθησαν κατ' ἐπίμονον αἴτησιν τοῦ πατρὸς τῆς, ἡ Λουκία ἐγκατέλειψε τὸν σύζυγόν τῆς, μὴ συγκατατιθέμενον νὰ πιστεύσῃ εἰς τὸν Χριστὸν, διὰ τὸ ὅποιον ὀργισθεὶς ὁ σύζυγος κατήγγειλεν αὐτὴν εἰς τὸν θηριώδη τοπάρχην, ὅστις, ἀφοῦ σκληρῶς τὴν ἐδασάνισεν, ἐπὶ τέλους τὴν ἐθανάτωσεν, ἀποκόψας διὰ τραχέως ὀργάνου τὴν κεφαλὴν τῆς, τὸ 304 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΛΑ'. — ΜΑΞΙΜΙΑΝΟΣ

1) ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Ἐπειδὴ πᾶς ἄνθρωπος, ὢν ἐγνωστῆς, θέλει νὰ ἐπι-

δεικνύηται καὶ νὰ πρωτεύῃ τῶν λοιπῶν εἰς τὸ εἶδος καὶ τὸ ἐπιτήδευμά του, κατὰ συνέπειαν καὶ ὁ τοῦ κακοῦ καὶ ἀπανθρώπου ἐπαγγέλματος ἀνὴρ, δηλαδή δήμειος ἢ τύραννος, θέλει καὶ οὗτος νὰ ἐξέχη κατὰ τὴν αἱματοχυσίαν καὶ τὴν σκληρότητα χωρὶς νὰ ἐννοῇ ὅτι βλάπτει καὶ ἑαυτὸν καὶ τὴν ἀνθρωπότητα· διὰ τοῦτο καὶ ὁ τύραννος Μαξιμιανὸς, ἵνα μὴ ἐπισκιασθῇ ἢ ἀπαισιᾶ δόξῃ τῆς ἀνθρωποκτονίας του ἀπὸ τὴν φήμην τοῦ Διοκλητιανοῦ, ὕψωσεν ἐδικὴν του σημαίαν καὶ σφίγγας τὴν μάχαιραν τοῦ φόνου κατεσπάραξεν ἐπέκεινα τῶν 200 μαρτύρων, μεταξύ τῶν ὁποίων δι' ἀνηκούστων μαρτυρίων καὶ ὠμοτήτων ἔλαβον σκληρότατον θάνατον οἱ μάρτυρες Σώζων, Βάση μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς Θεόγνου, Ἀγαπίου καὶ Πιστοῦ, οἱ Εὐλάμπιος καὶ Ἐρμοκράτης, Ὁδάρης, Μητροδώρα καὶ Μηνοδώρα, ὁ Σέργιος καὶ Βάχχος, καὶ ὁ Πάμφιλος μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀκολούθων του, Οὐάλεντος, Παύλου, Σελεύκου, Πορφυρίου, Ἰουλιανοῦ, Θεοδούλου καὶ τῶν ἐξ Αἰγύπτου Ἡλιοῦ, Ἰερεμίου, Ἡσαίου, Σαμουὴλ καὶ Δανιήλ.

2) ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙ ΝΕΣΤΩΡ

Ὁ ἐν Θεσσαλονίκη ὑπὸ εὐσεβῶν γονέων γεννηθεὶς καὶ εἰς τὴν φιλολογίαν καὶ τὴν θεολογίαν ἐκπαιδευθεὶς μεγάλθυμος Ἕλλην Δημήτριος, καὶ διδάσκαλος τοῦ χριστιανισμοῦ γενόμενος, εὐηργέτησε σπουδαίως αὐτόν. Ἐλθόντος δὲ εἰς Θεσσαλονικὴν τοῦ Μαξιμιανοῦ τὸ 290 ἔτος μ. Χ. συνεληφθῆ ὁ Δημήτριος καὶ δέσμιος ἐφυλακίσθη, μὴ συγκαταταθεὶς νὰ παύσῃ τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ τόπος ἐτέλεσεν ἀγῶνας εἰς ὑποδοχὴν τοῦ βασιλέως, τιμηθέντας διὰ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, καὶ ἐπειδὴ εἰς αὐτοὺς φοβερός

παλαιστής ἀνεδείχθη Λυαῖός τις τὸ ὄνομα. καὶ ἐπειδὴ πάντες ἀπέφευγον τὴν τόλμην καὶ δύναμιν αὐτοῦ, φωνάζοντος· «οὐδεὶς λοιπὸν τολμᾷ νὰ μετρηθῇ μαζί μου;» — «Εἰς χριστιανὸς ἔρχεται νὰ ταπεινώσῃ τὴν ὀφρῦν σου ἀσεβῆ», ἠκούσθη ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους φωνάζων ὁ φίλος τοῦ ἁγίου Δημητρίου Νέστωρ. Καὶ μετὰ τὰς λέξεις ταύτας ἦλθον εἰς χεῖρας· ἀποτελεσματὸν δὲ τούτου ὑπῆρξεν ὁ θάνατος τοῦ Λυαίου καὶ ὁ θρίαμβος τοῦ χριστιανοῦ. Τούτων αὐτόπτης ὑπάρχων ὁ ἀσεβὴς τύραννος, καὶ θεωρήσας ἐκ τούτου τοὺς θεοὺς του προσδληθέντας, διέταξε καὶ ἐθανάτωσαν τὸν ἅγιον Δημήτριον κατατροπούμενον διὰ λογγῶν, τὸν δὲ Νέστωρα διπέρασε διὰ τοῦ ξίφους του ὁ ἴδιος τυραννος, τὸ 290 ἔτος μ. Χ.

3) ΡΩΜΑΝΟΣ

Ὁ μάρτυς οὗτος ἦτο Ἀντιοχεὺς, διακρινόμενος μετὰ τῶν λοιπῶν διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὑπερβάλλουσαν ἀφοσίωσίν του, δι' ἣν συλληθεὶς παρὰ τοῦ Ἐπαρχοῦ καὶ παρακινούμενος νὰ θύσῃ εἰς τὰ εἰδῶλα, εἶπε νὰ ἐρωτηθῇ ἐν μέσῳ τῆς ἀγορᾶς νήπιον ἄθῶον, καὶ ὅτι ἂν εἶπῃ ἐκεῖνο νὰ παραδεχθῶν καὶ οἱ δύο. Ἐρωτηθέντος λοιπὸν ἐνὸς νηπίου, «Ποῖον Θεὸν πρέπει νὰ προσκυνῶν», ἀπεκρίθη· «Τὸν Θεὸν τῶν χριστιανῶν», Ἄλλ' ὁ τύραννος ἀντὶ νὰ ὑποκύψῃ, κατὰ τὴν συμφωνίαν, ἀπεκεφάλισε τὸ νήπιον, ἀφοῦ προηγουμένως τὸ ἔδειρεν ἀνηλεῶς· ἀποκόψας δὲ καὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ μάρτυρος, τὸν ἔρριψεν εἰς τὴν φυλακὴν, ὅπου καὶ ἐπνίγη ἀπανθρώπως, τὸ 306 ἔτος μ. Χ. Εἰς τιμὴν τούτου ἐπωνομάσθη ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πύλη τοῦ Ῥωμανοῦ, κατὰ διαταγὴν τῆς ἁγίας Ἐλένης, ἥτις καὶ περικαλῆσθαι νὰν εἰς τὸ ὄνομά του ἔκτισεν.

4) ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

Ὁ Μαξιμιανὸς δὲν ὑπῆρξε περίφημος τύραννος μόνον διὰ τὴν πληθὺν τῶν παρ' αὐτοῦ πεσόντων μαρτύρων καὶ τὸ εἶδος τῶν μαρτυρίων, ἀλλ' ἰδίως διὰ τὴν κοινωνικὴν τάξιν καὶ τὴν μαρτυρικὴν ἐπισημότητα τῶν θυμάτων του.

Ἡ ἁγία Αἰκατερίνη ἦτο γέννημα καὶ θρέμμα τῆς Ἀλεξανδρείας, θυγάτηρ τοῦ πλουσίου ἀρχόντος Κωνσταντοῦ ἢ Κώστου· ἐκπαιδευθεῖσα δὲ ὡς οὐδεμία ἄλλη σύγχρονός της παρθένος, ἀπεστόμωσε πάντας τοὺς ἐθνικοὺς ῥήτορας καὶ σοφοὺς τῆς ἐποχῆς της, καὶ κατέθελε πάντας τοὺς εὐγενεῖς καὶ ἰσχυροὺς τῆς Αἰγύπτου διὰ τῆς σπανίας καλλονῆς της. Μεταξὺ δὲ τῶν ἐκ τῆς ὠραιότητός της θελχθέντων ἦτο καὶ ὁ ἀνήθικος τύραννος, ὅστις περιφρονηθεὶς παρ' αὐτῆς, διέταξε καὶ τὴν ἐτυράνησαν διὰ ζέοντος ἑλαίου, διὰ καλῶν, ξηραφίων καὶ λίθων, καὶ τέλος ἀπέκοψαν τὴν κεφαλὴν της, τὸ 305 ἔτος μ. Χ.

5) ΒΑΡΒΑΡΑ

Αὕτη ἐγενήθη εἰς Νικομήθειαν παρὰ γονέων ἀσεβῶν καὶ φανατικῶν εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν· μυστικῶς δὲ τὸν Χριστὸν λατρεύουσα, καὶ παρὰ τοῦ πατρὸς της φανερωθεῖσα, παρεδόθη παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν τύραννον πρὸς βασανισμόν· ἀλλὰ μὴ μεταπειθεῖσα διὰ τῶν ἀνηλεῶν μαρτυρίων τοῦ τυράννου, ἐφρονεύθη παρὰ τοῦ ἰδίου πατρὸς της, ὀνομαζομένου Διοσκούρου, ὅτε καὶ ἤκουσεν αὐτὴν λέγουσαν· «Πλειότερον θὰ μ' ἀγάπησῃ ὁ οὐράνιος μου Πατὴρ μαρτυρήσασαν, παρὰ ὁ γῆνός μου, ὁ ἀγαπῶν μᾶλλον τῶν σπλάγγων του τὸν διάβολον. Ἡ πρωτότυπος αὕτη θυγατροκτονία ἐξετε-

λέσθη τὸ 290 ἔτος μ. Χ. ὥστε καὶ τότε δι' ἐγκλημάτων ἠγοράζετο ἡ εὐνοια τῶν ἰσχυρῶν.

6) ΙΟΥΛΙΑΝΗ

Κόρη πλουσίων γονέων ἐκ Νικομηδείας ἡ Ἰουλιανὴ ἠρραβωνίσθη τὸν συγκλητικόν, καὶ ἔπαρχον γενόμενον ἔπειτα, εἰδωλολάτρην Ἐλεούσιον, τὸν ὁποῖον ὁμῶς δὲν ἠθέλητε νὰ δεχθῆ εἰς γάμον, διότι δὲν κατεπαίσθη οὗτος νὰ γείνη χριστιανός. Ὅθεν παροργισθεὶς διὰ τοῦτο ὁ μνηστήρ μετεβλήθη εἰς δῆμιον καὶ μόνος του καταθασανίσας ἀπεκεφάλισεν αὐτὴν τὸ 299 ἔτος μ. Χ. ἵνα διὰ τῆς ἐκδουλεύσεως ταύτης πρὸς τὸν τύραννον ἐξασφαλίσῃ τὸ νέον του ὑπουργήμα, ἀποκτηθὲν διὰ βρέσεως χριστιανικῶν αἱμάτων.

7) ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Οὗτος ἦτο υἱὸς τοῦ ἐκ Νικομηδείας εἰδωλολάτρου Εὐστοργίου καὶ Εὐβούλης χριστιανῆς, ἣτις παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τὸν Ἐρμόλαον, παρὰ τοῦ ὁποῖου διδάχθεις ὁ Παντελεήμων τὸν χριστιανισμόν ἔλαβε καὶ τὸ ἅγιον βάπτισμα. Σπουδάζας δὲ τὴν ἰατρικὴν καὶ φιλανθρώπως μετερχόμενος αὐτὴν, ταχέως ἀπέκτησε φήμην καλὴν, διότι θεῖα χάριτι, πάντοτε ἐθεράπευε τοὺς ζητοῦντας τὴν συνδρομὴν του ἀσθενεῖς, δι' ὃ καὶ ὠνομάσθη Παντελεήμων, καλούμενος πρότερον Παντολέων.

Ἐπειδὴ δὲ τυφλὸς τις παρ' αὐτοῦ ἰαθεὶς ὠμολόγηε παρησίᾳ ὅτι εἶδε τὸ φῶς τοῦ ἡλίου καὶ τῆς ἀληθείας παρὰ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, δι' ἀπλῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ τυφλοῦ, οὗτος μὲν ἐφονεύθη, ὁ δὲ ἰατρός συλληθηθεὶς ἐβασανίσθη καὶ ἀκολούθως ἀπεκεφαλίσθη τὸ 305 ἔτος μ. Χ.

8) ΑΝΗΣΙΑ

Ἐν τῇ νεαρῇ ἡλικίᾳ της ἡ Ἄνησία μείνασα ὄρα-
νῆ, ἀποθανόντων τῶν πλουσίων καὶ εὐσεβῶν γονέων
της, ἀφιερώθη εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Χριστοῦ, ἐκπλη-
ροῦσα τὰ τοῦ Εὐαγγελίου παραγγέλματα. Ἡμέραν
δέ τινα, ἐνῶ ἐπορεύετο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, συνελή-
φθη παρ' ἐνὸς στρατιώτου, ὅστις κρατῶν αὐτὴν ἐκ τῆς
κόμης τὴν ἔστυρεν εἰς τὸν βωμὸν τῶν εἰδώλων, ὅπως
τὴν βιάσῃ νὰ θύσῃ εἰς αὐτά· ἀλλ' ἡ παρθένος πύσα-
σα τὸν ἄγριον αὐτὸν στρατιώτην εἰς τὸ πρόσωπον, ἐ-
πεκαλέσθη τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Εἰς ταῦτα ὁ στρα-
τιώτης ἀμέσως ἐμπήξας τὴν ῥομφαίαν του εἰς τὴν
πλευρὰν αὐτῆς τὴν ἐθανάτωσε, τὸ 298 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΛΒ'. — ΜΑΞΙΜΙΝΟΣ

1) ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Κατὰ τὰς τρομερὰς ἡμέρας τοῦ ὄμοῦ τούτου τυ-
ράννου ὑπέστη τὸν θάνατον τοῦ μαρτυρίου ὁ ἅγιος Θε-
όδωρος ὁ Τύρων, οὕτω κληθεὶς ὡς ἀνήκειν εἰς τὸ τῶν
Τύρων (νεοσυλέκτων) τάγμα, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἀνδραϊ-
ος καὶ σώφρων ἀνεδείχθη, διότι προσπαθῆσας νὰ κατη-
χῆται εἰς Χριστὸν τοὺς συστρατιώτας του, κατεννοήθη
καὶ συλληρθεὶς ἐθανατώθη καεὶς ζῶν, τὸ 293 ἔτος μ. Χ.

2) ΜΗΝΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝ ΑΥΤῶ

Τοσοῦτον πεπαιδευμένος καὶ εὐγλωττος ἦτο ὁ εὐ-
πατρίδης Ἀθηναῖος Μήνας, ὥστε ὠνομάσθη Καλλι-
κέλαδος· ὁ θεόθεν ἐμπνευσμένος οὗτος χριστιανὸς ἔ-
φερεν εἰς τὸν χριστιανισμὸν καὶ τὸν Ἐπαρχὸν Ἑρμο-
γένην καὶ δι' αὐτοῦ πολλοὺς ἄλλους ἔθνικους, διὰ τὸ

ὁποῖον συλληθρόντες ὅλοι παρὰ τοῦ Μαξιμίνου ἐφρονεύθησαν μαρτυρικῶς· μετ' αὐτῶν δὲ καὶ ὁ γραμματεὺς τοῦ Μηνᾶ Εὐγράφος.

3) ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ

Παρὰ γονέων εὐσεβῶν καταγόμενος ὁ Λουκιανός, καὶ ὢν λίαν πεπαιδευμένος καὶ εὐπόρος, ἤνοιξε σχολεῖον εἰς Ἀντιόχειαν, ὅπου ἐδίδασκε τὰ τῆς χριστιανικῆς πίστεως δόγματα, καὶ ἐπεξήγει τὰς Γραφάς. Ἐφημίσθη δὲ ἔτι περισσότερο μεθερμηνεύσας ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ τὴν παλαιὰν Διαθήκην. Μισθῶν δὲ ὅτι εἰς Νικομήδειαν ἀπειλεῖται ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, διότι ὅλη ἡ μακρία τῶν ἀντιχρίστων τυράννων συνεκεντρώθη ἐκεῖ, ἔσπευσε καὶ αὐτὸς ἐκεῖ πρὸς ὑποστήριξίν της, ὅπου ἀγωνιζόμενος συνελήφθη ὑπὸ τοῦ Μαξιμίνου, ὅστις μὴ δυνηθεὶς νὰ φράξῃ τὰ ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ κηρύττοντα χεῖλη τοῦ θεοκῆρυκος τούτου, τὸν κατεδίκασεν εἰς τὸν διὰ πείνης καὶ δίψης θάνατον, τὸν ὁποῖον ἀγγογύστως ὑπέστη ἐν φυλακαῖς, τὸ 311 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΛΓ' — ΛΥΚΗΝΙΟΣ

4) ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Τὸ θυγατροκτόνον τοῦτο τέρας, ἅμα ἀνηγορεύθη βασιλεὺς, ἐχρίσθη καὶ ἐβαπτίσθη εἰς αἵματα ἁγίων, φρονεύσας διὰ τοῦ μαρτυρίου τοῦς ἁγίους προασπιστάς τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ Ἀβ.θον, Γόρδιον, Ἐρμύλον, Στρατόνικον, Θεόδωρον τὸν Στρατηλάτην καὶ ἐφάμιλλον τοῦ ἐτέρου ἁγίου Θεοδώρου, Βλάσιον, τὸν διδάσκαλον καὶ ἱατρὸν καὶ ἄλλους 45 ὁσίους πιστοὺς ἐν μιᾷ ὥρᾳ διὰ πυρὸς, βουνέουρου καὶ βρόγγχου ἐν τῇ

Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας. Μὴ ἀρκεσθεῖς ὅμως ὁ ἀπάνθρωπος καὶ αἰμοδόρος οὗτος εἰς τὰ τοσαῦτα αἵμα-
τα, κατέσφαξε διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν του καὶ τὴν θυγα-
τέρα του Εἰρήνην, ἀφοῦ προηγουμένως κατεδυσάνισεν
αὐτὴν, διότι ἐλάτρευε τὸν Χριστόν.

2) ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Ἐκ διαφόρων πατριδῶν 40 συστρατιῶται, ὑπὸ τὸν
αὐτὸν ἀρχηγόν, συνεννοηθέντες ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χρι-
στὸν καὶ ἐβαπτίσθησαν. Συλληφθέντες δὲ ὠμολόγησαν
τὴν ἀκλόνητον ἀφοσίωσίν των εἰς τὸν Χριστόν, διὸ ποι-
κιλοτρόπως βασανισθέντες ἐρρίφθησαν ἔπειτα εἰς λί-
μνην ἡμιπαγετιῶδη τῆς Καππαδοκικῆς Σεβαστείας,
ὅπου φυλακισόμενοι καὶ κτυπούμενοι ἄνωθεν ἔμειναν
ὀλόκληρον χειμερινὴν νύκτα, ἐγκαρτεροῦντες ἀλλή-
λους μέχρι πρωῒας, ὅτε καὶ τοὺς ἐθανάτωσαν, συντρί-
βοντες οἱ δῆμοι τὰ σκέλη αὐτῶν, τὸ 320 ἔτος μ. Χ.
Πρὶν δὲ ὄλων τούτων συλλαβῶν ὁ τύραννος διὰ τοῦ
Λυσίου τὸν ἀκούραστον σαλπικτικὴν τοῦ Εὐαγγελίου
Σεβηριανόν, κατεκερμάτισεν αὐτὸν τὸ 315 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΛΔ' — ΣΑΒΩΡΙΟΣ

ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Πρῶτὰ θύματα τοῦ τέρατος τούτου ἔπεσαν οἱ ἐν
Περσίδι ἡρωϊκοὶ πρόμαχοι τοῦ χριστιανισμοῦ Ἀκίν-
δυνος, Πηγάσιος, Ἀφθόνιος, Ἐλπιδοφόρος καὶ Ἀνεμ-
πόδιστος, τὸ 330 ἔτος μ. Χ. Τοσοῦτον δὲ σκληρο-
κάρδιος καὶ ὠμὸς ἦτο ὁ δεύτερος οὗτος τύραννος τῶν
Περσῶν, ὥστε ἐθανάτωσε ἕσχιζων μόνος του τὰς
σάρκας τῶν κοσμοδοσῆτων ἱεροκηρύκων τῆς χριστιανι-
ανικῆς πίστεως, Ἀκεψιμῶν, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλῶν

κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, καθ' ὃ καὶ ἀπείρους ἄλλους μάρτυρας συνέτριψεν ὑπὸ τοὺς ἀσεβεῖς πόδας του.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΛΕ΄ — ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΕΡΜΑΙΟΣ ΚΑΙ ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ

Διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ ἐνεργητικότητος τῶν δύο αὐτῶν χριστιανῶν εἴκοσι χιλιάδας ἀπίστων ἐπέστρεψαν εἰς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν· καὶ διὰ τὰ κατορθώματά των ταῦτα γενόμενοι γνωστοί, συνελήφθησαν παρὰ τοῦ κόμητος Λιθανίου, καὶ ἀφοῦ πολυειδῶς ἐδασκνίσθησαν, ἐπὶ τέλους ἐκτίσθησαν ζῶντες εἰς τάφον, ὅπου ἔλαβον τὸν μαρτυρικώτερον θάνατον, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ σκληροῦ Θεοφίλου.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΛΣΤ΄ — ΙΕΞΔΙΓΕΡΔΗΣ

ΙΑΚΩΒΟΣ

Ὁ ἐντιμος καὶ εὐγενὴς οὗτος εὐπατρίδης τῆς Περσικῆς πόλεως Βηθλαβᾶς Ἰακώβος, ἦτο στενὸς φίλος τοῦ βασιλέως Ἰεζιγέρδου, ὅστις ἐβασίλευσε τὸ 399—420 μ. Χ. Δελεασθεὶς ὁμως ἀκολούθως ἐκ τῶν προσφορῶν τοῦ πονηροῦ βασιλέως, ἤρνήθη τὸν Χριστὸν, τὸν ὅποιον οἱ πρόγονοί του ὄλοι ἐλάτρευον. Τοῦτο δὲ μαθοῦσαι ἡ μήτηρ καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ, διέκοψαν πᾶσαν μετ' αὐτοῦ σχέσιν, ἀποξενώσασαι αὐτόν. Τοῦτο ἤρκεσε νὰ φέρῃ τοῦ καλοῦ Ἰακώβου τὴν ψυχὴν εἰς ἀνυπόκριτον μετάνοιαν, ἥτις τὸν ἔκαμε νὰ ἀποβῆλῃ ἀποτόμως τὴν φιλίαν τοῦ βασιλέως, τὸν ὅποιον καὶ ὠνόμασε κατὰ πρόσωπον ψυχροθόρον· διὰ τὴν ἀγαθὴν ὁμως ταύτην διαγωγὴν του κατεδικάσθη καὶ ἔλαβεν ἀγογγύστως σκληρότατον θάνατον, διαμελισθέντων ὄλων τῶν μελῶν του ἐκ τῶν ἀθρόσσεων.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΑΖ' — ΑΡΕΙΑΝΟΦΡΟΝΕΣ

ΠΑΥΛΟΣ Ο ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

Μεταξύ όλων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων συνοδικῶν ὁ ἀνδρικότερον ὑπερασπισθεὶς τὸ ὁμοούσιον τῆς ἐν Τριάδι θεότητος ἦτο ὁ ἐκ Θεσσαλονίκης ἐπίσκοπος αὐτῆς Παῦλος, ὅστις ὠνομάσθη καὶ Ὁμολογητὴς διὰ τὴν μετὰ παρηρσίας ὁμολογίαν αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς κινδυνεύουσας τότε Ἐκκλησίας· διὰ τοῦτο δὲ καὶ διότι ἡ παιδεία, ἡ κρίσις καὶ ὁ ζήλος του τὸν ἐπαρουσίαζον εἰς τοὺς ἀρειανόφρονας ἐπικυδυνόδεστατον, κατώρρωσαν οὗτοι διὰ τῶν ῥαδιουργιῶν των νὰ ἐξορισθῇ πολλακίς παρὰ τοῦ ἀρειανίζοντος Κωνσταντίνου. Ἀπαγόμενον δὲ εἰς Κουκουσσᾶν, περὶ τὸ 351 ἔτος μ. Χ., ἐπνίξαν αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐξουσίας, ἀγορασθέντες παρὰ τῶν ἀρειανῶν. Τοιοῦτοτρόπως δὲ οἱ Φαρισαῖοι οὗτοι τοῦ χριστιανισμοῦ ἐπέτυχον τὴν καταστροφὴν πολλῶν ἐπισήμων ἀνδρῶν τῆς Ἐκκλησίας, ὡς καὶ περὶ τὸ 326 ἔτος ἐξηφάνισαν τοὺς ἀγίους ἀνδρας Μαρκιανὸν καὶ Μαρτύριον.

Οἱ Ἀρειανοὶ ὑπῆρξαν κατὰ τὸν Δ' αἰῶνα ὅ,τι κατὰ τὸν ΙΣΤ' οἱ Ἰησουῖται

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΛΗ' - ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ Ο ΠΑΡΑΒΑΤΗΣ

1) ΑΡΤΕΜΙΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΜΕΤΕΠΕΙΤΑ

Ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐκτιμῶν τοὺς χρηστοὺς ἀνδρας πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ χριστιανισμοῦ, ἀνέδειξε Πατρίκιον καὶ ἡγεμόνα τῆς ὑποτελοῦς αὐτῷ Ἀλεξανδρείας τὸν ἐνάρτετον ὑπερασπιστὴν τῶν χριστιανῶν Ἀρτέμιον. Ἀλλὰ βασιλεύσαντος περὶ τὸ 361 ἔτος μ. Χ. τοῦ Ἰουλιανοῦ, καὶ πολλὰ παρ' αὐτοῦ πα-

θόντων τῶν χριστιανῶν, ὁ ἅγιος Ἀρτέμιος ἀπορρίψας ὅλας τὰς ψευδεῖς τιμὰς, καὶ τὰς ματαίαις δόξας περιφρονήσας, παρουσιάσθη εἰς τὸν ἀντίχριστον βασιλέα καὶ τοσοῦτον τὸν ἤλεγξεν, ὥστε παρρησίᾳ τὸν ἀπεκάλεσε Παραβάτην τῶν ὀρθοσκευτικῶν του ὄρκων καὶ παραδόσεων. Ἄλλ' ὁ τύραννος, ἀντὶ νὰ μετανοήσῃ, ἐξηγγιώθη εἰς ἄκρον καὶ τὸν ἀπεκεφάλισεν, ἀφοῦ προηγουμένως τὸν καθυπέβαλεν εἰς πολλὰ καὶ φρικαλέα μαρτύρια. Τὸν φόνον τοῦτον διεδέχθη ὁ σπαραξικάρδιος θάνατος τῶν μεγαθύμων ἀνδρῶν τῆς Ἐκκλησίας Ἰσαύρου μεθ' ὅλων τῶν μαθητῶν του, ἀκολούθως δὲ ἡ ἀπάνθρωπος σφαγὴ τῶν νεοφωτιστῶν Περσῶν, Μανουήλ, Σαβελ καὶ Ἰσμαήλ, κατὰ τὸ 363 ἔτος μ. Χ. τὰ μαρτύρια δὲ καὶ τοὺς φόνους τούτους διαδοχικῶς ἠκολουθήσαν ἄλλοι, καὶ τούτους πάλιν ἄλλοι, ἐν οἷς ἀπετημήθη τὴν κεφαλὴν καὶ ὁ ἀπὸ τῶν ἡμερῶν Κωνσταντίνου τοῦ Χλωροῦ ἀρχαῖος στρατιωτικὸς Εὐσίγιος, ὁ ἀναδειχθεὶς καὶ ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων ἀγωνιστῶν τοῦ Χριστοῦ. Οὗτος μίαν τῶν ἡμερῶν ἐλέγχων δημοσίᾳ κατὰ πρόσωπον τὸν Ἰουλιανὸν εἶπε πρὸς τοῖς ἄλλοις εἰς αὐτόν· «Οὐαὶ Σοι! Παραβάτα, τοῦ γάλακτος τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ· Παραβάτα, τῆς συμμαθητείας σου μετὰ τοῦ μεγάλου Βασιλείου καὶ Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ· οὐαὶ Σοι! ἀφ' οὔτου ἐγκατέλειψας τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ θέεις εἰς τὰ λίθινα εἰδωλα.» Ταῦτα δὲ λέγων ἔπεσεν ἀνευ κεφαλῆς ὁ σοφὸς συνήγορος τῆς ἀληθείας, διότι ὁ τύραννος μὴ δυναθεὶς νὰ κρατήσῃ ἐπὶ πλέον τὴν ὀργὴν του, ἔχασε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἅγιον μὲ πολυόδυνα μαρτύρια.

2) ΔΟΜΕΤΙΟΣ

Ίερωμένος τις, Ἄβθαρος ὀνομαζόμενος, κατηγήσας ἐδάκτισε τὸν εἰδωλολάτρη Δομέτιον, ὅστις ἐνδιθείς τὸ μοναχικὸν σχῆμα καὶ ἀναδῶς εἰς τι ὄρος πέραν τῆς Μεσοποταμίας, συνεκρότησε κατηχητήριον καὶ διδασκαλεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον, ἐρχόμενοι καὶ πολλοὶ ἄπιστοι, ἐφωτίζοντο διὰ τοῦ φωτός τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ κατήρχοντο ἐκ τοῦ ὄρους ἐκείνου κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου. Ὅτε δὲ ὁ τύραννος ἐκστρατεύων κατὰ τῶν Περσῶν ἔμικθεν ὅτι ὁ Πέρσης Δομέτιος πλησιάζει νὰ χριστιανίσῃ τὴν ἡμίσειαν πατρίδα του, διέταξε τοὺς θηριώδεις στρατιώτας του καὶ τὸν ἐθανάτωσαν, λιθοβολοῦντες αὐτὸν καὶ τοὺς μαθητάς του, τὸ 363 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΛΘ. — ΝΕΓΡΑΣ

ΑΡΕΘΑΣ

Καὶ ὁ τυραννίσκος οὗτος δὲν ἐφάνη ἀμέτοχος τῆς κολασμένης δόξης τῶν συναδέλφων του, διότι ἐπέκεινα τῶν διακοσίων ἀνδρῶν λέγουσιν ὅτι ἐρόνευσε διὰ διαφόρων μαρτυρίων. Μεταξὺ ὅμως ὄλων τῶν θυμάτων αὐτοῦ ὡς ἐπιστημότερος θεωρεῖται ὁ ἡρωϊκὸς ἀπόστολος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Ἀρέθας, ὅστις, καθὼς καὶ ὅλοι οἱ λοιποὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὑπέστη τριάκοντα δύο εἰδῶν μαρτύρια, μετὰ τὰ ὁποῖα ἐφώνησεν ὁ μαρτυρῶν διδάσκαλος πρὸς τοὺς ἐπαχθίους αὐτοῦ μαθητάς: « Ἄς ἔλθῃ τώρα ὁ θάνατος νὰ μετρηθοῦν τὰ εὐχάριστα δεινά μας πρὸς τὰ ἔτη τοῦ ἐπουρανίου διδασκάλου μας, φέροντος 33 ἔτη, ὅτε εἰ ἡμᾶς ἐσταυροῦτο»· καὶ οὕτω ἀπέθανον πάντες τὸ 542 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΜΑ΄ — ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΣ

ΜΑΙΜΟΣ Ο ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

Ὁ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εὖτος σοφὸς καὶ θεῖος ἀνὴρ θεωρεῖται εἰς ἐκ τῶν ὀλίγων, οἵτινες δὲν ἐξεμεταλλεύθησαν τὴν παιδείαν καὶ καταγωγὴν αὐτῶν. Περιφανέστατος δὲ θεολόγος ἀναρρανεὶς, γενναίως καὶ ἐπιτυχῶς ἐπολέμησε τὴν αἵρεσιν τῶν Μονοθελητῶν, ὑποστήριζομένων παρὰ τῶν βασιλέων Ἡρακλείου καὶ τοῦ ἐγκόνου τοῦ Κώνσταντος, ἂν καὶ γραμματεὺς τοῦ πρώτου καὶ σύμβουλος τοῦ δευτέρου διατελέσας. Μὴ δυνηθεὶς ὁμως νὰ μεταπείσῃ τὸν βασιλέα τοῦ Κώνσταντος νὰ παύσῃ τοῦ νὰ γίνηται ἔρμαιον τῶν πλημυρητάντων τὴν αὐλήν τοῦ Μονοθελητῶν, ἐγκατέλειψεν αὐτὸν καὶ μετέβη εἰς τινὰ μονὴν τῆς Χρυσουπόλεως, ἐν ἧ καὶ ἠγούμενος τάχιστα ἀνεδείχθη. Βιασθεὶς δὲ παρὰ τοῦ Κώνσταντος νὰ παύσῃ γράφων καὶ κηρύττων κατὰ τῶν αἵρετικῶν φίλων του, καὶ μὴ ὑπακούσας ἐξωρίσθη, ἀφοῦ προηγουμένως ἀπεκόπησαν ἢ κηρύττουςα γλῶσσά του καὶ ἡ γράφουσα χεὶρ του, καὶ οὕτως ἐν τῇ ἐξορίᾳ του ἀπέθανε, τὸ 662 ἔτος μ.Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΜΑ΄. — ΚΟΠΡΩΝΥΜΟΣ

1) ἈΝΔΡΕΑΣ

Ἡ νῆσος Κρήτη μετὰ τὸν τῶν περιφανῶν ἱερῶν μαρτύρων, οὗς ἀνέδειξεν, ἔχει νὰ καυχηθῇ, καὶ δικαίως, καὶ διὰ τὸ ἐνδοξον καὶ μεγάλουμον αὐτῆς τέκνον τὸν Ἀνδρέαν, ὅστις μεταβὰς εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν πολεμουμένων ἁγίων εἰκόνων, ὑπέστη ἀπειρα δεινὰ, καὶ τελευταῖον συρόμενος ἐκ τῶν ποδῶν εἰς τὰς λιθοστρότους ἀγορὰς τῆς Κωνσταντι-

νουπόλεως, ἐφύναζεν· « Ἀφοῦ ἀποθάνω θὰ μάθετε ὅτι ὅσους δὲν τιμᾷ τὰς εἰκόνας γάνει ἀπὸ τὸν νοῦν του καὶ τὰ εἰκονιζόμενα.» Ἐνῶ δὲ ἐπλησίαζε νὰ ἐκπνεύσῃ, ἤρχετο ὑπὲρ τῶν θεμιῶν του, ἀν καὶ ἤσθάνθη συγχρόνως τὸν ἕνα πόδα του πίπτοντα ὑπὸ τὴν μάχαιραν φανατικοῦ ἰχθυοπόλου, τὸ 761 ἔτος μ. Χ. κατὰ τὰς πονηρὰς ἡμέρας Κωνσταντίνου, τοῦ καταλλήλως ἐπονομασθέντος Κοπρώνιμου.

2) ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Οἱ εὐσεβεῖς Κωνσταντινουπολῖται Ἰωάννης καὶ Ἄνα ἐγέννησαν τὸ 714 ἔτος μ. Χ. τὸν Στέφανον, τὸν ἐπικληθέντα νέον, διότι ἔλαβε τὴν τύχην καὶ τὴν τιμὴν Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος. Ἐν πρώτοις ὁ ἅγιος οὗτος ἤκησεν εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου Αὐξεντίου κατὰ τὸ τμήμα τῆς Βιθυνίας ἐπὶ βουνοῦ τινος ἐκτισμένην, διὸ καὶ καλουμένην « Βουνὸς τοῦ ἁγίου Αὐξεντίου.» ἀλλ' ἡ σήμε τῶν ἀρετῶν τοῦ νέου Στεφάνου τάχιστα διελθοῦσα τὰ πέρατα τῆς γῆς, εἴλικσε πολλοὺς προσκυνητὰς εἰς τὴν μονὴν του, ἐν ἧ ἑστήθη διαρκῆς κολυμβήθρα, ἀδικοῦτως ἐκπλύνοντα τοὺς καθεκᾶστην αὐτοῦ προσερχομένους αἰρετικούς, οἵτινες ἐπιστρέφοντες εἰς τὰς πατρίδας των, μετεβάλλοντο εἰς ἀκλόνητους στύλους τῶν ἁγίων εἰκόνων. Συλλαβῶν δὲ ἕνα κεκ τούτου τὸν Στέφανον ὁ εἰκονομάχος Κοπρώνιμος ἔδειρεν, ἐδέσμευσε καὶ ἐφυλάκισεν αὐτὸν, καὶ ἔπειτα, ἐπειδὴ ὁ Στέφανος ἐπέμενεν εἰς τὰς ἀρχὰς του, διέταξε νὰ δέρωσιν αὐτὸν συρόμενον ἐκ τῶν ποδῶν μέχρις οὐ ἐκπνεύσῃ, ὅπερ καὶ ἐγένετο, τὸ 766 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΜΒ΄ — ΜΙΧΑΗΛ Ο ΤΡΑΥΛΟΣ

ΕΥΘΥΜΙΟΣ

Ὁ ἅγιος οὗτος ἤκμασε τὸ 787 ἔτος μ. Χ. κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Ζ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καθ' ἣν λαβῶν μέρος ἐπωνομάσθη θεῖος. Μόνος δὲ οὗτος διὰ τοῦ λόγου, τῆς παιδείας, τῆς μεγαλονοίας καὶ τῆς ῥιψοκινδύνου ἐνεργείας του ὑπὲρ τῶν ἁγίων εἰκόνων, κατώρθωσεν ὅ,τι μόνις ὄλοι ὁμοῦ οἱ σύγχρονοὶ του μεγάθυμοι ἱεράρχαι ἀλλὰ τοῦ θαρσύνου Μιχαὴλ Τραυλοῦ ἀναλαβόντος τὸ σκήπτρον, συνελήφθη ὁ Εὐθύμιος ἐβασανίσθη καὶ ἐξωρίσθη εἰς τὸ τῆς Βιθυνίας ὄρος Ἀκρίτα, ὅπου βασανιζόμενος ἀπέθανε, τὸ 820 ἔτος μ. Χ.

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΜΓ΄ — ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΟΙ 42 ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Ὁ μόνος ἐκ τῶν ἐχθρῶν τοῦ χριστιανισμοῦ τύραννος, ὅστις οὔτε ἐσυζήτει, οὔτε ἐσκέπτετο, οὔτε μετεπίθετο, ἀπορασίζων ἀπαξ κατὰ τῶν χριστιανῶν καὶ τῆς λατρείας αὐτῶν, ἦτο ὁ αἰμογαρῆς καὶ βδελυρὸς Θεόφιλος, ὅστις πρὸς ταῖς ἄλλας ἦτο πρωτότυπος καὶ εἰς τὸ εἶδος τῶν βασανιστηρίων. Μεταξὺ δὲ τῶν ἀπειρῶν οἰκτρῶν μὲν, ἀλλ' ἄειμνήστων θυμάτων αὐτοῦ θεωροῦνται καὶ οἱ 42 γενναῖοι καὶ ῥιψοκινδύνοι συνωμόται τῆς ἀναστηλώσεως τῶν παρὰ τοῦ τυράννου τούτου κρημνισθεισῶν ἁγίων εἰκόνων, τοὺς ὁποίους συλλαβῶν κατεδίκασεν εἰς θάνατον, ἀφοῦ πρότερον ὑπέστη ἕκαστος τῶν ἡρώων τούτων ἐνώπιον τῶν λοιπῶν συνωμοστῶν διάφορα μαρτύρια. Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἠλευθερώθη μὲν ὁ τύραννος τὸ 840 ἔτος μ. Χ. ἐκ

τεσσαράκοντα δύο προμάχων τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐμίσησεν ἑκτοτε τὸν ἑαυτὸν του, διότι δὲν ἠδυνήθη νὰ δαμάσῃ τὸ ἀτίθαστον θάρρος τῶν εἰκονοφίλων, οἵτινες ἐγένοντο θαρραλέωτεροι, ἀναλογιζόμενοι ὅτι 42 ἄνδρες, ἀγογγύστως τόσα μαρτύρια ὑποστάντες καὶ ἀποθανόντες, ἐμηδένισαν ἓνα Αὐτοκράτορα, καὶ κατετρόπωσαν διὰ παντὸς τὰς φάλαγγας τῶν εἰκονομάχων.

Περαίνοντες τὸ μαρτυρολογικὸν τοῦτο κεφάλαιον, λέγομεν ὅτι καὶ ἄλλοι πολλοὶ τύραννοι ὑπῆρξαν, καὶ ἄπειρα εἶναι τὰ θύματα, τὰ πρὸς ἐδραίωσιν τοῦ χριστιανισμοῦ προσφερθέντα· καὶ τοῦτο τρανώτατα ἀποδεικνύει τὴν θεῖαν καταγωγὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ θρησκείας, εἰς τὸν κόλπον τῆς ὁποίας γεννηθέντες, ἄς δοξάσωμεν ἀπὸ καρδίας τὸν δεοτῆρα παντὸς ἀγαθοῦ Θεόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΠΕΡΙ ΕΟΡΤΩΝ ΤΙΝΩΝ

1) Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Ἐκατὸν κατὰ συνέχειαν ἔτη κατεσπαράσσετο ἡ ὀρθόδοξος τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ὑπὸ τῆς κακοδοξίας τῶν εἰκονομάχων, πρῶτος τῶν ὁποίων θεωρεῖται Λέων ὁ Ἰσαυρος καὶ τελευταῖος Θεόφιλος, ὁ υἱὸς Μιχαὴλ τοῦ Τραυλοῦ καὶ σύζυγος τῆς ἁγίας Θεοδώρας, ἥτις, ὡς εἶπομεν ἐν τῷ βίῳ αὐτῆς, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου τῆς Θεοφίλου διὰ πομπῶδους τελετῆς, καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ ἅπαντος τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ Πατριάρχου Μεθοδίου, ἀνεστήλωσε τὰς ἁγίας εἰκόνας, καὶ πρώτη ἀσπασθεῖσα αὐτὰς ἐρώνησεν. «Εἰς τὸν μὴ προσκυνοῦντα καὶ εὐλαβῶς μὴ ἀσπαζόμενον ταύτας, ὡς ἀντίτυπα τῶν ὑπὲρ τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ ἀγωνισθέντων, ἔστω ἀνάθεμα!» Πρὸς ἀνάμνησιν λοιπὸν τῆς ἐνδόξου ταύτης πράξεως εορτάζουσα ἡ Ἐκκλησία τὴν πρώτην κυριακὴν τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ὠνόμασεν αὐτὴν Κυριακὴν τῆς Ὀρθοδοξίας.

2) Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ

Πέντε ἡμέρας πρὶν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς σταυρωθῆ, ἀπέστειλεν ἐκ Βυθανίας εἰς Ἱεροσόλυμα δύο μαθητὰς αὐτοῦ νὰ τῷ φέρωσι νεαρὸν ὄνον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀναβάς εἰσῆρχετο εἰς τὴν πόλιν. Τότε ὁ λαὸς ἀκούσας ὅτι ὁ Ἰησοῦς φθάνει, κόψας κλάδους φοινίκων, βαῖα καλούμενα, ἔτρεξεν εἰς προὔπαντησιν αὐτοῦ, κράζων. «Ὡσαννὰ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.» τοὔτέστι «σῶσον ἡμᾶς τώρα, ὦ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ,

ὅστις ἔρχεται ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Θεοῦ.» θέλων νὰ δείξῃ τρόπον τινὰ διὰ τῶν βαΐων τὴν νίκην τοῦ Χριστοῦ. Τὴν ἐκπληρωθεῖσαν λοιπὸν πεποίθησιν ταύτην τοῦ Ἑβραϊκοῦ λαοῦ, τοὔτέστι τὴν νίκην τοῦ Χριστοῦ ἐορτάζουσα ἡ Ἐκκλησία τὴν πρὸ τῶν παθῶν τοῦ σωτῆρος Κυριακὴν, ὠνόμασεν αὐτὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων.

3) Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

Ἐπειδὴ πενήκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὄντες συνηγμένοι, ἐφωτίσθησαν ἀπὸ τὸ ἐξ οὐρανοῦ καταβὰν εἰς αὐτοὺς Ἅγιον Πνεῦμα (ὡς τοῖς εἶχεν ὑποσχεθῆ ὁ Χριστὸς πρὶν πάθῃ, ὅτι αὐτὸς μὲν ἀπέρχεται πρὸς τὸν Οὐράνιον του Πατέρα, ἀλλ' ὅτι θέλει στείλει εἰς αὐτοὺς τὸν Παράκλητον, τοὔτέστι τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὅστις θέλει ὀδηγήσει αὐτοὺς, καὶ ὅστις θὰ μένη μετ' αὐτῶν ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς των), καὶ ἐπειδὴ διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος οἱ πρὶν ἄσημοι καὶ ἀγράμματοι ἄλιεῖς ἀνεδείχθησαν ἐνώπιον ἀπείρων φυλῶν καὶ λαῶν πάνσοφοι καὶ πολύγλωσσοι κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ Ἐκκλησία πρὸς ἀνάμνησιν τούτου καὶ πρὸς τιμὴν τῆς τότε φανερωθείσης τρισυποστάτου Θεότητος, ἐορτάζουσα τὴν ἡμέραν ταύτην, ἣτις εἶναι ἡ ἐβδόμη Κυριακὴ μετὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος, ὠνόμασεν αὐτὴν Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ Κυριακὴν τῆς Ἁγίας Τριάδος.

4) Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ

Λογικῶς καὶ πολὺ ὀρθῶς καθιέρωσεν ἡ Ἐκκλησία ἡμέραν τινὰ τοῦ ἔτους, καθ' ἣν νὰ ἐορτάζωνται ἅπαντες οἱ ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ μέχρι τέλους ἀγιάσαντες διὰ τὰς ἀρετὰς καὶ θυσίας των Δίκαιοι, Προφῆται, Ἀπό-

στολοι, Μάρτυρες, Ὁμολογηταί, Ποιμένες, Διδάσκαλοι καὶ Ὅσιοι, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, ὅπως διὰ τοῦτου ἀποβῆ ὁ ὀφειλόμενος φόρος τιμῆς καὶ εἰς τοὺς ἀγνώστους μείναντας μάρτυρας καὶ ἐρημίτας, ὧν τὰ ὀνόματα ἔθαψε διὰ παντός ἢ ἡ ἔρημος, ἢ ἀπρόσιτόν τι σπήλαιον, ἢ τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, ἢ τὸ κεκρυμμένον μαρτύριον, καὶ ὅπως μὴ οἱ χριστιανοί, θέλοντες νὰ ἐορτάζωσιν ἰδιαίτερος ἕνα ἕκαστον ἅγιον, καταστῶσι διὰ τῆς ἀργίας φυγόπονοι καὶ δυστυχεῖς. Ὡς τοιαύτην λοιπὸν ἡμέραν ἡ Ἐκκλησία ὥρισε τὴν πρώτην μετὰ τὴν Πεντηκοστὴν Κυριακὴν, ἣτις καὶ ὠνομάσθη διὰ τοῦτο Κυριακὴ τῶν Ἁγίων Πάντων.

5) Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ

Λέων ὁ Θράξ, ὁ καὶ Μακέλης καλούμενος, περὶ τὰ μέσα τοῦ Ε'. μ. Χ. αἰῶνος ἀνήγειρε πλησίον ἀσημάντου πηγῆς ὕδαϊον καὶ μεγαλοπρεπῆ ναὸν εἰς τιμὴν τῆς Θεοτόκου· ἀφοῦ ὁμως ἡ πηγὴ αὕτη συμπεριελήφθη ἐντὸς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἱεροῦ, κατέστη ἱαματικὴ, γνωσθεῖσα ἐκ τοῦ ἐξῆς γεγονότος.

Εὐσεβὴς τις πρεσβύτερος δεινῶς πάσχων, δι' ὄραματος ὠδηγήθη εἰς τὴν πηγὴν ταύτην, καὶ ἀφοῦ ἐπλύθη μὲ τὸ ὕδωρ αὐτῆς, ἀμέσως ἰάθη ἐντελῶς. Τούτου δὲ διαδοθέντος, πάραυτα ἔτρεξαν ἄπειρα στίφη ἀπηλπισμένων ἀσθενῶν ἐξ ὅλων τῶν πέριξ μερῶν, καὶ διὰ τοῦ ὕδατος τῆς ἱεράς αὐτῆς πηγῆς ἐθεραπεύθησαν· διὸ καὶ Ζωοδόχος Πηγὴ ἔκτοτε ἐκλήθη ἢ πρότερον ἄσημος ἐκείνη πηγὴ, καὶ πανήγυρις ἐτελεῖτο τὴν Παρασκευὴν τῆς Διακαινησίμου, ἥτοι τῆς πρώτης ἐδόδομάδος τοῦ Πάσχα. Ἐν τῇ ὑπογείῳ ταύτῃ πηγῇ, τῇ καὶ σήμερον σωζομένη, βλέπει τις κολυμβῶντα ὄψαρια.

ΤΕΛΟΣ.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ὁ σκοπὸς τοῦ παρόντος βιβλίου	Σελ.	4
Κεφ. Α'. Βίοι τῶν Προφητῶν	»	7
» Β'. Δίκαιοι	»	26
» Γ'. Ἀπὸ Ζαχαρίου, πατρὸς τοῦ Προδρόμου μέχρι Λογγίνου τοῦ ἑκατοντάρχου.	»	30
» Δ'. Οἱ Δώδεκα Ἀπόστολοι	»	50
» Οἱ ἐπιστημότεροι τῶν λοιπῶν Ἀποστόλων	»	59
» Ε'. Ἅγιοι Ἀνάργυροι	»	73
» ΣΤ'. Σοφοὶ καὶ Ὅσιοι Πατέρες τῆς ἐκκλησίας.	»	75
» Ζ'. Τύραννοι καὶ Μάρτυρες	»	131
» Η'. Περὶ ἑορτῶν τινῶν	»	189

Διόρθωσις οὐσιωδεστέρων τυπογραφικῶν παραοραμάτων.

Σελ.	στχ.	ἀντὶ	γράφε
16	19	παγκόσμιον	παγκόσμιον
19	40	εὐσεβεστέρους	εὐσεβεστέρους
65	28-29	καὶ καλεῖται	καλεῖται
73	3	τιμικώτατον	τιμητικώτατον
76	25	ἀξιοθαύμαστα	ἀξιοθαύμαστα
101	20	ῥαδιουρδιῶν	ῥαδιουργιῶν
102	7	Πανίαν	Παύταν
106	19	πενιχρόνητά του	πενιχρότητά του
119	42	Γερασίμου	Ταρασίου
»	13-44	Γεράσιμος	Ταράσιος
122	70 ^α	ἀποτυχῶν	ἀπέτυχαν
»	22	περιεφρονήσας	περιφρονήσας
127	40	ἀπαθανόντα	ἀποθανόντος
»	43	ΠΡΚΟΠΙΟΣ	ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ
»	21	περιεφρονήσαντες	περιφρονήσαντες
135	43	_____	»
143	4	συγκατεθείς	συγκατατεθείς
144	42	προπαρρασπεύαζον	προπαρρασκεύαζον
146	49	φονέων	γονέων
154	22	βασιζόμενος	βασανιζόμενος
172	8	ἀναγερθέντα	ἀνεγερθέντα

Τὰ λοιπὰ ἀφίνονται εἰς τὴν εὐμένοϊαν τοῦ ἀναγνώστου.

4033

ΠΡΩΤΗ

ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΕΠΙΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ

8-9X

287

024000025554

